

VJESNIK

SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE



SVETA GODINA - JUBILEJ MILOSRĐA

God. CXXXVII • 2/2016



*Završen tečaj za voditelje Teen Star programa
cjelovitog spolnog odgoja - 2. travnja 2016.*



*Državni pobjednici Vjeronaučne olimpijade 2016.
Župa sv. Andrije ap., Split-Sućidar*



*Tjedan molitve za duhovna zvanja
od 11. do 17. travnja 2016.*



*Izlet djelatnika i suradnika
Nadbiskupskog ordinarijata - 15. travnja 2016.*



*Nadbiskup Barišić posjetio imama Hadžića
i muslimanski molitveni prostor u Splitu - 3. svibnja 2016.*

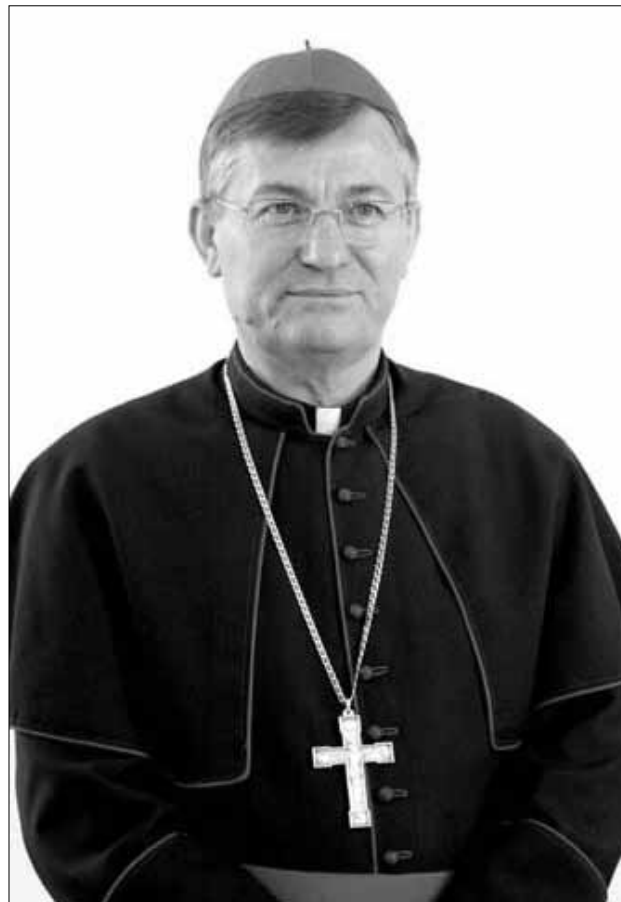


*U Nadbiskupskom ordinarijatu otkriven
Reljef sv. Ivana Pavla II. - 5. svibnja 2016.*

Poruka mons. Barišića za Nedjelju Dobroga Pastira

Poštovana braćo i sestre, slavimo Nedjelju Dobroga Pastira, raspetog i uskrslog Gospodina. Dobri Pastir – lice Božjega milosrđa, kako ga naziva papa Franjo, život svoj daruje za naše spasenje. U svojoj milosrdnoj ljubavi Isus Krist susreće nas, okuplja i poziva da ga slijedimo. I časopis za duhovna zvanja „Susret” želi biti prostor našega susreta s njime i sredstvo poziva da ga slijedimo. Oni koji mu čuju glas, nošeni njegovim povjerenjem i trajnim prijateljstvom idu za njim. U Kristovu milosrdnom pogledu prepoznajemo svoju autentičnost. Dobri Pastir milosrdnim pogledom susreće svoje, jučer Petra, Jakova, Ivana, Andriju... Mariju Magdalenu... i nas danas. Milosrdnim pogledom „...vidje silan svijet i sažali mu se jer bijahu kao ovce bez pastira...” (Mk 6,34). Istim pogledom „ugleda carinika imenom Levija – miserando atque eligendo – iskaza mu milosrđe i pozva ga” (usp. Lk 5,27). Iz ovoga susreta i milosnoga događaja i papa Franjo nađe svoje životno geslo.

Draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, očevi, majke, odgojitelji i svi Kristovi vjernici! I mi živimo iz pogleda lica Božjega milosrđa – Dobroga Pastira. Primljeno milosrđe produžujemo drugima darujući se. Štoviše, Dobri Pastir želi našim pogledom vidjeti i uvažiti sve mlade u našoj sredini. Našim tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa želi tolikim mladićima i djevojkama ohrabriti korake na putu duhovnoga poziva u našoj Crkvi. I u naše vrijeme Dobri Pastir milosrdnim pogledom susreće mlade osobe koje poput carinika Levija ostavljaju svoje radno mjesto i karijeru, te poslušni njegovom glasu, na iznenađenje svoje sredine, idu za njim. Pomožimo im da im glas Dobroga Pastira, po nama i s nama, bude razumljiv. Budimo im ohrabrenje da u kontekstu današnjega mentaliteta sebičnosti i pohlepe s Kristovim pogledom mogu biti svjedoci ne samo pravednijeg i milosrdnog društva, već i proroci novoga neba i nove zemlje.



Svima mladima koje u našoj sredini Dobri Pastir poziva u duhovna zvanja, neka im naš život, vjera i djela budu usmjerenje Kristu Gospodinu, a razgovor s njima veći poticaj i otvorenost za slušanje Riječi Božje. Uskrsli Gospodin neka nas osnaži svojim milosrdnim pogledom da budemo hrabriji svjedoci mladićima i djevojkama koji će, uza sve svoje slabosti i ograničenosti, Dobrom Pastiru odvažno reći: „Gospodine, nisam dostojan/a, ali ohrabren/a tvojim pogledom i nošen/a vjerom svoje Crkve, s tobom idem za tobom!”

mons. Marin Barišić
splitsko-makarski nadbiskup

DOKUMENTI

Poruka pape Franje za Svjetski misijski dan 2016.

„Misionarska Crkva, svjedokinja milosrđa”

Draga braćo i sestre, izvanredni Jubilej milosrđa, koji Crkva slavi, baca posebno svjetlo također na Svjetski misijski dan 2016.: poziva nas promatrati misiju ad gentes kao veliko, neizmjereno djelo milosrđa, bilo duhovnog bilo materijalnog. Na ovaj Svjetski misijski dan svi smo pozvani „izlaziti” kao učenici misionari, svaki velikodušno ulažući svoje talente, kreativnost, mudrost i iskustvo kako bi se donijelo poruku Božje nježnosti i suosjećanja čitavoj ljudskoj obitelji. Po misijskom poslanju, Crkva brine za one koji ne poznaju evanđelje, jer želi da se svi ljudi spase i dožive ljubav Gospodnju. Ona „ima zadatak naviještati Božje milosrđe, to živo srce evanđelja” (*Misericordiae vultus*, 12) i naviještati ga u svakom kutku svijeta, da ono dopre do svakog muškarca i žene, bili oni mladi ili stari.

U susretu svake osobe s milosrdem Očevo se srce ispuni dubokom radošću; od samog početka, Otac pun ljubavi se okreće također najslabijima, jer njegova veličina i moć se otkrivaju upravo u njegovoj sposobnosti da se poistovjećuje s malenima, odbaćenima i potlačenima (usp. Pnz 4, 31, Ps 86, 15; 103, 8; 111, 4). On je dobrohotan, pažljiv i vjeran Bog, koji je blizak onima u potrebi, osobito siromašnima; on ulazi s nježnošću u ljudsku stvarnost, baš kao što to čine otac i majka u životima svoje djece (usp. Jr 31, 20). Izraz koji se u Bibliji koristi za milosrđe upućuje na majčino krilo: odnosi se dakle na ljubav majke prema djeci, onoj djeci koju će ona uvijek ljubiti, u svakoj prilici i ma što da se dogodilo, jer su plod njezine utrobe. To je također bitan aspekt ljubavi koju Bog gaji prema svojoj djeci, na osobit način prema pripadnicima naroda koji je od njega potekao i koji on želi podizati i odgajati; pred njihovom slabošću i nevjerom, srce bi mu se ganulo i obuzimalo ga je suosjećanje (usp. Hoš 11, 8). On je milosrdan prema svima, njegova ljubav je za sve narode i njegova nježnost se proteže na sva stvorenja (usp. Ps 145, 8-9).

Milosrđe nalazi svoje najviše i najpotpunije očitovanje u utjelovljenoj Riječi. Ona otkriva lice Oca bogata milosrdem „o njemu on govori i tumači ga ne samo slikama i prispodobama, već nadasve on

milosrđe utjelovljuje i uosobljuje” (Ivan Pavao II., Enc. *Dives in misericordia*, 2). Kad rado primamo i slijedimo Isusa po Evanđelju i sakramentima, možemo, uz pomoć Duha Svetoga, postati milosrdni kao što je naš nebeski Otac milosrdan; možemo naučiti voljeti kao što on nas ljubi i učiniti od svojega života besplatan dar, znak njegove dobrote (usp. *Misericordiae vultus*, 3). Crkva, usred svijeta, je prije svega zajednica koja živi Kristovo milosrđe: trajno osjeća njegov pogled i da ju je izabrao svojom milosrdnom ljubavlju. Ta ljubav nadahnjuje Crkvu u njezinu poslanju, ona je živi i daje je upoznati svim narodima kroz smjeren dijalog sa svakom kulturom i vjerskim uvjerenjem.

Tu milosrdnu ljubav, baš kao u počecima Crkve, svjedoče mnogi muškarci i žene svih životnih dobi i položaja. Značajna i sve veća prisutnost žena u svijetu misija, rame uz rame s muškarcima, rječiti je znak Božje majčinske ljubavi. Vjernice laikinje ili Bogu posvećene žene, a danas nerijetko i cijele obitelji, ostvaruju svoj misijski poziv u raznim oblicima: od izravnog naviještanja evanđelja do karitativne službe. Priključene evangelizacijskom i sakramentalnom djelovanju misionara, žene i obitelji često bolje razumiju probleme ljudi i znaju kako im pristupiti na odgovarajući i, katkad, nov način: u posvećivanju brige životu, sa snažnim naglaskom na ljudima, a ne strukturama, te ulažući sve ljudske i duhovne resurse u izgrađivanje dobrih odnosa, sklada, mira, solidarnosti, dijaloga, suradnje i bratstva, kako među pojedincima tako i u društvenom i kulturnom životu, posebice kroz brigu za siromašne.

Na mnogim mjestima evangelizacija započinje obrazovanjem, čemu djelo misija posvećuje mnogo vremena i truda, poput milosrdnog vinogradara iz Evanđelja (usp. Lk 13, 7-9; Iv 15, 1), strpljivo čekajući plodove nakon godina sporoga izgrađivanja; na taj način dolaze novi ljudi sposobni za djelo evangelizacije i dovesti evanđelje na ona mjesta gdje se to inače ne bi moglo ni zamisliti. Crkvu se također može nazivati „majkom” također za sve one koji će jednoga dana povjerovati u Krista. Nadam se, stoga, da će sveti Božji narod i dalje ostvarivati tu majčin-

sku službu milosrđa, koja pomaže onima koji još nisu čuli za Gospodina da ga nađu i uzljube. Vjera je Božji dar, a ne plod prozelitizma; ipak, ona raste zahvaljujući vjeri i ljubavi vjerovjesnika koji su svjedoci Krista. Dok prolaze svijetom, Isusovi učenici moraju imati onu ljubav koja nema granica, istu onu ljubav koju je naš Gospodin imao za sve ljude. Mi naviještamo najljepši i najveći dar koji nam je dao: njegov život i njegovu ljubav.

Svi narodi i kulture imaju pravo primiti poruku spasenja koja je Božji dar svakoj osobi. To je utoliko potrebnije kad se uzme u obzir koliko je mnogo nepravdi, ratova i humanitarnih kriza danas koje tek treba riješiti. Misionari znaju iz iskustva da evanđelje oproštenja i milosrđa može donijeti radost i pomirenje, pravdu i mir. Nalog iz Evanđelja: „Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!” (Mt 28, 19-20) nije nimalo izgubio na snazi; štoviše sve nas obvezuje, u trenutnim prilikama i sadašnjim izazovima, osjetiti se pozvanima na novi misionarski „izlazak”, kao što sam to rekao u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium*: „Svaki kršćanin i svaka zajednica moraju raspoznati put koji Gospodin pokazuje, ali od svih nas traži se da prihvatimo ovaj poziv: izaći iz vlasti-

te udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja” (20).

Upravo ove jubilejske godine slavi se 90. obljetnica Svjetskog misijskog dana, koji je pokrenulo Papinsko djelo za širenje vjere a odobrio papa Pio XI. godine 1926. Smatram stoga uputnim podsjetiti na mudre upute mojih predšasnika, koji su odredili da tome Djelu budu namijenjeni svi prilozi koji se u svakoj biskupiji, župi, vjerskoj zajednici, udruzi i crkvenom pokretu diljem svijeta prikupe za pomažanje kršćanskim zajednicama kojima je pomoć potrebna i za pružanje potpore naviještanju evanđelja do nakraj zemlje. Ni danas ne izostavimo taj znak misionarskog crkvenog zajedništva. Ne dopustimo da nam srca budu zatvorena u naše pojedinačne brige, već ih otvorimo obzorima čitavog čovječanstva.

Neka Presveta Bogorodica Marija, uzvišena slika otkupljenog čovječanstva, misionarski uzor za Crkvu, nauči sve muškarce, žene i obitelji, njegovati i čuvati na svakom mjestu živu i tajanstvenu prisutnost Uskrsloga Gospodina, koji obnavlja i ispunja radosnim milosrđem odnose među osobama, kulturama i narodima.

*Iz Vatikana 15. svibnja 2016.
na svetkovinu Duhova
papa Franjo*

Apostolsko pismo u obliku *motu proprio* pape Franje

„Poput brižne majke”

Poput brižne majke Crkva ljubi svu svoju djecu, a posebnim osjećajem ljubavi štiti i brine se za najmanje i najslabije: to je zadaća koju Krist povjerava svekolikoj kršćanskoj zajednici. Svjesna toga, Crkva posvećuje brižljivu skrb zaštititi djece i ranjivih odraslih osoba.

Ta se zadaća zaštite i skrbi tiče cijele Crkve, ali je poglavito moraju u djelo provoditi crkveni pastiri. Stoga dijecezanski biskupi, eparsi i svi oni koji su odgovorni za partikularne Crkve, trebaju biti naročito marni u zaštiti najslabijih među osobama koje su im povjerene.

Kanonsko pravo već predviđa mogućnost ukla-
njanja iz crkvene službe „zbog važnih razloga”: to se odnosi i na dijecezanske biskupe, na eparhe i sve one koje pravo s njima izjednačuje (usp. kan. 193 §1 CIC; kan. 975 § 1 CCEO). Ovim pismom kanonim jasnije odrediti da je među takozvane „važne

razloge” uključena nemarnost biskupa u obavljanju svoje službe, poglavito što se tiče slučajeva spolnog zlostavljanja maloljetnika i ranjivijih odraslih osoba, predviđenih *motu proprio* *Sacramentorum sanctitatis tutela* svetoga Ivana Pavla II., koji je moj ljubljani prethodnik Benedikt XVI još poboljšao. U tim slučajevima primjenjivat će se sljedeći postupak.

Članak 1

§ 1. Dijecezanski biskup ili eparh, ili pak onaj koji, pa bilo to i privremeno, ima odgovornost za pojedinu partikularnu Crkvu, ili drugu zajednicu vjernika njoj izjednačenu u smislu kan. 368 CIC i kan. 313 CCEO, može biti zakonski uklonjen sa svoje službe, ako je, zbog nemarnosti, učinio ili pak nije spriječio čine koji su prouzročili veliku štetu drugima, bilo da je riječ o osobama ili o svekolikoj zajed-

nici. Ta šteta može biti fizička, moralna, duhovna ili materijalna.

§ 2. Dijecezanski biskup ili eparh može biti uklonjen jedino u slučaju teške manjkavosti u marnosti koju od njega zahtijeva njegova pastoralna služba, čak i bez njegove teške moralne krivnje.

§ 3. Ako je pak riječ o zloporabi maloljetnika ili odraslih ranjivih osoba dostatno je da ta manjkavost bude važna.

§ 4. S dijecezanskim biskupom ili eparhom izjednačeni su viši poglavari redovničkih ustanova i družbi apostolskoga života papinskoga prava.

Članak 2

§ 1. U svim slučajevima u kojima se pojavljuju ozbiljni pokazatelji onoga što predviđa prethodni članak, nadležna Kongregacija Kurije može pokrenuti mjerodavnu istragu u vezi s tim, obavještavajući o tome dotičnu osobu i omogućujući joj da pribavi dokumente i svjedočanstva.

§ 2. Biskupu će biti omogućena obrana, što će moći činiti sredstvima koje predviđa pravo. Bit će upoznat sa svim fazama istrage i uvijek će mu biti pružena mogućnost susresti čelnike Kongregacije. Ako spomenuti susret ne zatraži biskup, sam će ga dikasterij predložiti.

§ 3. Nakon što biskup iznese svoju obranu, Kongregacija može narediti dodatnu istragu.

Članak 3

§ 1. Prije donošenje konačne odluke Kongregacija može sresti, prema potrebi, druge biskupe ili eparhe, članove biskupske konferencije, ili biskup-

ske sinode Crkvi posebnoga prava, kojoj pripada biskup ili eparh pod istragom, s ciljem raspravljanja o slučaju.

§ 2. Kongregacija donosi svoje odluke na redovnom zasjedanju.

Članak 4

Ako smatra prikladnim ukloniti biskupa, Kongregacija će, ovisno o okolnostima slučaja:

1. u najkraćem mogućem roku uručiti dekret o uklanjanju;

2. bratski savjetovati biskupu da u roku od petnaest dana podnese ostavku. Ako biskup ne odgovori u previđenom roku, Kongregacija može izdati dekret o uklanjanju.

Članak 5

Odluku Kongregacije o kojoj se govori u 3. i 4. članku, treba odobriti Rimski prvosvećenik, koji će se, prije donošenja konačne odluke, posavjetovati sa za to određenim kolegijem pravnikâ, blagovremeno imenovanih.

Sve to što sam odlučio ovim apostolskim pismom danim kao *motu proprio*, određujem da se u cijelosti poštuje, unatoč svemu drugom suprotnom, čak i ako bi to bilo vrijedno posebnoga spomena, te određujem da se objavi u službenim novinama *Acta Apostolicae Sedis*, i u dnevniku „*L'Osservatore Romano*” stupajući na snagu 5. rujna 2016. godine.

Iz Vatikana 4. lipnja 2016. godine.
papa Franjo

Priopćenje s 52. plenarnoga zasjedanja HBK

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 52. po redu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića u Zagrebu od 5. do 7. travnja 2016. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanik Biskupske konferencija Bosne i Hercegovine vojni ordinarij mons. Tomo Vukšić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije biskup Novoga Mesta mons. Andrej Glavan, izaslanik Talijanske biskupske konferencije biskup Coccor-

dia-Pordenonea mons. Giuseppe Pellegrini, izaslanik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda mons. Ivan Penzeš i srijemski biskup mons. Đuro Gašparović.

Na početku zasjedanja predsjednik HBK posebno je pozdravio novozaređenog vojnog ordinarija mons. Juru Bogdana koji je prvi put nazočio plenarnom zasjedanju HBK. Podsjetio je kako su od prošlogodišnjeg redovitog jesenjeg zasjedanja održana dva susreta: Izvanredno zasjedanje HBK i redovito zajedničko zasjedanje HBK i BK BiH. Uz to u me-

đuvremenu su održani Teološko-pastoralni tjedan, Peti pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike kao i brojni katehetski sastanci i svećeničke rekolekcije koji su, nadahnuti dvjema sinodama, bili posvećeni temi obitelji. Predsjednik HBK se osvrnuo i na povišeni susret pape Franje s moskovskim patrijarhom Kirilom sredinom veljače na Kubi s kojega su dvojica poglavara uputili zajedničku izjavu u kojoj su na osobit način progovorili o zajedničkim stajalištima o obitelji i stradanju kršćana na različitim stranama svijeta. Na kraju je ukratko prikazao sve najvažnije teme o kojima će biskupi raspravljati na zasjedanju.

Drugog dana zasjedanja biskupima se pridružio i novoimenovani gospičko senjski biskup o. Zdenko Križić. Predsjednik HBK izrazio mu je dobrodošlicu te je istaknuo kako je njegovo poslanje služiti vjernicima Gospičko-Senjske biskupije i šire. Otajstvom biskupskog poslanja, naime, biskupi su povezani na zajedničkom zadatku naviještanja riječi Božje, dijejenja svetih sakramenata i odgajanja naroda Božjega. Premda nas pred tim poslovima mogu obuzimati osjećaji straha, Predsjednik HBK je ohrabrio mons. Križića neka se ne plaši, jer toliki su koji ga prate svojim molitvama. U radnom dijelu biskupi su informirani o susretu članova Stalnoga vijeća HBK s papom Franjom, državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom i predsjednikom Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinalom Kurtom Kochom početkom ožujka u Rimu. Ponovno je istaknuto kako radno tijelo pod pokroviteljstvom Svete Stolice, a sastavljeno od predstavnika Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve, neće ulaziti u samu kauzu bl. Alojzija Stepinca jer je ona privedena kraju u Kongregaciji za kauze svetaca. I sam Sveti Otac i kardinal Pietro Parolin, kao i drugi sugovornici biskupa u Vatikanu ne dovode uopće u pitanje svetost bl. Alojzija Stepinca. Radi se samo o odgodi za koju, biskupi vjeruju, neće dugo trajati.

Na ovom zasjedanju biskupi su razmotrili nacrt dvaju dokumenata koji su nakon plodne rasprave i predloženih izmjena poslani na daljnju doradu. Prvi dokument s radnim naslovom „Odgoj u vjeri. Kateheza u kontekstu nove evangelizacije”. Kroz pet poglavlja u dokumentu se između ostaloga promišlja o katehetskim zadaćama Crkve u promijenjenim okolnostima. Nadalje nastoji se odgovoriti na pitanje kome je namijenjena župna kateheza i kako zapravo katehizirati te se ističe važnost organizacije i usklađivanja navještaja i kateheze na svim crkvenim razinama. Raspravljalo se i o Pravilniku HBK-a kojim se žele bolje urediti procedure, zadaće i ovlasti

pojedinih tijela unutar HBK. Biskupi su bili upoznati i s temeljnim naglascima Cjelovite kurikularne reforme, objavljene u radnim tekstovima Okvirnoga, ali i drugih nacionalnih kurikulumu. Na poseban način su se zanimali za katolički vjeronauk u školi unutar navedene reforme sa željom očuvanja njegovih konfesionalnih i katehetskih vlastitosti definiranih Ugovorima između Republike Hrvatske i Svete Stolice. Budući da Okvirni nacionalni kurikulum naglašava da promjene predložene Cjelovitim kurikulumom reformom nisu tek ‘kozmetičke prirode’, već početak smislene, sustavne i korjenite promjene sustava odgoja i obrazovanja, biskupi pozivaju sve znanstvene i stručne krugove kao i roditelje učenika te druge kojima je stalo do doista obnovljene sadašnjosti i budućnosti Republike Hrvatske da se na primjeren način uključe u stručnu i javnu raspravu svih predloženih predmetnih i drugih kurikulumu. Uz to biskupi su razmotrili i značenje kurikularne reforme za katoličke škole.

Na zasjedanju su podnesena izvješća pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora. Tako je biskupima predstavljeno djelovanje Hrvatskoga Caritasa koji je uz svoje brojno redovite projekte poput Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, Nedjelje Caritasa, božićnih akcija i inih, odigrao iznimno važnu ulogu u pomaganju izbjeglicama koje su u velikom valu prolazile kroz našu zemlju tijekom protekle jeseni i zime. Caritas se uključio od prvoga dana te i dalje pozorno prati razvoj situacije nakon što su zatvorene granice na izbjegličkoj ruti.

Pastoral mladih ove je godine u znaku pripreme za Svjetski susret mladih u Krakovu koji će se održati od 20. do 31. srpnja 2016. pod geslom „Blago milosrdnima, oni će zadobiti milosrđe” (Mt 5, 7). Prijave za susret traju do 30. lipnja, a do sada je već prijavljeno 2590 mladih iz Hrvatske.

Osobito uspješnom ocijenjena je Godina posvećenog života koja je bila prožeta mnogim susretima i događanjima. Biskupi su podržali sve one inicijative koje su tijekom Godine posvećenog života prepoznate kao vrijedne i plodonosne te će se s njima nastaviti i ubuduće.

Glede pastoralu obitelji istaknuto je snažno nastojanje da se aktivnije poradi na unaprjeđenju pripreme za brak na tragu poticaja s dviju nedavnih vatikanskih sinoda o obitelji. Najavljeni su Drugi nacionalni studijski dani za djelatnike obiteljskog pastoralu koji će se održati u osijeku 22. i 23. travnja 2016. na temu „Očinstvo i majčinstvo – dva lica ro-

diteljskog poslanja". Biskupi su informirani o organizaciji Prvog hoda za život u Zagrebu, 21. svibnja 2016. godine. Dobro je što se građani organiziraju i okupljaju, posebice oko vrijednih tema o ljudskom životu, koji je, nažalost često izložen ugrozbi od rođenja, pa tijekom rasta i razvoja do samog svršetka. Sve ljude dobre volje, koji se aktivno zauzimaju za dostojanstvo, poštivanje i obranu ljudskog života preporučujemo u molitve.

Drugoga dana zasjedanja članove Stalnoga vijeća HBK: predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića, potpredsjednika HBK zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, đakovačko-osječkog nadbiskupa mons. Đuru Hranića, porečkog i pulskog biskupa mons. Dražena Kutlešu te generalnog tajnika HBK mons. Enca Rodinisa, primio je predsjednik Vlade Republike Hrvatske gosp. Tihomir Orešković u Banskim dvorima. Sastanku su nazočili prvi potpredsjednik Vlade Tomislav Karamarko, potpredsjednik Vlade Božo Petrov i ministar pravosuđa Ante Šprlje. Razgovaralo se o predstojećem susretu premijera s papom Franjom u Rimu. Obostrano je istaknuta važnost postupka kanonizacije blaženog Alojzija Stepinca. Predstavnici HBK izrazili su uvjerenje da će nedavno formirana mješovita komisija što prije završiti s radom. U razgovoru je ocijenjeno i kako su odnosi između države i Katoličke Crkve dobri, te istaknuta

suradnja na socijalnom, kulturnom i obrazovnom planu. Posebice je naglašena važnost zajedničkog zauzimanja za hrvatski narod u susjednoj Bosni i Hercegovini što je bila jedna od tema premijerovog susreta s papom Franjom. Zaključno su obje strane izrazile spremnost da se crkvena i državna komisija redovito susreću kako bi što učinkovitije mogle rješavati pitanja od zajedničkog interesa.

Na zasjedanju su imenovani članovi u Biskupsku komisiju HBK za odnose s državom: mons. Đuro Hranić, mons. Antun Škvorčević, mons. Jure Bogdan, mons. Vjekoslav Huzjak, mons. Mijo Gorski, a njezin predsjednik je mons. Dražen Kutleša koji je u tu službu izabran na prošlogodišnjem jesenskom zasjedanju. Za novog predsjednika Komisije HBK i BKBiH za hrvatski martirologij izabran je mons. Jure Bogdan nakon što je papa Franjo prihvatio odreknuće od službe dosadašnjeg predsjednika gospićko-senjskog biskupa u miru mons. Mile Bogovića.

Redoviti godišnji susret članova HBK s redovničkim provincijalima, članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica koji imaju sjedište na području HBK, održat će se 7. lipnja 2016, a jesensko zasjedanje od 11. do 13. listopada 2016.

*Zagreb, 5. - 7. travnja 2016.
Tajništvo HBK-a*

(Dokumenti su preuzeti od Informativne katoličke agencije i HBK)

PRIGODNE PROPOVIJEDI I GOVORI

Govor nadbiskupa Barišića na svečanoj sjednici Gradskoga vijeća Grada Splita u HNK Split - 6. svibnja 2016.

Poštovane gospođe i gospodo, dragi prijatelji! Slavlje svetog Dujma i Dan grada Splita dinamičan je i bogat mozaik našega zajedništva. U tom zajedništvu i takvom slavljeničkom ozračju pozdravljam Vas, gospodine gradonačelnice Dujmova grada i Vas, gospodine predsjednice Gradskoga vijeća i sve cijenjene vijećnike. Osobit pozdrav, po prvi put na fešti sv. Dujma, upućujem uvaženom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske gospodinu Tihomiru Oreškoviću. Pozdravljam splitsko-dalmatinskog župana, predsjednika Županijske skupštine; predstavnike društveno-političkih ustanova na državnoj i lokalnoj razini. kao i sve goste grada. Srdačan pozdrav i čestitke vama, poštovani laureati ovogodišnjih nagrada i svima vama, Splićanke i Splićani.

U teatru smo, hramu kulture, gdje se na pozornici predstavljaju drame i tragedije, opere i operete. U temelju grada Splita, naše kulture i duhovnosti, identiteta i tradicije, upravo je jedna životna drama koja se odigrala 304. godine u amfiteatru Salone: svjedočka smrt biskupa Dujma. Amfiteatar svojom simbolikom elipsastog oblika s dva usmjerenja govori o Dujmovoju vjernosti Bogu i njegovoj ljubavi prema čovjeku. Njegovo svjedočenje milosrdne ljubavi u amfiteatru Salone postalo je čvrst temelj i snažno nadahnuće naše povijesti, sadašnjosti i budućnosti, duhovnosti i kulture, umjetničkih ostvarenja i umijeća našeg osobnog i društvenoga života. Premda je teatar samo polovica amfiteatra, Dujmov kult i kultura trajno su nadahnjivali i unosili transcendenciju ne samo u literarna i dramska ostvarenja na daskama pozornica, već i u one svakodnevne drame na pijesku i pločniku naših arena, govora i aktivnosti, stavova i vrednota.

Braćo i sestre, slavimo svetoga Dujma, biskupa i mučenika u Godini izvanrednog jubileja Božjeg milosrđa. Dujam je u vremenu okrutnih progona posvjedočio snagu milosrdne ljubavi i prema onima koji ga osuđuju i pogube. Papa Franjo upravo milosrđe vidi kao pravi lijek i uspješnu terapiju za sebičnost i nepravdu, nasilje i agresiju u nama, društvu i svijetu. No, izvorno, satkani smo od gesta



milosrdne ljubavi. Ona je u temelju našega života. Život i obitelj prožeti su sebedarjem, besplatnošću, darovanošću, ljubavlju, praštanjem, pomirenjem. I najpravednije društvo izgubilo bi svoje humano lice bez tolikih oblika milosrdne ljubavi: solidarnosti, društvene pomoći, Caritasa... Nažalost, daleko smo od pravde, ali samo tzv. „pravedno društvo” je hladno, nehumano i, u biti, nepravedno društvo. Trebamo težiti i postati „milosrdno društvo”. Milosrđe nije naivno, niti je usmjereno protiv pravednosti, jer pravednost svoju puninu vidi u milosrđu.

Poštovani štovatelji svetog Dujma, naš sveti zaštitnik svojim primjerom poziva nas i hrabri da milosrdnoj ljubavi dajemo društvenu dimenziju. To nam već, na svoj način, svjedoče u našoj sredini ovogodišnji nagrađeni sugrađani. Već sama činjenica da smo ih prepoznali i vrednovali znak je ne samo naše podrške, nego i naše odlučnosti da zajedno ustrajemo na putu izgradnje humanijega lica i općega napretka kako našega Splita, tako i hrvatske nam domovine.

Neka nam Dujmov primjer i ovogodišnja proslava našega zaštitnika, kojega zajedno slavimo na svim razinama: u hramu kulture – kazalištu, u hramu kulta – katedrali, u hramu svakodnevlja – Rivi, otvori nove horizonte naše ljudskosti i duhovnosti; da u Godini milosrđa budemo dobri domaćini turistima, a milosrdni prema svima onima koji su potrebni naših tjelesnih i duhovnih djela milosrđa; da naše obitelji i mladi budućnost traže i grade doma, u svom Splitu, u svojoj domovini.

Braćo i sestre, na dobro nam došla Sudamja!

Pozdrav nadbiskupa Barišića na Prvoj večernjoj u splitskoj katedrali - 6. svibnja 2016.

Braćo i sestre, grad Split i Splitsko-makarska nekoć salonitanska nadbiskupija, u zajedništvu života i vjere, s ljubavlju i poštovanjem slave svoga zaštitnika svetog Dujma, biskupa i mučenika. U Kristovu svjedoku – mučeniku Dujmu, prepoznamo stope vjere čvrstoga temelja i pouzdanoga cilja našega života i povijesti. Tisućljetna je povezanost Dujma i njegovih duhovnih potomaka: od 304. do danas, koja u neprekidnom nizu traje već 1712 godina. Ta duboka i snažna povezanost je geografska i povijesna, crkvena i društvena, kulturna i duhovna, životna i vrijednosna. Stoga nas raduje što s nama bogatstvo slavlja dijele dragi gosti i hodočasnici. Kao Dujmov nasljednik neke ću spomenuti, osobito one koji su povezani sa Dujmovom braćom i sestrama u slavi: pozdravljam pastira Crkve sv. Stošije, zadarskoga nadbiskupa Želimira Puljića, predsjednika HBK; biskupa trootočke Crkve sv. Stjepana, prvoga pape mučenika, mons. Slobodana Štambuka; biskupa Crkve sv. Jakova, šibenskoga biskupa mons. Antu Ivasa; biskupa Crkve sv. Vlaha, dubrovačkoga biskupa mons. Matu Uzinića; biskupa Crkve sv. Tripuna, kotorskoga biskupa mons. Iliju Janjića; vladiku križevačkog, gospodina Nikolu Kekića; biskupa bjelovarsko-križevačkog mons. Vjekoslava Huzjaka; najsvježijega biskupa mons. Juru Bogdana, vojnog ordinarija u RH, koji predvodi ovogodišnje svečano slavlje. Pozdravljam savjetnika Apostolske nuncijature u RH, mons. Juliena Kaboréa, fra Joška Kodžomana, provincijala naše Provincije Presvetog Otkupitelja, o. Antu Gavrića, dominikanskog provincijala, koji će večeras održati prigodno razmatranje, fra Juru Šarčevića, provincijala franjevac kapucina. Isto tako, pozdravljam generalnoga vikara mons. Miroslava Vidovića, prvostolni kaptol, s prepozitom mons. Antom Ančićem. Pozdravljam katedralnoga župnika don Tomislava Ćubelića, odgojitelje bogoslovije i sjemeništa, dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta i ravnatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije, predstojnike naših nadbiskupijskih ureda. Pozdravljam sve župnike, redovnike, redovnice, sestre provincijalke i kandidatice.

Pozdravljam gradonačelnika Dujmova grada, gospodina Ivu Baldasara sa suradnicima, župana splitsko-dalmatinskog gospodina Zlatka Ževrnju, kao i sve predstavnike društveno-političkih ustanova na lokalnoj i državnoj razini. Pozdravljam predstav-

nike Hrvatske vojske, mornarice, policije, braniteljskih udruga, predstavnike znanosti i gospodarstva, zdravstva, kulture i športa. Srdačan pozdrav svima vama hodočasnici, braćo i sestre u vjeri.

Osobit pozdrav, po prvi put na fešti sv. Dujma, upućujem uvaženom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske, gospodinu Tihomiru Oreškoviću i nazočnim ministrima.

Splićani sa svojim gostima i hodočasnici slave svetoga Dujma na svim razinama očitujući lice svoga zajedništva, vjere i života. Svetoga zaštitnika slavimo u hramu kulture – kazalištu, u hramu kulta – njegovoj katedrali, u hramu našeg svakodnevlja – Rivi. Ovogodišnje slavlje je u Godini izvanrednog jubileja Božjega milosrđa. Sveti Dujam svjedoči nam lice Božjeg milosrđa koje je kao pastir Crkve u Saloni svjedočio, ne samo braći i sestrama u vjeri, nego i onima koji su ga u amfiteatru osudili i pogubili. Njegovo osobno životno iskustvo milosrđa Božjega, učinilo ga je svjedokom ljubavi prema čovjeku.

Braćo i sestre, ovogodišnje slavlje svetog Dujma, biskupa i mučenika, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije vodi nas pred sveta vrata naše prvostolnice – pred Vrata milosrđa, štoviše, uvodi nas u otajstvo raspete i uskrse ljubavi Božje koja nas je ljubila sve do smrti, smrti na križu. Sveti Dujam nas, svoje duhovne sinove i kćeri, snagom Božje milosrdne ljubavi želi ojačati u vjernosti i zahvalnosti Bogu i milosrdnoj ljubavi prema bližnjima.

S pravom reče jedan filozof kršćanskog nadahnuća: „Doista, ne znamo u što neka osoba vjeruje, dok nije progonjena zbog svoje vjere.” I samom je Dujmu u progonima i u mučeništvu vjera bila jasnija, osobnija i jača od smrti. Dok danas u svijetu tolika braća i sestre podnose progone i stradanja zbog svoje vjere, koju svjedoče i uz smrtnu opasnost, sveti Dujam nas pita: što je s našom vjerom? Koliko smo osjetljivi na patnje i nevolje drugih? Rastemo li u milosrdnoj ljubavi u godini Božjega milosrđa? Imamo li je hrabrosti živjeti ne samo u obitelji, nego joj dati i društvenu dimenziju?

Sveti Dujme, otvori nam nove horizonte vjere i milosrdne ljubavi prema svima onima koji su potrebni naših duhovnih i tjelesnih djela milosrđa. Isuse Kriste – lice Očeva milosrđa, neka nas primjer i zagovor svetog Dujma hrabri da budemo milosrdni kao Otac, jer ti si milosrdan u svojoj ljubavi.

Pozdrav nadbiskupa Barišića na euharistijskome slavlju na blagdan svetoga Dujma 2016.

Braćo i sestre, duboka je i snažna, dapače, neraskidiva povezanost svetoga Dujma, grada Splita i Splitsko-makarske nekoć salonitanske Crkve. Već 1712 godina u zajedništvu života i vjere, s ljubavlju i poštovanjem, slavimo svetog Dujma, biskupa i mučenika. Stoga smo ponosni i radosni što slavljem s nama dijele dragi gosti i hodočasnici. Kao Dujmov nasljednik sve vas srdačno pozdravljam, a osobito one koji su povezani s Dujmovom braćom i sestrama u slavi: pozdravljam pastira Crkve sv. Stošije, zadarskoga nadbiskupa Želimira Puljića predsjednika HBK; biskupa trotočke Crkve sv. Stjepana, prvog pape mučenika, mons. Slobodana Štambuka; biskupa Crkve sv. Jakova, šibenskoga biskupa mons. Antu Ivasa; biskupa Crkve sv. Vlaha, dubrovačkoga biskupa mons. Matu Uzinića; biskupa Crkve sv. Tripuna, kotorskoga biskupa mons. Iliju Janjića; biskupa Crkve sv. Marka Križevčanina, mons. Vjekoslava Huzjaka; vladiku križevačkoga, gospodina Nikolu Kekića. Zahvaljujem našim kardinalima, biskupima i provincijalima koji su nam uputili svoje čestitke i izaslanike. Pozdravljam savjetnika Apostolske nuncijature u RH, mons. Juliena Kaboréa, fra Joška Kodžomana, provincijala naše Provincije Presvetog Otkupitelja, o. Antu Gavrića, dominikanskog provincijala, fra Juru Šarčevića, provincijala franjevac kapucina. Isto tako, pozdravljam generalnoga vikara mons. Miroslava Vidovića, i sve generalne vikare iz drugih biskupija, prvostolni kaptol, s prepozitom mons. Antom Ančićem. Pozdravljam sve župnike, redovnike, redovnice i sestre provincijalke.

Osobit pozdrav, po prvi put na fešti sv. Dujma, upućujem uvaženom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske, gospodinu Tihomiru Oreškoviću i nazočnim ministrima i sabornicima.

Pozdravljam gradonačelnika Dujmova grada, gospodina Ivu Baldasara sa suradnicima, i ujedno čestitam

Dan grada. Pozdravljam župana splitsko-dalmatinskog gospodina Zlatka Ževrnju, kao i sve predstavnike društveno-političkih ustanova na lokalnoj i državnoj razini. Pozdravljam predstavnike Hrvatske vojske, mornarice, policije, braniteljskih udruga, predstavnike znanosti i gospodarstva, zdravstva, kulture i športa. Srdačan pozdrav svim hodočasnici, a osobito Hrvatima iz Gradišća koji su došli na feštu svetoga Dujma. Pozdrav i svima vama, braćo i sestre, u domovini i inozemstvu, koji ste povezani sa slavljem sv. Dujma posredstvom Hrvatskoga radija i televizije. Pozdrav svim Splitsanima diljem svijeta sa željom da se što prije i sretno svome domu i domovini vrate.

Sveti Dujam toliko je naš i zajednički svima da ga slavimo u hramu kulture – kazalištu, u hramu kulta – njegovoj katedrali, u hramu našeg svakodnevlja – ovdje na rivi. Sveti naš zaštitnik, u Godini izvanrednog jubileja milosrđa Božjega, želi nas svoje duhovne sinove i kćeri, svojim svjedočenjem ohrabriti u vjernosti Bogu i milosrdnoj ljubavi prema bližnjima. Zato, sve nas raduje što su ovogodišnji nagrađeni sugrađani vrednovani upravo po kriterijima milosrdne i sebe-darne ljubavi prema bližnjima. Oni nas potiču nas da, ljubavi i milosrđu koje njegujemo u obitelji i zajednici, dajemo i širu društvenu dimenziju.

Sveti Dujme, otvori nam nove horizonte milosrdne ljubavi prema svima onima koji su potrebni naših duhovnih i tjelesnih djela milosrđa. Isuse Kriste – lice Očeva milosrđa, neka nas primjer i zagovor svetog Dujma hrabri da budemo milosrdni kao Otac, jer ti si milosrdan u svojoj ljubavi.

I na kraju, ali na početku misnog slavlja, pozdravljam najsvježijeg biskupa mons. Juru Bogdana, vojnog ordinarija u RH, koji predvodi ovogodišnje slavlje u čast sv. Dujma. Biskupe Jure, iz Poljica si, ali Dujmov si. Sa sv. Dujmom dajmo hvalu i slavu Bogu!

Homilija vojnog ordinarija mons. Jure Bogdana

Draga braćo i sestre okupljeni u Kristovo ime, dragi vjernici koji ne možete biti s nama zbog starosti ili bolesti i drugih razloga te nas sada pratite posredstvom radija ili televizije, dragi štovatelji sv. Dujma

1. Danas je Split na nogama. Stanovnici ovoga grada, staro i mlado, radosno slave Sudamju. I u

proljeće 304. godine antička Salona bila je na nogama. Razlog njihova okupljanja nije bilo radosno slavlje. Staro i mlado došlo je u amfiteatar vidjeti neobičan prizor. Nisu nastupali gladijatori da bi zabavili publiku. U arenu su izveli svoga sugrađanina Dujma. Svima je bilo jasno da to nije tek „optuženik Dujam“, nego biskup Salone, najviši

predstavnik Katoličke Crkve u rimskoj provinciji Dalmaciji. Ne znamo kako je tada reagirala publika. Pretpostavljamo da su neki oduševljeno klicali Dujmovu pogubljenju, a drugi da su tiho, s vjerom u srcu u vječni život, suznih očiju pratili smaknuće hrabroga biskupa. A bilo je i onih koji su u trenutku Dujmove smrti poželjeli upoznati njima nepoznatu vjeru koju je Dujam hrabro ispovjedio. „Krv mučenika sjeme je novih kršćana”. Naredbodavci i izvršitelji mislili su da će silom zaustaviti širenje kršćanske vjere. I tada u Saloni i u drugim dijelovima carstva, i kroz sva protekla stoljeća, događao se i događa se otvoreni ili prikriveni progon kršćana, onih koji vjeruju i trude se živjeti Isusov nauk ljubavi. Tih dana pogubljeni su i drugi salonitanski kršćani među kojima vojnici tjelesne straže cara Dioklecijana: sveti Telijski, Paulinijan, Antiohijan i Gajan. U ranim stoljećima kršćanstva, među kršćanskim mučenicima uz biskupe i svećenike, među katoličkim laicima, mnoštvo je upravo vojnika i redarstvenika koji su ispovjedili svoju vjeru prolijevanjem krvi i tako su zadobili neuveli vijenac slave. Prizori mučeništva, koji su se dogodili u salonitanskoj crkvi početkom

IV. stoljeća, nažalost, nisu samo prošlost. I u naše doba, gotovo svakodnevno, dopiru do nas vijesti o progonstvima i ubijanjima kršćana. Treba također spomenuti i ona otvorena ili tiha progonstva kršćana koji zbog svoga svjetonazora gube i svoja radna mjesta ili postaju nepoželjni. Time ih se, na neki način, prisiljava da se odreknu svojih uvjerenja.

Marko Marulić s udivljenjem ovako piše o kršćanskim mučenicima: „Boreći se za pravdu, za istinu, za Boga bili su jači i od muka, i od krvnika, i od vladara. (...) I tako su Kristovi sluge i nena-

ružani, i malobrojni, i voljni umrijeti jedini pobijedili rimske careve, najmoćnije od svijeta ... jer ovi ni svim silama kojima je raspolagalo carstvo nisu mogli pridobiti za svoje shvaćanje niti jednoga od onih koji su postojano priznavali Krista. (...) Toliko je snaga vjerničke izdržljivosti moćnija i jača od svake ljudske sile.”

Knjiga Otkrivenja opisuje u veličanstvenim slikama kako Kristovi vjernici, prošavši kroz mnoge nevolje i kušnje, na kraju pobjeđuju – ne oružjem i silom, nego „krvlju Jaganjčevom i riječju svoga svjedočanstva” (Otk 12, 11). Isusova muka, smrt i uskrsnuće bili su uzrok radosti i pokretačka snaga svim kršćanskim naraštajima.

2. Slijedom razmišljanja o snazi i čvrstini vjere mlade Crkve prvih stoljeća, javnog i postojanog svjedočenja vjere sve do prolijevanja krvi, te nezaustavljivog procesa oplemenjivanja poganskoga svijeta Isusovom evandeoskom porukom i time postavljanja kršćanskih temelja Europi, prigoda je razmišljati o poslanju Isusovih učenika. Slanje sedamdeset i dvojice učenika koji su kao prethodnica oduševljeno pošli „u svaki grad i svako mjesto” kamo je Isus kanio doći, potiče pitanje što i koliko nas kršćane pokreće Isusov nalog svjedočiti životom i riječju svoju pripadnost njemu. „Idite! Evo šaljem Vas kao janjce među vukove” odlučno kaže Isus. (Lk, 10, 3). A na drugome mjestu opet tvrdi: „Ne bojte se. Ja sam pobijedio svijet”. Isusov učenik u svome srcu osjeća radost i mir zbog Kristova poslanja „u svaki grad i u svako mjesto”. Isus šalje sedamdeset i dvojicu da mu pripreme put do ljudskoga srca. Šalje ih dva po dva kako bi simbolički pokazao da je sav Zakon u dvjema zapovijedima: „Ljubi Boga iznad svega a bližnjega svoga kao



samoga sebe". To je bit, to je srž kršćanske vjere! Isus čini učenike dionicima svoga poslanja što ga je primio od Oca dajući im novu zapovijed: „Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio.” (Iv 13, 34). To je ljubav koja je bezuvjetna, ljubav koja ide na križ, ljubav koja pobjeđuje smrt. Svaki put kada kršćani u svome svakodnevnome životu ostvaruju tu ljubav, pripremaju put Isusu, donose ga u svaki grad i u svako mjesto, štoviše u svako ljudsko srce. I ono onda postaje svetohranište u kojem boravi živi Bog.

Svjedočenje Evanđelja zahtjeva od svih članova Crkve, od svih nas koji smo kršteni u Isusovo ime, da krenemo na put, da izađemo u svijet. Papa Franjo upravo nas na to potiče: „Svi smo pozvani na ovaj novi misionarski iskorak: (...) izići iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti dosegnuti sve periferije kojima je potrebno svjetlo evanđelja.” Procesija na svetkovinu svetoga Dujma i ova sveta misa na otvorenom, znak su naše spremnosti i otvorenosti da kao kršćani želimo napraviti taj iskorak. Crkve su povlašteno mjesto slavljenja Boga, ali naša vjera mora biti vidljiva i u svakodnevnome životu. Za razliku od onoga doba kada su se trudili vjernici i vjeru zatvoriti u crkve i sakristije ili vlastite domove, danas se trebamo truditi da Isusova poruka ljubavi i mira dospije do svakoga srca, do svakoga čovjeka i da ona bude pokretač i snaga koja mijenja pojedinca, društvo i čovječanstvo. Društvo i narod kojemu je Isusovo evanđelje temelj i uporište osobnoga i javnoga života, ima sigurnu sadašnjost i budućnost.

3. Kao i u Isusovo vrijeme tako pak i danas, kršćanska poruka, svjetlo evanđelja, nije uvijek poželjna. Od smrti našeg Božanskog Učitelja, svetoga biskupa Dujma, preko blaženog Alojzija Stepinca – progoni kršćana nastavljaju se sve do naših dana. Da bismo pronašli mučenike, ne treba ići u katakombe ili u rimski Koloseum. Prije desetak dana primili smo vijest da je papa Franjo odobrio 26. travnja ove godine da se 38. mučenika Albanaca iz vremena komunizma i režima Envera Hoxhe proglase blaženima. Koliko li je bilo hrvatskih mučenika iz Crkve u našoj domovini iz razdoblja II. svjetskog rata i poratnog vremena? Teško da ćemo to ikada do kraja saznati. Ipak, ljubav prema istini, poštovanje prema prolijenoj nevinoj krvi na našim prostorima, nukaju nas na objektivno – znanstveno povijesno istraživanje, bez odgađanja, jer želimo i moramo znati istinu. „Istina će Vas osloboditi” kaže Isus. Valja „sine ira et studio” sve to

proučiti i prosuditi kako bi se najprije upoznalo sve žrtve jer je svaki ljudski život u Božjim očima dragocjen. Svaki čovjek je dijete Božje, ima svoje dostojanstvo za života, ali i u smrti. Ima pravo na dostojanstveni pokop. Proučavajući žrtve, treba dobro istražiti one koji su pogubljeni „in odium fidei” (iz mržnje prema vjeri). Ne možemo i ne smijemo ih zaboraviti. Sve ih onda treba predložiti sudu vrhovnoga crkvenog auktoriteta, kako bismo ih na temelju objektivnog proučavanja povjesničara i teologa predložili vjerničkoj zajednici za uzor i štovanje, čime bi se neki od njih mogli ubrojiti među blaženike i svete Katoličke Crkve. Crkva se u svome dvotisućljetnom djelovanju uvijek zalagala za istinu. I sv. Dujam i ostali solinski mučenici su čekali da im sud povijesti dade aureolu mučeništva. Kršćanski mučenici su bili i ostali najvrjedniji dragulji iz života Crkve, poput sv. Dujma, koji će blistati „zemaljskoj putujućoj Crkvi” do eshatona kad će Isus u svoj slavi ponovno doći suditi žive i mrtve.

„Mučenika ima i danas, u tolikim zemljama. Kršćani su proganjani poradi vjere. U nekim zemljama ne smiju nositi križić oko vrata, inače bivaju kažnjeni. Danas, u XXI. stoljeću, naša je Crkva – Crkva mučenika.” Sustavno se istjeruju iz svojih tisućljetnih krajeva gdje kršćani borave od samih početaka Crkve. Ruše se i iz temelja uništavaju kršćanske crkve i katedrale, svetišta i samostani, ubožnice i bolnice, arhivi i riznice, uništavaju i sami temelji kršćanskih zdanja da se uvjeri buduće naraštaje da kršćana tamo nije nikada ni bilo. Isto tako treba spomenuti koliko se i danas ulaže napora da bi se medijski potisnula vjera i ono što vjernici zagovaraju, obezvrijedilo i prikazalo nazadnim, osobito ono što je Bog utisnuo u ljudsko biće, naravne zakone. Što se to događa s nama kad se sustavno promiče kultura smrti nasuprot kulture života? Procjenjuje se da diljem svijeta u naše vrijeme oko 100 milijuna kršćana trpi razne progone. Dobri poznavatelji tvrde da su danas kršćani najprogonjenija vjerska zajednica u svijetu (izvor: Kirche in Not). U ovoj svetoj misi mi se sjećamo i molimo za našu braću i sestre koji su progonjeni zbog svoje kršćanske vjere. I u demokratskim zemljama svjetlo kršćanske vjere katkada nailazi na otpor. „Nekima se čini”, kaže papa Franjo, „da je svjetlo vjere bilo primjereno antičkim društvima, međutim, za novo doba, za odrasloga čovjeka koji se ponosi svojim razumom (...) takvo je svjetlo – beskorisno.” Zar je zbilja vjera lažno svjetlo koje

nas zatvara u mrak neznanja? Nipošto! Povijest Dujmova grada Splita, povijest naše domovine to opovrgava. Povijest svijeta to opovrgava. Što bi s nama bilo i bili se za hrvatski narod uopće znalo da nam od stoljeća VII. svjetlo Evanđelja – Isusova, radosna vijest nije bila temeljna odrednica, smjerekaz i program našega djelovanja. Uz tolike velike duha koji su, prožeti vjerom, postigli zasluge na području znanosti i kulture, posebno mjesto zauzimaju sveti mučenici. Oni su iz ljubavi prema Bogu, bez mržnje prema progoniteljima, hrabro svjedočili do kraja. Kršćanski mučenici nisu kukavice. Kršćanski mučenici nisu oni koji mrze druge nego, naprotiv, oni koji ljube Boga i druge u njegovo ime. Dimenzija božanske ljubavi u njihovu srcu bitno ih razlikuje od progonitelja kojima je u srcu mržnja.

4. Zahvalni smo Bogu da su se pod ovim podnebljem i u našem hrvatskom narodu uvijek nalazili hrabri pastiri poput onih o kojima govori sveti Petar u svojoj Prvoj poslanici. Utemeljeni na Petru-Stijeni koji je svjedok Kristovih patnja, a zato i zajedničar slave Kristove, ovi su biskupi i svećenici služili narodu dragovoljno, po Božju, oduševljeno i kao uzori vjernika (usp. 1 Pt 5, 1-3). Zato su primili „neuveti vijenac slave” (1 Pt 5, 4). Taj vijenac svetosti blista i na glavi blaženih Alojzija Stepinca i Miroslava Bulešića, don Radoslava Jerkovića, isusovca Petra Perice, franjevca Rafe Kalinića, don Jurja Gospodnetića i velikoga mnoštva iz hrvatskoga martirologija

Svi oni i ostali kršćanski mučenici, svatko u svoje vremenu, posvjedočili su da se samo u svjetlu vjere može priznati ljudsko dostojanstvo u punini i otkriti pravi smisao ljudskoga života. U tome je smislu Drugi vatikanski sabor ustvrdio: „Nijedan ljudski zakon ne može tako prikladno osigurati čovjekovo osobno dostojanstvo i slobodu kao što to može Kristovo evanđelje, koje je povjereno Crkvi.” Stoga saborski oci jasno i odlučno ispovijedaju: „Crkva vjeruje da se u njezinu Gospodinu i Učite-

lju nalazi ključ, središte i svrha svekolike povijesti” .

5. Ovu aktivnu nazočnost kršćana u svijetu nikako ne smijemo protumačiti na svjetovan način. Crkva nije nevladina udruga, ni humanitarna organizacija, ni politička stranka. Nju je utemeljio Isus Krist i ona ostaje zauvijek Kristova i ima zadaću naviještati njegovu riječ, bilo zgodno bilo nezgodno. Isus nas šalje „kao janjce među vukove”, bez kese, bez torbe, bez obuće (usp. Lk 10, 3-4), ali u snazi svoga Duha, u snazi raspete i uskrsle Ljubavi. Stoga kamo god dođemo, najprije kažemo: Mir vama! Želimo surađivati sa svima koji su prijatelji mira (usp. Lk 10, 5-6). Budući da je „vjera ljubavlju djelotvorna” (Gal 5, 6), svjetlo vjere je „u konkretnoj službi pravednosti, prava i mira”, ističe papa Franjo i nastavlja: „Vjera nas ne udaljava od svijeta. (...) Ona nam pomaže u izgradnji našega društva kako bismo išli ususret budućnosti punoj nade.”

6. Draga braćo i sestre! Split je danas na nogama jer slavi sv. Dujma, biskupa i mučenika. Poučeni njegovim primjerom vjere i svjedočenja, i mi želimo uspravno stajati u svojoj vjeri i tako, odolijevajući svim bezbožnim ponudama i porukama, svjedočiti svoju vjernost Bogu u svojoj sredini. Živeći tako, želimo unositi, nadu i radost Uskrsloga u svoje srce, u svoj dom, u školu, na radno mjesto u dragoj nam domovini Hrvatskoj i uopće u sve dimenzije ljudskoga društva gdje nas je providnost dovela. Živeći iz vjere, zalažemo se za one vrijednosti za koje se zalagao i život svoj položio sv. Dujam. On nam je, po zagovoru Blažene Djevice Marije, nadahnuće i trajni svjetionik u olujama života. I tako Dujam ne pripada samo prošlosti, nego sadašnjosti i budućnosti. Molimo ga i molimo da duhom ne klonemo i ne pokleknemo pred idolima ovoga svijeta, nego da uvijek i zauvijek ostanemo vjerni kršćanskim idealima, kojima je ostao vjeran sv. Dujam sve do smrti. Tako neka bude. Amen!

DOPISI IZ UREDÂ NADBISKUPSKOG ORDINARIJATA

Mjesečne obavijesti iz Ureda za pastoral zvanja

4. travnja 2016.

Poštovani,

Kao što Vam je svima poznato Četvrta vazmena nedjelja je Nedjelja Dobroga Pastira te svjetski dan molitve za duhovna zvanja. Cijeli tjedan, od ponedjeljka 11. travnja do nedjelje Dobroga Pastira, tjedan je posvećen molitvi za duhovna zvanja. Prigodom toga Vas obavještavamo o događajima vezanima za spomenuti tjedan te Vas potičemo da u svojim župnim zajednicama naglasite i potaknete na molitvu za duhovna zvanja.

1) U ponedjeljak 11. travnja će se održati Molitveni susret za duhovna zvanja u velikoj kapeli Nadbiskupskog sjemeništa s početkom u 20 h. Susret će predvoditi domagistar franjevačkih bogoslova mr. sc. fra Domagoj Volarević zajedno s bogoslovima.

2) Dani otvorenih vrata Nadbiskupskog sjemeništa 15. i 16. travnja.

Dani otvorenih vrata su prigoda svima onima koji žele doći i u sjemeništu provesti određeno vrijeme, vidjeti ustanovu te život sjemeništaraca. Ovo je prvi put da idemo s ovim projektom, te ovom prigodom posebno potičemo župnike i kapelane (ukoliko žele i mogu) da umjesto ministrantskog susreta u svojim župama, dođu i posjete zajedno s ministrantima našu sjemenišnu zajednicu. Molimo Vas samo da ukoliko se odlučite na dolazak sa skupinom ministranata prijavite nam Vaš dolazak. Što se tiče samog posjeta možemo pokazati našu ustanovu poslušati svjedočanstvo o životu u sjemeništu od odgojitelja i sjemeništaraca te u dvorani imati mali sportski program. Vrijeme ovog događaja će biti u petak 15. travnja od 15 h do 20 h i subota 16. travnja od 8.30 h do 15 h. (Bilo bi dobro da nam se skupine prijave najkasnije do ponedjeljka 11. travnja)

3) Bdijenje za duhovna zvanja u Katedrali

Bdijenje za duhovna zvanja će se održati u katedrali 16. travnja u 20h. Pozivamo i potičemo sve koji žele moliti za duhovna zvanja u našoj Nadbiskupiji i domovini da nam se pridruže na ovom bdijenju.

Molimo Vas da ovaj susret ogласite na Vama primjeren način!

S poštovanjem.

don Jure Bjeliš

povjerenik Nadbiskupskog ureda za pastoral zvanja

Kolekta za Ukrajinu

Br. 227/16

13. travnja 2016.

Poštovani župniče!

U nedjelju Božjeg milosrđa, 3. travnja 2016. god., papa Franjo je, uz molitvu Kraljice neba na trgu sv. Petra, najavio posebno prikupljanje milodara za humanitarnu pomoć Ukrajini.

U svome nagovoru Papa je, između ostalog, istaknuo: „Na ovaj dan, koji je kao neko središte Sve-te godine milosrđa, u mislima sam sa svim narodima koji najviše žedaju za pomirenjem i mirom. Na

poseban način mislim na drame onih koji pate zbog posljedica nasilja u Ukrajini: na one koji ostaju u područjima koja su pogođena nasiljem, kao i na one koji su bili prisiljeni pobjeći od teškog stanja koje i dalje traje.”

Konkretno prikupljanje pomoći bit će na Petu vazmenu nedjelju, 24. travnja 2016., u svim katoličkim crkvama u Europi. I naša Splitsko-makarska nadbiskupija pridružuje se ovoj Papinoj inicijativi. Stoga Vas molimo da na početku nedjeljnih svetih misa animirate svoje vjernike i uputite im sljedeći poziv:

Na nedjelju Božjeg milosrđa Sveti Otac papa Franjo pozvao je sve nas vjernike da prepoznamo potrebe ugrožene braće i sestara u Ukrajini te im svojim prilogom izrazimo bratsku blizinu i solidarnost. Ova se akcija odvija danas, 24. travnja, u svim katoličkim crkvama i zajednicama u Europi. Napominjemo da je ovo nama uvijek bio prijateljski narod, a danas prolazi kroz patnju i nevolje. Budući da smo nedavno i sami kao narod i država bili potrebni pomoći drugih, stoga budimo i mi velikodušni svojim darom i posvjedočimo ukrajinskoj braći i sestrana svoju ljudsku i kršćansku ljubav i podršku.

P. S.

Molimo Vas da polovinu tako prikupljene milostinje Pete vazmene nedjelje dostavite što prije, a najkasnije do 8. svibnja 2016. god., u Računovodstvo Nadbiskupskog ordinarijata kako bismo mogli proslijediti Svetom Ocu koji će je uputiti dalje u Ukrajinu.

Dok Vam zahvaljujemo na suradnji, iskreno Vas pozdravljamo u Gospodinu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Poziv na Svećenički dan

Br. 295/16

10. svibnja 2016.

Draga braćo svećenici,

„Postoje trenutci u kojima smo pozvani još snažnije usmjeriti svoj pogled na milosrđe, kako bismo sami postali djelotvornim znakom Očeva djelovanja” veli papa Franjo u Buli proglašenja Izvanrednog jubileja milosrđa (MV, 3). Na kraju iste Bule izražava želju da „u ovoj Jubilarnoj godini Crkvom odjekne Božja riječ koja snažno i jasno odzvanja kao riječ i gesta oprostjenja, potpore, pomoći i ljubavi. Neka se ona nikada ne umori u širenju milosrđa i neka uvijek bude strpljiva u pružanju utjehe i oprostjenja” (MV, 25).

U duhu ovih poticajnih riječi pape Franje i slavlja Godine milosrđa sve Vas skupa pozivam na naš godišnji susret koji će se održati u srijedu 18. svibnja 2016. u Duhovnom centru i Marijanskom svetištu naše Nadbiskupije u Vepricu. Nakon zajedničkog misnog slavlja i duhovne okrepe u kapeli svetišta nastaviti ćemo radni dio Svećeničkog dana u dvorani. To je prilika da međusobno razmijenimo pastoralna iskustva i upoznamo se sa stanjem te konkretnim pothvatima i planovima u našoj mjesnoj Crkvi. Pritom želimo njegovati svećeničko zajedništvo i razmotriti određena pitanja i probleme od važnosti za našu Nadbiskupiju.

DNEVNI RED I PROGRAM

09,30 Euharistijsko slavlje predvodi i propovijeda nadbiskup mons. Marin Barišić;
Liturgijsko pjevanje pripremio mo. Šime Marović, predvodi: don Jure Vrdoljak.

- Nakon mise kratko osvježenje.

11,00 Radni dio

- Neka važna i praktična pastoralna pitanja i dileme... (kratki uvodi za raspravu);
- Mons. Marin Barišić, Završni osvrt i obraćanje svećenicima.

13,00 Zajednički objed

Ako je netko zbog važnih razloga spriječen, molimo da nas o tome unaprijed obavijesti.

Radujem se Vašemu dolasku te Vam unaprijed zahvaljujem na suradnji.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Molitveni susret crkvenih pokreta i zajednica

Br. 297/16

10. svibnja 2016.

CRKVENIM POKRETIMA I ZAJEDNICAMA TE ŽUPNIM UREDIMA U SPLITU I OKOLICI

*„Različiti su darovi, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin;
i različita djelovanja, s isti Bog koji čini sve u svima”
(1 Kor 12, 4-6).*

Na Duhovski ponedjeljak drugi dan Duhova i blagdan B.D.M. Majke Crkve, 16. svibnja 2016. u Konkatedrali sv. Petra apostola u Splitu (Stepinčeva 1) održat će se molitveni susret crkvenih pokreta i molitvenih zajednica u našem gradu. Pozivamo sve članove spomenutih udruga koji djeluju u župnim zajednicama naše nadbiskupije da dođu posvjedočiti zajedništvo vjere u jednog Gospodina te različitost darova i djelovanja u Crkvi Božjoj.

Susret će se odvijati kako slijedi:

18,30 - Molitveni program

19,00 - Euharistijsko slavlje predvodi nadbiskup mons. Marin Barišić

20,00 - Druženje

Pokreti i zajednice jesu znak duhovnog buđenja koje u Crkvi potiče Duh Sveti i važno su sredstvo nove evangelizacije u sadašnjem vremenu. Zajedno ćemo slaviti i moliti: Pošalji Duha svojega Gospodine, i obnovi lice zemlje!

Srdačno Vas pozdravljam u Gospodinu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Godišnji nadbiskupijski susret ministranata

16. svibnja 2016.

Poštovani župnici, animatori i voditelji ministranata,

Ovogodišnji nadbiskupijski susret ministranata održat će se u subotu, dana 11. lipnja 2016. godine, odmah po završetku škole, u Nadbiskupskom Sjemeništu u Splitu. Pozvani su ministranti osnovne škole od 4. do 8. razreda, ministranti srednjoškolci, svećenici i voditelji ministrantskih zajednica.

09.00 – Pozdrav, uvodni program

09.25 – Natjecanje u Kvizu znanja.

10.25 – Završni usmeni dio u velikoj dvorani

11.00 – Ministrantska procesija oko sjemeništa i misa u velikoj kapeli. Predvodi o. Nadbiskup.

12.00 – Ručak

13.00 – Športsko-rekreativni program:

a) Nogomet (penali) i košarka (slobodna bacanja), igra graničara

b) Šah, potezanje konopa društvena igra „Put prema milosrdnom Isusu”

16.00 – Zajednička molitva, dodjela nagrada i priznanja.

1. Materijali za kviz znanja su:

a) Ministrant, priručnik i molitvenik za ministrante (Donji Andrijevc, Nikica Mihaljević);

b) Dodatak: Sveci Milosrđa (u privitku ove poruke); U Kvizu znanja natječu se samo ministranti-dječaci osnovne škole, iz jedne župe 1 ekipa sastavljena od 2 ministranta.

2. Svaka ministrantska skupina mora imati svoga svećenika ili animatora (odgovornu osobu).

3. Ministranti moraju sa sobom ponijeti svoje ministrantsko odijelo, po mogućnosti zaštitne kape od sunca, svećenici za koncelebraciju u svetoj misi, svoje misno ruho (bijela štola).

4. Nogometna ekipa na penale je sastavljena od 1+3 igrača, a košarkaška na slobodna bacanja 3 igrača.

5. Još će biti natjecanje u igri graničara i potezanju konopa, te šahu i društvenoj igrici „Put prema milosrdnom Isusu”.

6. Za ministrante pripremit ćemo hrane i pića. Svećenici, animatori i vozači će imati ručak u blagovalištu Sjemeništa.

7. Molim svećenike da najkasnije tri dana prije susreta, prijave broj ministranata i ostalih sudionika susreta.

8. Susret završavamo poslije podne u 16.00 sati zajedničkom molitvom i proglašenjem pobjednika, dodjelom nagrada i priznanja najboljima.

9. Molimo svećenike da sa svojim ministrantima ostanu do kraja susreta, i tako u zajedničkoj molitvi, radosti i čestitanju, završimo s ovim susretom.

Prijavite nam na sljedeće kontakte:

- Don Jure: 099 305 1982; 021/323-400; E-mail: jure.bjeliš@gmail.com

- Don Mato: 098 172 4914; 021/323-407 | Portir sjemeništa: 323- 429

Srdačno Vas pozdravljam u Kristu i želim obilje Božjeg blagoslova u Vašem radu!

don Jure Bjeliš

povjerenik Nadbiskupskog ureda za pastoral zvanja

Upisi sjemeništara u Sjemenište te informacije o upisu u NKG

1. lipnja 2016.

Draga braćo svećenici i animatori duhovnih zvanja!

Bliži se kraj odgojno-obrazovne godine, a našim vjeroučenicima osmog razreda i kraj osnovne škole. Među dječacima se zasigurno nađe i poneki koji nosi klicu duhovnog poziva, te razmišlja o svećeništvu. Vaša blizina, riječ poticaja, podrške, ohrabrenja i razumijevanja od temeljne je važnosti jer uključuje praćenje ali i senzibilitet samih roditelja koji su često dobri vjernici, ali s nevjericom gledaju na izbor duhovnog poziva i na rani odlazak od kuće svojega djeteta. Bitan moment je Vaša prisutnost i razgovor s dotičnim dječacima i njihovim roditeljima. Župnici i župni vikari su, uz obitelj, prvi animatori i promotori duhovnih zvanja. Vi najbolje poznate svoje ministrante i dušu župnih zajednica – obitelji!

UVJETI I ROKOVI ZA UPIS U SJEMENIŠTE I GIMNAZIJU

- Kandidati za duhovna zvanja upisuju se izravno odlukom Ordinarija. Potrebno je pripaziti na duhovno, duševno i psihofizičko zdravlje kandidata.
- Potrebni dokumenti: vlastoručna osobna molba Ordinariju, mišljenje i preporuka župnika, krsni list, svjedodžbe o završenom 5., 6., 7. i 8. razredu, liječnička potvrda o zdravstvenom stanju.
- Zamolbu i dokumente kandidati za Sjemenište zajedno s roditeljima dostavljaju Ravnatelju Sjemeništa najkasnije do 30. lipnja 2016. Ravnatelj kompletiranu dokumentaciju dostavlja Ordinariju kako bi u zadanim rokovima uslijedio upis.
- U redovnom postupku za sve ostale kandidate za Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju boduju se zajednički, posebni i dodatni elementi. Zajednički su: prosjeci zaključnih ocjena svih nastavnih predmeta na dvije decimale u posljednja četiri razreda osnovne škole, zaključne ocjene u posljednja dva razreda osnovnog obrazovanja iz predmeta: hrvatski jezik, matematika, prvi strani jezik, povijest, geografija, biologija ili latinski jezik. Maksimalan broj bodova je 80.
- Svi ostali kandidati koji su zainteresirani za upis u Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju trebaju dostaviti u Školu preporuku župnika i krsni list do 30. lipnja 2016. god.
- Redovni upis u ljetnome roku bit će od 11. do 15. srpnja 2016. god.

Sve potrebne informacije bit će objavljene na mrežnim stranicama Škole – www.nkg-split.hr

Unaprijed zahvaljujemo na suradnji i pozdravljamo u Kristu!

don Josip Dukić, ravnatelj gimnazije

don Jure Bjeliš, ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa

Ministrantsko ljeto u Vepricu - 2016.

6. lipnja 2016.

Poštovani župnici, animatori i voditelji ministranata!

U Svetišu Majke Božje u Vepricu, od 4. srpnja do 9. srpnja, ove godine, ured za duhovna zvanja splitsko-makarske nadbiskupije, organizira „Ministrantsko ljeto”. I ovogodišnje ministrantsko ljeto je prigoda za molitvu, prijateljstvo, igru, planinarenje i kupanje. Tako se ministranti povezuju sa svojim Bogom i međusobno. Ovo je također prigoda za jedan duhovni rast kroz igru i molitvu, te možda Bog providi i na ovaj način duhovna zvanja.

Ovogodišnje ministrantsko ljetovanje u trajanju od tjedan dana, uključuje 2 termina: 1 - od 4. do 6. srpnja i 2 - od 7. do 9. srpnja. U jedan termin ide jedna grupa s najviše 30 ministranata.

Stoga vas iskreno molim da u Vepric pošaljete one ministrante koji su primjernog ponašanja, zdravi i koji znaju dobro plivati. Neka to budu ministranti koji po Vašoj procjeni imaju sklonost prema duhovnome pozivu. Bilo bi dobro da župnici prije odlaska u Vepric, imaju zajednički susret s ministrantima i njihovim roditeljima. Roditelji moraju dati župniku potpis (pisanu suglasnost), za odlazak svog djeteta u Vepric. Također Vas molim da (ako je moguće, nije obvezno) sa ministrantima pošaljete jednu odraslu osobu koja će zajedno s nama biti odgovorna za njih

Pozvani su:

1. Najbolji ministranti osnovne škole (od završenog 4. razr. do 8. razr.).
2. Ministranti srednjoškolci i studenti.
3. Animatori ministranata (svećenici, bogoslovi, mladi, roditelji ...).

Sa sobom treba donijeti:

1. Osobne stvari (higijena, krunica ...).
2. Sportsku opremu, stvari potrebne za plažu, lancune (2) i jastučnicu.
3. Onaj ministrant koji zna svirati gitaru ako može bilo bi dobro da je ponese sa sobom.

Broj pozvanih:

1. Iz jedne župe mogu doći „u pravilu” 4 ministranta. (Ako bude manje iz jedne župe može i više)
2. S ministrantima ako je moguće, bilo bi dobro da dođe jedna odgovorna, odrasla osoba (animator). Molim Vas, ukoliko namjeravate nekoga poslati, neka to bude odgovorna i ozbiljna osoba koja će biti od pomoći, a ne da i ona postane problem (Dosadašnje iskustvo je pokazalo i takve stvari).

Termini:

- Prva grupa, 4. srpnja, dolazak je predviđen ujutro do 10 h, a odlazak u srijedu 6. srpnja popodne nakon večere u 19 h.
- Druga grupa, 7. srpnja, dolazak do 10 h ujutro, a odlazak 9. srpnja nakon večere u 19 h.
- Ukoliko u drugoj grupi bude manji broj prijavljenih ministranata, tu grupu ćemo staviti u prvu grupu ministranata (4. srpnja do 6. srpnja).

Cijena susreta: Za jednog ministranta, boravak za tri dana iznosi 150.00 kn (ostatak podmiruje Nadbiskupija). Budući da je broj ograničen, prednost ima onaj koji se prije javi.

Prijaviti nam morate najkasnije do 28. lipnja, da možemo sve organizirati i konačno dogovoriti s upraviteljem Svetišta.

Prijavite nam na sljedeće kontakte:

- Don Jure: 099 305 1982; 021/323-400; E-mail: jure.bjelis@gmail.com
- Don Mato: 098 172 4914; 021/323-407

Srdačno Vas pozdravljam u Kristu i želim obilje Božjeg blagoslova u Vašem radu!

S poštovanjem.

don Jure Bjeliš
povjerenik Nadbiskupskog ureda za pastoral zvanja

Svećeničko ređenje i ljetni odmor

Br. 383/16

16. lipnja 2016.

1. SVEĆENIČKO REĐENJE

Poštovana braćo svećenici i redovnici!

Zahvaljujem Bogu što se i ove godine, krajem mjeseca lipnja, možemo radovati našim mladomisnicima. Zahvalni dobrom Pastiru koji svom narodu daruje nove svećenike, i ove se godine naša Mjesna Crkva splitsko-makarska veseli zbog dvojice novih mladomisnika, a Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja zbog trojice.

Svećeničko ređenje bit će u subotu, 25. lipnja 2016., u Konkatedrali sv. Petra u 10 sati. Budući da je svečanost ređenja u subotu, sve vas pozivam da zajednički svojom nazočnošću ohrabrimo nove poslanike na njivi Gospodnjoj koji na otajstven način ulaze u zajedništvo našega prezbitarija.

One koji su, zbog opravdanih razloga, spriječeni sudjelovati u misi ređenja, pozivam da u svoje molitve uključe ovogodišnje mladomisnike te da potaknu braću i sestre koji su im povjereni na molitvu za nova duhovna zvanja.

2. LJETNI ODMOR DJELATNIKA ORDINARIJATA

Istodobno vas obavještavam da će djelatnici ureda u Nadbiskupskom ordinarijatu imati godišnji odmor od 18. srpnja do 5. kolovoza 2016. U tom vremenu neće raditi redovite službe u Ordinarijatu. Zbog toga se, ukoliko bude žurnih slučajeva, možete obratiti voditeljima ureda na mobitel ili kućni telefon. Ordinarijat će nastaviti redovito uredovati od 8. kolovoza 2016. god.

Želio bih i da svaki od vas pronađe dovoljno vremena za ljetni odmor u miru i ljepoti prirode, kao i u češćim bratskim druženjima te duhovnoj obnovi.

Sve vas iskreno pozdravljam u Gospodinu!

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Poziv mlađim svećenicima na permanentno obrazovanje

Br. 385/16

17. lipnja 2016.

Draga braćo svećenici!

Splitsko-makarska nadbiskupija u suradnji s biskupijama Splitske metropolije i Franjevačkom provincijom Presvetog Otkupitelja organizira Stručni skup permanentnog obrazovanja mladih svećenika koji će se ove godine održati u Kući susreta Emaus, Potoci bb (Mostar) od 4. srpnja (ponedjeljak navečer) do 7. srpnja (četvrtak dopodne) 2016. U prilogu Vam dostavljamo Program i Dnevni red susreta.

Radosno očekujem sve pozvane svećenike (vidi popis) na ovom važnom i potrebnom susretu cjeloživotnog učenja. Stručno usavršavanje je naša kanonska obveza (usp. Kan. 279) i pastoralna životna potreba. Stoga Vas molim da svoje druge dužnosti tako planirate kako biste mogli u bratskom zajedništvu ostati sve dane, od početka do kraja. Ako bi netko tih dana slučajno imao neodgodivu obvezu, dužan je pronaći zamjenu za župu ili svoj izostanak opravdati.

Polovicu troškova snosi svaki sudionik osobno (ukupno 400 kuna), a ostatak za svoje svećenike podmiruje Ordinarij. Sa sobom ponesite albu, pojas i štolu bijele boje te Časoslov.

Radujem se našem susretu i danima zajedničkog rada, molitve i druženja.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

DNEVNI RED I PROGRAM

Permanentnog obrazovanja mladih svećenika Splitske metropolije 2016.

Mjesto i vrijeme održavanja:

Kuća susreta Emaus, Potoci bb, BiH 88208 Potoci (Mostar)

4. srpnja (ponedjeljak) do 7. srpnja (četvrtak) 2016.

Tema susreta: Postsinodalna pobudnica pape Franje, Amoris laetitia – Radost ljubavi.

Ponedjeljak, 4. srpnja

- 18,00 Dolazak u Kuću susreta Emaus i smještaj
- 19,00 Večera
- 20,30 Uvodni susret i pozdrav, zatim molitva Povečerja

Utorak, 5. srpnja

- 7,30 Molitva Jutarnje
- 8,00 Doručak
- 9,00 – 10,00 Mr. fra Ivica Jurić, Stvarnost i izazovi obitelji + rasprava
- 10,15 – 11,45 Rad u skupinama
- 12,00 Zajednički plenum
- 13,00 Ručak
- 15,30 – 16,30 Dr. Dubravko Turalija, Biblijski nauk o braku i obitelji + rasprava
- 17,00 Zajednički plenum i osvrt na predavanja
- 18,00 Euharistijsko slavlje
- 19,00 Večera
- 20,30 Molitva Povečerja

Srijeda, 6. srpnja

- 7,30 Molitva Jutarnje
- 8,00 Doručak
- 9,00 – 10,00 Dr. Josip Markotić, Ljubav u obitelji koja postaje plodna + rasprava
- 10,15 – 11,45 Rad u skupinama
- 12,00 Zajednički plenum, osvrt na rad u skupinama
- 13,00 Ručak
- 14,30 Izlet u svetište Kraljice Mira u Hrasnom

Četvrtak, 7. srpnja

- 7,30 Euharistijsko slavlje
- 8,00 Doručak
- 9,00 – 10,00 Mr. Marinko Šljivić, Perspektive za obiteljski pastoral u pobudnici Radost ljubavi
- 10,15 – 11,45 Rad u skupinama
- 12,00 Osvrt na ovogodišnji skup, završna obraćanja
- 13,00 Ručak i završetak skupa

Poziv mladim svećenicima na duhovne vježbe

Br. 394/16

23. lipnja 2016.

Draga braćo mladi svećenici!

Za sve svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije ređene u proteklih deset godina održat će se duhovne vježbe od 29. kolovoza (ponedjeljak navečer, dolazak i smještaj do 18 sati) do 1. rujna (četvrtak u podne) 2016. u Duhovnom centru Kuća Djeteta Isusa, Donji Žabljak bb, BiH-80100 Livno.

Voditelj duhovnih vježbi je o. Ivan Mandurić, DI, iz Zagreba.

Vjerujem da ste svjesni važnosti trajnog duhovnog odgoja i rasta u vjeri kako biste vjerodostojno mogli predano izvršavati one zadaće koje Gospodin od vas očekuje. Zato neka ti dani budu rezervirani samo za duhovne vježbe i ne preuzimajte nikakve druge obveze, a za tekuće dužnosti dogovorite se sa susjednim bratom svećenikom da vas zamijeni ako je potrebno.

Neka to budu dani sabranosti, šutnje i poniranja u sebe kako bismo se mogli susresti s Isusom Kristom da nas prosvijetli i očisti, učvrsti u svojoj ljubavi i zajedništvu te nas duhovno ojačane i okrijepljene snagom svoga Svetoga Duha pošalje da novim poletom i zauzetošću budemo njegovi blagovjesnici u župnim zajednicama i u službama koje su nam povjere.

S radošću Vas očekujem na ovim milosnim danima duhovne okrepe te Vas srdačno pozdravljam u Gospodinu.!

mons. Marin Barišić, nadbiskup

IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE

Predstavnici Međunarodne katoličke karizmatске službe kod nadbiskupa Barišića



Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je 1. travnja u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu predstavnike Međunarodne katoličke karizmatске službe (ICCRS). Susretu su nazočili voditelj Središnjeg ureda ICCRS-a g. Oreste Pesare, njemačka predstavnica dr. sc. Hannah Anita Schulz (Malteški duhovni centar, Koeln) i predstavnici molitvenih zajednica Obnove u Duhu Svetome iz Hrvatske: iz Splitsko-makarske nadbiskupije koordinator Lordan Ljubenković i zamjenik Petar Jurčević te Roberto Brzica, a iz Zagrebačke nadbiskupije koordinator Damir Zukan.

U ugodnom razgovoru govorilo se o Obnovi u Duhu Svetome u Crkvi, župnim zajednicama i obiteljima. Bilo je govora i o oblicima karizmatске

duhovnosti, poput govora u jezicima ili polaganja ruku, koji u vjernika izazivaju pitanja i nedoumice. Složili su se da takva duhovnost nije primarna, već da je za rast u vjeri najvažnija svakodnevna molitva, sudjelovanje u euharistijskome slavlju, sakrament ispovijedi te konkretno životno svjedočenje pobjede križa Kristova.

G. Pesare i dr. Schulz gostuju na Drugome susretu zajednica karizmatškoga pokreta povezanih u koordinaciju Obnove u Duhu Svetome (ODS) Hrvatske i Bosne i Hercegovine, koji se od 1. do 3. travnja održava u Međugorju. Taj se susret po prvi put održao 2015. godine o nedjelji Božjeg milosrđa, kada su glavni predavači bili predsjednik ODS-a Italije Salvatore Martinez i fra Ante Vučković. Ove godine, uz g. Pesare i dr. Schulz, predavač je i don Damir Stojić. U Međugorju se očekuje oko 1200 osoba iz molitvenih zajednica ODS-a iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine te oko 40 svećenika, redovnika i redovnica. Cilj susreta je kvalitetnije povezivanje i usuglašavanje zajedničkog djelovanja zajednica ODS-a.

Međunarodna katolička karizmatска služba (ICCRS) sa sjedištem u Vatikanu pomaže i usmjerava Obnovu u Duhu Svetome u Katoličkoj Crkvi usko surađujući s Pontifikalnim vijećem za laike. (Kristina Bitanga)

Završen tečaj za voditelje cjelovitoga spolnog odgoja

U pinakoteci samostana Gospe od Zdravlja u Splitu, 2. travnja, uz sudjelovanje 70-ak polaznika završen je tečaj stručne izobrazbe za voditelje Teen Star programa, cjelovitog spolnog odgoja namijenjen mladima. Program edukacije trajao je 40 sati, a odvijao se petkom navečer i subotom cijeli dan kroz tri do četiri tjedna. Tečaj su organizirali Ured za pastoral braka i obitelji i Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije u suradnji s Udrugom za cjeloviti spolni odgoj Teen Star. Prvi dio programa odnosio se na znanje o spolnosti i plodnosti muškarca i žene, dok je drugi dio tečaja bio sâm kurikulum Teen Star-a.

Voditeljica programa Kristina Pavlović, predsjednica Udruge za cjeloviti spolni odgoj Teen Star, iskazala je zadovoljstvo brojem polaznika te istaknula kako je program bio prilagođen mladim, srednjim i starijim adolescentima s ciljem da svi krizmanici koji se pripremaju za sakrament svete potvrde prođu kroz program i da upoznaju spolnost i plodnost s kršćanskog aspekta, jer „mladi danas pod utjecajem medija, liberalnih programa koji se temelje na rodnoj ideologiji, nestručni su i opasni za mlade”. Edukacija kroz ovakve tečajeve pruža jednu pozitivnu sliku spolnosti koja mlade izgrađuje i koja ih osposobljava za pravu ljubav, za brak i obitelj. Organizatori i voditelji se ne nadaju brzim rezultatima

tečaja iako se slažu da vidljivih rezultata već ima jer mladi koji prođu kroz program promijene svoje ponašanje i po njemu se razlikuju od onih mladih koji nisu prošli program. „Plodovi tečaja dolaze do punog izražaja pogotovo jednog dana kad će ti mladi ući u brak i imati svoje obitelji”, kazala je voditeljica Pavlović, te pojasnila kako polaznici na kraju tečaja dobivaju certifikat o završenoj edukaciji, radne materijale s razrađenim sadržajima i prezentacijama za daljnji rad.

„Temelj programa je upoznavanje vlastite plodnosti i plodnosti na prirodnom planiranju obitelji jer su ispitivanja pokazala da što više mladi ljudi cijene sebe, te postavljaju veće kriterije za ulazak u spolne odnose, ne će ulaziti u spolne odnose s bilo kime i bilo kad. Za takvu će osobu spolni odnos biti ekskluzivna odluka i dat će mu

pravu važnost i pravo mjesto u svome životu”, rekao je polaznicima tečaja jedan od voditelja, Ladislav Ilčić, dopredsjednik Udruge za cjeloviti spolni odgoj Teen Star. U ostvarivanju ciljeva naglasio je specifičnost programa koji spolnost ne tretira isključivo kao tjelesnu spolnost kao što to čine mediji, nego s tjelesnom spolnosti povezuje osjećaje, stavove, duhovne i društvene aspekte. Kao drugu specifičnost naveo je njegovu prilagodljivost uzrastu i okolini iz koje



mladi ljudi dolaze; program se provodi interaktivno, kroz pitanja, razmjenu mišljenja, uloga je voditelja da usmjerava diskusiju i kroz pitanja potiče mlade da sami pronalaze odgovore jer ih onda lakše žive. „Mislim da je pred nama dobra budućnost ovakvom pristupu jer negativistički pristup koji prilazi mladima kao onima na koje se ne može utjecati, nije istina jer vidimo da mladi traže puteve i samo je pitanje gdje ih pronalaze”, kazao je voditelj Ilčić i dodao da

ako se sve prepusti medijima ili trendu, onda će mladi ići smjerom na koji ih mediji upućuju. Ukazao je na zaradu kao temeljni interes medija koji obrađuju ove teme na atraktivan način s ciljem vezanja mladih, te kako se time gubi fokus koji je sretno spolno sazrijevanje mladih i nešto čime se svi trebaju baviti od roditelja, škole i Crkve.

Po završetku tečaja voditelji počinju provoditi program uz pomoć i podršku Udruge za cjeloviti spolni odgoj Teen Star, s kojom kontaktiraju i šalju potrebna izvješća, te razmjenjuju iskustva i ideje na radnim sastancima i susretima aktivnih voditelja, a jednom godišnje udruga Teen Star organizira jednodnevni stručni skup trajnog usavršavanja voditelja. (Zdravka Andrijašević)

Stručni skup za odgojiteljice u vjeri u predškolskim ustanovama

U prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu 2. travnja 2016. godine održan je redoviti godišnji stručni skup za odgojiteljice u vjeri u predškolskim ustanovama pod nazivom „Reverifikacija programa katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi”. Na stručnome skupu sudjelovalo je preko osamdeset odgojiteljica u vjeri s područja cijele Dalmacije.

Svetu misu na početku stručnoga skupa predvodio je don Josip Periš, predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije. U svojoj je propovijedi don Josip naglasio kako se nalazimo u uskrsoj osmini koja je u prošlosti imala posebno značenje zbog mistagoških kateheza odraslih no-

vokrštenika koji su sakramente kršćanske inicijacije primali u uskrsoj noći. Ove kateheze imale su za cilj produbljivanje vjere što se i danas pokazuje kao aktualna potreba, posebno nakon primanja sakramenata. „Vjera se pak rađa u susretu s uskrslim Kristom o čemu nam svjedoči evanđeoski odlomak današnjega dana. Stoga nama odgojiteljima nije dovoljno samo pričati o Isusu. Tek ako se naša vjera rađa iz osobnog susreta s Kristom, možemo autentično naviještati njegovu Riječ. Krist nikoga ne želi prisiliti na vjeru”, rekao je don Josip, „zato se njegovo uskrsnuće dogodilo u tišini jutra, a ne na trijumfalan ni spektakularan način. Pozvani smo u tišini svoga srca oslušivati Božju riječ i u ustrajnosti sva-

kodnevnoga rada donositi Krista djeci koja su nam povjerena. Trebamo također biti svjesni da se naš život ne iscrpljuje ovdje na zemlji, nego da Kristovo uskrsnuće znači i naše uskrsnuće. Upravo tu istinu, poput psalmista, moramo naviještati: „Ne, ne ću umrijeti, nego živjeti, i kazivat ću djela Gospodnja.”

Umjesto zbog bolesti spriječene prof. Brankice Blažević, više savjetnice pri Nacionalnome katehetskom uredu HBK-a za predškolski vjerski odgoj, izlaganje o obnovljenome Programu katoličkog vjerskog

odgoja djece rane i predškolske dobi i uputama za reverifikaciju postojećih programa koji se provode u dječjim vrtićima održala je s. Sara Tkalčec, profesorica pedagogije i sociologije te ravnateljica Dječjega vrtića „Anđeli čuvari” na Korčuli. S. Sara

osvrnula se najprije na nastajanje prethodnoga programa katoličkoga vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama koji je odobren od Hrvatske biskupske konferencije 2001. godine i verificiran od strane resornoga Ministarstva 2002. godine te na zakonske promjene koje su se u međuvremenu dogodile i tako uvjetovale nastajanje novog Programa.

Novost je činjenica što se u programu katoličkoga vjerskog odgoja nalazi i program Kateheze Dobroga

Pastira, ukoliko vrtić ima uvjete i potrebu za njegovim provođenjem. Oba programa, dakle, neovisno o njihovoj sadržaju, čine jedan program. S. Sara Tkalčec naglasila je kako su evanđeoske vrijednosti cilj katoličkoga vjerskog programa te kako dijete kroz suodnos s odgojiteljem, ali i s drugom djecom uči i usvaja te vrijednosti. U ovom suodnosu posebno su važni: govor, ponašanje i izabrani sadržaji. Prema novome Programu katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi svaki vrtić dužan je izraditi

svoj program katoličkog vjerskog odgoja te ga poslati na suglasnost Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

Drugi dio stručnog skupa bile su pedagoške radionice s primjerima iz odgojne prakse. Radionice su vodile



s. Jozepka Vukančić i s. Barbra Čavlina iz Dječjega vrtića „Brat Sunce” iz Šibenika. Stručni skup završio je ponovnim zajedničkim okupljanjem i plenarnom raspravom u kojoj su odgojiteljice izrazile svoje zadovoljstvo onim što su čule i vidjele, zatim su istaknule važnost njihova zajedničkog okupljanja i izmjene odgojnih iskustava te predložile neke moguće teme i sadržaje koje im se čine korisne za daljnje teološko i pedagoško usavršavanje. (Anica Kraljević)

Blagoslov kipa ‘Majka obitelji i zvijezda mora’ u župi Igrane



U župi Igrane 3. travnja održalo se misno slavlje s procesijom oko crkve Gospe od Ružarija za vrijeme kojeg je blagoslovljen kip „Majka obitelji i zvijezda mora” autora Daslava Petrovića. Kip je blagoslovio bivši dugogodišnji župnik župâ Igrane i Drašnice fra Srećko Vekić čijom je zaslugom i postav-

ljen kip u blizini crkve Gospe od Ružarija. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Marijo Jurišić koji je, na početku propovijedi, istaknuo tri bjeline: hostiju, Gospu i bjelinu Isusova uskrsnuća, a potom ukratko protumačio svaku pojedinu ‘bjelinu’. U nastavku propovijedi progovorio je o Isusovu uskrsnuću naglasivši svjedočanstvo apostola Tome o Isusovu uskrsnuću.

Na kraju se propovijedi fra Marijo osvrnuo na blagoslovljeni kip u čast Blažene Djevice Marije te potakao vjernike da mole kronicu i ostanu vjerni Gospi jer je ona ‘Majka obitelji’ i ‘Zvijezda mora’. Pjevanje je predvodio župni zbor župe Igrane, a za vrijeme euharistijskoga slavlja, u čast postavljanja i blagoslova kipa, solo je nastupila dugogodišnja

članica zbora u Župi sv. Ilije u Metkoviću gospođa Nada Marušić. U slavlju su sudjelovali fra Dominik Radić, fra Nedjeljko Knezović, ministranti, 'dva anđela (s krilima)' i vjernici župa Igrane i Drašnice.

Pri kraju slavlja fra Srećko Vekić uputio je riječi zahvale, a bilo je također i predstavljanje kipa i autora. Na kraju je župnik fra Ante Buljan zahvalio fra Srećku koji je s velikom ljubavlju i zanosom uložio mnogo truda oko postavljanja kipa. Župnik je zatim

predmolio molitvu posvete obitelji, ribara i mornara Blaženoj Djevici Mariji. Završio je pozivom na zajedništvo oko stola s domaćim jelima.

U popodnevним satima jedan vjernik iz župe Igrane, koji je došao fotografirati kip, izjavio je kako bi „fra Srećku, kao dugogodišnjem župniku, trebalo podignuti kip jer je mnogo učinio za župu Igrane”. (Frano Doljanin)

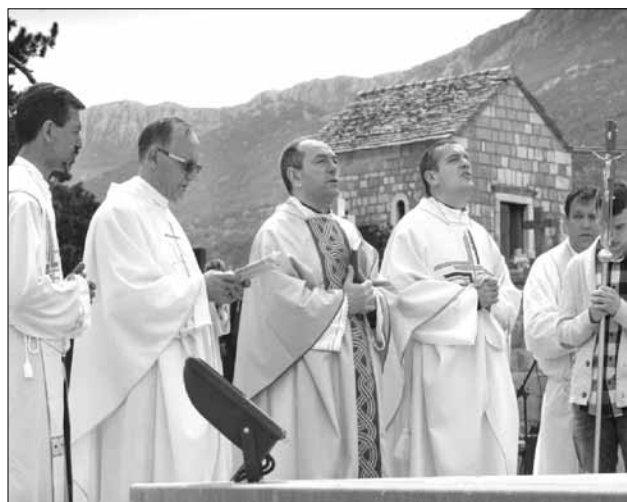
Misa i komemoracija za žrtve pokolja u Docu Donjem

U Donjem Docu 2. travnja održan je Dan sjećanja na 272 ubijene osobe, među kojima je bilo i 103 djece kao i beba stara tek tri dana, koje su u sumanutom pohodu ubili 26. ožujka 1944., te selo zapalili, pripadnici zloglasne njemačke 7. SS divizije „Prinz Eugen”.

„Klanjamo se danas nevinim žrtvama jedne izopačene ideologije, te smo dužni ukazivati na potrebu mira, tolerancije, jer ovakvo stradanje i ubijanje mještana cijelog sela ne smijemo zaboraviti i ovakvo zlodjelo se ne smije ponoviti”, istaknuo je među inim prof. dr. sc. Ivan Kovačić, gradonačelnik Omiša, saborski zastupnik i osobni izaslanik predsjednice Republike Hrvatske, na komemoraciji žrtvama pokolja u Donjem Docu koji se zbilo prije 72 godine.

Na koncelebriranoj misi održanoj u crkvi sv. Martina, koju su predvodili dr. don Ivan Čubelić i mjesni župnik don Ivan Prelas, sudjelovali su brojni mještani sjećajući se članova obitelji koji su stradali u tome krvavom pohodu, gdje je cijelo selo pobijeno i zapaljeno, a od preživjelih tek dvije su Dočanke i sada svjedokinja toga masakra: 90-godišnja Lucija Bašić koja je tada ostala bez oba oka i spaljenog tijela, a sada živi u Splitu, te 92-godišnja Iva Roguljić koja je život nastavila u tom prekrasnom mjestu omiškoga zaleđa.

„Nažalost, cijela povijest Hrvata je puna ovakvih tužnih sjećanja i prepuna žrtava, koje su stradale bez ikakve krivnje, samo što su bili Hrvati i živjeli na svom. I ovo je jedan od mnogih mikroholokausta hrvatskog naroda”, istaknuo je Ante Sanader, potpredsjednik Hrvatskoga sabora i izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora. Ujedno su se na obilježavanju Dana sjećanja okupljenima obratili i Luka Brčić, dožupan splitsko-dalmatinski, te Zvonko Močić, predsjednik Gradskoga vijeća Omiša kao i Stipe Bilić, predsjednik Mjesnog odbora Donjeg Doca. Svijeće i vijence podno spomen-križa žrtva-



ma pokolja zapalili su i postavili poteštat Kovačić, potpredsjednik Sabora Sanader, Bernardica Juretić, ministrica socijalne politike i mladih, dožupan Brčić sa suradnicima, predstavnici grada Omiša: Močić i dogradonačelnici Ivo Tomasović i Stipe Mekinić, predstavnici MO-a Dolac Donji, gosti iz Ernestinova gdje se dosta Dočana iselilo na čelu s načelnikom Matijom Greifom, saborski zastupnici Ivan Šipić i Miro Bulj, Pave Čikeš, načelnik Šestanovca, Ivan Krželj, načelnik Zadvarja predstavnici Dugoga Rata, predstavnici Udruge roditelja poginulih branitelja u Domovinskome ratu, HVIDRA Omiš, MO Rošca, MO Putišići, HDZ Omiš, HDS Omiš, Društvo Poljičana sv. Jure Priko, Udruga antifašista Splitsko-dalmatinske županije i grada Omiša, Matica umirovljenika Omiš te predstavnik Policijske uprave splitsko-dalmatinske.

Ujedno je postavljen vijenac i u zgradi stare škole u sjećanje na učenike koji su stradali, a kvartet učenica Osnovne škole „Gornja Poljica”, Anđela Kačun-ko, Antonia Antonela Radić, Martina Jakulj i Doris Medić, recitirale su: „Domovino u srcu te nosim” i „Hrvatska za sva vremena”. (Sandra Barčot)

Stručni skup za vjeroučitelje



Predstavljanje i rasprava o prijedlogu kurikula za nastavni predmet Katolički vjeronauk bila je tema izvanrednoga nadbiskupijskog stručnog skupa za vjeroučitelje u školi, održanog 2. travnja u velikoj dvorani Nadbiskupskoga sjemeništa. Na skupu je sudjelovalo preko 200 vjeroučitelja iz Splitsko-makarske nadbiskupije i manji broj iz Hvarske biskupije.

Povod ovom dodatnom okupljanju vjeroučitelja je otvaranje stručne i javne rasprave o prijedlogu novoga kurikula Katoličkoga vjeronauka u koju bi se, prema nalogu Agencije za odgoj i obrazovanje i nadbiskupijskog Katehetskog ureda, trebalo uključiti što više vjeroučitelja.

Prijedlog kurikula Katoličkoga vjeronauka okupljenim vjeroučiteljima predstavila je Sabina Marunčić, viša savjetnica za vjeronauk u Agenciji za odgoj i obrazovanje – podružnica Split, naglasivši kako se posljednjih petnaest godina pokušavaju provesti određene reforme s ciljem osuvremenjivanja nastave, tj. pomicanja fokusa učenja sa sadržaja na usvajanje kompetencija. Nacionalna kurikularna reforma sadržuje šest sustavnih strateških dokumenata, 29 predmetnih kurikula, nekoliko međupredmetnih tema te tri kurikularna okvira. Dodaju li se tome i tri metodička priručnika, sve u svemu do sada su objavljena 52

kurikularna dokumenta. Govoreći o novinama koji donosi kurikulum za Katolički vjeronauk, Marunčić je naglasila kako je na njemu radilo sedam članova radne skupine, od sveučilišnih profesora do vjeroučitelja u školi. U opisu vjeronauka kao školskog predmeta navedena je njegova svrha s naglaskom kako se radi o konfesionalnom, ali i dijaloški usmjerenom poučavanju. Najveći dio dokumenta zauzimaju 144 odgojno-obrazovna ishoda za razdoblje od 12 godina školovanja. Postavljeni na visokoj razini, ishodi u sebi uključuju od 75 do 100 ključnih pojmova kroz 25 do 30 nastavnih tema. Prema riječima Sabine Marunčić, kurikulum Katoličkoga vjeronauka je usko vezan i uz druga obrazovna područja i međupredmetne teme. U segmentu vrjednovanja kurikulumom se predviđa brojčano ocjenjivanje znanja, stvaralačkog izražavanja i istraživačkoga rada, dok su komponente kulture međusobnoga komuniciranja i zalaganja preimenovane u generičke kompetencije koje bi se trebale vrjednovati kroz opisne ocjene.

U zajedničkoj dinamičnoj raspravi koja se razvila nakon predstavljanja prigovori i prijedlozi vjeroučitelja najviše su bili vezani uz ishode vjeronaučne nastave koji su, prema mišljenju većine, previše usmjereni prema antropološkom vidu vjeronauka. Kritike su bile upućene i prema konceptu domena i poddomena gdje se previše inzistira na ishodima što bi moglo ugroziti sustavnost i cjelovitost vjeronaučnoga sadržaja, dok u formulacijama samih ishoda (ciljeva) nedostaje segment življenja i svjedočenja vjere te zauzimanja vjerničkoga stava. Vjeroučitelji su pozvani da svoje primjedbe i prijedloge koncizno osmisle i predoče na sastancima županijskih stručnih vijeća te takve upute u javnu raspravu. (Petar Kelvišer)

Zavjetovanje u Samostanu svete Klare

U Samostanu svete Klare u Splitu 3. travnja na drugu vazmenu nedjelju, s. M. Ivana od Sv. Križa (Luca Anđelić) položila je svečane zavjete u ruke Časne Majke Dolores Mandić pred okupljenom zajednicom sestara klarisa i vjernicima u samostanskoj crkvi.

Svečanu sv. misu i obred zavjetovanja predvodio je kapelan sestara klarisa fra Josip Lucić, OFM. (IKA)



Splitsko sjemenište i Nadbiskupijska klasična gimnazija proslavili blagdan Blagovijesti

Nadbiskupsko sjemenište u Splitu i Nadbiskupijska klasična gimnazija „Don Frane Bulić” proslavili su 4. travnja svetkovinu Navještenja Gospodinova i svoju zaštitnicu - Gospu od Blagovijesti. Svečano euharistijsko slavlje u kapeli Nadbiskupskoga sjemeništa predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić. U koncelebraciji su bili šibenski biskup mons. Ante Ivas, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa don Jure Bjeliš, ravnatelj Nadbiskupijske klasične gimnazije don Josip Dukić, svećenici koji djeluju u sjemeništu i školi, dekan i profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, rektor i odgojitelji Centralnoga bogoslovnog sjemeništa te ostali svećenici.

„Slaveći svetkovinu Navještenja Gospodinova, u ozračju uskrasne radosti i u jubilejskoj Godini milosrđa, na poseban način u utjelovljenoj Riječi u krilu Betlehemske Djevice prepoznamo čin i lice Božjega milosrđa koje je početak i uzrok naše sadašnje i vječne radosti”, rekao je na početku slavlja ravnatelj gimnazije don Josip Dukić te u svoje i u ime svih koji u sjemeništu i gimnaziji žive i rade pozdravio okupljene biskupe i svećenike, sjemeništare i gimnazijalce, njihove roditelje, prijatelje i rodbinu, dominikanske sjemeništare, bogoslove, isusovačke novake, časne sestre, kandidatice, ravnatelje splitskih srednjih škola i sve okupljene vjernike.

Čestitajući Dan sjemeništa i gimnazije te blagdan Gospe od Blagovijesti, nadbiskup Barišić je podsjetio da je na dan Blagovijesti 1700. godine utemeljeno Nadbiskupsko sjemenište. „Navještenje Gospodinovo početak je spasenja u kojemu važnu ulogu ima upravo Majka Marija. Mi smo duhovna Marijina djeca, s Majkom odrastamo i idemo kroz život. Vjerujem da svatko od nas, poput Marije, ima iskustvo navješćaja Božje riječi i susreta sa snagom Duha Svetoga. Neka nam i ova proslava pomogne prepoznati da smo uključeni u povijest spasenja”, rekao je mons. Barišić.

Na misnom slavlju svetkovine Blagovijesti već tradicionalno propovijeda sjemeništarc maturant.



Ove godine homiliju je održao Šime Pleadin koji je na početku homilije rekao da je „utjelovljenje Sina Božjega jedno od pet tajni koje ulaze u red najvećih otajstava naše vjere. To je najčudesniji događaj u povijesti ljudskoga roda: Bog je postao čovjekom, postao je jedan od nas! Krist koji se utjelovio u krilu Marijinu je taj koji nam objavljuje istinu koja nas spašava”. Istaknuo je da se cijeli evanđeoski razgovor Gabrijela i Marije odvija u ozračju dubokoga poštovanja u kojoj joj glasnik Božji donosi pet darova: dar radosti, milosti, ohrabrenja, životnosti i vjere. Tih pet darova darovani su i nama, zaključio je sjemeništarc i pozvao sve okupljene da, poput Gospe, budemo spremni razmišljati, pitati i odazvati se.

Pozdrave i zahvalu na kraju misnoga slavlja izrekao je ravnatelj sjemeništa don Jure Bjeliš. „Neka nas zagovorom Majke Marije Bog ispuni svojom milošću da i mi budemo istinski svjedoci njegove ljubavi u ovome svijetu i graditelji boljega društva”, zaključio je don Bjeliš.

Dan uoči svečane proslave, u nedjelju, 3. travnja, u velikoj sjemenišnoj dvorani upriličena je svečana akademija za vrijeme koje su sjemeništarc i učenici NKG-a priredili prigodni program u čijem je središtu bila predstava u jednom činu „Viktor”, pod vodstvom don Vedrana Torića. Glazbeni dio akademije obilježio je nastup mješovitoga gimnazijskog zbora pod ravnanjem s. Lidiye Matijević, koji je obogatio i misno slavlje na samu svetkovinu.

Proslava je završila zajedničkim ručkom i tradicionalnom malonogometnom utakmicom između sjemeništara i bogoslova. (KB)

Blagovijest kod sestara milosrdnica u Splitu

Sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskoga u Splitu 4. travnja proslavile su svetkovinu Navještenja Gospodinova – Blagovijest i Dan Provincije Navještenja Gospodinova – Split. Svečano euharistijsko slavlje u samostanskoj kapeli koja je posvećena Navještenju predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U koncelebraciji su bili samostanski kapelan fra Stanko Radić, fra Domagoj Runje i ostali svećenici.



„Današnja svetkovina Navještenja Gospodinova najveći je izraz Božjega milosrđa i ljubavi i najvažniji događaj spasenja za svakog pojedinca i čitavi ljudski rod”, rekao je na početku mons. Barišić. U homiliji je istaknuo kako je u ulozi Majke Marije, kojoj je naviještena Radosna vijest, koja se otvorila djelovanju Duha Svetoga i koja je prihvatila Božju volju, svatko od nas te da smo pozvani u Marijinoj ulozi čitati naš životni put. „I nama je upućen isti navještaj. Radosnu vijest imali smo i imamo priliku slušati uhom i srcem od samoga rođenja preko svojih roditelja, vjeroćitelja, svećenika, euharistije, svoje savjesti i srca. U svim tim trenucima Bog nas je pozivao da poput Marije napravimo iskorak u svoj život”. Pojasnio je i kako se bez prihvaćanja Božje volje čovjek ne može u potpunosti ostvariti u ovom vremenu i prostoru.

Obraćajući se sestrama milosrdnicama, nadbiskup Barišić ih je prozvao sestrama i kćerima milosrđa. „Kada kažem ‘sestre’, to uključuje horizontalu, odnosno vaše služenje braći i sestrama u potrebi. No ono ‘kćeri’ odnosi se na vertikalnu dimenziju po kojoj je prepoznatljivo da ste Marijine i da ste kćeri milosrdne ljubavi Božje. Vi ste novi roj Duha Svetoga”, istaknuo je. Čestitajući sestrama Dan Provincije, naglasio je da je njihova zajednica puno dala mjesnoj i domovinskoj Crkvi te im je zahvalio na svim tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa po kojima svjedoče navještaj spasenja i utjelovljenje Kristovo koji je preko njih prisutan u našem vremenu i prostoru.

Na kraju misnoga slavlja fra Stanko Radić zahvalio je mons. Barišiću na prisutnosti i potpori sestrama i svim redovnicima i redovnicama, a sestrama milosrdnicama čestitao je Dan Provincije. Misno slavlje ujedno je i početak duhovnih vježbi za sestre koje će trajati do 10. travnja, a koje predvodi o. Antonio Mario Ćirko, OCD.

Svečano euharistijsko slavlje, na kojem su uz sestre prisustvovali i njihovi prijatelji, svojim pjevanjem uveličao je zbor sestara milosrdnica pod ravnanjem mo. s. M. Mirte Škopljanac Mačina. Nakon misnoga slavlja druženje je nastavljeno u samostanskoj blagovaonici oko obiteljskoga stola. U ime svih sestara s. M. Radoslava Kevo zahvalila je nadbiskupu Barišiću na ohrabrujućim i poticajnim riječima.

Sestre su se za proslavu pripremale trodnevnicom koju je predvodio fra Domagoj Runje, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu. Posljednjega dana trodnevnice nakon misnoga slavlja održan je koncert zbor sestara milosrdnica pod ravnanjem mo. s. M. Mirte Škopljanac Mačina, a kao gost na orguljama nastupio je don Ivan Urlić. (KB)

Predstavnici Splitsko-makarske nadbiskupije pobjednici državnoga natjecanja iz vjeronauka

Na državnoj Vjeronaučnoj olimpijadi 2016. koja se od 6. do 8. travnja odvijala u Opatiji, najbolji su bili učenici Splitsko-makarske nadbiskupije.

U kategoriji osnovnih škola prvo mjesto osvojili su učenici OŠ Sućidar iz Splita sa 99,75 bodova od 100. Mentor im je bio don Ivan Čotić, a sudjelovale

su učenice Mira Galić, Ana Galić, Vlatka Matić i Jelena Babaja. Na drugome mjestu su učenici iz Nove Gradiške, a treće dijele osnovci s Trnovca i Zaprešića. Među srednjoškolcima na državnome natjecanju najuspješniji su bili učenici iz Knina sa osvojenih 94,25 bodova. Na drugome mjestu su učenici III. gi-

mnazije iz Splita Klara Kvesić, Mara Kereta, Anamaria Đerek i Katarina Čavka pod vodstvom mentorice Ane Gelo. Na trećem ekipa V. gimnazije iz Zagreba.

Oko 200 učenika iz 15 nad/biskupija okupilo se na državnom natjecanju iz vjeronauke koje se ove godine održava na temu: Brak i obitelj u Božjem namumu. O važnosti teme, osobito u Godini obitelji u čijem znaku je Riječka nadbiskupija, riječki nadbiskup Ivan Devčić rekao je da uz sve što škole čine, najveću ulogu u odgoju mladih imaju roditelji. Oni svojim dobrim primjerom moraju svjedočiti život u obitelji. Ako to dje-

ca vide, tada ćemo imati cjeloviti odgoj novih naraštaja za brak i obitelji koji nam je važan, jer su brak i obitelji temelji društva, ali i Crkve, poručio je nadbiskup. Nadbiskupove riječi o ulozi obitelji potvrdio je zamjenik ministra znanosti

obrazovanja i sport RH Hrvoje Šlezak koji je uputio prigodnu riječ na otvorenju.

Također, bogat kulturno-umjetnički program predstavio je primorsko-goransko blago, a među izvođačima nastupili su članovi folklornog ansambla „Zora” iz Opatije te djeca i mladi koji su se već profilirali na mnogobrojnim natjecanjima i smotrama na županijskom i državnom nivou.

Natjecateljski dio Vjeronaučne olimpijade počeo je u četvrtak, 7. travnja, u jutarnjim satima u Osnov-



noj školi Nikola Katalinić Jeretov u Opatiji te Hotelu Opatija. Vjeronaučna olimpijada završila je u petak, 8. travnja, u popodnevним satima dodjelom priznanja najboljim natjecateljima, ali i iznenađenjem kojega je za sve sudionike pripremila Riječke nadbiskupije – zlatnim medaljama kao simbolom jednakosti koje će dobiti svi natjecatelji Vjeronaučne olimpijade.

U kulturnome dijelu programa završnice nastupili su: vokalna skupina OŠ Nikole Tesle iz Rijeke, učenice 1 r. OŠ Turnić, učenice 7 r. OŠ Kostrena te učenik Ivan Mužić iz Prve riječke hrvatske gimnazije i Glazbene škole Ivana Matetića Ronjgova. Predstojnica Katehetskog ureda Riječke nadbiskupije Ksenija Rukavina Kovačević ispred organizatora zahvalila je pokroviteljima PGŽ, Gradu Opatiji,

Gradu Rijeci, TZ Rijeke i Opatije te mnogobrojnim dobročiniteljima. Svim natjecateljima uručila je zlatne medalje kao simbol zajedništva i jednakosti. Pohvale i dobre želje uputili su u srijedu na otvorenju Olimpijade, uz brojne nazočne uzvanike, pismenim putem predsjednik Vlade RH Tihomir Orešković te na zatvaranju natjecanja ministar znanosti obrazovanja i sporta Predrag Šustar. (IKA)

Međubiskupijski susret maturanata na Humcu

U organizaciji Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije na Humcu je 9. travnja održan sedamnaesti po redu susret vjeroučenika završnih razreda srednje škole. Na susretu je sudjelovalo oko 2200 maturanata predvođenih sa stotinjak njihovih vjeroučitelja i profesora. Najbrojniji su bili učenici s područja Splitsko-makarske nadbiskupije, a njima su se pridružili učenici iz Zadarske, Šibenske i Dubrovačke nad/biskupije. Ovim već tradicionalnim susretom maturanti na novoj prekretnici svojega života žele zahvaliti Bogu i svima koji su im bili podrška i pomoć tijekom srednjoškolskog odgoja i obrazovanja.

Susret je započeo duhovnom pripravom za euharistijsko slavlje, čitanjem kraćih odlomaka iz papinske bule Lice milosrđa s naizmjeničnim pjevanjem duhovnih pjesama. Za to vrijeme mnogi su maturanti pristupili sakramentu pomirenja. Na samome početku misnog slavlja, koje je predvodio dubrovački biskup mons. Mate Uzinić, sve nazočne pozdravio je humački gvardijan fra Velimir Mandić, izrazivši dobrodošlicu i radost što je zajedno sa svojom franjevačkom zajednicom sedmu godinu zaredom domaćin ovoga susreta. Zatim je u kratkim crtama predstavio važnost humačkoga samostana za vjerski i kulturni život ovog dijela Hercegovine.



U svojoj se homiliji biskup Uzinić obratio maturantima uspoređujući njihov život s vremenom u kojemu ima kiše i sunca, povoljnih situacija, ali i ružnih događaja. No oni, ukrcani na lađu života, idu prema svom konačnom cilju koji im valja prepoznati te se ne smiju zanositi trenutnim uspjesima, ali niti posustajati zbog eventualnih neuspjeha. Ohrabrio ih je Isusovim riječima „Ja sam!” – za vas, s vama, uvijek prisutan. Isus jamči: „Ja sam s vama, ne bojte se!” U nastavku je biskup Uzinić približio Isusa koji ništa ne oduzima, nego daje još više i bolje te pozvao maturante da ne nasjedaju, poput „prvog čovjeka”, na kušnju Zavodnika misleći kako je Bog opasan za njihov život, kako im Bog želi uskraćivati i stalno nešto oduzimati, a ponajviše ono za čim svaki čovjek čezne, a to je sreća. No, što je doista sreća, zapitao je sve prisutne biskup te nastavio govoriti o istinskoj sreći i „surogat” sreći kojoj, nažalost, mnogi nasjedaju. Valja razlikovati sreću od trenutnog zadovoljstva i postizanja užitka, što jest sastavni dio ljudskoga života, ali ne i izvor istinske sreće. Žuditi samo za fizičkim zadovoljenjem ljudskih potreba, za nagoniskim užitkom ili za srećom koju pruža novac i moć, karijera i uspjeh malo pomalo dovodi do sve veće potrebe, a sve manje do istinske sreće. Stoga treba svoje snage usmjeriti prema višim razinama sreće koju nam daje istinsko darivanje i služenje drugima, u obitelji, u društvu i u Crkvi. U obitelji to znači omogućivati susret osoba koje se ljube i međusobno izgrađuju, koje darivaju i odgajaju novi život. U društvu znači graditi odnose solidarnosti i pravednosti. No, ono bez čega se ne može ostvariti

istinska sreća je dopustiti Bogu da nas ljubi, otvoriti se njemu koji nas je prvi ljubio i koji nas uči kako ljubiti.

U nastavku euharistijskoga slavlja učenici Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju iz Splita prinijeli su darove i izrekli molitve vjernika koje je pripremila vjeroučiteljica Brankica Galić.

Zbor učenika srednjih škola iz Imotskoga pod vodstvom vjeroučitelja Josipa Domazeta svojim je skladnim i jako dobro uvježbanim pjevanjem animirao sve glazbene trenutke ovoga susreta okrunjenog euharistijskim slavljem.

Kao i svake godine, predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije don Josip Periš u ime svih maturanata uručio je poklon gvardijanu samostana fra Velimiru Mandiću, odnosno novčani ostatak od autobusnog prijevoza za potrebe školovanja jednoga siromašnog maturanta s Humca.

Na kraju sv. mise don Josip Periš je također u ime organizatora uputio riječi zahvale izrazivši zadovoljstvo zbog velikog odaziva i dostojanstvenoga sudjelovanja na euharistijskome slavlju. Na osobit način zahvalio je svim nazočnim maturantima, njihovim vjeroučiteljima i profesorima, humačkim franjevcima, biskupu Uziniću i svima koji su sudjelovali u animiranju euharistijskoga slavlja te cjelokupnoj organizaciji susreta maturanata.

Nakon misnoga slavlja druženje učenika nastavilo se sve do večernjih sati u Mostaru i Međugorju. Dojmovi svih sudionika, unatoč kiši koja ih je cijeli dan „zalijevala”, više su nego pozitivni i radosni. (Mirjana Vučica)

Pastirski pohod nadbiskupa Barišića Pločama

U sklopu pastirskoga pohoda župama Neretvan-skog dekanata splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić pohodio je 10. travnja, Župu Blažene Djevice Marije Kraljice Neba i Zemlje u Pločama. U ovom lučkome gradu dočekali su ga župnik don Senko Antunović i sužupnik don Ante Antunović te brojni župljani. Nadbiskup je u župnoj crkvi predvodio jutarnja euharistijska slavlja. Pozdravivši okupljene puk, izrazio je radost što će se pobliže upoznati s radom i životom župe. Dobrodošlicu u ime cijele župne zajednice izrekao je župnik don Senko Antunović koji je zaželio da nadbiskup doživi zajedništvo i ljubav ove zajednice te je izrazio nadu da će ovaj posjet župi donijeti obilje duhovnih plodova.

Osvrćući se na evanđelje dana koje govori o susretu ribara s uskrslim Kristom i obilnom ulovu na njegovu riječ, mons. Barišić je u homiliji vjernicima približio tri slike u kojima se svaki pojedinac može prepoznati. Prvo je istaknuo da se svaki čovjek muči i radi u želji da u životu ostvari uspjeh koji često ne vidi te da nam je teško uočiti znakove Božje prisutnosti koji se nalaze u našoj svakodnevnicima. „Ribari su uskrsloga Krista prepoznali upravo u onome što svakodnevno rade. Prepoznamo li mi Gospodina u našoj stvarnosti? Uskrsl Krist je u mom poslu, obitelji i bližnjima”, rekao je nadbiskup i naglasio da ako svakodnevno slušamo Božju riječ i primjenjujemo je u svome životu, zasigurno ćemo vidjeti plodove. Nadalje, pojasnio je da se svi možemo prepoznati i u doručku koji je Isus pripremio za ribare, kao izraz milosrdne ljubavi, no da je važno istaknuti da je od ribara tražio da donesu ribe koje su ulovili. „Isus svaki dan za nas priređuje doručak. Što je sveta misa, nego gozba ljubavi na koju smo svi pozvani? Krist je priprema za nas, no traži da i mi donesemo sebe, svoj rad i cijeli svoj život. Svaka misa je dar koji preko nas mora biti protočan i doprijeti do naših obitelji i cijeloga društva”. Na kraju, nadbiskup je rekao da svoj život i odnos prema Bogu

trebamo sagledati kroz pitanje koje je Isus postavio Petru te koje i danas postavlja svima nama ‘Ljubiš li me?’. Pojasnivši kako ‘ljubiti’ i ‘voljeti’ nije isto jer ljude ljubimo, a stvari volimo, nadbiskup je naglasio da smo svi pozvani razvijati osobni odnos s Kristom. „I mi se često poput Petra uspoređujemo i natječemo s drugima u ljubavi prema Kristu, a kada dođu poteškoće i problemi, zatajimo ga. No, Krist nas ne osuđuje i ne prekora već nam pristupa iz ljubavi i želi sa svakim od nas razvijati osobni odnos ljubavi i povjerenja. Jesmo li mi poput Petra svjesni sebe, svojih slabosti i ograničenosti? Ako jesmo, onda možemo rasti u ljubavi prema Kristu kao ljudi i kao vjernici”, rekao je nadbiskup. Spominjući Godinu milosrđa u kojoj se nalazimo, istaknuo je da je Krist lice Božje ljubavi i milosrđa. Objasnivši sim-

boliku loga Jubileja, zaželio je da, rastući u ljubavi i milosrđu, svatko od nas može svoju stvarnost gledati Kristovim pogledom ohrabrenja, nade i ljubavi.

Po završetku misnih slavlja mons. Barišić susreo se s vjernicima i upoznao se s njihovim radom u župi i gradu, a izmijenili su se i prigodni darovi. Dobrodošlicu nadbiskupu u Ploče

zaželio je i gradonačelnik g. Krešimir Vejić i cijelo Gradsko poglavarstvo, a mons. Barišić izrazio je nadu da će grad i župa u budućnosti nastaviti dobro surađivati na korist svih građana. Riječi zahvale za sve što su uradili i rade za Hrvatsku i Ploče nadbiskup je uputio članovima Udruge branitelja i njihovoj glasnogovornici Mirjani Petrović koja je rekla da posjet pastira mjesne Crkve svim braniteljima ulijeva nadu i donosi ohrabrenje. Da posjet nadbiskupa vjernicima mnogo znači, posvjedočila je Nataša Peko, predsjednica Udruge Vita koja okuplja žene oboljele od raka dojke, ali i ljude različitih oboljenja. Nadbiskup ih je potaknuo da svoju patnju predaju Kristu i da na bolest gledaju kao na priliku da postanu bolji i sretniji ljudi. Voditeljica staračkoga doma Ivana Miličević predstavila je nadbiskupu njihov rad, a on je pohva-



lio njihovu brigu za starije i nemoćne te podsjetio da obitelj nisu samo roditelji i djeca, već i bake i djedovi. Posebno radosni zbog susreta s nadbiskupom bili su članovi udruge osoba s intelektualnim poteškoćama „Radost” i njihova ravnateljica Nada Boras, a nadbiskup ih je nazvao biserima Ploča. Nadbiskup je poticajne riječi uputio i molitvenoj zajednici „Injigo”, učenicima 1. razreda srednje škole te ovogodišnjim krizmanicima i prvopričesnicima, kao i njihovim ro-

diteljima. Nadbiskupa su pozdravili učenici srednje škole i ravnateljica Ina Žderić, učenici osnovne škole s ravnateljicom Meri Glavinić te ravnateljica dječjeg vrtića Sanda Zekaj s dječicom. Prigodni glazbeni program na susretu s nadbiskupom priredio je zbor djece i mladih, kao i župni mješoviti zbor, a sve ih vodi gđa Jasna Krilić. Zborovi su, uz pomoć klape „Stina” s voditeljem Tonijem Čagljom, animirali euharistijska slavlja. (KB)

Tjedan molitve za duhovna zvanja



U kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu 11. travnja održan je treći molitveni susret za duhovna zvanja. Tim susretom otvoren je Tjedan molitve za duhovna zvanja u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. Predvoditelj susreta je bio domagistar franjevačkih bogoslova mr. sc. fra Domagoj Volarević, zajedno s franjevačkim bogoslovima.

Prvi dio susreta bila je liturgija časova, svečana pjevana večernja preko koje je fra Domagoj održao prigodnu propovijed u kojoj je naglasio da je „molitva, bilo osobna ili zajednička, temelj svega onoga što Crkva radi. Tako i molitva za duhovna zvanja prvenstveno ima svoj temelj u molitvi zajednice, u osluškivanju Božje riječi, Boga koji prvo progovara nama. Molitva za duhovna zvanja traži i našu molitvu za obitelji u kojima se rađaju nova duhovna zvanja. Da bismo mi svi mogli svjedočiti radost Krista uskrsloga, moramo otvoriti srce i osluškivati njegovu riječ, iz koje izvire i naša osobna molitva. Stoga, mladi koji želite ili razmišljate o duhovnom pozivu, otvorite svoje srce Božjoj riječi u kojoj vam on progovara”.

Drugi dio susreta bilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom koje su pjesmom i mo-

litvom animirali franjevački bogoslovi. Na kraju susreta don Jure Bjeliš je zahvalio fra Domagoju i franjevačkim bogoslovima na predvođenju i animiranju molitvenoga susreta te pozvao prisutne da u Tjednu molitve za duhovna zvanja na poseban način svoju molitvu uputimo za nova duhovna zvanja.

Kao vrhunac brojnih aktivnosti koje je priredio Ured za pastoral duhovnih zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije prigodom Tjedna molitve za duhovna zvanja koji se u cijeloj

Katoličkoj Crkvi obilježava od treće do četvrte vaze-
mene nedjelje, odnosno Nedjelje Dobroga Pastira, organizirano je molitveno bdijenje. Tradicionalno molitveno bdijenje za duhovna zvanja upriličeno je 16. travnja, uoči Nedjelje Dobroga Pastira i 53. svjetskog dana molitve za duhovna zvanja u splitskoj prvostolnici sv. Dujma. Bdijenje je predvodio povjerenik za duhovna zvanja i ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa don Jure Bjeliš. Pozdravivši okupljene sjemeništarce, kandidate za svećeništvo i redovništvo, svećenike, redovnike i redovnice, njihove obitelji, mladež i sve okupljene, istaknuo je da je duhovni poziv dar od Boga, no kako smo svi pozvani moliti za postojeća i buduća duhovna zvanja. „Mladima se danas, u svijetu mnoštva primamljivih ponuda, teško odlučiti za posvećen život. No Krist vas zove i poručuje da se ne bojite. Otvorite svoje srce i osluškujte Božju riječ”, rekao je don Bjeliš. Na samome kraju prenio je pozdrave splitsko-makarskog nadbiskupa i predsjednika Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja mons. Marina Barišića koji zbog već preuzetih obveza nije mogao prisustvovati bdijenju.

U prvom dijelu programa isusovački novak Matej Zdravčević, kandidatice Školskih sestara franjevk

Vlatka Katkić i sjemeništara Benjamin Daniel Vrdoljak posvjedočili su o svojem iskustvu duhovnog poziva i odaziva, kao i o radosti i poteškoćama s kojima se svakodnevno susreću. Potom je uslijedilo euharistijsko klanjanje s prigodnim razmišljanjima i

molitvom za duhova zvanja. Cijeli susret pjevanjem je animirao zbor Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić” pod vodstvom s. Lidije Matijević. (Jure Bjeliš/KB)

U Metkoviću održana treća tribina u Godini milosrđa

Nakon večernje mise koju je u crkvi sv. Nikole u Metkoviću predvodio župnik don Davor Bilandžić, 13. travnja u kapeli Božjega milosrđa u sklopu Pastoralnoga centra o. Ante Gabrića, održana je treća tribina pod naslovom „Prispodoba o milosrdnom ocu” koju je predvodio don Augustin Radović.

Osvrnuvši se na biblijski tekst o milosrdnom ocu - čije srca jednako kuca i za mlađeg i starijeg sina, koji u svemu trpi zajedno sa svojim nezahvalnim i nepovjerljivim sinovima koji žive samo za sebe, don Augustin je rekao: „Oba sina su ranjena i trebaju očevu ljubav, svojom ljubavlju otac obojicu želi očistiti od tereta njihove prošlosti, obojici hoće darovati novi početak, obojica moraju naučiti ostaviti svoje uzajamne sudove i ranjenosti i pustiti da očevom ljubavlju budu jedan drugome ponovno darovani. Tada će otkriti da jedan drugoga trebaju. Otac hoće obojicu ozdraviti infuzijom svoje milosrdne ljubavi i nijedan ne će biti prikraćen”. Ova priča ostaje otvorena i dovršava se u životu svakoga od nas. Toliko puta smo u svome životnom vijeku u ulozi i mlađega i starijega sina, a Isus nas poziva - ne da budemo mlađi ili stariji sin, poziva nas - budite sa-

vršeni, sveti i milosrdni kao Otac vaš nebeski, rekao je don Augustin. Mjesto gdje najsnažnije možemo iskusiti i doživjeti veličinu Božjega milosrđa je sakrament ispovijed, na koji nerado idemo i dolazimo nespremni, istaknuo je don Augustin. Sakramentom pomirenja ljudska bijeda biva zaogrnutu božanskim praštanjem i novim životom, zahvaljujući daru premilosrdnoga Srca Boga našega, prihvaća nas takve kakvi jesmo sa svim našim slabostima, pogriješcima i granicama, strpljiv je s nama i oprašta nam sedamdeset puta sedam. Mjerimo se jedni s drugima i želimo biti netko i nešto u ovome svijetu redovito na štetu drugoga i na koncu potonemo do dna bezdana i jada bijede ljudske. Zato nam valja okrenuti se prema Bogu, pitati se svaki dan kako Bog gleda na moj život. Grijeh je živjeti ne polazeći od Boga, od Isusova prijateljstva. Grijeh je u najdubljim dubinama uskratiti sebe Bogu i ne dopustiti Bogu da te ljubi. Onaj koji je dotakao Božje milosrđe, i sam postaje milosrdan, milosrđe postaje stil njegova života. Zato vjernik mora biti uvijek ponizan „Tko sam ja da sudim?”, istaknuo je don Augustin. (Antonija Menalo)

Predavanje „Socijalni nauk Crkve: od socijalnih tjedana do socijalnih kršćana”

Na Pravnome fakultetu u Splitu 13. travnja održano je predavanje pod nazivom „Socijalni nauk Crkve: od socijalnih kršćana do socijalnih tjedana”. Organizatori su Savjetovalište za međureligijski dijalog i studentski pastoral, Katolički bogoslovni fakultet i Pravni fakultet. Gost je predavač bio prof. dr. sc. Neven Šimac, doktor prava Sveučilišta u Parizu, stručnjak u području političkih i državno-upravnih znanosti.

Prof. Šimac svoje je predavanje započeo povijesnim presjekom događanja i stanja u Europi koja su izazvala potrebne reakcije za socijalnu zaštitu i napredak društva. U tom kontekstu bitna je prva socijalna enciklika Katoličke Crkve nazvana „*Rerum novarum*” koja je ujedno postavila temelje za

nastanak „Socijalnih tjedana” diljem Europe. Manifestacija koja se naziva „Socijalni tjedni” okuplja intelektualce i stručnjake koji su zainteresirani za aktualne socijalne probleme i reformu društva na temelju socijalnoga prava s naglaskom na kršćanske vrijednosti koje i stoje u pozadini od samog osnutka ove manifestacije. Prof. Šimac dotaknuo se i Hrvatske i njene socijalne politike naglašavajući da u Hrvatskoj vlada manjak zainteresiranosti i zajedništva i da je iznimno potrebno pokrenuti češće rasprave o ovim problemima dajući na prijedlog organiziranja nešto poput ove hvalevrijedne manifestacije „Socijalni tjedni”. Nakon predavanja uslijedila je rasprava o aktualnim problemima u društvu. (Ante Marević)

Okrugli stol i humanitarna akcija „Gladna nahraniti”

U sklopu Dana Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić” Klub učenika i prijatelja te gimnazije organizirao je 13. travnja u školskoj biblioteci okrugli stol na temu „Gladna nahraniti”. Gosti okruglog stola bili su ravnatelj Caritasa Splitsko-makarske nadbiskupije Slavko Jerončić, dominikanac pater Jozo Čirko, predsjednica udruge MOST Đordana Barbarić i Anđela Mirčić iz udruge Zdenac. Kako tema okruglog stola ne bi ostala samo na riječima, Klub je organizirao i humanitarnu akciju prikupljanja hrane i higijenskih potrepština za Caritas i socijalnu samoposlugu Split.

Sudionici su iz različitih perspektiva iskustveno progovorili o aktualnim problemima modernog društva. „Ne mogu bolje opisati potrebe društva i pojedinaca koji se obraćaju Caritasu od onoga kako je to formulirao sam papa Franjo kada je 8. prosinca prošle godine proglasio jubilarnu Godinu milosrđa. Vođeni Evanđeljem koje kaže gladna nahraniti, žednog napojiti, djelujemo već niz godina,” kazao je ravnatelj Jerončić.

Pater Čirko na tribinu se rado odazvao jer je i sam bio učenik Nadbiskupijske gimnazije. „Maturirao sam u ovoj školi 1993., tako da mi je posebno drago da sam ovdje večeras. Još kao studenta zainteresirao me svijet ovisnika, droge i prostitucije. Kada sam se zaredio, moj dominikanski red poslao me u Madrid u prihvata za beskućnike. U svega nekoliko dana skupio sam svoje stvari, dobio vizu, sjeo u vlak iako nisam znao ni jezik, ni što će me tamo dočekati. Madrid je bio pun beskućnika, migranata, onih koji su bez ičega, ali i onih kojima je to stil života. Radio sam u komuni, na ulici s prostitutkama. Kada sam se vratio u Split, zahvaljujući madridskom iskustvu, počeo sam raditi na novoosnovanom prihvatu za beskućnike s udrugom Most. Važno je napomenuti da potrebitima ne treba samo materijalno, trebaju im drugi ljudi”, kazao je dominikanac.

Zanimljivo iskustvo s Kube ispričala je misionarka Anđela. „Njihovo siromaštvo s našim je neusporedivo. Istina, glad je glad, oskudica je oskudica, ali takva se neimaština ne može usporediti ni s čim. Kubancima je glavna preokupacija kako preživje-

ti dan. Na Kubi je dosta kolere, ubojstava, pljačke. Nedostaje vode, dućani izgledaju kao da su upravo opljačkani. Ni mi kao misionari nismo bili privilegirani, svako tuširanje bila je opasnost od strujnog udara, spavala sam sa žoharima, dva mjeseca jela samo rižu. To su unutarnje potrebe koji se kose današnjoj logici, ali iskustvo je neprocjenjivo. Iako ne može pojedinac promijeniti svijet, svako dobro djelo ipak vrijedi”, kazala je.

Potrebe u našem gradu prepoznala je Đordana Barbarić koja je o volontiranju i pomaganju počela razmišljati još u gimnazijskom razdoblju, a do problema beskućništva dovele su je neobične okolnosti. „Moja najveća ljubav je rad s mladima s poteškoćama u ponašanju, a to je bila prva inicijativa udruge Most. Zahvaljujući mladim volonterima koji su samo dobro znali engleski, fiziku ili napraviti pala-

činke, uspjeli smo zadržati oko 700 mladih u redovnom sustavu, završili su srednju školu i postali ravnopravan dio društva. Upravo smo napravili program za one koji izlaze iz maloljetničkih zatvora i ustanova. Što se beskućnika tiče, ponešeni dobrim iskustvom,

Grad Split tražio je partnera za prihvata, rekli smo da, uključili smo se i nismo se ni sekundu pokajali. O beskućnicima smo znali samo iz američkih filmova, a pater Jozo nam je bio silna podrška. Zapravo, bili smo vođeni idejom milosrđa”, ispričala je Đordana.

Treću godinu zaredom Klub učenika i prijatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić” – Split organizira Dane NKG-a s ciljem da se na prigodan način obilježi više od 300 godina postojanja gimnazije koja je utemeljena davne 1700. godine. Klub učenika i prijatelja NKG-a udruga je građana osnovana 13. travnja 2013. godine s ciljem da okuplja bivše i sadašnje učenike i djelatnike te prijatelje i dobročinitelje Gimnazije, te da kroz organiziranje kulturnih, znanstvenih i društvenih tribina, glazbenih i scenskih priredbi, stručnih seminara i znanstvenih skupova iz područja odgoja, obrazovanja, znanosti, kulture i izdavaštva radi na promicanju katoličkih, domoljubnih i civilizacijskih vrijednosti hrvatskoga društva. (Tihana Marević)



Mons. dr. Mihovil Vidović i s. Darija Bota dobitnici županijskih nagrada

U prigodi Dana Splitsko-dalmatinske županije 14. travnja u amfiteatru Medicinskoga fakulteta u Splitu održana je svečana sjednica Županijske skupštine na kojoj su dodijeljene tradicionalne županijske nagrade za 2015. godinu, i to tri nagrade za životno djelo te pet godišnjih osobnih i pet skupnih nagrada. Nagrade za životno djelo dodijeljene su Mariji Jović (posthumno), prof. dr. Mati Matasu za značajan doprinos proučavanju zagorskoga dijela županije i mons. dr. Mili Vidoviću.

Županijska skupština drugu nagradu za životno djelo dodijelila je mons. Mihovilu Vidoviću (81) kao svećeniku i crkvenom povjesničaru, te autoru više knjiga o hrvatskoj crkvenoj povijesti među kojima „Povijest Crkve u Hrvata“, „Splitsko-makarska nadbiskupija - Župe i ustanove“ i „Povijest župa doline Neretve“. Mons. Vidović je na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu doktorirao 1977., obranivši tezu „Nikola Bijanković, makarski biskup“ i postigao akademski naslov doktora teoloških znanosti, specijalizacija povijest Crkve u Hrvata. Obnašao je više službi u Crkvi među kojima voditelja Nadbiskupske kancelarije u Splitu, generalnoga vikara i arhiđakona metropolitanskoga kaptola u Splitu, te ravnatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ u Splitu. Trenutno radi na knjizi „Svećenici splitsko-makarske nadbi-

skupije - žrtve II. svjetskoga rata i poraća“. Papa Pavao VI. počastio ga je naslovom monsinjora 1970., a papa Ivan Pavao II. naslovom počasnoga prelata 1981.

Osobna nagrada uručena je s. Dariji Ivki Bota (71). Tijekom protekle 23 godine sestra Darija potakla je i organizirala brojne aktivnosti svih sekcija, a u putovanja i hodočašća u zemlji i inozemstvu bilo je uključeno više od pet tisuća mladih. Njenu osobnost i punoću ljubavi, osobito prema mladima najbolje svjedoče njene riječi: „Potrebno je raditi s mladima i ulagati u mlade. Tako ćemo ih najbolje

očuvati od raznih poroka i hedonizma, koji vrebaju njihove mladenačke živote. Oni su naša nada i naša budućnost, a na nama je da ih što kvalitetnije pripremimo za život, a oni će nastaviti gdje smo mi stali“, ističe se i u priopćenju.

Osobna nagrada dodijeljena je i Ivanu Ugrinu (56), novinaru i publicisti, za osobito istaknuti doprinos novinarstvu.

U ime nagrađenih zahvalio je mons. Mile Vidović, koji je između ostalog kazao: „Velika hvala našim predlagateljima koji su u nama prepoznali kako ljudske, tako i razne stručne kvalitete i smatrali nas vrijednima ovako visokih javnih priznanja“. (Ivica Luetić)



Čakula s duhovnikom: „Duhovni poziv vs. duhovni (ne)odaziv“

U studentskoj kapelici na Kampusu u Splitu 14. travnja održana je Čakula s duhovnikom. Tema čakule bila je „Duhovni poziv vs. duhovni (ne)odaziv“, a predavač je bio mr. sc. don Jure Bjeliš, ravnatelj sjemeništa u Splitu i povjerenik za duhovna zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije. „Duhovni poziv djelo je samoga Boga koji traži naš odgovor na sam poziv, dok je s druge strane životni poziv dio nas sa-

mih i naša odluka“, istaknuo je. Don Jure opisuje duhovni poziv nešto kao „zaljubljenost“ koja na sličan način potiče na razmišljanje i osjećaje. Istaknuo je još fenomen „zreljih“ zvanja koji je u svijetu uobičajen, osobito u zapadnim zemljama, te polako dolazi u Hrvatsku. Nakon samoga predavanja uslijedila je rasprava okupljenih s don Jurom o aktualnim problemima i samome duhovnom pozivu. (AMar)

Izlet djelatnika i suradnika Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu

Djelatnici i suradnici Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu predvođeni splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem bili su, 15. travnja, na izletu u dolini Neretve.

Prvo su posjetili Opuzen gdje su u župnoj crkvi sv. Stjepana sudjelovali na zajedničkom euharistijskom slavlju koje je predvodio mons. Barišić. U slavlju su bili generalni vikar mons. Miroslav Vido-
vić, župnik don Hrvoje Dragun i ostali svećenici koji djeluju u Ordinarijatu. Nadbiskup je u homiliji govorio o obraćenju sv. Pavla. „Čitanje kaže da je Savao progonio one koji su na putu. Isus Krist je Put, Istina i Život, stoga se ovo ‘na putu’ odnosi na one koji sli-
jede Isusa Krista”, rekao je nadbiskup i napomenuo da bi susret Savla sa živim Bogom radije nazvao pozivom, a ne obraćenjem. Osvrnuo se i na svjetlo koje je obasjalo Savla na putu za Damask te je istaknuo da je to isto svjetlo bilo prisutno i u Betlehemu i na Taboru te da ono simbolizira Božju prisutnost. „Ovaj događaj stavlja pred nas i učenika Ananiju, čije ime znači ‘Bog je milosrdan’. On nam daje snažno svjedočanstvo. Iako je pretpostavio da je Savao krenuo u Damask da ubije ili zarobi njega i njegove prijatelje, pun povjerenja na Božji poziv spremno odlazi progonitelju ususret. A Savao upravo u njemu vidi i susreće Krista”, rekao je nadbiskup i pozvao sve da u svojim bližnjima i neprijateljima otkrijemo prisutnost Božju. Na kraju misnoga slavlja župnik don Hrvoje Dragun upoznao je goste s poviješću grada Opuzena i Župe sv. Stjepana prvomučenika. Župa je ustanovljena već 1716. godine i okupljala je ne samo

civilno stanovništvo nego i vojnu posadu u opuzenskoj tvrđavi. Iste je godine u naselju podignuta mala i neugledna župna crkva koju su doseljenici iz Gabele posvetili sv. Stjepanu. Na njenom mjestu 1883. godine sagrađena je sadašnja župna crkva. U crkvi se nalazi velika slika na platnu koja prikazuje kamenovanje sv. Stjepana, a župnik je posebno istaknuo i Gospinu sliku iz 18. stoljeća, koju narod i danas štuje, a čiji autor nije poznat.

Nakon kratke stanke djelatnici su se smjestili u neretvanske lađe te zaplovili kanalima i rukavcima delte Neretve. Na lađi se moglo uživati u domaćoj rakiji, uštipcima i suhim smokvama te pogledu na jedno od posljednjih močvarnih područja Mediterana koje predstavlja pravo nacionalno blago Hrvatske. Zahvaljujući domaćim vodičima, ali i iskustvu nadbiskupa Barišića koji je rodom iz župe Vidonje i koji je odrastao na Neretvi, gosti su se upoznali s bogatstvom biljnog i životinjskog svijeta Neretve te specifičnom poljoprivredom, uzgojem voća i povrća na zemlji otetoj od močvare, rijeke i mora. Do velikoga dijela poljoprivrednih površina može se doći samo lađom, pa je posebno mjesto u životu Neretvana, a time i u priči o starim običajima i današnjem stilu života, imala upravo lađa. Uživajući u vožnji Neretvom, kroz trstiku i lopoče, djelatnici su stigli do seoskog obiteljskog gospodarstva obitelji Crnčević na izletištu Kuti gdje ih je dočekaao ručak s domaćim tradicionalnim jelima ovoga kraja. Posebno zanimljivo bilo je vidjeti staru neretvansku lađu koja je pripadala nadbiskupovu djedu, a koja je u procesu obnove.

Izlet je nastavljen panoramskom vožnjom neretvanskim mjestima do Metkovića i Prirodoslovnoga muzeja gdje su djelatnici mogli vidjeti Ornitološku zbirku koja je prvi puta za javnost otvorena 1952. godine. Po veličini spada među najveće zbirke takve vrste u Europi te sadržava više od 340 preparata među kojima su primjerci 218 ptičjih vrsta od 310 vrsta do sada zabiljež-
nih u Neretvi. U razmjerno malome prostoru preparati



su razmješteni po staništima te pružaju uvid u bujnost života u močvarama, močvarnim šumarcima, šikarama, trsticima, kamenjaru te melioriranim i obrađenim površinama. Djelatnike je oduševio i muzej u Vidu. Arheološki muzej Narona osnovan je 2005. godine i prvi je muzej u Hrvatskoj izgrađen 'in situ', jedinstvenom načinu prezentacije arheološkoga lokaliteta. Naime, na mjestu starorimskoga naselja Narona u Vidu kod Metkovića tijekom iskapanja 1995.-1996. naišlo se na senzacionalna otkrića koja su odjeknula svijetom. Pronađeno je najmanje 19 kipova i to 16 kipova rimskih careva i drugih pripadnika carske obitelji, te ostaci rimskoga hrama Augusteuma koji čine osnovu muzejskoga postava. Postav je muzeja podijeljen na vanjski i unutarnji dio, a ukupno je izloženo oko 900 nalaza (kipovi, keramika, nakit, staklo, novac...) s različitih lokacija

u Naroni koji datiraju od kraja 3. stoljeća prije Krista do 15. stoljeća poslije Krista.

Djelatnici su se u Vidu susreli sa župnikom don Ivom Bezinom koji ih je poveo u obilazak župe. Djelatnici su najprije posjetili crkvu svetog Vida koja se nalazi na mjestu starokršćanske bazilike, katedrale biskupa Narone iz 5. stoljeća. Katedrala je srušena prije dolaska Hrvata u 7. stoljeću, a na njezinu je mjestu u hrvatskome srednjovjekovlju u čast istome svecu podignuta manja crkva. Potom su obišli župnu crkvu Gospe Snježne, koju narod zove i Gospa Ledena. Crkva je sagrađena na vrhu brežuljka, na mjestu akropole nekadašnjega grada Narone, a današnja crkva je treća po redu podignuta na tome mjestu.

Nakon kratke okrijepe i zajedničke molitve, izletnici su se puni dojmova uputili natrag u Split. (KB)

Prikazan film „Madrecitas – Službenice Milosrđa, misionarke u Ekvadoru”

U velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu 15. travnja, u organizaciji Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj, održana je projekcija dokumentarnog filma 'Madrecitas – Službenice Milosrđa, misionarke u Ekvadoru'. Snimatelj, montažer i redatelj je dr. Krunoslav Novak, međimurski svećenik Varaždinske biskupije i viši asistent i profesor na Hrvatskome katoličkom sveučilištu.

Pozdravljajući okupljene, koordinatorica projekta Ines Sosa Meštrović, gledatelje ja upoznala s nastankom filma i sa zajednicom sestara Službenica Milosrđa koje u Ekvadoru djeluju u četiri zajednice u glavnome gradu Quito i Esmeraldasu te u Paolo Quemadu. U ime svih Službenica Milosrđa okupljenima se obratila i provincijalka s. Mariangela Galić, koja je podsjetila na bl. Majku Tereziju i o. Antuna Gabrića koji su svjedočili o ljubavi prema dalekima, potrebnima siromasima, te koji su na taj način u nekima zapalili i žar misionarskoga poziva. Istaknula je da je ispričati priču o životu misionara dragocjen dar koji postaje misionarski čin prema svima nama. „Srce djeteta koje živi u svakome od nas zatitra na ono što je Božje; na istinu o životu i životima. A istina o životima mnogih ljudi je uistinu surova. Vjerujem da će to jednim djelom pokazati i ovaj večerašnji dokumentarni film”, kazala je s. Mariangela. Na kraju je u ime svih Službenica Milosrđa s. Mariangela izrazila zahvalnost svim sudionicima filma te pre-



poručila: „Neka ovaj film kao i svako naše zalaganje za slavu Božju čineći dobro najpotrebnijima budu poticaj i svima nama da se otvorimo tom zadatku na koji nas i danas Crkva snažno poziva: da budemo u službi Milosrdnom po djelima milosrđa”. Program je vodila koordinatorica projekta Ines Sosa Meštrović, djelatnica Papinskih misijskih djela u RH.

Film na zanimljiv način prikazuje život Službenica Milosrđa. Sestre su se u Ekvadoru nastanile godine 1988. u Paloquemadu, a danas uz sestre misionarke iz Italije i domaće sestre u toj dalekoj latinoameričkoj zemlji žive i tri hrvatske sestre: s. Klementina Banožić, s. Iva Jelić i s. Antonela Medić. Prvi je dokumentarac o hrvatskim misionarima u Južnoj Americi. Sestre u teškim životnim okolnostima nastoje donositi Kristovo svjetlo u živote ljudi. Ono što tamo čine sestre, misionari, ali isto tako i druge različite udruge i organizacije, daje rezultate, tako da životni standard u zemlji sve više raste. (IL)

Dani otvorenih vrata Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu



Prigodom Tjedna molitve za duhovna zvanja Nadbiskupsko sjemenište u Splitu organiziralo je, 15. i 16. travnja, prve Dane otvorenih vrata Nadbiskupskog sjemeništa. Bila je to prigoda svima, a na-

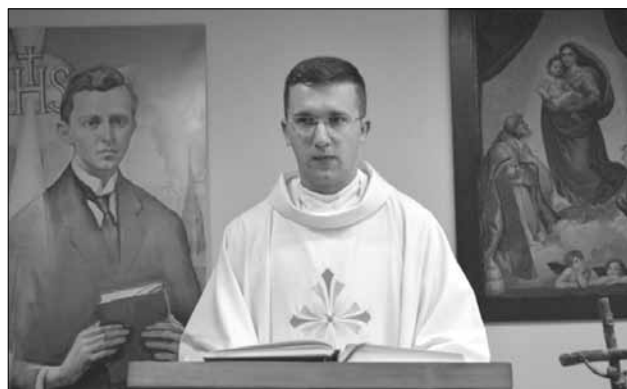
ročito mladima, koji su htjeli vidjeti gdje i kako žive sjemeništarci. Sjemenište je posjetilo oko 40 mladih, uglavnom ministranata, zajedno sa svojim župnicima ili animatorima. Ministranti su došli iz Kaštel Gomilice, splitskih Ravnih njiva, Katuna-Kreševo te s Murtera u Šibenskoj biskupiji.

U sjemeništu su ih dočekali odgojitelji i sjemeništarci. Riječi dobrodošlice uputio im je ravnatelj don Jure Bjeliš, a potom im je prikazan kratki film o Nadbiskupskom sjemeništu koji su snimili sami sjemeništarci. Nakon što su poslušali svjedočanstva sjemeništaraca, druženje je nastavljeno uz okrjepu pićem i slatkišima. Potom je bilo organizirano razgledavanje ustanove te mali sportski program. (JB)

Duhovna obnova za mlade

U studentskoj kapeli na Kampusu 17. travnja, održana je duhovna obnova pod nazivom „Gospodin je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam! (Ps 23, 1)”. Predvoditelj duhovne obnove bio je don Ivan Urlić. Duhovna obnova započela je s pokorničkom bogoslužjem, zatim je uslijedila sveta misa koju je predvodio don Ivan uz koncelebraciju don Mihaela Provića, studentskog kapelana.

Don Urlić je mladima govorio o potrebi molitve za svete pastire, svećenike, redovnice i redovnike. „Njihova svetost je ono što privlači, ona daje ispravan smjer. Tome smo svjedoci i ovih dana dok promatramo rijeke hodočasnika koji su došli iskazati zahvalnost i ljubav jednom od mnogobrojnih svetih pastira, sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću. Toliki broj vjernika pokazuje nam kako je svetost i danas pri-



vlačna i potrebna. Svetost progovara i kroz zemaljske ostatke svetaca.” Pozvao je mlade, obrazovane ljude pune ideala, koji su budućnost Crkve i naroda, da mole za svete svećenike koji će nas voditi na obilne pašnjake života vječnoga. (AMar)

Sjednica Vijeća HBK-a za ekumenizam

Sjednica Vijeća HBK-a za ekumenizam i dijalog, pod predsjedanjem predsjednika toga Vijeća sisačkog biskupa Vlade Košića, održana je 19. travnja u prostorijama Biskupijskog ordinarijata u Sisku. Na sjednici je sudjelovao i pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Nediljko Ante Ančić.

Nakon razmatranja održane ovogodišnje Molitvene osmine za jedinstvo kršćana u našoj domovini, Vijeće se osvrnulo na aktualno ekumensko i međureligijsko stanje i aktivnosti u svijetu i u Hrvatskoj. Članovi Vijeća izražavaju radost zbog povijesnoga

susreta pape Franje i moskovskoga patrijarha Kirila, držeći ga gestom koja može nadahnjivati i poticati katoličke i pravoslavne vjernike na našim prostorima da razvijaju odnose konstruktivnoga suživota i suradnje. Vijeće pozdravlja i održavanje Svetog i Velikog Sabora Pravoslavne Crkve koji je najavljen za lipanj 2016. na Kreti te potiče sve katolike i kršćane hrvatskoga govornog područja da mole za uspješan rad i dobre plodove Sabora. „S obzirom da je za međucrkvne odnose osobito značajna saborska tema ‘Odnos Pravoslavne Crkve prema ostalom

kršćanskom svijetu, molimo Duha Svetoga da ona bude nadahnuta duhom bratske ljubavi, uzajamnog uvažavanja i evanđeoske dobrohotnosti, kako bi poraslo jedinstvo vjere i stupanj prakticiranog zajedništva među Crkvama”, ističe se u priopćenju Vijeća. Nadalje, Vijeće potiče sve kršćane u Hrvatskoj na molitvu da događanja u povodu proslave predstojeće petstote obljetnice Reformacije 2017. godine pridonese razumijevanju i zbližavanju između kršćana Reformacije i reformacijske baštine i kršćana ostalih Crkava, te izražava želju da ovogodišnje obilježavanje stote obljetnice od zakonskoga priznanja islama u Hrvatskoj, koji je Hrvatski sabor priznao još 27. travnja 1916. godine i koje svjedoči o tradicionalno dobrim odnosima hrvatske države i islamske vjerske zajednice, posluži kao nadahnuće u izgradnji kvalitetnog i ravnopravnog odnosa kako muslimana u zemljama s kršćanskom većinom, tako i kršćana u zemljama s islamskom većinom.

Članovi Vijeća izražavaju suosjećanje i pozivaju na solidarnost sa svima koji su zbog netrpeljivosti i nasilja morali napustiti svoje domove i osuđuje počinjene atentate kao i svako ubijanje i zlostavljanje s bilo koje strane, a osobito ono koje se pokušava opravdati religijom te izražava uvjerenje da nasilje ne nastaje zbog „previše religioznosti”, nego, upravo suprotno, zbog „premalo religioznosti”, budući da nijedna religija ne poziva na ubijanje i nasilje, tako

da oni koji vrše zločine ustvari ne pripadaju religiji čak i kada sami vjeruju da joj pripadaju, te pojave religiofobije i prezira religija koji se time obrazlažu drži neutemeljenim i neopravdanim. Vijeće se raduje što je u povodu boravka tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Hrvatskoj došla do izražaja i ekumenska dimenzija njegova štovanja. Vijeće podržava i ohrabruje sve koji svojim riječima i djelima utječu na ozračje u Crkvi i društvu u promicanju kulture dijaloga i odgovornosti za izgovorenu riječ, osobito u hrvatskim medijima, poštivanja drugih osoba i njihovih vjerskih, svjetonazorskih, političkih i ostalih uvjerenja i opredjeljenja; poziva na objedinjavanje svih snaga i čimbenika hrvatskog društva oko nadilaženja podjela i izgradnje optimističnog ozračja suradnje radi općega dobra svih hrvatskih građana.

Vijeće upućuje osobito u kontekstu aktualne javne rasprave o „kurikularnoj reformi”, na potrebu kvalitetnog i uravnoteženog odgoja i obrazovanja za one vrjednote koje će djeci i mladima omogućiti da se, u duhu ekumenskog i međureligijskog dijaloga i suradnje, osposobe za suživot, suradnju, poštivanje drugoga i njegovih specifičnosti te da se kao takvi razviju u zdrave, uravnotežene, moralne, socijalizirane i konstruktivne čimbenike društva, navodi se u priopćenju Vijeća HBK-a za ekumenizam i dijalog. (IKA)

Sakralna umjetnost kao odraz teološke znanosti u židovstvu, kršćanstvu i islamu



U sklopu Festivala znanosti koji se od 18. do 24. travnja 2016. održava u Splitu, 19. i 20. travnja Katolički bogoslovni fakultet organizirao je razgledavanje sakralne kulturno-povijesno-umjetničke baštine unutar uže gradske jezgre Splita (segment Svjetske

baštine pod posebnim pokroviteljstvom UNESCO-a) kroz prizmu odnosa teologije kao znanosti (a napose „teologije lijepog” - theologia pulchritudinis) i umjetnosti.

Cilj je bio Ukazivanje na simbiozu teologije i umjetnosti kao i posljednjih dalekosežnih općedruštvenih i kulturalnih reperkusija kroz konkretan uvid u graditeljsku, kiparsku, slikarsku, glazbenu i literarnu umjetnost u Splitu, gdje „stoljeća šutjela nisu”; u ovom multikulturalnom i multireligijskom gradu koji od svoga početka stoji na međi svjetova, počevši od nekadašnjeg carskog mauzoleja, a potom i najstarije katedralne građevine u zapadnom svijetu, njezine krstionice (nekadašnji Jupiterov hram), pa preko treće najstarije aktivne sinagoge u Europi,

islamskog medžlisa, srpskog pravoslavnog hrama sv. Save, i sve do „hrvatskog Panteona” – svojevrsnog mauzoleja velikana splitske i europske umjetnosti u sklopu drevnog samostana franjevac na obali: splitskih „čuvara riječi”. Budući da je razgledavanje međureligijskog karaktera, sudionici su mogli ‘uživ’ vidjeti kako je razvoj teologije na različite načine utjecao na razvoj umjetnosti u židovstvu, kršćanstvu i islamu.

Razgledavanje je krenulo od Peristila, preko katedrale sv. Dujce, zatim židovske sinagoge, islamskog mesdžida, pravoslavne kapele sv. Save, a zaključeno je u samostanu sv. Frane. „Dobili smo priliku da dočaramo i pojasnimo taj odnos teologije kao znanosti i umjetnosti kao metode i forme kojom se izražava govor o Bogu. Zahvaljujući vlastitim prikupljenim interdisciplinarnim znanjima, te u dodiru s inspiracijom koju nude ovi prostori, kao takvi došli smo do sadržaja koji će, nadam se, obogatiti one koji su su-

djelovali”, komentirao je teološki vodič Danko Kovačević, koji je okupljenima ispreo priču vezano uz katoličke lokacije obilaska.

Na drugim su pak mjestima glavnu riječ preuzeli redom Albert Altarac iz Židovske općine, zatim glavni imam Islamske zajednice Vahid ef. Hadžić, te pravoslavni protojerej Slavoljub Knežević. Oni su ponudili uvid u sakralnu umjetnost vlastitih religija, te neke opće informacije i zanimljivosti. „Cilj je bio vidjeti na koji je način teologija utjecala na likovnu umjetnost i arhitekturu, ali i druge umjetničke grane. Također smo htjeli prezentirati razlike između umjetnosti zapadnog i istočnog kršćanstva, te židovstva i islama u kojima je, recimo, strogo zabranjen prikaz likova, već je glavni fokus na kaligrafiji”, pojasnio je fra Domagoj Runje, profesor KBF-a.

Posjetitelji su uistinu sa zanimanjem popratili sve lokacije iako se tura s planirana tri sata protegnula dobrih pola sata duže. (KBF/Misija SD)

Susret svećenika Cetinskoga dekanata

U Župi sv. Mihovila u Trilju 20. travnja upriličen je susret svećenika Cetinskoga dekanata na poziv triljskoga župnika i dekana don Stipe Ljubasa. Susret na kojem su se okupili župnici i župni vikari na službi u Cetinskome dekanatu započeo je misnim slavljem koje je predvodio dr. don Josip Delić, sudac na Crkvenom sudu u Splitu uz koncelebraciju dekana don Stipe Ljubasa, gvardijana fra Petra Klapēja i još 15 svećenika. U središte propovijedi don Josip je stavio lik Savla i Barnabe koji su svoj život stavili u službu Isusa Krista i širenja Božje riječi pod vodstvom Duha Svetoga. Kazao je kako Isus i danas traži revne navjestitelje Riječi u svojim svećenicima koji će poput Barnabe i Savla ići među svoje vjernike u župnim zajednicama propovijedajući životom i riječima Isusa Krista. Upozorio je i pozvao župnike da budu svjesni svoje uloge i dostojanstva. Na završetku misnoga slavlja don Josip je predvodio molitvu odrješenja za sve pokojne svećenike, redovnike i redovnice koji su službu vršili u Cetinskome dekanatu.

U drugome dijelu programa održanom u dvorani župne kuće fra Antonio Mravak, župni vikar u Sinju, predstavio je rad petog pastoralno-katehetskog susreta svećenika koji se održavao u Zagrebu na Kaptolu od 24. do 25. veljače 2016. godine na temu „Crkva je Božja obitelj u svijetu”. Dr. don Josip Delić održao je predavanje o nekim razlozima za



pokretanje parnice na Crkvenome sudu kojim bi se dokazala nevaljanost ženidbe. Izlaganje se temeljilo na zaključcima Izvanredne sinode biskupa koja se održala u Rimu 2015. godine. Nakon izlaganja uslijedila je rasprava.

Dekan don Stipe Ljubas zahvalio je predavačima na kvalitetnim izlaganjima i braći svećenicima na raspravi kao i na dobronamjernim i iskrenim kritikama koje pokazuju da se time gradi odgovornije zajedništvo za dobro Crkve i vjernika kojima se služi. Također je najavio i hodočašće župa Cetinskoga dekanata sv. Dujmu, zaštitniku grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije. Hodočašće će se održati u nedjelju, 1. svibnja 2016. godine. Toga dana u 19 sati u katedrali sv. Dujma za vjernike Cetinskoga dekanata bit će slavljena sveta misa. (FD)

Susret Hrvatskog nadzemlja: „Žena - više od rebra?”

Prepuna dvorana Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu i ove treće srijede u mjesecu, 20. travnja, nanovo je pokazala koliko je vjera bitna u životima mladih. Tema koja ih je privukla na tribinu nosila je naslov „Žena: više od rebra?”. Intrigantnim i aktualnim pitanjem pozabavio se dr. sc. fra Domagoj Runje, doktor biblijske teologije, profesor na KBF-u, prodekan za nastavu i župnik u Lećevici.

Fra Domagoj se bazirao na ženu u Starome zavjetu te njezinu socijalnom položaju. Navodeći citat iz 2. poglavlja Knjige Postanka: „Nije dobro da čovjek bude sam, načinit ću mu pomoć kao što je on...”, osvijestio je prisutnima da Bog na tom mjestu po prvi put uviđa da u stvaranju svijeta nešto nije dobro, odnosno da čovjek ne smije biti sam te mu stvara pomoć. Ono što je bitno naglasiti jest da žena time ne postaje podređena muškarcu, već dobiva puno bitniju ulogu: ona postaje slična Bogu jer je upravo On tijekom cijele povijesti bio pomoć izraelskom narodu. Također, fra Domagoj spominje hebrejsku riječ *seylo* čije je primarno značenje rebro, a sekundarno pak polovica, te ni ne čudi što se danas ženu naziva boljom polovicom. Zbog svega toga žena nije čovjekova kreacija, ona je čudesno Božje stvorenje s najuzvišenijom ulogom – donošenjem novoga života na svijet. Na kraju svoga izlaganja fra Domagoj napominje da je upravo ženino ime Haava, koje nosi antipatrijahalnu poruku, istoga korijena kao i ime Jahve što prikazuje taj njezin neposredniji odnos s Bogom. Iako je toliko nahvalio ženinu ulogu u Bibliji i svijetu, pljesak je osim od



žena dobio i od snažnijeg spola, a vjerujemo kako će muškarcima ovo biti prilika da se zapitaju koliko zaista drže do ženina dostojanstva, paze li na njih i odnose li se prema njima kao prema biću bez kojega, kako je navedeno u Svetome pismu, ne mogu.

Uigrani domaćini, mladi iz Hrvatskoga nadzemlja, ni ovoga puta nisu razočarali prisutne te su pripremili po jedan skeč i film o biblijskim ženama, a svojim humorom i šaljivim dosjetkama nasmijali su cijelu dvoranu. Skeč je obilovao prikazom mana i nesavršenosti žena koje su se pojavljivale u Bibliji, a koje sve počinju blijediti pred neizmjernom ulogom koju je primila Blažena Djevica Marija ispunjavajući svoje poslanje koje je Bog namijenio. Susret je ovoga puta svojom pjesmom pratio mladi bend „Dodir milosrđa” iz Podstrane, a don Mihael Prović, povjerenik za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije, pozdravio je sve okupljene i završio susret s nekoliko riječi. (Marija Vučković)

Misa za sve pisce, umjetnike i kulturne djelatnike Splita



U Zavodu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu svečano su u rodnom gradu Oca Hrvatske Književnosti, u organizaciji Književnog kru-

ga Split, 21. travnja, otvoreni 26. Marulićevi dani s međunarodnim znanstvenim, književnim i izdavačkim programom na temu prvoga poznatog Marulićeva bogoslovnoga djela: „Pet stoljeća Marulićeva Evangelistara iz 1516. godine”. Dani su trajali do 23. travnja, a u sklopu programa organizirana je Deseta latinistička tekstološka radionica, Osmo kroatistička tekstološka radionica, Colloquium Marulianum XXVI, te brojna predstavljanja knjiga i znanstveni skupova na kojima sudjeluje dvadesetak maruloga iz Njemačke, Mađarske, SAD-a, Slovenije i Hrvatske i dr.

Nakon svečanog otvaranja programa i polaganja vijenca na Marulićev spomenik, u crkvi sv. Frane

na obali za velikana hrvatske književnosti Marka Marulića Splićanina, ali i za sve pisce, umjetnike i kulturne djelatnike, služena sveta misa. U crkvi sv. Frane ovaj je vrhunski europski intelektualac i kulturni vjernik sudjelovao u misi, slavio Boga i susretao se s njim posebno u pričesti, te na izričitu želju bio pokopan. Uz župnika fra Žarka Mulu i urednika Zbornika „Kačić” fra Hrvatina Gabrijela Jurišića, misno slavlje predvodio je mons. Drago Šimundža. Na misi su, uz brojne kulturne djelatnike i vjernike iz cijelog Splita, sudjelovali i učenici splitske IV. gimnazije „Marko Marulić” s ravnateljicom prof. Ninočkom Knežević. Govoreći o Marku Maruliću, mons. Šimundža između ostalog je naglasio značenje uskrsnoga vremena koje nas povezuje s našom prošlošću i budućnošću, s našom vječnošću, molitvom, s našim poticajima koje nam Krist ostavlja i daje u svom Evanđelju. Istaknuvši značenje Marka Marulića koji je živio trajne vrijednosti koje su obilježile naš hrvatski identitet, naglasio je da duhovnu

i književnu kulturu i umjetnost u širem smislu nikada ne smijemo, već trebamo sačuvati svoj temeljni identitet, našu hrvatsku povijest, znanost i kulturu. „Marko Marulić stup našega hrvatskog boljitka i bića. On je s jedne strane veliki hrvatski pjesnik, otac hrvatske književnosti, otac umjetničke književnosti, ali isto tako on je najveći hrvatski pisac moralist. Zapravo, on je humanistički moralist cijele Europe i cijeloga svijeta.” Mons. Šimundža zaključio je da je ono što je Marulić govorio u svoje vrijeme, poruka i nama danas da budemo vjerni sebi, svojoj zemlji, vjeri, kulturi, svom duhovnom identitetu te da budemo plemeniti, poštteni i da sve gledamo kroz perspektivu vječnosti.

Nakon mise, uz prigodni govor Snježane Kuvačić, u ime Društva prijatelja kulturne baštine položen je vijenac na Marulićev grob, a svećenici su izmolili molitvu za sve pokojne znanstvenike, književnike i umjetnike koji su živjeli i djelovali u Splitu. (IL)

Blagdan sv. Kaja u Solinu

Solinska župa sv. Kaja proslavila je 22. travnja blagdan nebeskoga zaštitnika župe i Dan mjesnog odbora koje nosi ime toga pape mučenika iz prvih stoljeća kršćanstva. Središnje svečano euharistijsko slavlje predvodio je dr. sc. don Ante Mateljan, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu. U suslavlju su bili župnik don Nikola Bodrožić-Selak te don Jure Strujić i don Marijo Volarević.

Sv. Kajo podrijetlom je iz Salone. Umro je 22. travnja 296. i pokopan u rimskim katakombama. Njegove relikvije čuvaju se u solinskoj crkvi sv. Kaja, uz staru kaštelansku cestu, pred kojom je i slavljena misa. Misi, koju je pjesmom uzveličao župni zbor, prethodio je svečani ophod u kojem je sudjelovalo je mnoštvo vjernika Solina i okolice.

U prigodnoj je homiliji don Ante rekao da spomendan sv. Kaja nije samo spomendan njegove smrti, već i spomen vjere koja nam govori o Bogu i ljudima. „Bogu je stalo do ljudi, ali ljudima to i nije tako bistro. Zabavljeni svojim poslovima i poslićima, problemima i mukama, mnogi jedva da ponekad

podignu glavu gore, k nebu. E, da se ne bi izgubili, da bi pošli u pravom smjeru i da bi postigli cilj svojega života, Bog ljudima daje pastire, odnosno izabire one koji bi trebali voditi, pomagati, osnaživati, upućivati na pravi put.” Naglasio je da je sv. Kajo jedan od primjera pravih pastira koji je, vođen Kristovim primjerom i prosvijetljen njegovim svjetlom, predvodio narod Božji, upućivao riječ istine svim ljudima i naviještao evanđelje spasenja svakomu čovjeku. „Tvoja nas osoba i život upućuju na tri stvari: upućuju nas na zauzetost za Boga i vjeru, na zauzetost za dobro čovjeka pred Bogom; zatim upućuju nas na pravu prosudbu vrijednosti Božje blizine, poznavanja Božje

riječi i otkrivanja njegove volje; i konačno dosegnuća prave i pune slobode. Oslonjen na nauk Svetog pisma, evanđelja, riječi Božje, uporno si i vrijedno u svoje doba ti, sveti Kajo, radio na upravljanju, poučavanju i posvećivanju naroda Božjega, na njegovu oslobođenju ne samo od ovozemaljskih nevolja, nego i od najvećega zla, od zla propasti u besmisao vlastitoga života, propasti u odijeljenost od Boga. I



taj te je rad učinio primjernim i svetim. I to su ljudi prepoznali, to je Crkva prepoznala i postavila te na oltar, za uzor puku i pastirima”, rekao je.

Propovjednik je pozvao okupljeni puk na molitvu za sve pastire, da budu uzorni i plemeniti, istinoljubivi i blagi, nepopustljivi pred zlom i ponosni u vjeri. Svoju homiliju završio je molitvom: „Neka ovo mjesto, koje po tebi ima svoje ime, prati tvoj sveti

zagovor, a ova crkva, koja te veže sa tvojim rodnim mjestom i tvojim sudrugovima u vjeri, svetim Stashom i Dujmom i ostalim solinskim mučenicima, u kojoj susrećemo Krista, Gospodina i Spasitelja, neka nas svaki put kad u nju uđemo ili je pogledamo, podsjeti da smo pozvani na pastirsko služenje po tvojem primjeru, na služenje koje će biti ljudima na spasenje, a Svemogućem Bogu na čast i slavu.” (KB)

Blagdan sv. Jurja u Kaštel Sućurcu

U Župi Svetog Jurja mučenika u Kaštel Sućurcu svečano je 23. travnja proslavljen blagdan sv. Jurja, nebeskog zaštitnika župe. Pored starohrvatske crkvice sv. Jurja na brežuljku Putalj, na obroncima Kozjaka, koju je davne 839. godine dao sagraditi knez Mislav, ujutro je slavljena sv. misa s blagoslovom polja, dok je večernje slavlje održano u župnoj crkvi sv. Jurja m. Već za ranoga jutra mnoštvo vjernika zaputilo se hodočastiti u kolijevku svoje vjere – na Putalj, kako bi obnovili svoju vjeru i pradjedovski zavjet vjernosti Bogu.

Govoreći o liku sv. Jurja, koji simbolizira pobjedu dobra nad zlim, hrabrosti nad strahom i svjetla nad tamom, don Ivan Delić istaknuo je kako je sv. Juraj jedan od najštovanijih pučkih svetaca, a ujedno i hrabri vitez i mučenik, koji se hrabro, svjesno i odlučno borio protiv zla, koje simbolizira zmaj. „Sv. Juraj je za svoju vjeru i Boga postao mučenik, te slovi za simbol pobjede dobra nad zlim, i simbol nepobjedivosti i ustrajnosti u kršćanskoj vjeri. I mi se u današnje vrijeme moramo hrabro boriti protiv svega zloga, baš poput sv. Jurja – nebeskoga zaštitnika Kaštel Sućurca”, rekao je sućurački župnik don Ivan Delić, nakon čega je svima uputio čestitku.

Na koncu euharistijskoga slavlja održan je blagoslov polja, maslinika, vinograda i vrtova, nakon čega



su vjernici uživali u kratkom glazbenom programu, održanom na inicijativu gosp. Jerka Božina, a u sklopu kojega su pjesme u čast sv. Jurja i domovine pjevali župni zbor sv. Jurja m., pučki pivači sv. Jurja m. i muška klapa „Podvorje”, dok su stihove kazivali sućurački pjesnik Miroslav Luketin Sarajčev i djeca iz Gradske knjižnice Kaštela – Nevena Kovač i Anton Jerkunica. Nakon zajednički otpjevane himne, čiji su se stihovi na blagdan sv. Jurja razlijevali obroncima Kozjaka, unatoč lošem vremenu, hodočasnici su se nastavili družiti na Vazdanu, na proslavi u okolici crkvice sv. Jurja na Putalju. (Renata Dobrić)



Papa Franjo blagoslovio Vrgorčane i kip sv. Katarine

Vjernici Župe navještenja Blažene Djevice Marije iz Vrgorca hodočastili su u Rim gdje su sudjelovali na audijenciji svetog oca pape Franje, a on je osobno blagoslovio kip svete Katarine koji će obnoviti tradiciju starih Vrgorčana – proslavu svete Kate kao zahvalu za obranu od Turaka 1690. godine.

U sklopu hodočašća posjetili su jedno od najpoznatijih marijanskih svetišta u Italiji – Loreto, potom Asiz, Greccio te Rim. Na povratku su posjetili Casciu – grad svete Rite. (Misija SD)

Proslavljen sv. Jure, zaštitnik Poljica



Blagdan sv. Jure, nebeskoga zaštitnika Poljica, proslavljen je u prvu nedjelju nakon svečeva blagdana, 24. travnja, po višestoljetnoj tradiciji nekada slavne Poljičke knežije. Slavlje je upriličeno kod drevne crkvice sv. Jure u središtu glagoljaških Poljica, na brdu Gradac, prvotnom biralištu poljičkih knezova.

Euharistijsko slavlje predvodio je župnik Tugara don Marinko Jurišin, a u koncelebraciji su bili župnik Gata i poljički dekan don Vlado Đuderija te svećenici iz poljičkih župa. Zbog velike kiše ove godine je izostao tradicionalni ophod s kipom sv. Jure koji po starim knežijskim običajima nose muževi u živopisnim poljičkim narodnim nošnjama. Unatoč vremenskim neprilikama na proslavi se okupio velik broj vjernika poljičke župe sv. Ciprijana u Gatima, kojoj pripada crkva sv. Jure, i ostalih župa Poljičkoga dekanata. Liturgijsko pjevanje predvodio je mješoviti zbor iz Tugara, a svoj obol dali su i njihov

dječji zbor i klapa „Poljica”. Približivši okupljenima život sv. Jure, njegovo djetinjstvo, služenje u vojsci i mučeničku smrt za vrijeme cara Dioklecijana, don Marinko Jurišin rekao je da je sv. Jure svojim životom i smrću u svoje vrijeme hrabro svjedočio ljubav prema Kristu, no kako isto govori i nama danas. „Sv. Jure nam poručuje da svim srcem vjerujemo Sinu Božjem koji otvara istinska vrata vjere i svima nam pripravlja novo nebo i novu zemlju. Ako budemo

slušali i vjerovali Kristu, on će se proslaviti u nama i njegova ljubav će u punom sjaju zasjati.” Naglasivši da je sv. Jure poznat po ljubavi prema Kristu od koje ga nisu odvratile ni silne muke, istaknuo je da, kako mi po toj ljubavi prepoznamo sv. Juru, tako će i nas Krist po ljubavi prepoznati. Pozvao je okupljene vjernike na molitvu ovom svecu da nam pomogne da i mi postanemo živi svjedoci Kristove ljubavi.

Riječi zahvale uputio je župnik Gata i poljički dekan don Vlado Đuderija čestitavši svima blagdan nebeskoga zaštitnika Poljica, tradicionalnom poljičkom čestitkom: „Čestitam vam Jurjev danak, Jurjev danak vaš sastanak.” Na kraju euharistijskoga slavlja uslijedio je blagoslov vozila i vozača, a uz uskrсну „Kraljice neba, raduj se” i poljičku himnu „Poljičani poštovani”, svečana proslava završila je pozdravom domovini uz himnu „Lijepa naša”. (KB)

Blagoslov ikone blažene Ozane Kotske u Kaštel Lukšiću

Povodom proslave bl. Ozane Kotske i jubileja 800. godina koji slavi Red propovjednika u Župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kaštel Lukšiću, 24. travnja blagoslovljena je ikona blažene Ozane Kotske. Napisala ju je ikonopisac Jelena Dreven, učenica pok. Josipa Ružića. Dimenzije ikone su 50x125 cm bez okvira. Nastala je 2016. godine. Ikonu je darovala obitelj Kazoti, te će na njihovu molbu biti izložena u crkvi Gospe Lurdske na Dračinama u spomen na pokojnog Augustina Kazotija koji je bio glavar bratovštine Gospe Lurdske. Euharistijsko



slavlje predvodio je i ikonu blagoslovio dominikanac o. Anto Bobaš.

Otac Bobaš je u propovijedi istaknuo važnost Crkve kao zajednice u koju smo svi pozvani i prihvaćeni bez obzira kakvi smo. Bog poznaje cijeli naš život, sve naše grijeha i želje i kao takve nas poziva u zajedništvo ljubavi sa samim sobom. Stoga nam je Crkva potrebna, te ne možemo reći: „Ja se mogu moliti Isusu i doma”. Bog nas poziva i želi nas u zajednici, u Crkvi. Propovjednik je na kraju istaknuo dimenziju ljubavi na koju smo pozvani i koja je za

nas kršćane poslanje po kojem se prepoznajemo. Dominikanske sestre darovale su župnoj zajednici kao relikviju dio vela bl. Ozane Kotorske kako bi im ona bila što bliskija.

Na kraju mise zamjenica časne majke Kongregacije Anđela Čuvara, dominikanka s. Jakica Vuco ukratko je pobliže upoznala župljane sa životom blaženice. Ova ikona neka bude nadahnuće budućim generacijama mladića i djevojaka da pođu stopama svetoga Dominika. (Ivan Babić)

Susret mons. Barišića s nacionalnim predstavnicima inicijative „40 dana za život”

Četvrti nacionalni susret inicijative „40 dana za život” održao se od 22. do 24. travnja u Splitu. Tim su se povodom predstavnici nacionalne koordinacije inicijative „40 dana za život” susreli 24. travnja sa splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem.

Susretu u zgradi Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu prisustvovali su nacionalni koordinatori Marija Kulazo-Šošić, Petra Tišljarić i Ante Čaljkusić koji je i pokretač inicijative u Hrvatskoj. Također, prisutni su bili i voditelj molitvenoga tima iz Zagreba Vedran Politeo, njihov član Tomislav Čolakotić i duhovnik tima o. Danijel Hranilović, grkokatolički svećenik. Od predstavnika molitvenoga tima za Split i Dalmaciju, uz voditeljicu Mariju Kulazo-Šošić, prisutan je bio i Damir Mandić.

Nadbiskup je s predstavnicima razgovarao o počecima inicijative „40 dana za život” u Hrvatskoj koja je započela u korizmi 2014. godine bdijenjima ispred Kliničkoga bolničkog centra „Sestre milosrdnice” u Zagrebu, te o dosadašnjim plodovima inicijative diljem Hrvatske i svijeta. Ova kampanja za život u Hrvatskoj do sada je održana četiri puta. Molitelji su izrazili veliku radost što ljudi diljem Hr-

vatske prepoznaju važnost ove inicijative pa se ona iz Zagreba u drugoj kampanji proširila na šest gradova, a u trećoj na deset. U zadnjoj četrdesetodnevnoj molitvenoj kampanji koja je završila na Cvjetnicu, 20. ožujka 2016. i koja je bila posebno namijenjena za djecu s Downovim sindromom, sudjelovao je dvadeset i jedan hrvatski grad. Istaknuto je da je u toj kampanji spašeno oko 450 dječjih života diljem svijeta, a u Hrvatskoj devet, s napomenom da je to broj djece onih majki koje su otvoreno posvjedočile

da su im molitva pred bolnicom, pomoć i potpora koju su im molitelji pružili pomogli da odustanu od pobačaja. Na susretu je bilo govora i o Četvrtom nacionalnom susretu članova te molitvene inicijative koji je održan upravo u Splitu gdje su molitelji



iz cijele Hrvatske razmijenili iskustava i ideje. Bila je to prigoda da se stanovnicima i vjernicima u Splitu i Splitsko-makarskoj nadbiskupiji progovori o problemu pobačaja i mogućim rješenjima. Posebno zanimljivo bilo je u subotu, 23. travnja, u velikoj dvorani splitskog Nadbiskupskog sjemeništa gdje se održala tribina „Život, dakle, biraj” na kojoj su gostovali prof. dr. sc. Ante Vučković OFM, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu i Ante

Čaljkusić, nacionalni voditelj inicijative „40 dana za život“.

Nadbiskup je pozdravio ovu hvalevrijednu akciju te izrazio nadu da će se u molitveni lanac uključiti što više laika, mladih ljudi te obitelji i djece. Također, pohvalio je hrabrost hrvatskih glazbenika koji su posvjedočili za dostojanstvo svakoga ljudskog bića pjesmom „Želim živjeti“ koja je dirnula srca mnogih i izazvala jake reakcije. Izrazio je uvjerenje da će ta pjesma sigurno biti utjeha mnogim roditeljima te da će spasiti brojne živote i tako majke sačuvati od teških posljedica i rana koje pobačaj nosi sa sobom. Poseban naglasak stavio je na ekumenski karakter inicijative te je potaknuo predstavnike da još predanije rade na tome da se u molitvu uključe sve kršćanske denominacije u Hrvatskoj, ali i islamska zajednica. Do sada su u molitvu i post bili uključeni predstavnici Makedonske pravoslavne crkve i

Reformirane crkve, a u svibnju je najavljena tribina o zaštiti života od začeća na kojoj bi trebali sudjelovati i predstavnici islama i judaizma. Zahvalivši im na trudu i predanoj borbi za ljudski život te svjedočanstvu radosti, zajedništva i ljubavi, mons. Barišić rekao je da će i dalje podupirati njihova nastojanja i rad.

Kao uspomenu na susret nadbiskup je predstavnicima podijelio krunice i medaljicu s logom Godine milosrđa i svojim grbom, a u znak zahvalnosti za gostoprimstvo i na potpori nacionalni koordinatori su nadbiskupu poklonili Bijelu krunicu za nerođenu djecu, suvenire vlastite izrade s pro-life porukama te bedž 'dragocjena stopala' u prirodnoj veličini nožice djeteta u majčinoj utrobi starog 10 tjedana. Međunarodni je to simbol onih koji rade na zaustavljanju pobačaja i promicanju poštovanja prema nerođenu životu. (KB)

Proslava sv. Marka na splitskome Neslanovcu



Župa sv. Marka evanđelista na Neslanovcu proslavila je 25. travnja blagdan svoga nebeskog zaštitnika. Središnje misno slavlje predvodio je generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović.

Pozdravivši sve župljane i štovatelje sv. Marka, mons. Vidović je u uvodu rekao da smo se okupili kao hodočasnici na putu vjere, istom putu za Kri-

stom na koji su nas pozvali apostoli i njihovi učenici poput sv. Marka. U prigodnoj je homiliji istaknuo da o sv. Marku u Svetom pismu ima malo, ali dovoljno da se može vidjeti tko je i kakav je bio te zašto ga slavimo. Mons. Vidović je prisutnima pojasnio kako neki teolozi tumače da je Posljednja večera bila upravo u kući Markove majke Marije pa se može pretpostaviti da je sv. Marko vidio što se događalo u 'gornjoj sobi', a možda je čak i posluživao Isusa i apostole. Nadalje, sv. Marko

jedini od evanđelista, dok u svom evanđelju opisuje dramu u Getsemanskom vrtu, spominje mladića zaogrnutog u plahtu koju po Isusovu uhićenju baca i gol bježi. Pretpostavlja se da je Juda s vojnicima prvo došao tražiti Isusa na mjesto Posljednje večere, u Markovu kuću, pa se tumači da je taj mladić sam sv. Marko koji se u žurbi zaogrnuo samo plahtom i požurio u Getsemanski vrt upozoriti Isusa. Mons.

Vidović pojasnio je kako ove dvije slike o sv. Marku i nama danas šalju važnu poruku. „Prvo, sv. Marku kao mladiću nije odmah bilo jasno što se dogodilo u dvorani Posljednje večere, već je to otajstvo shvatio kasnije, kako je rastao u vjeri. Tako i mi ne možemo odmah shvatiti Božji plan za nas ni tajnu svetih otajstava, ali smo pozvani raditi na svojoj vjeri i rast u povjerenju kako bismo shvatili i prihvatili Boga u svom životu. Drugo, mi, Isusovi učenici, često se znamo pred Kristom i njegovom agonijom prepasti, pobjeći i ostaviti za sobom sve, pa i ono što pokriva tek našu sramotu. Trčimo u mrak da nas nitko ne vidi i u mraku počinjemo tražiti svoju sigurnost srljajući tako u nepoznate i drugačije opasnosti. Ostavljamo svoju plahu i odlazimo od Isusa. No, možda je čak i dobro ogoliti se. Da bismo bolje upoznali Isusa u agoniji, potrebno je skinuti sve za sebe i pred njim biti goli. Potrebno je skinuti sa sebe odjeću, ali i grijeh i sve što nas oblači u lažnu sigurnost. No ne smijemo se, trčeći kroz mrak naših života, u marku i zadržati već kroz njega protrčati u svjetlo, u Gospodinov zagrljaj. Tada će nas Bog obući, ne u plahu, nego u sigurnost, svjetlost i svetost. To nije lako, ali nakon naše patnje Krist će nas učvrstiti, ojačati i utvrditi. To obećanje može dati samo Bog”, istaknuo

je. U nastavku homilije propovjednik je rekao da nam sv. Marko, koji je prvi zapisao evanđelje, može biti primjer u učenju i širenju Božje riječi. On je, nakon što je slušao samoga Krista, na putu pratio sv. Pavla i sv. Barnabu i od njih učio sve što znaju o Isusu gledajući čudesa koja čine u i njegovo ime. Potom se u Rimu pridružio sv. Petru od kojega je također učio o Kristu i svim događajima, da bi i on kasnije mogao propovijedati i da bi njegovo svjedočanstvo bilo još autentičnije. „Tako moramo i mi. Prvo upijati i učiti o Kristu da bismo o njemu mogli govoriti i svojim životom svjedočiti. Imamo zajedničku odgovornost za Crkvu kao Kristovi sljedbenici. Mi nismo evanđelisti, ali smo navjestitelji, širitelji i misionari Radosne vijesti. Riječ koju je Marko upijao, po njemu je donosila plodove. Neka nam njegov zagovor pomogne da budemo apostoli i radosni navjestitelji Radosne vijesti koja će i u našem životu i odnosima donijeti obilne plodove”, zaključio je mons. Vidović.

Riječi zahvale predvoditelju, braći svećenicima, ministrantima, župnomu zboru i svima koji su doprinijeli svečanosti proslave uputio je župnik don Šimun Doljanin. Po završetku slavlja uslijedila je procesija sa slikom sv. Marka, a potom je mons. Vidović blagoslovio polja i radna mjesta. (KB)

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić čestitao Uskrs pravoslavnim vjernicima

Predsjednik Komisije Hrvatske biskupske konferencije za dijalog sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom, nadbiskup i metropolit splitsko-makarski Marin Barišić uputio je 26. travnja uskrsnu čestitku svim pravoslavnim vjernicima koji slave Uskrs prema julijanskome kalendaru.

Čestitke je uputio Njegovoj Svetosti patrijarhu srpskom Irineju, mitropolitu zagrebačko-ljubljanskom Porfiriju Periću, episkopu dalmatinskom Fotiju Sladojevcu, episkopu bačkom Irineju Buloviću i protojereju-stavroforu Srpske pravoslavne općine sv. Save u Splitu Nikoli Škoriću. Isto tako, čestitku je uputio i protojereju Kirku Velinskom Makedon-

ske pravoslavne Crkve u Hrvatskoj, kao i vjernicima Makedonske pravoslavne crkvene općine „Sveti Naum Ohridski” u Splitu.

U uskrsnoj čestitci u kojoj na početku stoji citat iz Vazmenoga bdijenja „Početak i svršetak, Alfa i Omega. Njegova su vremena i vjekovi, Njemu slava i vlast po sve vjekove vječnosti. Amen!”, pored ostalog mons. Barišić je svoj braći zaželio: „U radosti vazmenoga jutra srdačno čestitam svetkovinu Uskrsnuća Gospodinova. Neka vas uskrsli Gospodin učini radosnim svjedocima evanđelja među braćom i sestrama. Uskrsnu Gospodin! Aleluja! Doista uskrsnu! Aleluja!” (KB)

Kongres bogoslova hrvatskoga govornog područja

U Porečkoj i Pulskoj biskupiji od 29. travnja do 1. svibnja održan je 6. kongres bogoslova hrvatskoga govornog područja, koji svake dvije godine okuplja svećeničke kandidate i njihove odgovornike iz čitave

Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Na susretu su sudjelovali i bogoslovi Splitsko-makarske nadbiskupije. Ove godine na kongresu se okupilo oko 350 bogoslova. Bogoslovima iz biskupijskih sjemeništa



pridružili su se i svećenički kandidati iz više redovničkih zajednica, pa je tako ove godine sudjelovao i veći broj franjevac, isusovaca, dominikanaca, karmelićana... Organizator ovogodišnjega kongresa bilo je Biskupijsko misijsko sjemenište „Redemptoris Mater” iz Pule. Bogoslovi su stigli u petak, 29. travnja, te su smješteni kod domaćina, po obiteljima u više istarskih župa.

Prvoga dana sudionici su se okupili u jutarnjim satima na porečkom Trgu slobode, ispred crkve Gospe od Anđela. Svečanom procesijom prošli su starogradskom jezgrom, Ulicom Decumanus, prema bazilici gdje ih je dočekaio porečki i pulski biskup Dražen Kutleša. Biskup domaćin predvodio je svečano misno slavlje u porečkoj katedrali u koncelecijaciji s rektorima i odgojiteljima koji su sudjelovali na kongresu. Biskup Kutleša u homiliji je, govoreći o misnim čitanjima, istaknuo kako je glavni razlog mržnje prema kršćanima bio taj što su bili drugačiji, a ta je njihova različitost, definirana i grčkom riječju hagios, svet, bila upravo kritika i osuda poganskog načina života. Govoreći o progonima koje kršćani doživljavaju od samih početaka sve do danas, biskup je obrazložio zašto se govori o blaženstvu progonjenih i mučenika. Progon je svojevrsni kompliment, rekao je biskup, pojašnjavajući da su uvijek bili progonjeni oni koji su smatrani opasnim, dakle učinkoviti u zastupanju svojih uvjerenja. „One koji su

beskorisni, time i bezopasni, zasigurno nitko ne će progoniti. Progon je osim toga i prilika da se iskaže odanost svojim idealima. Mučeništvo, doživljavanje progona, pravi je pokazatelj jeste li na pravome putu, a mučenike radost mučeništva jača nego radost bijega. Mi smo kao svećenici pozvani i poslani da kao Kristove ruke širimo njegov nauk do svih ljudi, kako bi svi spoznali što znači biti dobar, što znači dostojanstvo moralnog i prirodnog zakona koji Crkva zastupa i širi kroz tolika stoljeća. U tome mi postajemo dionici Kristovih patnja koje nastavljamo širenjem evanđelja. Ako budemo tako radili, ne će Isus Krist ostati dužan nijednom čovjeku i baštinit ćemo upravo onu slavu o kojoj on govori. Potrebno je biti spreman prihvatiti križ koji nudi Crkva, jer samo po tome križu dolazi spasenje, a ne po lagodnom životu i uživanju. Ako netko to očekuje od svećeničkoga zvanja, taj je na pogrešnom mjestu. Isus Krist traži križ i upravo je križ jedino sredstvo spasenja po kojemu se mi kršćani spašavamo. Zato budite spremni na patnje, progone, muke i sve one poteškoće koje vas čekaju u životu jer je i naš Učitelj bio tako proganjen, i ne možemo drugo očekivati, nego prihvatiti tu realnost života. Krist nije došao ovdje da nama bude bolje, nego da svijet po nama bude bolji, i da taj svijet mijenjamo prema onome što je Bog namijenio svijetu. Molimo Boga da budemo radosni nositelji te

Kristove vijesti i da nas ljudi prepoznaju po našem životu”, zaključio je biskup Kutleša.

Nakon euharistijskoga slavlja sudionici kongresa otišli su u Pulu gdje su tijekom poslijepodneva za njih organizirani razni sadržaji: sportske aktivnosti, razgledavanje sjemeništa, izložbe, predstavljanja drugih sjemeništa te obilazak pulskih znamenitosti.

Navečer su bogoslovi sudjelovali na molitvi večernje u pulskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije koju je predvodio biskup u miru Ivan Milovan. Posljednjega dana kongresa bogoslovi su sudjelovali na misnim slavljinama u župama u kojima su bili smješteni, a ponegdje su iznijeli i svjedočanstvo svoga poziva. (IKA)

Proslava 800. jubileja Reda propovjednika i spomendan sv. Katarine Sijenske na Škrapama

Blagdan sv. Katarine Sijenske, zaštitnice Europe, svečano je proslavljen u splitskoj župi Prečistoga Srca Marijina, Blatine-Škrape, 30. travnja i 1. svibnja, uz 800. jubilej Reda propovjednika.

Župa djeluje u sklopu samostana svete Katarine Sijenske, pa su domaćini ovog susreta bile časne sestre dominikanke.

Sveti Dominik svojim je životom ostavio sjajan primjer istinske kršćanske predanosti, hrabro je i odvažno svjedočio vjeru i pomagao najpotrebitijima u društvu. Utemeljio je Red propovjednika, a njegove je stope ustrajno slijedila i mlada djevojka Katarina koja je istom hrabrošću posvetila svoj život Kristu. Postala je suzaštitnicom Europe i veliki uzor ne samo Dominikancima, nego i svim vjernicima.

Proslava njoj u čast započela je 30. travnja pjevanom večernjom i euharistijskim slavljem koje je predvodio don Ivan Marić. Nakon mise održan je svečani koncert koji je otvoren skladbom posvećenoj upravo sv. Katarini. Stihove je napisao don Ivan Bodrožić, a glazbu maestro don Šime Marović. Skladba „Katarini Sijenskoj” izvedena je prvi put, kao praižvedba, a otpjevao ju je mješoviti župski zbor. Na orguljama je svirao maestro don Ivan Urlić, mag. muz., a solističku je dionicu otpjevala Marija Šamija. Na koncertu su nastupili dječji i mješoviti župni zbor koje već dugi niz godina vodi č.s. Pavla Negovec, članica dominikanske Kongregacije svetih anđela čuvara. Gošća večeri bila je Doris Dragović koja je posjetitelje obogatila pjesmom i kratkim svjedočanstvom. Istaknula je važnost svakodnevnog obraćenja i opredjeljenja za Gospodina, u čemu je kao veliki uzor za sebe prepoznala Mariju Magdalenu. „Potrebno je mnogo hrabrosti, ali i ustrajnosti da se ostane na tome putu, kojim su prolazili brojni sveti ljudi prije nas, a danas u njima gledamo pri-



mjere uzorne kršćanske predanosti”. Pred sam kraj koncerta don Ivan Urlić izveo je skladbu *Incantation pour un jour saint*, autor je Jean Langlais, a mješoviti zbor izveo je službenu himnu 800. jubileja Reda propovjednika *Laudare, Benedicere, Praedicare*, koja u sebi sadrži geslo dominikanskoga reda i pjeva se na nekoliko svjetskih jezika. Članovi dječjega zbora Karlo Kosor, Antonija Bušić i Hana Unić pročitali su originalne stihove na engleskom, francuskom i španjolskom jeziku, ali i prijevod na hrvatski jezik, za što se pobrinula č.s. Fidelis Jagnjić. Solističku dionicu otpjevao je Toni Kulić.

Svečano euharistijsko slavlje 1. svibnja predvodio je dominikanski provincijal o. Anto Gavrić. „Slavimo veliku ženu sv. Katarinu koja je svojim životom samo htjela raditi za slavu Božju, ne gledajući kako će ljudi primiti njezine riječi, hoće li se kome svidjeti ili ne. Samo je htjela ugoditi Gospodinu”, rekao je o. Gavrić i pozvao vjernike da u ovoj velikoj obljetnici dominikanskoga reda, s pouzdanjem u Boga još više mole za zagovor sv. Katarine, da nas nauči kako ljubiti Krista i Crkvu. (Jelena Milovac/KB)

Festival duhovne glazbe „Sudamja fest 2016.”



U organizaciji Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije 1. svibnja, u devetnici sv. Dujmu, održan je „Sudamja fest” - tradicionalni festival moderne duhovne glazbe u čast ovom svecu, zaštitniku Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije.

Ove godine festival se po prvi puta trebao održati na splitskom Peristilu, pred katedralom sv. Dujma, no zbog vremenskih neprilika domaćin mu je ponovno bila velika dvorana Nadbiskupskog sjemeništa. Nastupilo je sedam duhovno-glazbenih sastava

s prvom autorskom objavljenom pjesmom i drugom autorskom neobjavljenom pjesmom: Anjel - Ankica Cicvarić (Za nebo / Tvom srcu), VIS David (Ostanite u Mojoj Ljubavi / Vrati se), VIS Dominik (Hvala Dominiče / Samo dobron vitru), VIS Konkatedrala (Ti si tu / Sveto u Tebi), VIS Sperantes (Dolina žutog cvijeta / Aquila i Priscilla), VIS Veritas (Želim Ti prić / Dar) i zbor Mihovil (Ljubav za drugoga / Djeca Božja).

Brojnu publiku i više od 120 izvođača kroz program su, na sebi svojstven humorističan način, vodili mladi iz Hrvatskog nadzemlja, a kao gosti večeri bila je grupa RiM iz Zagreba. Zahvale svima koji su pomogli u organizaciji i realizaciji festivala uputio je povjerenik za mlade don Mihael Prović. Za sve one koji izvođače nisu mogli čuti uživo, Ured za pastoral mladih izdao je u suradnji s produkcijskom kućom Laudato d.o.o. nosač zvuka na kojemu se nalaze pjesme izvedene na ovogodišnjem festivalu. (AMar/KB)

Prikazan novi film Marijinih obroka „Generacija nade”

Dvorana Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu još je jednom u nizu, 2. svibnja, ugostila popriličan broj mladih, ali i onih nešto zrelijih čiji je zajednički cilj bio pružiti potporu globalnom karitativnom pokretu Marijini obroci. „Svi mi nešto sanjamo, neki imaju vizije, dok se rijetko nađe netko da postavi pitanje koja je razlika između ta dva pojma. Vizija je san koji je prodro u stanje budnosti (Jung), a upravo Marijini obroci su jedna od ostvarenih vizija koja danas školuje i prehranjuje preko milijun i sto tisuća djece. Veliki problem je što je još 59 milijuna djece i dalje na ulici, ali taj problem je rješiv. Upravo o djeci kojima Marijini obroci pomažu govori i novi film ove organizacije „Generacija nade” koji je pokupio brojne nagrade, a bit će prikazan čak i na filmskom festivalu u Cannesu”, kazao je Josip Ulić, koordinator Marijinih obroka u Splitu.

Publika je film odgledala s puno pažnje, a po pljesku koji se zaorio dvoranom daje se naslutiti kako joj se film svidio i kako podržavaju Marijine obroke. Nakon filma sve je prisutne pozdravio fra Petar

Komljenović, također koordinator Marijinih obroka koji je kazao: „Na početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga. Isto tako na početku bijaše san koji danas, s doprinosom iz Hrvatske, spašava mnogo djece od smrti uzrokovane gladi. Ovo nam dokazuje moć jedne ideje, jednoga sna, sna četrnaestogodišnjega dječaka, a ne velikih stručnjaka. Božja Riječ zapravo je Božja vizija, a ovaj film potiče nas na to da i mi kao Crkva, tijelo Gospodina našega Isusa Krista, postanemo Božja vizija, točnije kraljevstvo Božje na ovoj Zemlji”.

Postoje više načina kojima se može sudjelovati u Marijinim obrocima, a to su: molitva, kao najvažniji oblik pomoći, dobrovoljni prilog, od kojeg najmanje 93% stiže do djeteta kojem je namijenjen te volonterstvo, koje uz organizaciju uključuje i poziv na informiranje ljudi o plemenitoj ideji Marijinih obroka, a informirati ljude mogu svi.

Cijeli susret pjesmom je animirao VIS Veritas. Troje sretnih gledatelja dobilo je knjigu „Baraka koja je nahranila milijun djece” autora Magnus MacFar-

lane Barrowa, osnivača Marijinih obroka. Novi projekti Marijinih obroka su pred vratima te Vas pozivamo da pratite i sudjelujete u događajima. „Zadnje što bih ikad želio je da ljudi pomisle da smo obavili dobar posao i da smo gotovi, naprotiv, mislim da

smo tek počeli”, riječi su MacFarlane Barrowa, koje nam uz kadrove ovoga filma zorno prikazuju viziju Marijinih obroka koji će jednog dana, nadamo se, iskorijeniti dječju glad u svijetu. (Danijela Jurčević)

Nadbiskup Barišić posjetio imama Hadžića i muslimanski molitveni prostor u Splitu

U okviru nedavnog obilježavanja stote obljetnice od kada je Hrvatski sabor 1916. proglasio islam punopravnom religijom, događaju se susreti predstavnika Katoličke Crkve i islamske vjerske zajednice u Hrvatskoj. Tako je 3. svibnja splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić sa svojim suradnicima posjetio imama Vahida efendiju Hadžića u prostorijama Medžlisa islamske zajednice za Split i Splitsko-dalmatinsku županiju.

Nadbiskupa, u čijoj su pratnji bili generalni vikar mons. Miroslav Vidović, pastoralni vikar dr. Nediljko

A. Ančić i nadbiskupov tajnik don Nikola Mikačić, na ulazu u bogomolju u Cosmijevoj ulici dočekaio je Imam sa svojom suprugom Suadom, koja je vjeroučiteljica u islamskoj zajednici, te s mujezinom molitvenog prostora. Igrom povijesti u toj zgradi je nekoć bilo katoličko sjemenište što ga je prije više od tri

stotine godina osnovao ondašnji splitski biskup Stjepan Cosmi čije ime i danas nosi ta ulica. Muslimani imaju uredske i vjeronaučne prostore u Dominisovoj ulici, a ovaj prostor gdje se održava bogoštovlje iznajmili su prije trideset godina otkada zapravo postoji organizirani vjerski život. Sadašnje prostorije u prizemlju uglavnom zadovoljavaju potrebe oko tisuću muslimanskih vjernika koliko ih danas otprilike ima na splitskome području.

Imam Hadžić svoje je goste najprije proveo kroz molitvenu dvoranu prekrivenu tepihom s crtežima koji označavaju smjer kamo se vjernik pri molitvi

treba okrenuti (prema Mekki). Objasnio je da džamije nemaju slika, nego su na zidovima obično ispisani citati iz Kur'ana na arapskome jeziku te protumačio način na koji muslimani mole, kao i sadržaj i tijek skupne molitve. U dvorani je i povišeno mjesto, poput propovjedaonice, za predvoditelja (nimer). Iz razgovora su se dali prepoznati i neki zajednički elementi kršćanske i islamske pobožnosti, a na sva pitanja imam je nastojao iscrpno odgovoriti.

Po izlasku iz bogoštovnog prostora, u kojem se boravi bez cipela, domaćin je goste poveo u društve-

nu prostoriju na zakusku i osvježanje. Tu su u opuštenome i srdačnom razgovoru razmijenili mišljenja o vjerskome životu islamske zajednice u Splitu i županiji, o nastavi vjeronauka u onim školama gdje ima dostatan broj djece iz muslimanskih obitelji te o društvenome ozračju prema drugima i prihva-

ćanju drugačijih vjerskih uvjerenja u našoj sredini.

Nadbiskup Barišić se nadalje zanimao za aktualnu situaciju u islamskome svijetu na pozadini ratnih sukoba u Siriji te stradanjima i patnji mnoštva izbjeglica. Gosti su sa zanimanjem slušali o pojedinostima o današnjim strujanjima u islamu, o postu, slavlju vjerskih blagdana i hodočašću muslimanskih vjernika (hadž) te s domaćinom razmijenili darove. Imam Hadžić se vrlo pohvalno izrazio o postojećim zakonskim rješenjima u odnosu na islam koja su na snazi u Hrvatskoj već stotinu godina i zahvalio visokom gostu na posjeti. (Nediljko Ante Ančić)



U Nadbiskupskom ordinarijatu otkriven reljef sv. Ivana Pavla II.

Na svečanosti u Dvorani sv. Ivana Pavla II. u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu 5. svibnja otkriven je reljef sv. Ivana Pavla II. Lik sveca i pape koji je prije nepunih 18 godina pohodio Split i Solin te boravio upravo u ovoj dvorani, koja po njemu nosi ime, rad je akademskoga kipara Kuzme Kovačića. Na svečanosti su prisustvovali gradonačelnik Splita g. Ivo Baldasar sa suradnicima, dožupan Splitsko-dalmatinske županije g. Luka Brčić, predstavnici kulturnih i društvenih ustanova, akademici na čelu s predsjednikom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti g. Zvonkom Kusićem, te ostali uzvanici i poštovatelji umjetnosti i sakralnosti.

„Ovaj događaj obogaćuje ovogodišnju proslavu sv. Dujma te kulturnu, duhovnu i sakralnu baštinu našega grada“, rekao je u prigodnome govoru splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. Prisjećajući se sva tri posjeta sv. Ivana Pavla II. Hrvatskoj, posebno onog u listopadu 1998. kada je posjetio Split i Solin, mons. Barišić naglasio je da je sv. Ivan Pavao II. papa obitelji i mladih, svih nacija, ljudi i svih go-

dišnjih doba života bio župnik cijeloga svijeta koji je gajio posebnu ljubav prema Hrvatskoj. Nadodao je da su sveca ljudi od samoga početka rado slušali te da su riječi iz njegove prve propovijedi kao pape, koje se mogu tumačiti i kao sažetak njegova pontifikata, zapisane u ovoj dvorani: „Ne bojte se! Otvorite, štoviše, širom otvorite vrata Kristu! Neka se njegovoj spasonosnoj snazi otvore državne granice, ekonomski i politički sustavi, široka polja kulture, uljudbe i razvoja. Ne bojte se! Krist zna što je u čovjeku. Samo on to zna!“ Zahvalio je akademskome kiparu Kuzmi Kovačiću na njegovu radu istaknuvši da je on jedan od naših najvećih umjetnika te da je ovaj reljef njegovo najzrelije umjetničko djelo do sada. Mons. Barišić potom je, zajedno s autorom, otkrio reljef.

G. Kovačić posvjedočio je da je s ganućem i radošću prihvatio poziv Oca nadbiskupa da napravi

reljef ovog sveca te da je na toj velikoj časti Bogu zahvalan. „Slično kiparsko iskustvo imao sam i 1996. godine kada sam izradio kameni spomenik, tada papi Ivanu Pavlu II., u Selcima na otoku Braču, što je vjerojatno bio njegov prvi kiparski spomenik na svijetu. No, ovaj put trebalo je ne samo oblikovati njegov lik i osobu, nego i njegovu svetost koja je sve ljude, a posebno hrvatski narod, obdarila tolikom ljubavlju.“ Rekao je da se o likovno oblikovnom rješenju Papina spomenika godinama razmišljalo te da je odlučeno da je reljef najprikladniji i najskladniji prilog dvorani u Nadbiskupskom ordinarijatu. S radom na reljefu započelo se o Božiću 2015. godine; prvo je oblikovan u glini za drugo konačno tvorivo - bronzu na koju je nanijet srebrni sloj te uokviren crvenim mramorom. Prikazuje živi lik sv. Ivana Pa-

vla II. koji, vođen Duhom Svetim prisutnim po vjetru što povija svečeve haljine i po aureoli što sjajem kruni njegov lik, prelazi pred nama s križem u ruci prag nade - onaj prag o čijem nam je spasonosnom prelasku proročki govorio. „U razgovorima o reljefu prije izrade skica



izbistrila se zamisao da svetac, kao što je svijetu govorio „otvorite širom vrata Kristu“, dolazi kroz otvorena vrata k nama, u naša srca i živote. Htio sam da ovaj reljef bude svojevrsna ispovijest naše vjere izgovorena kiparskim likovnim jezikom“, naglasio je g. Kovačić te uputio riječi zahvale mons. Barišiću, Konzervatorskom odjelu u Splitu na čelu s g. Radoslavom Bužančićem, g. Damiru Ujeviću i Ljevaonici umjetnina iz Zagreba, g. Davoru Pintaru iz Zagreba na posrebljenju reljefa, g. Stipi Vrandečiću iz Pučišća za izradu kamenog okvira „te svima koji su došli na ovu svečanost da zajedno zahvalimo Bogu i sv. Ivanu Pavlu II. za sve dobro koje je za nas učinio i čini“.

Osim u pogledu na ljepotu djela koje je izradio g. Kovačić, uzvanici su uživali i u glazbi flautistice Marije Bašić-Markotić i gitaristice Ivanke Prusac. (KB)

Predstavnici hrvatskih Oružanih snaga kod nadbiskupa Barišića

Povodom proslave sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije, predstavnici Oružanih snaga Republike Hrvatske posjetili su splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića 6. svibnja u zgradi Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu. Svoju čestitku mons. Marinu Barišiću izrazili su načelnik Glavnoga stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske general Mirko Šundov, zapovjednik Hrvatskoga vojnog učilišta general pukovnik Slavko Barić, zapovjednik Hrvatske ratne mornarice komodor Predrag Stipanović i pukovnik Darko Podrug, a na sastanku je sudjelovao i generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović.

U ugodnome razgovoru govorilo se o stanju u Hrvatskoj vojsci. Gosti su tako nadbiskupa upoznali sa životom hrvatskoga vojnika danas, našim vojnicima u Afganistanu i drugim operacijama diljem svijeta, međunarodnoj suradnji i obrambenoj industriji u Hrvatskoj, a govorilo se i o povratku obveznoga vojnog roka i razvitku novih studijskih programa. General Šundov podijelio je iskustvo susreta s papom Franjom za vrijeme nedavnoga vojnog hodočašća u Rim te je naglasio da su najveće bogatstvo Hrvatske vojske ljudi.



Mons. Barišić je izrazio radost što će predstavnici Oružanih snaga ove godine odati čast sv. Dujmu. Pohvalio je dosadašnju suradnju Nadbiskupije s Oružanim snagama, posebno Hrvatskom ratnom mornaricom te ponovio riječi koje je izrekao na biskupskome ređenju vojnog ordinarija mons. Jure Bogdana, da su vojnici i časnici jedna od religioznijih i humanijih kategorija društva koja zavrjeđuje visoko poštovanje. Nadbiskup je gostima poklonio krunice i knjigu mons. Mile Vidovića „Splitsko-makarska nadbiskupija. Župe i ustanove”. (KB)

Susret nadbiskupa Barišića i premijera Tihomira Oreškovića



Za vrijeme svoga posjeta Splitu povodom proslave Dana grada i svetkovine sv. Dujma, predsjednik Vlade Republike Hrvatske g. Tihomir Orešković susreo se 6. svibnja sa splitsko-makarskim nadbiskupom i metropolitom dr. Marinom Barišićem. Susretu su nazočili i generalni vikar mons. Miroslav Vidović, pastoralni vikar mons. Nedjeljko Ante An-

čić, ministar unutarnjih poslova Vlaho Orepić, ministar poduzetništva i obrta Darko Horvat, župan splitsko-dalmatinski Zlatko Ževrnja i suradnici.

U zajedničkom obilasku Nadbiskupskog ordinarijata mons. Barišić je premijeru Oreškoviću i gostima približio povijest zgrade građene u vrijeme biskupa Filipa Frane Nakića u periodu između 1901. i 1904. godine koja je oštećena za vrijeme savezničkog bombardiranja Splita 1944. godine. Poslije Drugoga svjetskog rata zgradu su 1948. godine nacionalizirale komunističke vlasti Jugoslavije, a Crkvi ju je povodom dolaska tadašnjega pape Ivana Pavla II. u Split 1998. godine vratila Republika Hrvatska te je započela njena obnova. Upravo u sjećanje na posjet sv. Ivana Pavla II. Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, u dvorani u kojoj je svetac boravio i koja nosi njegovo ime, postavljen je reljef s njegovim likom, rad akademskog kipara Kuzme

Kovačića. Nadbiskup je goste upoznao i s bogatom poviješću Splitsko-makarske nadbiskupije te kulturnim i teološkim značenjem splitske katedrale za grad Split, ali i nacionalnu povijest. Naglasio je kako je splitska prvostolnica, najstarija svjetska katedrala, izvorno bila mauzolej cara Dioklecijana, progonitelja kršćana, a sredinom 7. st. postaje kršćanska katedrala. Na njoj su vratnice iz 1214. godine koje je izradio domaći majstor Andrija Buvina, a koje se zbog očuvanosti i ekspresivnosti prikaza Isusova života ubrajaju među iznimna ostvarenja hrvatske i europske romaničke umjetnosti. Govorio je i o Riznici splitske katedrale koja je jedna od najvrjednijih u Hrvatskoj. U njoj se čuvaju predmeti od 8. do 20. st.: vrlo vrijedno crkveno ruho i posuđe, slike, knjige te mnogi relikvijari svetaca i mučenika. Nadbiskup je istaknuo dvije veoma značajne knjige: kroniku 'Historia Salonitana' Tome Arhiđakona iz 13. st. koja sadrži iznimno vrijedne podatke za ranu hrvatsku

povijest te 'Splitski evanđelistar', najstariju sačuvanu rukopisnu knjigu na latinskom jeziku u Hrvatskoj koja je, osim za liturgiju, služila i za polaganje prisege prigodom krunidbe hrvatskih kraljeva i vladara. Pretpostavlja se da potječe iz razdoblja od 6. do 8. st. Izražena je nada da će ti neprocjenjivi predmeti napokon dobiti adekvatan prostor u Muzeju sakralne umjetnosti koji je u nastajanju.

Također, bilo je govora o životu nadbiskupije i njenih vjernika danas, te o suradnji Crkve i Vlade. Nadbiskup je premijeru, na sjećanje na ovaj prvi službeni posjet, darovao knjigu mons. Mile Vidovića „Splitsko-makarska nadbiskupija. Župe i ustanove” te medaljon sv. Dujma, a ostalim gostima krunice. Premijer Orešković izrazio je radost zbog ovog susreta i posjeta Splitu, te je mons. Barišiću i svim vjernicima čestitao svetkovinu njihova nebeskog zaštitnika sv. Dujma. (KB)

Devetnica sv. Dujmu



Splitsko-makarska nadbiskupija, grad Split i župa Uznesenja BDM, od 28. travnja do 6. svibnja, svečano su se devetnicom pripremali za proslavu svetkovine svoga nebeskog zaštitnika sv. Dujma. Kako se nalazimo u Jubilejskoj godini – Godini Božjeg milosrđa, ovogodišnja devetnica obogaćena je organiziranim hodočašćima cijele nadbiskupije sv. Dujmu. Vjernici su tako autobusima pristizali u Split sa svojim župnim barjacima i u narodnim nošnjama svoga mjesta da bi simbolično prošli kroz Sveta vrata

na splitskoj prvostolnici i zadobili jubilejski oprost. Uvodni obredi odvijali su se pred kapelicom Gospe od pobjede na Peristilu, a predvodio ih je dr. don Ante Mateljan. Nakon molitve i navještaja Evanđelja, svećenici i narod pjevajući su prošli kroz Sveta vrata katedrale sv. Dujma, a da bi u Godini milosrđa primili potpuni oprost, ispovjedili su svoju vjeru te molili molitvu na nakanu pape Franje. Pred kraj misnih slavlja pjevan je himan sv. Dujmu.

Misna slavlja u devetnici predvodili su don Ivan Čotić, don Ljubo Bodrožić, fra Vinko Prlić, don Stipe Ljubas, fra Kristijan Stipanović, don Vinko Sander, don Ranko Vidović i don Pavao Banić. Posljednju večer za vrijeme otvaranja moćnika i svečane večernje propovijedao je o. Anto Gavrić. Na misama su pjevali crkveni zborovi iz župa Pujanke (Split), Kostanje, Opuzen, Dugopolje, Proložac, Kaštel Lukšić, Vranjic i Donja Brela. U kulturno-umjetničkom programu devetnice koncerte su održali mješoviti pjevački prvostolni zbor sv. Dujma, mješoviti pjevački zbor mladih Župe Gospe od Zdravlja, Mandolinski sastav „Sanctus Domnio”, crkveni pučki pjevači iz Kučina i Mravinaca, mješoviti zbor Gospe Fatimske i na orguljama prof. Josipe Leko (Leipzig). Također, predstavljena je knjiga „Dajte, pomirite se s Bogom – Sakrament ispovijedi u Godini milosrđa” te je održan okrugli stol na temu „Caritas u Godini milosrđa”. (KB)

Nadbiskup Barišić na svečanoj sjednici Gradskoga vijeća Splita

Svečana sjednica Gradskoga vijeća grada Splita, uz visoke izaslanike, goste i drage prijatelje grada sv. Dujme, održala se u lijepome i svečanom ozračju u splitskoj nacionalnoj kazališnoj kući 6. svibnja. Svi govornici redom, izaslanik predsjednice RH Kolinde Grabar-Kitarović, Andro Krstulović Opara, njen savjetnik za društvena pitanja, izaslanik predsjednika Vlade RH Tihomira Oreškovića, ministar unutarnjih poslova Vlaho Orepić, splitsko-makarski nadbiskup dr. Marin Barišić kao i domaćini, predsjednik Gradskoga vijeća grada Splita Boris Čurković i splitski gradonačelnik Ivo Baldasar izrazili su svoje poštovanje i vrijedne čestitke ovogodišnjim slavljenicima, osobama i institucijama koji su dobili najprestižniju nagradu grada Splita. To su prim. dr. Ante Tukić, dr. med. i prof. dr. sc. Izet Hozo koji su dobili nagradu grada Splita za životno djelo, a osobne nagrade za 2015. godinu uručene su Danieli Jelić i dr. Jošku Kaliliću, dok su skupne primili Hrvatska ratna mornarica i Udruga za osobe s cerebralnom paralizom (udruga „Srce”).

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić prilikom prigodnoga govora istaknuo je da je sv. Dujam u vremenu okrutnih progona posvjedočio snagu milosrdne ljubavi i prema onima koji ga osuđuje i pogubiše. „Papa Franjo upravo milosrđe vidi kao

pravi lijek i uspješnu terapiju za sebičnost i nepravdu, nasilje i agresiju u nama, društvu i svijetu. No, izvorno, satkani smo od gesta milosrdne ljubavi. Ona je u temelju našega života. Život i obitelj prožeti su sebedarjem, besplatnošću, darovanošću, ljubavlju, praštanjem, pomirenjem. I najpravednije društvo izgubilo bi svoje humano lice bez tolikih oblika milosrdne ljubavi: solidarnosti, društvene pomoći, Caritasa... Nažalost, daleko smo od pravde, ali samo tzv. „pravedno društvo” je hladno, nehumano i, u biti, nepravedno društvo. Trebamo težiti i postati „milosrdno društvo”. Milosrđe nije naivno, niti je usmjereno protiv pravednosti, jer pravednost svoju puninu vidi u milosrđu”, rekao je mons. Barišić i nadodao da u našoj sredini ovogodišnji nagrađeni sugrađani daju milosrdnoj ljubavi društvenu dimenziju.

U ime nagrađenih govorio je dr. Hozo koji je, među ostalim, istaknuo kako su društvo i grad prepoznali marljivost i neprekidni društveni, znanstveni i drugi rad ovogodišnjih dobitnika, na čemu je sveučilišni profesor od srca zahvalio kazavši kako u ovim krugovima iz kojih oni dolaze ima sasvim sigurno još puno zaslužnih i vrijednih ljudi koji će također dobiti ovo najveće gradsko priznanje. (Dennis Šabić/KB)

Otvaranje moćnika sv. Dujma i svečana Večernja na uočnicu svetkovine

Otvaranjem moćnika sv. Dujma u splitskoj prvostolnici 6. svibnja započela je središnja proslava Sudamje 2016. Kao što je običaj, moćnik s Dujmovim relikvijama na oltaru sv. Dujma otvorili su prepozit Metropolitanskoga kaptola mons. Nedjeljko Ante Ančić i splitski gradonačelnik Ivo Baldasar. Ispjevana je potom svečana Večernja koju je predvodio splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić u zajedništvu s crkvenim velikodostojnicima i gostima.

„Grad Split i Splitsko-makarska nekoć saloni-tanska nadbiskupija, u zajedništvu života i vjere, s ljubavlju i poštovanjem slave svoga zaštitnika svetog Dujma, biskupa i mučenika. U Kristovu svjedočku – mučeniku Dujmu prepoznavamo stope vjere čvrstoga temelja i pouzdanoga cilja našega života i povijesti. Tisućljetna je povezanost Dujma i njegovih duhovnih potomaka: od 304. do danas, koja u

neprekidnome nizu traje već 1712 godina. Ta duboka i snažna povezanost je geografska i povijesna, crkvena i društvena, kulturna i duhovna, životna i vrijednosna”, započeo je nadbiskup Barišić svoj govor pozdravivši okupljene vjernike, hodočasnike i goste grada Splita i sv. Dujma.

Na svečanosti su sudjelovali predsjednik HBK-a i zadarski nadbiskup Želimir Puljić, biskupi Splitske metropolije: šibenski Ante Ivas, hvarsko-bračkovski Slobodan Štambuk, dubrovački Mate Uzinić i kotorski Ilija Janjić, potom vladika križevački Nikola Kekić, biskup bjelovarsko-križevački Vjekoslav Huzjak, vojni ordinarij u RH Jure Bogdan koji predvodi ovogodišnje svečano slavlje, savjetnik Apostolske nuncijature u RH Julien Kaboré, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman, dominikanski provincijal o. Anto Gavrić koji je održao prigodno razmatranje, provin-

cijal franjevac kapucina fra Jure Šarčević, generalni vikar Miroslav Vidović, Prvostolni kaptol na čelu s prepozitom Nedjeljkom Antom Ančićem, župnik prvostolnice don Tomislava Čubelića, brojni svećenici, redovnici, redovnice i kandidatice, bogoslovi i sjemeništari. Prisutni su bili i predstavnici društveno-političkih i kulturnih ustanova među kojima i splitski gradonačelnik Ivo Baldasar i suradnici, premijer Tihomir Orešković, ministar poduzetništva i obrta Darko Horvat, ministrica socijalne politike i mladih Bernardica Juretić, župan splitsko-dalmatinski Zlatko Ževrnja i suradnici te izaslanik predsjednice Republike Hrvatske Andro Krstulović Opara.

„Ovogodišnje slavlje je u Godini izvanrednog jubileja Božjega milosrđa. Sveti Dujam svjedoči nam lice Božjega milosrđa koje je kao pastir Crkve u Salonu svjedočio, ne samo braći i sestrama u vjeri, nego i onima koji su ga u amfiteatru osudili i pogubili. Njegovo osobno životno iskustvo milosrđa Božjega učinilo ga je svjedokom ljubavi prema čovjeku. Stoga nas ovogodišnje slavlje vodi pred sveta vrata naše prvostolnice – pred Vrata milosrđa, štoviše, uvodi nas u otaj-



stvo raspete i uskrse ljubavi Božje koja nas je ljubila sve do smrti, smrti na križu. Sveti Dujam nas, svoje duhovne sinove i kćeri, snagom Božje milosrdne ljubavi želi ojačati u vjernosti i zahvalnosti Bogu i milosrdnoj ljubavi prema bližnjima”, istaknuo je nadbiskup. Govoreći o progonima i mučeništvu brojnih kršćana kroz povijest i danas, mons. Barišić rekao je da nas svih sv. Dujam danas pita što je s našom vjerom, koliko smo osjetljivi na patnje i nevolje drugih, rastemo li u milosrdnoj ljubavi u Godini Božjega milosrđa te imamo li je hrabrosti živjeti ne samo u obitelji, nego joj dati i društvenu dimenziju. Svoj govor završio je molitvom: „Sveti Dujme, otvori nam nove horizonte vjere i milosrdne ljubavi prema

svima onima koji su potrebni naših duhovnih i tjelesnih djela milosrđa. Isuse Kriste – lice Očeva milosrđa, neka nas primjer i zagovor svetoga Dujma hrabri da budemo milosrdni kao Otac, jer ti si milosrdan u svojoj ljubavi.”

Prigodnu meditaciju, u čijem je središtu bilo mučenništvo, izrekao je o. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije. Istaknuo je da mučenici svjedoče duboku vjeru u Isusa Krista te da nam oni mogu biti najbolji suputnici na putu do Krista. „Od mučenika naše vjere možemo naučiti kako biti istinski svjedoci. To možemo biti samo ako, poput njih, slušamo Božju riječ i čuvamo njen sadržaj. Ona mora rasti u nama i mijenjati nas. Samo ćemo tako biti postojani i čvrsti”. Osvrćući se na ovogodišnji dominikanski jubilej - 800 godina postojanja

dominikansko-ga reda, o. Gavrić spomenuo je kako braća dominikanci već stoljećima žive i djeluju u sjeni zvonika sv. Dujma te, zajedno s ostalim posvećenim osobama grada Splita, daju prekrasno svjedočanstvo ustrajnosti i vjernosti Božjoj riječi. „To zajedništvo u vjeri ove mjesne Crkve koje donosi obilate plodove

i pokazuje koliko Gospodin ljubi svakoga čovjeka”, naglasio je. Čestitajući nadbiskupu Barišiću svetkovinu sv. Dujma, zahvalio je na podršci i ljubavi kojom prati braću dominikance koji su već 800 godina ugrađivali sebe u duhovni, vjerski i kulturni život Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije.

Mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma pod ravnanjem mo. Šime Marovića i bogoslovski zbor uz mnoštvo puka, radosno su otpjevali večernju molitvu, nadbiskup Barišić je zazvao Božji blagoslov na sve nazočne, a himnom u čast sv. Dujmu završila je svečana Večernja i devetodnevna priprava za blagdan sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije. (KB)

Otvorena izložba „Papa Franjo u Izraelu”



ve sv. Dujma. „Jeruzalem je središte svijeta. Tu se susreće povijest, religije i kultura - sve što nas je odredilo”, rekao je mons. Barišić otvarajući izložbu te citirao riječi sv. Ivana Pavla II. koje je jednom prilikom rekao da nam je draga Sveta Zemlja i naša starija braća. Podsjećajući na veliki značaj susreta Pavla VI. i patrijarha Ate-nagore, a zatim i pape Franje s patrijarhom Bartolomejom i predstavnicima drugih vjerskih zajednica

Izložba fotografija „Papa Franjo u Izraelu” svečano je otvorena uoči blagdana sv. Dujma, nebeskoga zaštitnika grada Splita 6. svibnja u palači Skočibu-čić-Lukaris na Peristilu. Izložbu, koju su organizirali Izraelsko veleposlanstvo u Republici Hrvatskoj, Konzervatorski odjel Ministarstva kulture RH, Splitsko-makarska nadbiskupija i Grad Split, otvorio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. Otvo-renju su nazočili i o izložbi govorili gradonačelnik Splita Ivo Baldasar i veleposlanica Države Izrael Zina Kalay Kleitman. Program otvorenja izložbe vodio je g. Nikola Horvat, voditelj Odsjeka za međunarodne poslove grada Splita, koji je podsjetio da je u Splitu i danas aktivna jedna od najstarijih sinagoga u Europi u sklopu koje djeluje i Židovska općina.

G. Baldasar podsjetio je na dobre odnose i surad-nju Izraela i grada Splita, a veleposlanica je izrazila radost što je izložba, nakon Zagreba, Zadra, Osijeka, Varaždina i Đakova, stigla u Split i to uoči prosla-

Jeruzalema, izrazio je nadu da će konačno u tome gradu, u tim prostorima i u cijelome svijetu zavlada-ti ono što je sveto svima – mir.

Izložbene fotografije nastale su prilikom posje-ta pape Franje Izraelu 2014. godine u povodu 50. obljetnice susreta pape Pavla VI. i patrijarha Ate-nagore u Jeruzalemu, ali i s ciljem uspostave dobrih odnosa Svete Stolicе i Države Izrael, židovskoga na-roda i katolika. Odnosi između Države Izrael i Svete Stolicе zasnivaju se na međusobnom poštovanju i dijalogu. Kao što Izrael osigurava slobodu štovanja svih vjera, tako papa Franjo gradi mostove mira i bratstva između svih vjera. Posjet pape Franje na-stavak je puta njegovih prethodnika: povijesnoga posjeta 2000. godine pape Ivana Pavla II. i pape Be-nedikta XVI. 2009. godine. Ti posjeti doprinijeli su procesu pomirenja, priznanja i dijaloga između Ka-toličke Crkve i židovskoga naroda, kao i odnosima između Izraela i Svete Stolicе. (IL/KB)

Split svečano proslavio svoga zaštitnika sv. Dujma

Svečanim euharistijskim slavljem, koje je 7. svibnja na splitskoj rivi uz sudjelovanje nekoliko desetaka tisuća vjernika predvodio vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Jure Bogdan, Split-sko-makarska nadbiskupija i grad Split proslavili su svetkovinu svoga nebeskog zaštitnika sv. Dujma, bi-skupa i mučenika prvih kršćanskih stoljeća.

Proslava je započela tradicionalnim svečanim ophodom sa svečevim moćima od splitske prvostol-

nice do prigodnog oltara na splitskoj rivi. U procesiji su uz narod sudjelovali i brojni svećenici, redovnici i redovnice, kandidatice, bogoslovi i sjemeništarci, nositelji vlasti, predstavnici društveno-političkih i kulturnih ustanova, obitelji, mladi i djeca, branitelji, crkvene, humanitarne i viteške udruge, vojska, po-lICIJA, mnoge folklorne skupine grada i okolice. Uz domaćina nadbiskupa Barišića i predvoditelja mons. Juru Bogdana, na slavlju su sudjelovali i predsjednik

HBK-a i zadarski nadbiskup Želimir Puljić, biskupi Splitske metropolije: šibenski Ante Ivas, hvarsko-bračko-viški Slobodan Štambuk, dubrovački Mate Uzinić i kotorski Ilija Janjić, potom vladika križevački Nikola Kekić, biskup bjelovarsko-križevački Vjekoslav Huzjak, savjetnik Apostolske nuncijature u RH Julien Kaboré, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman, dominikanski provincijal o. Anto Gavrić, provincijal franjevaca kapucina fra Jure Šarčević, generalni vikar Miroslav Vidović, Prvostolni kaptol na čelu s prepozitom Nedjeljkom Antom Ančićem, župnik prvostolnice don Tomislav Ćubelić te brojni svećenici. Prisutni su bili i predstavnici društveno-političkih i kulturnih ustanova među kojima i splitski gradonačelnik Ivo Baldasar i suradnici, premijer Tihomir Orešković, potpredsjednik Vlade Božo Petrov, ministrica socijalne politike i mladih Bernardica Juretić, župan splitsko-dalmatinski Zlatko Ževrnja i suradnici te izaslanik predsjednice Republike Hrvatske Andro Krstulović Opara.

Pozdravnu riječ uputio je domaćin, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. „Duboka je i snažna, dapače, neraskidiva povezanost svetoga Dujma, grada Splita i Splitsko-makarske nekoć salonitanske Crkve. Već 1712 godina u zajedništvu života i vjere, s ljubavlju i poštovanjem, slavimo svetoga Dujma, biskupa i mučenika. Sveti Dujam toliko je naš i zajednički svima da ga slavimo u hramu kulture – kazalištu, u hramu kulta – njegovoj katedrali, u hramu našega svakodnevlja – ovdje na rivi. Sveti naš zaštitnik, u Godini izvanrednog jubileja milosrđa Božjega, želi nas svoje duhovne sinove i kćeri, svojim svjedočenjem ohrabriti u vjernosti Bogu i milosrdnoj ljubavi prema bližnjima”, rekao je nadbiskup. Pozdravivši sve nazočne goste i hodočasnike, one koji su bili spriječeni

doći te one koji prate misu putem Hrvatske televizije i radija, nadbiskup Barišić zamolio je sv. Dujma da nam svima „otvori nove horizonte milosrdne ljubavi prema onima koji su potrebni naših duhovnih i tjelesnih djela milosrđa. Isuse Kriste – lice Očeva milosrđa, neka nas primjer i zagovor svetoga Dujma hrabri da budemo milosrdni kao Otac, jer ti si milosrdan u svojoj ljubavi”.

Vojni ordinarij mons. Jure Bogdan u prigodnoj homiliji je govorio o mučeništvu. Na početku je rekao kako je Split danas na nogama, staro i mlado radosno slave Sudamju. I u proljeće 304. godine, antička Salona bila je na nogama, ali razlog njihova okupljanja nije bilo radosno slavlje, već je staro i mlado došlo je u amfiteatar vidjeti mučeničku smrt najvišega predstavnika Katoličke Crkve u rimskoj

provinciji Dalmaciji - sv. Dujma - biskupa Salone. (*Cijelu homiliju mons. Bogdana pročitajte na str. 121.*)

Kako bi misa i ophod bio meditativni hod, pobrinuo se animator slavlja dr. don Ante Mateljan, a ljepoti slavlja uvelike je pridonio zbor sastavljen od mješovitoga pjevačkog prvostolnog zbora sv. Dujma i zbora Gospe



od Zdravlja, pod ravnanjem kapelnika splitske prvostolnice maestra don Šime Marovića, a uz pratnju splitskoga „Brass kvinteta” te orguljašku pratnju maestre s. Mirte Škopljanac-Maćina. Misa je završila himnom domovini, a zatim i pjesmom Blaženoj Djevici Mariji. Proslava Dana grada i njegova zaštitnika sv. Dujma nastavljena je bogatim kulturnim, zabavnim i drugim sadržajima.

Za svečanu proslavu vjernici su se tradicionalno pripremali devetnicom koja je ove godine, u Jubileju Božjeg milosrđa, bila obogaćena organiziranim hodočašćima svih dekanata Splitsko-makarske nadbiskupije sv. Dujmu. (KB)

Četvrti molitveni susret za duhovna zvanja

U kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu 9. svibnja održan je četvrti molitveni susret za duhovna zvanja. Organizator je Ured za pastoral duhovnih zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije, a susret su predvodile časne sestre Služavke malog Isusa.

Susret je započeo s klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom kojeg je predvodio don Jure Bjeliš, predstojnik Ureda, a klanjanje su molitvom i pjesmom animirale časne sestre. U molitvi

se posebno razmišljalo o mladima koji se nalaze pred životnim izborom, da im Bog udijeli milosti da ohrabreni njegovom riječju prihvate njegov poziv nasljedovanja bilo u svećeničkom ili redovničkom zvanju. Na kraju je predstojnik don Bjeliš zahvalio sestrama na prihvaćanju i predvođenju ovoga molitvenog susreta istaknuvši da je ženski redovnički poziv uzvišen poziv i obogaćenje za Crkvu jer joj daje i „majčinsku” dimenziju. (JB)

Sudamja kup 2016.

Župa sv. Mateja na Ravnim njivama po treći put za redom osvojila je Sudamja kup u finalnoj utakmici protiv župe sv. Andrija ap. sa Sućidra; nakon izvođenja šesteraca slavila ukupnim rezultatom 9:8.

Finalna utakmica donijela je uzbudljivu i zanimljivu utakmicu punu preokreta u kojoj je na kraju slavila sretnija momčad, nakon regularnog dijela utakmice koji je završio 3:3 izvodili su se šesterci u šest serija, a pribranost vratara slavljeničke momčadi donijela je župi Ravne njive treću uzastopnu titulu. U utakmici za treće mjesto župa Uznesenja BDM – Sv. Duje slavila je protiv župe Uznesenja BDM K. Lukšić rezultatom 5:2.

Poslije finalne utakmice nagrade najboljim pojedincima i momčadima podijelio je generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Viđović.



Najbolji strijelac sa šest pogodaka bio je Domagoj Ljuba (Sućidar); najbolji vratar Josip Bilandžić (Ravne njive); najbolji igrač Ivor Šuljić (Ravne njive). Treće mjesto osvojila je Župa Uznesenja BDM – Sv. Duje; drugo mjesto Župa sv. Andrija ap. – Sućidar; prvo mjesto: župa Sv. Matej – Ravne njive. (Mladen Jurić)

Dan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu svečano je, na spomendan sv. Leopolda Bogdana Mandića 12. svibnja, proslavio svoj dan i sedamnaestu godinu pripadanja splitskoj sveučilišnoj zajednici. Tom je prigodom Fakultet dodijelio svjedodžbe, diplome i nagrade studentima te povelje zahvalnosti umirovljenim i istaknutim profesorima Fakulteta. Svečanost je započela euharistijskim slavljem, koje je u kapeli Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu predvodio veliki kancelar KBF-a splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. U konceleciji su bili dubrovački biskup Mate Uzinić, veliki vicekancelar i provincijal Franjevačke provincije

Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman, dekan KBF-a izv. prof. dr. sc. Anđelko Domazet, prodekan izv. prof. dr. sc. Ivica Žižić i doc. dr. sc. Domagoj Runje, prodekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu doc. dr. sc. Grgo Grbešić, profesori i drugi svećenici.

Čestitajući svim djelatnicima i studentima Dan fakulteta te pozdravivši sve nazočne goste, mons. Barišić je u homiliji istaknuo da je ovaj dan plod ljubavi, rada i molitve svih koji su na bilo koji način ugrađeni u život Fakulteta. Govoreći o ljubavi rekao je da je 'ljubljeni' najveća titula koju možemo dobiti i koja do kraja izražava naše dostojanstvo. „Lijepo je

kada kažemo 'braćo i sestre', ali to nas dovodi u relaciju s onim tko nam govori. Ovo 'ljubljeni' uvodi nas u novi odnos i otvara nam novi horizont - da smo ljubljeni od Ljubavi. Na križu nije razapeta ideja ljubavi, nego osoba Isus Krista - utjelovljena Ljubav". Nadbiskup je naglasio da je ta Ljubav bila temelj i smisao života sv. Leopolda Bogdana Mandića, zaštitnika Godine milosrđa. Ljubav ga je odredila te su ljudi u tom niskom, ali velikome čovjeku prepoznali onu istinu da ne možemo ljubiti Boga, a odbaciti čovjeka. Osvrćući se na Dan fakulteta, na samome kraju je nadodao da je znanje potrebno ali nije dovoljno te je pozvao sve aktere da u obrazovanje unesu milosrđe i ljubav te za svoj cilj postave formaciju ljudi „prijatelja Božjih i prijatelja ljudi”.

Po završetku euharistijskoga slavlja uslijedio je svečani akademski čin u velikoj sjemenišnoj dvorani. Dekan Fakulteta prof. Domazet uputio je dobrodošlicu svima nazočnima, osobito velikom kancelaru KBF-a u mons. Barišiću, mons. Uziniću, velikom vicerektoru fra Kodžomanu, rektoru Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Šimunu Anđelinoviću, nazočnim prorektorima prof. dr. sc. Borisu Malešu i prof. dr. sc. Marku Rosiću, nazočnim dekanima, prodekanima i drugim predstavnicima splitskih fakulteta i ostalih visokih učilišta, predstavnicima grada i županije, predstavnicima znanstvenih i kulturnih ustanova te nastavnicima, studentima i osoblju Fakulteta.

Sve nazočne pozdravio je i veliki kancelar KBF-a nadbiskup i metropolit Marin Barišić, koji je rekao da smo u današnjem mentalitetu u opasnosti da doživimo atrofiju unutarnjih osjetila. „Potrebno je vrjednovati i uskladiti vanjski i unutarnji pogled. Ta kontemplacija je specifična dimenzija ljudskoga života. Želio bih svima da se osposobimo za čitanje

i promatranje alegorije života i stvarnosti”. Svim profesorima, djelatnicima i studentima čestitao je njihov Dan. Čestitkama se pridružio i rektor splitskog sveučilišta dr. Anđelinović koji je zaželio da se svjetlo koje KBF nosi sa sobom prelije i u druge sastavnice Sveučilišta te je pohvalio 'strategiju' obrazovanja koju je izrekao mons. Barišić, da se formiraju 'prijatelji Boga i prijatelji ljudi'. Izrazio je nadu da će modeli koje razvija Sveučilište, a koji bi trebali pomoći da se mladi obrazovani ljudi po završetku studija lakše zaposle, uroditi plodom.

Dekan Domazet iznio je izvješće o radu Fakulteta od prošlogodišnje proslave Dana fakulteta. Na Fakultetu je u tri dodiplomska/diplomska studijska programa, Integrirani filozofsko-teološki, Prediplomski teološko-katehetski, Diplomski teološko-katehetski studij, u ovoj akademskoj godini, 2015./2016., upisano 284 redovitih studenata, 98 muškaraca i 130 žena. Od toga je 52 bogoslova, 5 redovnica te 4 gosta slušatelja. Na poslijediplomskome studiju „Kršćanstvo i suvremena kultura” upisano je 7 novih studenata, pa je ukupno na tome i drugom poslijediplomskom studiju „Povijest teologije i kršćanskih institucija” 29 redovitih studenata. Potom je predstavio mjere poduzete u svrhu upravljanja i osiguravanja kvalitete Fakulteta.

Diplome i svjedodžbe dobilo je 33 studenata/studentica. Jedanaest studenata primilo je svjedodžbe prvostupnika /prvostupnice katehetike, a šesnaest studenata postiglo je zvanje magistra/magistre katehetike. Šest studenata postiglo je zvanje magistra/magistre teologije.

Prigodom Dana fakulteta, prema Pravilniku KBF-a u Splitu koji je obrazložio prodekan prof. dr. sc. Domagoj Runje, Fakultet dodjeljuje tri nagrade



najboljim studentima. Prva se nagrada dodjeljuje studentu koji je položio sve predmete cjelovitoga studija te ima najbolji prosjek ocjena, koji ne smije biti ispod 4,0. Ove godine nagrada se dodjeljuje Juri Matkoviću koji je u prošloj ak. god. odslušao cjeloviti program Preddiplomskog i diplomskog filozofsko-teološkog studija i položio sve ispite s prosječnom ocjenom izvrstan (4,67). Druga se nagrada dodjeljuje studentu koji je u protekloj akademskoj godini položio sve predmete iz godine koju je pohađao i ima najbolji prosjek ocjena, koji ne smije biti ispod 4,0. Ove godine nagrađuje se Danko Kovačević, student četvrte godine Preddiplomskog i diplomskog filozofsko-teološkog studija. U prošloj je akadem-

skoj godini ostvario 66 ECTS bodova s prosječnom ocjenom (4,88). Danko Kovačević dobio je i treću nagradu koja se dodjeljuje studentu koji ima najbolji seminarski rad u protekloj godini, čija ocjena ne smije biti ispod 4,0. Seminarski je rad izradio pod vodstvom prof. dr. sc. Stipe Nimca pod naslovom „Medijski pastoral u gradu Splitu”. Prigodna povelja zahvalnosti dodijeljena je umirovljenim profesorima dr. sc. Nikoli Bižaci i dr. sc. Stipi Nimcu.

Akademski čin uzveličao je pjevanjem mješoviti zbor fakulteta uz glasovirsku pratnju s. Lidiye Bernardice Matijević i pod ravnanjem mo. Šime Marovića te studentska klapa „Prigodari”, a voditeljica programa bila je Jelena Hrgović. (KB)

Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića u svetištu u Zakućcu

Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića, misionara milosrđa, svečano je proslavljen 12. svibnja u njegovu svetištu u Zakućcu kod Omiša. Svečanost je započela procesijom s reljefom sveca u kojoj su sudjelovali župljani župe Priko iz Omiša, kojoj svetište i pripada, predstavnici društveno-političkih i kulturnih ustanova te brojni hodočasnici i štovatelji ovoga hrvatskog sveca, neumornoga ispovjednika i zaštitnika Godine milosrđa. Središnje euharistijsko slavlje ispred njegove kamene kapele – špilje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić u suslavlju sa župnikom don Emanuelom Petrovom, dekanom Poljičkog dekanata don Vladom Đuderijom, dekanom Omiškoga dekanata don Ljubom Bodrožićem i dvanaest svećenika.

Nadbiskup Barišić u homiliji je govorio o ljubavi sv. Leopolda Mandića prema svojoj domovini, Bogu i ljudima. Sv. Leopold je u jednom pismu svojoj nećakinji napisao da ga, što je stariji, sve više hvata nostalgija prema svome kraju. Želio je da mu kosti počivaju u domovini, a kada su od njega tražili da primi talijansko državljanstvo, to je odbio riječima: ‘Krv nije voda’. „Mislim se i srcem sigurno vraćao u svoj Herceg Novi, no vjerujemo da ga je ta ljubav prema svome rodu vodila i dublje, do djeda Nikole i njegova Zakućca. Velika je to vrlina – voljeti svoje korijenje. I po tom pitanju ovaj svetac može biti uzor. No, njegova veličina je u neizmjerljivoj ljubavi prema



Bogu i ljudima koja je odredila čitav njegov život”, rekao je mons. Barišić. Pojašnjavajući da onaj tko ne ljubi bližnjega ne poznaje Boga jer Bog je ljubav, naglasio je da nas je Bog toliko ljubio da je dao svoj život za nas - na križu nije razapeta ideja ljubavi nego utjelovljena Ljubav. „Sv. Leopold je bio nizak čovjek koji nije posjedovao ništa, no bio je najbogatiji jer je imao ljubav koja je temelj i srce vjere. Tu ljubav su prepoznali mnogi koji su mu dolazili na ispovijed. Taj mali čovjek, ali veliki pastir, liječio je rane na srcu i duši te je brojnima donio mir i radost. Mnogi ga zato nazivaju svecem prazne ruke”, istaknuo je nadbiskup i pojasnio da ovo ‘prazna ruka’ dolazi od susreta sv. Petra i sv. Ivana s hromim prosjakom kojeg su sreli na putu do hrama i kojemu je Petar rekao da nema zlata ni srebra te da su mu prazne ruke, ali mu je dao ono što ima – ozdravio ga je u ime Isusa Krista.

Nadbiskup se osvrnuo i na ljubav sv. Leopolda Mandića prema ekumenizmu. „Svetac je svoje poslanje vidio u pomirenju kršćanskog zapada i istoka. Htio je da budemo jedno stado jednoga pastira. Iako mu se nije ispunila želja da ode na istok u misije, Providnost mu je otkrila da je istok u svakoj osobi te je čitav svoj život posvetio stvaranju jedinstva u ljudskim dušama. Jer čovjek je grijehom razdijeljen, a dati mu oprost i ukazati mu na Božje milosrđe i mir nanovo ujedinjuje čovjeka”. Slaveći Jubilej Božjeg amilosrđa i jubilej 150 godina od rođenja sv. Leopolda, mons. Barišić je pozvao vjernike da se preispitamo jesmo li u svojoj obitelji i društvenim ulogama prepoznatljivi po ljubavi te je istaknuo da je poruka sv. Leopolda nama danas da se pomirimo i s Bogom i s bližnjima. Homiliju je završio molitvom: „Sveti Leopoldo, prijatelju Boga i ljudi, daj da otkrijemo da smo ljubljena djeca Božja i da smo braća i sestre, kako bismo zajedno koraćali na putu do potpunoga dostojanstva Božjih sinova i kćeri”.

Riječi zahvale svim sudionicima slavlja i svima koji su u svetište utkali svoj rad, vrijeme i svoje molitve izrekao je župnik don Emanuel Petrov. Prigodan poklon, sliku sv. Leopolda Bogdana Mandića, i posebna zahvala upućeni su don Ljubi Bodrožiću, koji je bio i župnik Zakućca u vrijeme osnivanja svetišta. Po završetku slavlja, koje je pjesmom obogatio župni mješoviti zbor pod vodstvom Irene Perišić, vjernici su mogli cjelivati relikviju sv. Leopolda.

Svetište sv. Leopolda Bogdana Mandića u malom selu Zakućac u blizini Omiša smjestilo se na ušću rijeke Cetine podno Mosora, među kamenim kućicama između kojih žubore potočići velikoga slapa Ilinac. Tu je svoj život skončala glasovita poljička heroina Mila Gojsalić. Tu su živjeli pradjedovi sv. Leopolda

koji su se pred najezdom Turaka iz poljičke kneževine preselili u gradić Herceg Novi u Boku Kotorsku gdje se rodio sv. Leopold 12. svibnja 1866. godine. Kao glasoviti ispovjednik umro je u Padovi (Italija) 30. srpnja 1942. godine, gdje je i pokopan. Papa Pavao VI. svečano ga je proglasio blaženim 2. svibnja 1976. godine, a sv. Ivan Pavao II., na 25. godišnjicu svoga biskupstva, proglašava ga svetim 16. listopada 1983. godine. Godine 2015. papa Franjo proglasio ga je zaštitnikom izvanrednog Jubileja Božjeg milosrđa. Tim povodom njegovo neraspadnuto tijelo pohodilo je mnoštvo vjernika za vrijeme boravka u Zagrebu od 13. do 18. travnja 2016. godine.

Njegovo svetište u Zakućcu podignuto je u okviru proslave velikog jubileja 2000 godina kršćanstva. Na kamenoj gromadi iznad samoga svetišta uzdiže se visoki kameni križ. U hodniku, koji je pred katalizmom Drugoga svjetskog rata iskopan u kamenoj litici Mosora, uređena je kapelica s moćima svetoga Leopolda Mandića. Srebrni reljef s likom zaštitnika, rad akademskog kipara Kažimira Hraste, dominira kapelicom. Isti umjetnik izradio je brončani kip svetoga Leopolda u apsidi crkve na otvorenom ispred svetišta. U svetište danas hodočaste vjernici iz cijele Hrvatske, ali i okolnih zemalja, proseći zagovor ovoga Božjeg ugodnika, a brojni zahvalni darovi sv. Leopoldu svjedoče o uslišanim molitvama.

Na blagdan sv. Leopolda Mandića u svetištu je slavljen i jutarnja misa za dobročinitelje. Proslavi je prethodila trodnevica u kojoj je misu za hrvatski narod predvodio župnik dr. don Emanuel Petrov, misu za djecu i mlade župnik Duća don Ljubo Pavić te misu za zdravlje dr. don Ante Mateljan, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu. (KB)

Dokumentarni film o sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću

Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića, zaštitnika Jubileja milosrđa, poznatog ispovjednika i promicatelja jedinstva kršćana, svečano je proslavljen 12. svibnja u organizaciji Hrvatske udruge Benedikt u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Misno slavlje u sjemenišnoj kapeli predvodio je mr. don Boris Vidović, ravnatelj Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. U prigodnoj propovijedi don Vidović je istaknuo potrebu praštanja, te pozivao vjernike na međusobnu ljubav, pomirenje i jedinstvo. Okupljene vjernike podsjetio je i na neke zgode iz života toga hrvatskog sveca. Na misi je pjevao mješoviti zbor

Nadbiskupijske klasične gimnazije pod ravnanjem s. Lidije Matijević i u orguljašku pratnju Benjamina Vrdoljaka.

Nakon svete mise u velikoj sjemenišnoj dvorani prikazan je talijanski dokumentarni film „Sv. Leopold Mandić – milosrdni ispovjednik i prorok ekumenizma”, u trajanju od 30 minuta. Film je nastao 2009. godine u režiji Stefana Balboa prema scenariju Guida Clericettija, a u produkciji Kapucinske provincije u Padovi. Otkriva niz činjenica o životu hrvatskoga sveca kao i svjedočanstva ljudi koji su ga poznavali. Ohrabreni uspjehom ovoga dokumen-

tarca, oci kapucini su nedavno najavili snimanje igranog filma o svetom Leopoldu Mandiću u režiji Antonella Belluoa čija se talijanska premijera očekuje krajem rujna ove godine. Bila je ovo i prigoda da se vjernike podsjeti na izniman život ovog hrvatskoga sveca i ekumenista, koji je rođen upravo 12.

svibnja 1866. u Herceg Novom kao jedanaesto od 12 djece. Posljednjih je četrdeset godina života proveo u kapucinskom samostanu u Padovi ispovijedajući vjernike satima, a danas je poznat kao drugi kanonizirani hrvatski svetac i poznati ispovjednik te promicatelj jedinstva kršćana. (IL)

U Sinju izveden oratorij mo. Šime Marovića „Molitva suprotiva Turkom”



U prigodi 300. obljetnice krunjenja Gospe Sinjske, zbor i orkestar Hrvatskoga narodnog kazališta Split izveli su u crkvi Gospe Sinjske 13. svibnja oratorij mo. don Šime Marovića za soliste, zbor, orkestar i čembalo na stihove Marka Marulića „Molitva suprotiva Turkom”. Zborom i orkestrom dirigirao je Hari Zlodre, a solisti su bili Dubravka Šeparović Mušović (mezzosopran) i Ljubomir Puškarić (bariton). Svi zajedno djeluju pod ‘dirigentskom palicom’ Ive Lipanovića, vršitelja dužnosti ravnatelja Opere HNK Split.

Organizatori izvedbe oratorija bili su svetište i Župa Čudotvorne Gospe Sinjske, Franjevačka kla-

sična gimnazija u Sinju s pravom javnosti i Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja – Split. Izvedbu su financijski potpomogli Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja i osobito njezini članovi koji djeluju u misijama u Njemačkoj. Na praiizvedbi oratorija „Molitva suprotiva Turkom” bili su prisutni provincijal fra Joško Kodžoman, saborski zastupnik Miro Bulj, gradonačelnica Sinja Kristina Križanac, gvardijani fra Ante Čovo (Makarska) i fra Petar Milanović Trapo (Split-Trstenik) kao i drugi franjevci, dekan Cetinskog dekanata

don Stipe Ljubas, franjevački i dijecezanski bogoslovi sa svojim odgojiteljima, časne sestre milosrdnice i školske sestre, polaznici Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti, župljani Gospe Sinjske i mnogi drugi.

Riječi dobrodošlice u ime organizatora uputio je ravnatelj Franjevačke gimnazije fra Jozo Grbavac, a riječi zahvale na kraju izrekao je gvardijan fra Petar Klapež. Po završetku izvedbe oratorija slušatelji su dugotrajnim pljeskom nagradili izvođače HNK-a koji su pokazali da su srcem i dušom izveli oratorij „Molitva suprotiva Turkom”. (FD)

Nadbiskup Barišić krizmao i pričestio djecu s posebnim potrebama

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje 14. svibnja u crkvi Sv. Križa u Velom varošu u Splitu za djecu i mlade s posebnim potrebama, njihove roditelje, kumove, rodbinu, prijatelje i djelatnike splitske podružnice Centra za autizam, pri čemu je podijelio sakramente prve pričesti i potvrde. Centar za autizam već niz godina organizira primanje svetih sakramenata za

svoje korisnike. Ovogodišnjih sedam krizmanika i četiri prvopričesnika tijekom cijele godine pripremale su vjeroučiteljice Slavenka Barada i Kristina Žura. Obje su naglasile da su ova djeca blagoslov za njihove roditelje i sve koji s njima rade.

Mons. Barišić je u homiliji rekao da nam je svima nemoguće shvatiti veličinu i dubinu ovoga svečanog dana i velikog dara. „Pred ljubavi Gospodnjom svi

smo mi s posebnim potrebama, a sve naše duhovne i tjelesne potrebe prepoznaje Bog koji je ljubav. Svi smo od Boga ljubljani i pozvani smo na tu ljubav odgovoriti ljubavlju prema Bogu i bližnjima”, istaknuo je i nadodao da o iskrenoj i čistoj ljubavi možemo učiti upravo od današnjih slavljenika. Govoreći o ljudskoj ograničenosti onih koji se rode potpuno zdravi pa žive mentalitet sebičnosti i egoizma koji je danas sve rasprostranjeniji, nadbiskup je rekao da nas izliječiti može samo Krist, no da su i osobe s posebnim potrebama snažan korektiv našega života. „Ovi naši anđeli



usmjeravanju naš život u boljem smjeru. Vraćaju nas nama samima i Bogu. Oni su žarišta naših obitelji jer je pažnja svih vas usmjerena na njih te tako, zahvaljujući njima, susreću otac i majka, brat i sestra, roditelji s djecom. Oni nas svakim neprocjenjivim gestom iskrene zahvalnosti i čiste ljubavi uče pravim životnim vrijednostima”. Obraćajući se roditeljima rekao je da oni najbolje znaju što je ljubav i milosr-

đe, jer to svakodnevno svjedoče svojoj djeci i svim bližnjima, te da se zbog toga najviše razumiju s Kristom koji je izvor te ljubavi i milosrđa, ali i njihove snage. Zaželio je da ovo svjedočanstvo otvori horizonte cijelom društvu te da njihove obitelji u Godini milosrđa još više budu svjedoci Božje dobrote, ljubavi i milosrđa.

Na kraju mise župnik don Mihael Jelavić zahvalio je nadbiskupu Barišiću na dolasku i vjeroučiteljicama na požrtvornom radu s djecom te istaknuo kako mu je osobito drago da se već cijeli niz godina krizma i prva pričest za djecu s posebnim po-

trebama s područja Splita slavi u Župi sv. Križa u Varošu. Riječi zahvale nadbiskupu i župniku uputili su roditelji i krizmanici, a zahvale je uputio i predstojnik splitske podružnice Centra za autizam Zagreb Alen Politeo. Nakon euharistijskoga slavlja nadbiskup Barišić zadržao se u razgovoru i druženju s obiteljima u župnoj dvorani. (KB)

Duhovna obnova za mlade



U studentskoj kapelici bl. Ivana Merza na Kampusu u Splitu 15. svibnja održana je duhovna obnova za mlade pod nazivom: „Ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetomu koji prebiva u nama” (usp. Rim 5,5; 10,11).

Predvoditelj duhovne obnove bio je don Jozo Gojsalić, ekonom Nadbiskupskog ordinarijata. Duhovna obnova započela je pripremom za svetu misu, točnije pokorničkim bogoslužjem i sakramentom ispovijedi. Svetu misu predvodio je don Jozo Gojsalić uz koncelebraciju don Mihaela Provića, studentskog kapelana. U propovijedi je don Jozo usporedio dva biblijska događaja. U prvom starozavjetnom događaju Bog je pobrkao jezike narodu tijekom izgradnje babilonske kule, dok s druge strane apostolima dolazi Duh Sveti želeći ih ohrabriti u navještanju Radosne vijesti i omogućuje svima da ih razumiju bez obzira kojim jezikom govore. Na kraju je sve potaknuo da se zapitaju jesu li bliže babilonskoj kuli ili apostolima na događaj Pedesetnice? Duhovnu obnovu glazbeno je animirao VIS Veritas. (AMar)

Proslava sv. Ivana Nepomuka, zaštitnika grada Omiša

Velikim svečanim ophodom praćenim zvonjavom crkvenih zvona započela je 16. svibnja proslava blagdana sv. Ivana Nepomuka, nebeskoga zaštitnika grada Omiša, kada se ujedno slavi i Dan grada. U ophodu, u kojem su se vijorili župni i bratimski barjaci, a u čijem je središtu bio cvijećem okićen kip sv. Ivana Nepomuka, sudjelovali su svećenici, ovogodišnji prvopričesnici i krizmanici, ministranti, izviđači, djevojke i momci u starim nošnjama omiške zagore i poljičkoga kraja, pripadnici DVD-a, omiški gusari, predstavnici državne, gradske i županijske vlasti te brojni vjernički puk. Procesiju i središnje euharistijsko slavlje u staroj gradskoj Župi sv. Mihovila arkandela predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. U koncelebraciji su bili biskup u miru mons. Francesco Pio Tamburrino iz talijanske nadbiskupije Foggia-Bovino, poljički dekan don Vlado Đurderija, gvardijan omiškog samostana fra Filip Budić te desetak svećenika na čelu sa župnikom don Matom Čulićem i sužupnikom don Ivanom Banićem.

Pozdravivši sve okupljene vjernike i hodočasnike te čestitavši svima Dan grada i blagdan sv. Ivana Nepomuka, nadbiskup Barišić je na početku homilije približio vjernicima život ovoga sveca - mučenika za ispovjednu tajnu. Kako se nalazimo u Godini Božjega milosrđa, posebno se osvrnuo na njegove uloge pravnik i ispovjednika. Rekao je kako su pravo i pravda nužni za funkcioniranje društva, no nisu dovoljni, već nam je potrebno milosrđe u odnosu prema bližnjima. „Mi možemo biti milosrdni jer smo stvoreni na sliku Boga koji je milosrđe. Grješni smo i ograničeni pa nismo ideal milosrdne ljubavi, no moramo se svakodnevno truditi ugrađivati je u svoj život i u svoje odnose”, istaknuo je mons. Barišić i izrazio žalost što su naši sudovi zatrpani tužbama, među kojima je puno onih slučajeva koji bi se mogli riješiti izvan suda, samo jednom gestom milosrđa, isprike i oprosta. Nadodao je kako nam je teško opraštati, no da snagu moramo crpiti iz Božje milosrdne ljubavi koja nama sve oprašta. „Sv. Ivan

Nepomuk umro je zbog ispovjedne tajne te je zaštitnik ispovjednika, djelatelja Božjega milosrđa. Jesmo li mi svjesni toga neprocjenjivog sakramenta Božjega milosrđa, dara ispovijedi?” Prepričavši okupljenima susret sv. Petra i sv. Ivana s hromim prosjakom kojeg su sreli na putu do hrama i kojemu je Petar rekao da nema zlata ni srebra te da su mu prazne ruke, ali mu je dao ono što ima – ozdravio ga je u ime Isusa Krista, nadbiskup je naglasio da danas živimo u društvu koje je hromo u odnosu prema bližnjemu, posebno slabijima i nezaštićenima. Rekao je da su često naša davanja svedena na materijalno i da sve gledamo kroz interes, ali da nam je potrebna i dimenzija besplatnosti i pažnje kako bismo vidjeli potrebe drugoga. Na samome kraju zamolio je sv. Ivana Nepomuka da nam pomogne milosrđe ugraditi u našu svakod-

nevnicu, ne samo u Godini milosrđa, već i za cijeli život.

Na kraju misnoga slavlja okupljenima se obratio župnik don Mato Čulić koji je uputio riječi zahvale i pozdrave o. nadbiskupu, mons. Tamburrinu i prisutnim svećenicima, gradonačelniku Omiša dr. Ivanu Kovačiću i njegovim suradnicima, predsjedniku



Gradskog vijeća dr. Zvonku Močiću i svim vijećnicima, prisutnim ministrima Vlahu Orepiću i Anti Šprlji, dožupanu Anti Šošiću, predstavnicima kulture, prosvjete, gospodarstva, sporta, raznih udruga te svim gostima, prijateljima i nadasve Omišanima. „Lik sv. Ivana Nepomuka nas želi duhovno povezati, da budemo bliži jedni drugima, i da se Duh Sveti što više očituje u nama i našem životu”, rekao je župnik i svima čestitao nebeskoga zaštitnika i Dan grada Omiša. Misno slavlje, koje je animirala prof. Sabina Marunčić, pjesmom je obogatio mješoviti župni zbor pod ravnanjem prof. Rozarije i uz orguljsku pratnju s. Maksencije. Po završetku slavlja vjernici su mogli cjelivati relikvije sv. Ivana Nepomuka. Omiš se za proslavu svoga zaštitnika pripremao devetnicom u sklopu koje je održana svečana trodnevica od 13. do 15. svibnja, a koju je predvodio dr. don Ivica Žižić, profesor na KBF-u u Splitu. (KB)

Molitveni susret crkvenih pokreta i zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije



U splitskoj konkatedralnoj crkvi sv. Petra na Duhovski ponedjeljak i blagdan Blažene Djevice Marije Majke Crkve, 16. svibnja, održan je molitveni susret crkvenih pokreta i zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije.

Susret je započeo prigodnim molitvenim programom koji su animirali bogoslovi Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu i sjemeništarci splitskog Nadbiskupskog sjemeništa sa svojim odgojiteljima. Uvodnu riječ održao je vicedirektor CBS-a don Mario Buljević koji je istaknuo da su crkveno-duhovni pokreti dar Duha Svetoga i samim time pomoć u kušnjama i patnjama Crkve. Približavajući okupljenima odnos rimskih biskupa prema crkvenim pokretima, zaključio je da su pokreti unutar Crkve uvijek bili i trebali bi ostati donositelji jedne posebne pedagogije u vjeri koja svoje članove dovodi osobnomu susretu s Kristom, ali ih u isto vrijeme potiče na apostolat. Potom je pročitao izvadak iz Dogmatske konstitucije „Lumen Gentium” II. vatikanskog koncila „Poslanje Duha Svetoga u Crkvi”, a don Jure Bjeliš, ravnatelj sjemeništa, priredio je meditativni dio, u kojem je razradio moto ovoga molitvenog susreta „Različiti su darovi, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja, a isti Bog koji čini sve u svima” (1 Kor 12, 4-6).

Svečano euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, a u suslav-

lju je bilo nekoliko svećenika predvođenih pastoralnim vikarom mons. Nedjeljkom Antom Ančićem i župnikom don Radojkom Vidovićem. „Okupili smo se kao učenici Isusovi s Majkom Marijom u molitvi da bismo zahvalili za životvorni dar Duha Svetoga, rođendan Crkve i rođenje svakog od nas u toj Crkvi. Došli smo i moliti pomoć i zagovor da bismo mogli biti znak Božje prisutnosti u ovome vremenu i prostoru te svjedoci Duha Svetoga među braćom i sestrama”, rekao je nadbiskup pozdravivši nekoliko stotina vjernika iz petnaestak pokreta, putova, zajednica i udruga.

Istaknuo je da ljubav između Oca i Sina stvara Duha Svetoga i Crkvu, a taj čin Božje ljubavi koji je bio prisutan na dan rađanja Crkve, nastavlja se i danas u srcima svih njegovih učenika diljem svijeta. Govoreći o snazi Duha Svetoga i ljubavi Božjoj koja unosi novost u stvarnost ovoga svijeta, osvrnuo se na čitanje dana u kojem sv. Petar i sv. Ivan susreću hromoga prosjaka na putu do hrama i kojemu je Petar rekao da nema zlata ni srebra, ali mu je dao ono što ima – ozdravio ga je u ime Isusa Krista. Rekao je da su apostoli zasigurno i ranije susretali istoga čovjeka pred hramom, no ovoga puta, zahvaćeni novošću i snagom Duha Svetoga, primijetili su njegove potrebe, pogledali ga u lice i u ime Kristovo podigli ga na dostojanstvo osobe. „Potrebna su nam materijalna sredstva, ali puno nam je potrebnije ozdravlje-

nje duše i srca i ova novost koja mijenja život i koja čini da svoga bližnjega možemo pogledati u lice i uvažiti njegove potrebe. Naš svijet je predstavljen u ovome hromom čovjeku jer naša srca i pogledi su hromi. Ozdravit nas može samo ljubav Božja i snaga Duha Svetoga, da možemo biti živi i životvorni. Takvih nam svjedoka treba danas". Mons. Barišić je na kraju zaželio da nas Duh Sveti sve preporodi i da, u nadi da smo sazorili za suradničko djelovanje kao svjedoci Radosne vijesti, s nama nastavi ispisivati nove stranice „djela apostolskih".

Okupljenim vjernicima obratio se i mons. Ančić, pastralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije. „Na prve Duhove Gospodin je izlio Duga Svetoga na svoje učenike, rođena je Crkva i započeto je na-

viještanje evanđelja i širenje Radosne vijesti. Isus je i danas s nama kao što je i obećao, a Duh puše kada hoće i gdje hoće. On nadahnjuje, pokreće, čisti, krijepi, prosvjetljuje i vodi sve nas do vjere i čitavu Crkvu kroz povijest. Neka Duh Sveti u svima nama raspiruje svoje darove", rekao je i zahvalio svima koji su prisustvovali ovom susretu, koji se u ovom obliku, ponovno održao nakon šest godina.

Na susretu je pjevao zbor „Mihovil" s Kamena, a svoj doprinos kroz čitanja dali su članovi Neokatekumenskoga puta, Djela Marijina - fokolarina, Obnove u Duhu i Molitvene inicijative „40 dana za život".

Susret je završen prigodnim druženjem. (KB)

Međunarodni dan obitelji: „Obitelj – srce svijeta"

Međunarodni dan obitelji obilježava se svake godine 15. svibnja na poticaj Skupštine UN-a od 1993. godine. Kako je ove godine 15. svibnja bila nedjelja - svetkovina Duhova, Bračno i obiteljsko savjetovanje Splitsko-makarske nadbiskupije Dan je obilježilo 16. svibnja.

U suradnji s Uredom za pastoral obitelji, priređen je obiteljski susret i tribina na temu „Obitelj – srce svijeta". Gosti večeri su bili bračni par Dražena i Miro Peović, roditelji troje djece, moderator i koordinatori splitske udruge „Obiteljsko obogaćivanje" koja djeluje pod okriljem međunarodne udruge IFFD (International Federation for family development) s ciljem pružanja podrške svim inicijativama koje afirmiraju vrijednote braka i obitelji i konkretne pomoći bračnim parovima i obiteljima.

U vrlo interesantnoj i kreativnoj prezentaciji bračni par Peović predstavio je rad Udruge prikazavši temeljni cilj „Obiteljskog obogaćivanja" - da bračni parovi tijekom susreta i rasprave o odgojnim pitanjima vezanim uz njihovu djecu, u prijateljskome okruženju otkriju bogatstvo obiteljskoga života u smislu osobnoga razvoja. Program je namijenjen roditeljima, bračnim parovima i zaručnicima, sastavljen je od različitih modula koji se proučavaju po metodologiji najprikladnijoj za učenje odraslih osoba (po znanstvenim istraživanjima Navarro i Harvard sveučilišta), a to je proučavanje slučaja koji su temeljeni na stvarnim životnim situacijama iz obiteljskoga života. Obiteljsko obogaćivanje pomaže u razvijanju roditeljskih vještina, u bračnoj i obiteljskoj komunikaciji, u odgoju i obrani obitelj-

skih vrijednota. IFFD djeluje u 65 zemalja svijeta, ima svoje predstavnike i u UN-a te svojim snažnim zalaganjem i provjerenim kvalitetnim programima važan je čimbenik u razvijanju civilizacije života i ljubavi.

U drugome dijelu programa nastupio je mladi splitski glazbenik prof. Mladen Grgić odsviravši na glasoviru nekoliko predivnih kompozicija G. F. Handela, F. Chopina i C. Debussyja. Na kraju susreta voditeljica BiOS-a dr. Anita Strujić Vladanović zahvalila je svim sudionicima na sudjelovanju, istaknuvši važnost suradnje i zajedničkoga djelovanja u Crkvi i svijetu na dobrobit naših obitelji, posebno mladih bračnih parova kojima treba pomoći vlastitim primjerom, snažnijim zauzimanjem u obiteljskome pastoralu župe i kvalitetnim sadržajima kao što je „Obiteljsko obogaćivanje". Kao odgovor na promjenu socijalnih i gospodarskih struktura u svijetu koji utječu na stabilnost obitelji UN je 1994. godinu proglasio Međunarodnom godinom obitelji. Novom rezolucijom iz 2002. godine Glavna skupština UN-a uputila je poziv svim državama da u povodu Dana obitelji pripremaju posebne programe, susrete obitelji, promotivne koncerte na svim razinama i tako istaknu važnost obitelji kao temeljne zajednice društva, utemeljene na ljubavi, međusobnom poštovanju i potpori. Obitelj je mjesto stvaranja najdubljih veza koje traju čitav život, ona je zajednica solidarna sa starima i nemoćnima, zajednica koja rađa novi život, štiti i osnažuje djecu i priprema ih za život u zajedništvu s drugima. (Anita Strujić)

Svećenički dan u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji

Dan svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije, koji se redovito održava u svibnju, upriličen je 18. svibnja u marijanskom svetištu i Duhovnom centru Vepric. Susret, na kojemu se okupilo oko stotinu i dvadeset svećenika, započeo je u kapeli koncelebriranim euharistijskim slavljem koje je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U prigodnoj homiliji nadbiskup je govorio o zajedništvu. Oslanjajući svoje razmišljanje na Isusovu misao „Tko nije protiv nas, za nas je”, upozorio je kako



je nažalost i u Crkvi prisutna logika „Mi ili oni” koja unosi nepotrebne podjele, lomove i svađe. „Isus je rekao ‘tko nije za mene, protiv mene je’, ali nije rekao ‘tko nije s nama protiv nas je’. Nismo mi kriterij, već Isus Krist. Mi nismo gospodari dobra ni istine jer Gospodin ju je dao i drugima. Stoga nije na nama da osuđujemo bližnje već ih u ljubav prihvatimo i uvažimo. Crkva je prelijepa u svojoj različitosti i u njenom okrilju svatko je uvažan, vrijedan i velik”, istaknuo je mons. Barišić. Pozvao je svećenike da u svoje životne i pastoralne planove uključe Krista kako bi on bio prepoznatljiv u njihovu životu i djelovanju. Izrazio je nadu da će Godina milosrđa i ovaj zajednički susret pridonijeti da u novom duhu vide Crkvu i svoju ulogu u njoj.

U drugome dijelu programa, održanom u velikoj dvorani govorilo se o konkretnim pothvatima i planovima u mjesnoj Crkvi te su se razmotrila određena pitanja i problemi od važnosti za nadbiskupiju. Generalni vikar mons. Miroslav Vidović osvrnuo se, između ostalog, na nedavno završene vizitacije Biokovskog i Neretvanskog dekanata, na okružnicu o sprovednoj praksi, na krštenja u obiteljima s četvero ili više djece, na pripremu i praksu pri podjeli sakramenta potvrde te na župnu administraciju. Ekonom don Jozo Gojsalić predstavio je podatke iz ekonomata Nadbiskupije za 2015. godinu. Sudac Crkvenog interdikcijskog suda u Splitu mr. don Ante Rako govorio je o dva apostolska pisma „motu proprio” pape Franje te novim crkveno-pravnim odredbama koje donose u sudsku praksu utvrđivanja i proglašavanja ništavosti ženidbe. Posebno se osvrnuo na

jačanje uloge mjesnoga biskupa i skraćeni postupak te na pastoralni pristup sudskoj službi koja uključuje pretpostupak i ulogu župnika. Istaknuo je kako je cilj očuvati obitelji što zahtjeva pojačan rad na području pastoralne obitelji, a dotaknuo se i preporučene pastoralne brige za ljude kojima je ženidba poništena i koji su u postupku.

Svećenicima se obratio i novi povjerenik za duhovna zvanja i ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu don Jure Bjeliš koji je predstavio aktivnosti svoga Ureda poput vikend-susreta i duhovnih obnova za ministrante, molitvenih susreta za duhovna zvanja, sportskih natjecanja i sl. Okupljene je upoznao s uvjetima i rokovima upisa u Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju i prijem u sjemenište te je pozvao svećenika na još bolju suradnju. Pastoralni vikar dr. Nedjeljko Ante Ančić osvrnuo se na održani Peti pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike „Crkva je Božja obitelj u svijetu” na kojem je sudjelovali dvanaest svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije. Kako je povjerenik za obitelj, don Tomislav Čubelić, bio spriječen sudjelovati na svećeničkom danu dr. Ančić predstavio je tečaj stručne izobrazbe za voditelje Teen Star programa cjelovitoga spolnog odgoja namijenjen mladima kojeg je u travnju završilo 70-ak vjernika laika. Kancelar don Ratimir Vukorepa predstavio je promjene i nadopune na mrežnoj stranici nadbiskupije te je prezentirao statističke podatke o broju krštenih, vjenčanih i umrlih u protekloj godini.

Prigodnu riječ okupljenima uputio je fra Joško Kodžoman, provincijal Franjevačke provincije Pre-

svetog Otkupitelja koji je izrazio radost što postoje ovakva okupljanja te potaknuo sve, a posebno redovnike, da se odazivaju zajedničkim akcijama i grade zajedništvo i suradnju. Pozvao je svećenike na pojačano iskazivanje solidarnosti s potrebitima te na brigu o novim kandidatima za duhovna zvanja. Zaključne misli i poticaje uputio je nadbiskup Bari-

šić. Zahvalio je svima na svakodnevnome zauzetom radu za dobro mjesne, ali i opće Crkve. Pozvao je svećenike da se, kada za to dođe vrijeme, uključe u pripremu za Susret hrvatskih katoličkih obitelji koje će se 2018. godine održati u Solinu, a sve je pozvao i nadbiskupijsko hodočašće u Rim povodom Godine milosrđa, od 11. do 18. rujna 2016. godine. (KB)

Susret Hrvatskog nadzemlja: „Svi nešto sanjamo”



Hrvatsko nadzemlje 18. svibnja još jednom je popunilo veliku dvoranu splitskog sjemeništa. Tema ovomjesečnoga susreta mladih grada Splita i okolice nosila je naziv „Svi nešto sanjamo”. Nadzemljaši su, ironizirajući današnje televizijske emisije koje sve veći broj građana svakodnevno naziva, kroz kratki skeč „sanjoviti Milan” predstavili temu i uveli predavača patera Miju Nikića, profesora psihologije, psihologije religije i povijesti religija na Filozofskome fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu.

Pater Mijo objasnio je da su snovi kompleksna stvarnost i proročki nagovještaj onoga što bi se moglo dogoditi, tako se na primjer u Bibliji pojavljuju snovi Josipa Egipatskoga i sv. Josipa, zaručnika BDM. Zanimljivo je da na snove ne utječu nikakve društvene norme, ali se u njima otkriva ono što želimo ili pak ono čega se bojimo. Naglasio je da su procesi koji su odgovorni za stvaranje snova: ostatak dana, potiskivanje, sposobnost sublimacije, kondenzacija i premještanje. Pater Mijo kaže da je čest uzrok

nastanka noćnih mora lijevanje u krevet bez molitve. Nadalje je tumačio različite vrste snova, i one negativne kao i one pozitivne. Na kraju zaključuje da od snova ne treba praviti kult, već je san jedno od mnogih susreta sa samim sobom i s Bogom, a snovi nam pomažu da postanemo cjeloviti i svatko sam već može naslutiti što mu oni poručuju, bitno je samo ne postati previše zarobljen njima, a pažnju posvetiti tek onima koji se često ponavljaju.

Susretu ni ovoga puta nije nedostajalo sadržaja pa su tako prikazana čak dva filma od kojih jedan kraći i humorističniji, a drugi duži i ozbiljniji. Film „Božji odvjetnik” prikazuje utjecaj traumatičnih događaja iz našega života na snove. Protagonist filma u snu projicira rastavu braka u obliku automobilske nesreće, a potom se bori s krivicom. Tužitelj (podsvijest) krivi Boga za ono što se dogodilo, dok Branitelj (savjest) staje u obranu Boga. Sudac (razum) se tijekom filma gubi, dok se lik Boga mijenja prema projekcijama protagonista. Na kraju osoba spoznaje da je u snu u kojem dobiva poruku da se s trenutnom situacijom treba suočiti u stvarnosti kako mu san ne bi postao realnost. Produkcija filmova već se može mjeriti s visokobudžetnim filmovima stranih produkcija, a uza sve to redovito imaju poruke koje će potaknuti i one okorjele duše na razmišljanje o svome životu.

Susret je svojom pjesmom uljepšao bend mladih VIS Petrus iz Omiša – Priko. Susret je završio povjerenik za mlade don Mihael Prović s nekoliko pozdravnih riječi. (MV)

Susret nadbiskupa Barišića i ministra kulture Zlatka Hasanbegovića

Za vrijeme svoga posjeta Splitu i Splitsko-dalmatinskoj županiji ministar kulture Zlatko Hasanbegović susreo se sa splitsko-makarskim nadbiskupom mons. Marinom Barišićem i generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem 19. svibnja. Susretu su prisustvovali i gradonačelnik Splita Ivo Baldasar,

župan Zlatko Ževrnja sa suradnicima te pročelnik Konzervatorskog odjela u Splitu Radoslav Bužančić. Prvo su posjetili splitsku palaču Skočibušić-Lukaris na Peristilu u kojoj će se smjestiti Muzej sakralne umjetnosti. U planu je da se vrijedni eksponati iz Riznice katedrale, iz pojedinih župa i ostalih mjesta

premijeste na adekvatno mjesto kako bi posjetitelji na jednom mjestu dobili uvid u povijesnu, kulturnu, religioznu i duhovnu dimenziju Splita i hrvatskoga naroda.

U zajedničkome obilasku katedrale ministar se upoznao s bogatim povijesnim, kulturnim i teološkim značenjem splitske katedrale za grad Split, ali i nacionalnu povijest. Istaknuto je da je splitska prvostolnica, najstarija svjetska katedrala, izvorno bila mauzolej cara Dioklecijana, progonitelja kršćana, a sredinom 7. st. postaje kršćanska katedrala.

Na samom ulazu pažnju su posvetili vratnicama iz 1214. godine, čijih je 800 godina od postavljanja proslavljeno 2014. godine, a koje je izradio domaći majstor Andrija Buvin. U drvu hrasta, rogača i oraha izrezbario je dvadeset i osam prizora iz Kristova života, od navještenja do uzašašća.

Na svakoj vratnici nalazi se po četrnaest plitkih reljefa uokvirenih s bogatim geometrijskim i biljnim ornamentima. Zbog očuvanosti i ekspresivnosti tih prikaza, Buvinine vratnice ubrajaju se među iznimna ostvarenja hrvatske i europske romaničke umjetnosti. Govoreći o unutrašnjosti katedrale, stupovima, reljefnim prikazima, kupoli, propovjedaonici, glavnom oltaru i izrezbarenom svodu nad njim, istaknuti su bočni oltari s relikvijama sv. Dujma i sv. Staša (Anastazija), mučenika pogubljenih u obližnjem Solinu. Oltar sv. Staša izradio je 1448. godine najbolji hrvatski graditelj i kipar svoga doba Juraj

Dalmatinac, a oltar s moćima sv. Duje izradio je Bonino da Milano 1427. godine. Ministar Hasanbegović posjetio je i prostor Riznice splitske katedrale, no nije vidio njene eksponate koji su sklonjeni na sigurno nakon požara na instalacijama koji je izbio prije mjesec dana. Požar je uništio ionako skroman i neadekvatan prostor za jednu od najvrednijih Riznica u Hrvatskoj. U njoj se čuvaju predmeti od 8. do 20. st.: vrlo vrijedno crkveno ruho i posuđe, slike, knjige te mnogi relikvijari svetaca i mučenika. Među brojnim predmetima nalaze se i dvije neprocjenjive knjige:

kronika 'Historia Salonitana' Tome Arhiđakona iz 13. st. koja sadrži iznimno vrijedne podatke za ranu hrvatsku povijest te 'Splitski evanđelistar', najstarija sačuvana rukopisna knjiga na latinskom jeziku u Hrvatskoj koja je, osim za liturgiju, služila i za polaganje pri-sege prigodom krunidbe

hrvatskih kraljeva i vladara. Pretpostavlja se da potječe iz razdoblja od 6. do 8. st. Osobito su vrijedni i gotički kaleži, od kojih su neki ukrašeni emajlom, a na nekima su grbovi splitskih plemićkih obitelji. Od slika u riznici ističu se tri slike „Bogorodice s Djetetom”, te dvije Madone iz splitskih crkava Gospe od Zvonika i Sustipana iz 13. st.

Kao uspomenu na ovaj posjet, ministar Hasanbegović je mons. Barišiću poklonio knjigu „Novi testament” tiskanu u Urachu 1562. i 1563. i Hrvatski ćirilički molitvenik 1512. u izdanju Matice hrvatske. (KB)

Održana tribina „Svijet ikona”



U organizaciji Centra za savjetovanje studenata Sveučilišta u Splitu u suradnji sa Savjetovalištem za međureligijski dijalog i studentski pastoral KBF-a održana je 19. svibnja javna tribina pod nazivom „Svijet ikona”. Predavači su bili dr.sc. Daniela Matetić Poljak, viša predavačica na Umjetničkoj akademiji pri odsjeku za likovnu kulturu i likovne umjetnosti, zatim mr.sc. Branko Jozić, istraživač i knjižničar te dr.sc. Domagoj Runje, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu pri katedri Svetog pisma Starog zavjeta. Okupljene su pozdravili prof. dr.sc. Goran Kardum, pročelnik Centra, i dr.sc. Mi-

hael Prović, povjerenik za studentski pastoral. Predavači su s aspekta svoje struke predstavili ikone. Najprije je gđa Matetić Poljak predstavila povijesni pregled od doba predikona i prisutnosti slikovitog prikazanja Isusa u kršćanstvu. Zatim gosp. Jozić tumačio je odnos slikovitih prikaza iz antike i prvih

stoljeća kršćanstva i kako kršćani prvih stoljeća koriste umjetnost za prikazivanje novozavjetnih događaja. Fra Domagoj Runje, objašnjavajući citate iz Biblije, ukazao je na razliku idola i Boga i onoga što može ići u prilog prikazivanja Boga i svetaca, ali i onoga što se i na koji način tome protivi. (AM)

Predstavljena knjiga o mons. Ćirilu Baniću, šibenskome biskupu

U organizaciji Katedre za crkvenu povijest Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu i nakladnika teološkog časopisa „Crkva u svijetu” 19. svibnja u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu predstavljena je knjiga mons. Mile Vidovića pod naslovom „Mons. Ćiril Banić biskup šibenski (1951.-1961.) u raljama UDB-e”. Knjigu su, uz autora, predstavili povjesničari prof. Tomislav Đonlić i prof. dr. don Josip Dukić.

Riječ je o knjizi s 445 stranica podijeljenih na dvanaest poglavlja koja sadrži dokumentaciju, službena izvješća Udbinih tijela iz Splita, Šibenika, Zagreba, Pule i drugih gradova koja govori o metodama rada zloglasne Udbe, te obrađuje poznatu osobu iz naše nedavne prošlosti, koja je dala pečat desetogodišnjem razdoblju hrvatske crkvene i nacionalne povijesti nakon Drugoga svjetskog rata u osobi biskupa Ćirila Banića, kojega je godinama Udba doslovno na svakome koraku pratila, pokušala ga moralno uništiti, prikazati ga kao moralnu ništariju. Da bi u tome uspjela, u nedostatku bilo kakvih dokaza i dokumenata, poslužila se onim sredstvima u kojima je veoma vješta, to je falsifikat. Biskup Banić je kao mučenik komunističkoga sustava svojim djelovanjem ostavio snažan otisak ne samo na području Šibenske biskupije, već u cjelokupnom razdoblju crkvene i nacionalne povijesti u vrijeme komunizma i totalitarizma. U vrijeme njegove biskupske službe od 1951. do 1961. nije bilo lako biti vjernik, svećenik pa ni biskup Katoličke Crkve.

„Kada je komunistička vlast uvidjela da represije poslije Drugoga svjetskog rata prema vjerskim zajednicama, osobito prema najvećoj Katoličkoj Crkvi ne donose željeni učinak, njezino vodstvo odlučilo je represivnu metodu zamijeniti metodom podjele te je krenulo u projekt osnivanja svećeničkih staleških udruženja. Većina biskupa bila je odlučna u primjeni „non licet”, a među njima se isticao šibenski biskup Ćiril Banić. Što se tiče svećenstva Šibenske biskupije, prema riječima samoga biskupa Banića,



kad je on preuzeo upravu Šibenske biskupije, dio je bio sklon upisati se u staleško udruženje. No, on im je jasno dao do znanja da je protivan „udruženju svećenika bez biskupa i protiv biskupa”. Bio je to dovoljan razlog da su na njega krenuli napadi”, kazao je prof. Josip Dukić.

„Biskup Banić se posebno protivio osnivanju staleškog udruženja svećenika Katoličke Crkve pod okriljem Udbe, čija je namjera bila odvojiti Crkvu u Hrvata od zajedništva sa Svetom Stolicom. Tu namjeru, komunistički režim nikad nije mogao oprostiti, ni zaboraviti njegovu poznatu rečenicu koju je izgovorio na zasjedanju Biskupske konferencije u Zagrebu 25. rujna 1952.: ‘Hoćemo li ili ne poslušati papu’. Ta je rečenica biskupa Banića bila toliko snažna da su svi nazočni biskupi poslušali njegov glas i jednostavno donijeli deklaraciju o zabrani svećeničkog udruženja koja je srušila san jugoslavenskog komunističkog režima o uspostavi samostalne katoličke crkve u Jugoslaviji odvojene od Vatikana – pape” kazao je prof. Tomislav Đonlić, te je na kraju izrazio svoju zahvalnost autoru knjige dr. don Mili Vidoviću i čestitao mu na ovoj iznimno vrijednoj knjizi. Biskup Ćiril Banić naglo je u 71. godini života umro 3. veljače 1961. u svojoj biskupskoj kući za vrijeme večere, koju je blagoslovio zajedno sa svojim tajnikom don Veljkom Jadronjom. (IL)

Nadbiskup Barišić primio najbolje ekipe vjeronaučne olimpijade



Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je 20. svibnja u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu šest vjeronaučnih ekipa koje su na Nadbiskupijskoj vjeronaučnoj olimpijadi održanoj 19. veljače u Osnovnoj školi „Stjepan Radić” u Imotskom postigle najbolje rezultate osvojivši prva tri mjesta u kategorijama za osnovnu i srednju školu. Učenike su pratili njihovi mentori i ravnatelji škole. Među osnovnoškolskim ekipama prvo mjesto osvojila je ekipa Osnovne škole „Sućidar” iz Splita pod vodstvom mentora don Ivana Čotića. Drugoplasirani su bili učenici Osnovne škole „Zmijavci” s mentoricom Andrijanom Bagarić, a treće mjesto osvojili su natjecatelji Osnovne škole „Tučepi” s mentoricom Marinom Šimić. U kategoriji srednjih škola prva tri mjesta osvojile su III. gimnazija Split pod vodstvom mentorice Ana Gelo, splitska V. gimnazija „Vladimir Nazor” s mentorom Antom Majićem, a treće mjesto Srednja škola Ivana Lucića iz Trogira mentorice Anite Vuletin.

U međuvremenu je u Opatiji, od 6. do 8. travnja, održano Državno natjecanje iz Vjeronauka na kojemu su predstavnici Splitsko-makarske nadbiskupije ponovno pokazali zavidno zvanje na temu „Brak i obitelj u Božjem naumu”. Naime, u kategoriji osnovnih škola prvo mjesto osvojili su učenici OŠ Sućidar iz Splita s 99,75 bodova od 100. Mentor im je bio župnik don Ivan Čotić, a sudjelovale su učenice Mira Galić, Ana Galić, Vlatka Matić i Jelena Babaja. Među srednjim školama učenice III. gimnazije iz Splita Klara Kvesić, Mara Kereta, Anamaria Đerek i Katarina Čavka, pod vodstvom mentorice Ana Gelo, osvojile su drugo mjesto.

Predstojnik nadbiskupijskog Katehetskog ureda don Josip Periš u uvodnim riječima predstavio je nadbiskupu pobjedničke ekipe s njihovim mentorima i ravnateljima škola te istaknuo kako vjeroučenici iz Splitsko-makarske nadbiskupije već tradicionalno postižu najizvrsnije rezultate što potvrđuje i ovogodišnji veliki uspjeh na Državnom natjecanju. Zahvalio je svim sudionicima natjecanja na njihovom uloženom trudu i učenju, njihovim mentorima i ravnateljima škola. Na kraju predstojnik je posebno zahvalio nadbi-

skupu Barišiću što je prepoznao veliki trud i uspjeh učenika priredivši za njih svečano primanje u prostorijama Ordinarijata.

Pozdravljajući članove pobjedničkih ekipa, nadbiskup Barišić čestitao je ne samo njima, nego i ravnateljima škola iz kojih dolaze ekipe i njihovim mentorima, ali i njihovim obiteljima bez čije podrške ne bi bilo moguće posvetiti vrijeme učenju. Čestitku je uputio i članovima državnog povjerenstva za organizaciju natjecanja iz nadbiskupije. „Znanje koje ste stekli je korisno i poželjno jer pomaže čovjeku širiti horizonte, no još važnije je zajedništvo koje ste gradili. Ponosan sam na vas i hvala što ste svoju obitelj, župnu zajednicu i nadbiskupiju predstavili u najboljem svijetlu”, istaknuo je mons. Barišić i izrazio nadu da će obiteljske vrjednate koje su upoznali proučavajući građu za natjecanje ugraditi u svoj život, a time i u cijelo društvo. Nadbiskup je svim učenicima, kao i njihovim mentorima i ravnateljima, poklonio prigodne knjige, kronicu i medaljice, a u ime svih nazočnih nadbiskupu je na lijepom primanju, srdačnom i toplom susretu te poticajnim riječima zahvalila ravnateljica OŠ „Stjepan Radić” iz Imotskog Monika Pavlović Grabovac. Kako mons. Barišić zbog bolesti nije mogao prisustvovati nadbiskupijskoj olimpijadi, ravnateljica mu je donijela dašak Imotskog poklonivši mu nadaleko poznatu imotsku tortu.

U nastavku susreta nadbiskup je sve nazočne upoznao s nadbiskupskom kućom i biskupijskim uredima koji u njoj djeluju. Posebno ih je upoznao sa simbolikom središnje dvorane Ivana Pavla II. u kojoj je priređeno primanje, a u kojoj je taj svetac boravio za vrijeme posjeta Splitu i Solinu 1998. go-

dine. Dvoranu odnedavno krasi i reljef s likom sv. Ivana Pavla II., rad akademskoga kipara Kuzme Kovačića. Učenici su vidjeli i kapelu koja je posvećena sv. Titu, učeniku sv. Pavla i prvome vjerovjesniku u Dalmaciji, a koja svojom arhitekturom i simbolima

predstavlja nekoć Salonitansku, a danas Splitsko-makarsku nadbiskupiju. Susret je završio u srdačnoj atmosferi zajedničkim fotografiranjem i domjenkom u vrtu nadbiskupske palače. (KB)

Splitski bogoslovi na seminaru o muškoj duhovnosti



Od 20. do 22. svibnja bogoslovi CBS-a Split viših godina (3., 4., 5. godina i đakoni) zajedno s odgojiteljima rektorom don Borisom Vidovićem i vicerektorom don Marijom Buljevićem, u okrilju hrvatskog lurdskog svetišta Vepric kraj Makarske sudjelovali su na trodnevnom duhovno-teološko-psihološkom programu tj. seminaru i radionici na temu „Muška duhovnost”. Seminar i radionica odvijali su se uz sudjelovanje i stručno vodstvo teologa i psihoterapeuta g. Ive Jožića, te osobnoga životnog trenera i psihoterapeuta g. Marinka Pehara, koji višegodišnju praksu na istu i sličnu tematiku obavljaju u Freiburgu i diljem Njemačke, a odnedavno su odlučili dio toga bogatog iskustva i znanja podijeliti s ljudima u Hrvatskoj.

Tijekom tri dana bogoslovi i njihovi odgojitelji su kroz jedan interdisciplinarni i holistički pristup uz

euharistijsko slavlje, molitvu, razgovor, pjesmu, ples, praktične vježbe, meditaciju, razgovor, te prisjećanje i iznošenje vlastitih doživljaja i iskustava promišljali o svemu onome što čini njihov osobni identitet muškarca kao religioznoga bića, pojedinca i člana zajednice u odnosu s Bogom, ljudima i samim sobom te kao takvoga nositelja i praktikanta jedinstvene individualne, a opet zajedničke muške duhovnosti. Seminar/radionica, prema jednodušnom priznanju svih sudionika, obogatio je, pročistio i unaprijedio sve sudionike u njihovu poimanju muške duhovnosti, vlastitog identiteta kao muškaraca i s time vezanih odnosa s ljudima u njihovoj neposrednoj i daljnjoj okolini, u nadi da će i praksa uroditi novim i bogatim plodovima ovog intenzivnog trodnevnog duhovno-psihološkog rada i igre, na osobnu izgradnju i izgradnju zajednice u kojoj žive.

Po završetku trodnevnoga programa, u nedjelju popodne, pod padinama biokovskih vinograda ponad plavetnila suncem okupane pučine makarske rivijere, voditelji seminara stavili su se na raspolaganje za daljnji kontakt i buduću suradnju, pomoć i pratnju bogoslovima CBS-a Split na njihovu putu sazrijevanja u „radnike u vinogradu Gospodnjem” i „lovce srca na moru života”. (Danko Kovačević)

Susret dječjih zborova „Zlatna harfa 2016.”

Prigodom 300. obljetnice krunjenja slike Čudotvorne Gospe Sinjske u njenom svetištu u Sinju 21. svibnja održan je tradicionalni pokrajinski susret dječjih zborova Splitsko-makarske nadbiskupije „Zlatna harfa”. Pjevati, ali i odati počast Gospi Sinjskoj došlo je dati oko 600 djece u 12 zborova, u pratnji voditelja, pokojeg roditelja i župnika. Sudjelovali su dječji zborovi iz župa Sv. Roko-Vinjani, Sv. Mihovil-Proložac, Sv. Franjo-Imotski, Sv. Stjepan-Opuzen, Gospa od Zdravlja-Split, Gospa od Ružarija-Seget, Sv. Mihovil-Dugopolje,



Uznesenje BDM-Satine, Gospa Karmelska-Runovići, Sv. Martin-Vranjic, Sv. Luka-Otok i katedrala sv. Jakova-Šibenik.

Susret je započeo koncelebriranim euharistijskim slavljem kojeg je predvodio provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman. Riječi dobrodošlice uputio je domaćin, sinjski gvardijan fra Petar Klapež koji je podsjetio kako je cilj ovih glazbeno-liturgijskih manifestacija njegovanja i promicanje liturgijskoga pjevanja u Crkvi bez kojih bi sva slavlja bila osiromašena. „Hvala svima što ste pjesmom došli obogatiti ovu veliku i važnu obljetnicu krunjenja Gospine slike. Ona vas posebno voli jer tko pjeva dvostruko moli”, rekao je. Organizatori ovoga susreta dječjih crkvenih zborova, koji se redovito odvija od 1984. godine, su Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini te Institut za crkvenu glazbu „Albe Vidaković” iz Zagreba. Fra Klapež je posebno zahvalio organizatorima pokrajinskoga susreta, fra Stipici Grgatu i s. Nedjeljki Milanović Litre. Pozdravima i zahvalama pridružio se i provincijal Kodžoman. U prigodnoj homiliji govorio je o talentima. Rekao je da je svatko nadaren za nešto te da je na svemu potrebno davati hvalu Bogu. „Vama je darovan talent lijepoga pjevanja i sviranja, a pjesma je najljepši način zahvale. Stoga je ovo jedan

od najljepših prizora koji se može vidjeti u našem svetištu”. Zaželio im je puno uspjeha i ustrajnosti te da rezultat njihova rada bude što više novih lijepih liturgijskih pjesama, no da ne zaborave da na ovakvim susretima stvaraju nova prijateljstva. „Čuvajte vaše zajedništvo, vodite brigu jedni o drugima i razveseljujte se međusobno”, zaključio je provincijal.

Članovi zborova animirali su cijelo euharistijsko slavlje pjevanjem i čitanjima, a ovogodišnji susret imao je i humanitarnu notu. Djeca iz zborova mjesecima prije skupljali su novac koji su prinijeli na oltar, a koji je namijenjen za štíćenike doma sestara Služavki Malog Isusa. Nakon euharistijskog slavlja svaki zbor je otpjevao po dvije skladbe: jednu po vlastitome izboru, a drugu izvučenu iz „košarice” prije samoga početka. Na kraju su svi sudionici dobili priznanje za sudjelovanje. Fra Stipica Grgat, pročelnik Povjerenstva za Zlatnu harfu, podsjetio je na pedagošku i vjerničku dimenziju susreta. Na samom kraju zahvalio je svima na sudjelovanju te lijepom i dostojanstvenom pjevanju. Po završetku programa djeca su posjetila arheološku zbirku franjevačkog samostana u Sinju, a zahvaljujući dobroti članova Viteškog alkarskog društva imali su organiziran i besplatni posjet nedavno otvorenom Muzeju Sinjske alke. (KB)

Humanitarna utrka za Marijine obroke „Trčimo za obrok više”

Humanitarna organizacija Marijini obroci i Volonterski centar mladih Skac_St organizirali su humanitarnu utrku „Trčimo za obrok više”. Cilj trke bio je podići svijest o Marijinim obrocima i tako povećati broj djece kojima će se osigurati svakodnevni obrok na mjestu obrazovanja. Utrka se održala 21. svibnja na splitskoj rivi, a okupilo se oko 200 Splitčana. Vizija Marijinih obroka jest pružiti djeci u najsiromašnijim dijelovima svijeta po jedan obrok dnevno na mjestu obrazovanja. Na taj način djeci se ne spašava samo život, već ih se potiče na učenje i tako daje prilika da dugoročno sebi, svojoj obitelji i zajednici osiguraju bolji život. Trenutno je 120 kuna u prosjeku potrebno da bi se nahranilo jedno dijete u školi tijekom cijele godine. Marijini obroci svojim djelovanjem danas hrane 1 101 206 djece, a hrvatski donatori oko 11 tisuća. (Više o samom programu Marijinih obroka možete saznati na mrežnoj stranici www.marysmeals.hr). Kotizacije za utrku nije bilo, a preporučena donacija bila je 20 kuna. Donirati se moglo prilikom podizanja startnih brojeva.



Utrka se dijelila u četiri kategorije: utrka za djecu na 150 i 300 m, utrka za odrasle na 2,5 km te utrka iznenađenja - parovi vezanih špigeta. Za osvojeno prvo mjesto u kategoriji vrtičke djece nagrađeni su Ema Bjelanović i Jure Krolo, među školskom djecom

Dorotea Paladin i Adnan Bećiri, a među odraslima Barbara Gilić i Petar Brizić. U utrci iznenađenja među parovima su medalje odnijeli Dominik Sladojević i Mate Pražen. Po završetku utrke uslijedila je podjela medalja i dodjela nagrada, a potom i zabavno-kulturni program na kojem su nastupili klappe sv.

Florijan i Vranjic, plesni klubovi Lambada, Pulsar, Amber i Clique, te Gradski pjevački zbor Neuma - Drniš pod ravnanjem dirigentice prof. Jelene Prpa. Suradnici utrke su grad Split, Turistička zajednica Split, Triatlon klub Split, Ured za pastoral mladih i Hrvatsko nadzemlje. (KB)

Vikend-susret ministranata

Ured za duhovna zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije i Nadbiskupsko sjemenište u Splitu organizirali su 21. i 22. svibnja vikend-susret i duhovnu obnovu za ministrante 7. i 8. razreda koji promišljaju o pozivu. Susret je vezan i uz duhovnu obnovu sjemeništara. Bila je to prigoda za ministrante da jedan dan provedu u sjemeništu zajedno sa sjemeništarcima i odgojiteljima te upoznaju njihovu svakodnevicu. Susretu su se odazvala 23 ministranta iz župa Brda, Ravne njive, Kaštel Gomilica, Trogir (Gospa od Anđela), Dugi Rat i Košute.

Susret je započeo 20. svibnja u poslijepodnevnom satima molitvom Gospine krunice. Potom je razmatranje i misno slavlje predvodio don Jozo Gojsalić. Okupljenim mladićima govorio je o duhovnom pozivu i važnosti molitve u životu svakog pojedinca. Istaknuo je kako je, bez obzira ostvarili se oni u duhovnom pozivu ili u obiteljskom životu, važno da budu marljivi, poštteni i pobožni pa će biti i sretni. Okupljeni su imali prigodu i za sakrament ispovijedi, a duhovnik sjemeništa don Mato Brečić bio je na raspolaganju za duhovni razgovor. Prvi dan završen



je večerom i druženjem uz projekciju filma duhovne tematike. Nakon misnoga slavlja, 21. svibnja, organizirano je sportsko natjecanje i druženje. Riječi dobrodošlice, ali i zahvale, uputio im je povjerenik za duhovna zvanja i ravnatelj sjemeništa don Jure Bjeliš. Izrazio je nadu da im je boravak u splitskom sjemeništu bio ugodan i koristan te naglasio da su im vrata uvijek otvorena. (KB)

Blagoslov Gospina kipa i mozaika u Župi Kraljice Mira u Makarskoj



„Krist je mir naš, a Marija majka Kneza Mira. Ono što trebamo je mir i zato otvorimo vrata Isusu i Mariji koji žele ući u sve naše obitelji”, kazao je nadbiskup Barišić na svetoj misi tijekom koje je blagoslovio dvije nove sakralne umjetnine u crkvi Kraljice Mira u Makarskoj 21. svibnja. Riječ je o mozaiku s Gospinim likom koji se odnedavno nalazi na pročelju crkve, a djelo je akademskog slikara Ante Mamuše, te o Marijinu kipu koji je izrađen u poznatom tirolskom poduzeću Stuflesser i postavljen

je u samoj crkvi. Prije blagoslova nadbiskup se susreo sa šezdesetak krizmanika te njihovim roditeljima i kumovima. Pozvao ih je na stalni rast u vjeri i podsjetio da, iako se sakrament potvrde naziva sakramentom kršćanske zrelosti, za čovjeka se u ovome zemaljskom životu nikada ne može reći da je potpuno duhovno zreo.

Župa Kraljice Mira u Makarskoj osnovana je 1969. godine prema dekretu nadbiskupa Frane Franića i sve do demokratskih promjena i stvaranja samostalne hrvatske države djelovala je, poput mnogih župa u nadbiskupiji, u neprikladnim prostorima – u jednoj privatnoj kući u kojoj je mehaničarska radionica bila pretvorena u sakralni prostor. Njezin je prvi župnik bio pokojni don Josip Ćorić, a nakon što je župnik don Stipe Ljubas dobio 1999. godine potrebnu dokumentaciju, započeli su radovi na novoj crkvi i izgradnji pastoralnoga centra koji se pokazao kao nasušna potreba, budući da je broj vjernika u ovoj župi koja prostorno obuhvaća četvrtinu Makar-

ske sve više rastao. Tako je započela gradnja pastoralnoga centra od 1700 četvornih metara površine i crkve od 350 četvornih metara s prepoznatljivim zvonikom. Gradnju crkve i pastoralnoga centra nastavili su i župnici don Jakov Cikojević i don Ivan Ćotić, a splitsko-makarski nadbiskup posvetio ju je 2005. godine. Kako proces našega duhovnog rasta traje cijeli život, tako je i uređenje sakralnoga prostora jedne župe trajan proces, pa je novi župnik don Ivan Ćubelić, naslijedivši don Damira Vuletića koji je posebno promicao duhovnost među mladima i dao svoj važan obol duhovnom rastu župe, došao na ideju da se pročelje ukrasi mozaikom s Gospinim likom i u crkvi postavi Marijin kip. „Danas tijekom blagoslova u vrijeme božićnih blagdana posjetim oko tisuću obitelji”, kazao nam je današnji župnik, što svjedoči o tome da se na prostoru Župe Kraljice Mira rado otvaraju vrata Isusu i Mariji koji žele doći u svaku obitelj i u nju donijeti mir. (Danira Matijaca)

Svetkovina Presvetog Trojstva u Rogotinu



Slavlje svetkovine Presvetoga Trojstva u Rogotinu 22. svibnja počelo je tradicionalnim trostrukim ophodom oko crkve Presvetoga Trojstva, nakon čega je misno slavlje predvodio župnik župe Vid don Ivo Bezina, u koncelebraciji župnika don Tihomira Jurčića i don Petra Mikića. „Kada bismo samo otkrili koliko je kršćanski Bog zanimljiv, koliko je bogat svim onim za čime čeznemo, nikad više ne bismo odlazili tamo gdje je grijeh. Sve dobro na zemlji je blijeda slika onoga što je Bog u sebi i ne postoji takav

tjelesni užitak koji se može približiti onome što čovjek osjeti kad uđe u zajedništvo s Bogom”, naglasio je u propovijedi don Ivo. Prisjetio se pritom sv. Terezije Avilske koja je od strasti koju je imala prema Bogu doživljavala nutarnju ekstazu, imala nutarnje iskustvo koje ne može postići nijedna droga, nijedan tjelesni užitak. „Mi idemo u grijeh i tražimo toliko toga zato što nismo upoznali svoga Boga. Ono čime bi se kršćani trebali hvaliti je - ja poznajem Boga i imam zajedništvo s njim. Kršćanski poziv je sudjelovati u jedinstvu s Presvetim Trojstvom. Naš cilj je zaljubiti se u Boga i sve drugo za- boraviti jer sve su druge ljubavi promašene. Kršćani još nisu otkrili koliko je Bog privlačan, koliko je zanimljiv i poželjan. Ne samo da svijet ne poznaje Boga, već mi kršćani ne poznajemo svoga Boga, a Duh Sveti toliko se bori da upoznamo Boga. Zbog toga je i poslan u naša srca da izvrši taj zadatak. Presveto Trojstvo je izvor, a naš cilj je vratiti se tamo odakle smo došli, sve drugo je prašina”, poručio je vjernicima don Ivo koji je u župi Rogotin predvodio i trodnevnu duhovnu obnovu prije blagdana. (AM)

Kostanje-Podgrađe: Stoljetna tradicija Gospina prinosa

Vjernici starodrevnih poljičkih župa sv. Mihovila arkandela u Kostanju i Uznesenja Blažene Djevice Marije u Podgrađu već stoljećima održavaju tradicionalni Gospin prinos. Prve se nedjelje nakon blagdana sv. Ivana Nepomuka, donosi u župnu crkvu u Kostanju na štovanje Gospin kip iz crkve u Podgrađu. Tako su se 22. svibnja župljani Kostanja i njihovi gosti okupili u župnoj crkvi sv. Mihovila odakle su u procesiji krenuli po Gospin kip u Podgrađe. Za križem i župnim barjacima hodali su dječaci sa zastavama, djevojčice s košarama cvijeća, svećenici te vjernički puk moleći i pjevajući marijanske pjesme. Nakon nešto više od tri kilometra hoda stigli su pred župnu crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije u Podgrađu gdje su ih dočekali tamošnji župljani. Nakon kratke molitve svi zajedno su se s cvijećem okićenim Gospinim kipom, koji su nosili kostanjski mladići, uputili natrag u Kostanje.

Svečano euharistijsko slavlje u crkvi sv. Mihovila predvodio je fra Petar Klapež, gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske. U suslavlju su bili župnik Kostanja don Špiro Čikeš, župnik Podgrađa don Ivan Vrdoljak te svećenik rodom iz Kostanja don Jozo Gojsalić. Procesiju i misno slavlje pjesmom je obogatila klapa „Pasika” iz Kostanja. „Poseban znak kulturne baštine Poljica i ovih dviju župa jesu soparnik i klapsko pjevanje, ali ako bi išta trebalo uvrstiti u zaštitu spomenika baštine, vjere i kulture, to je onda ovaj današnji dan i tradicija Gospina prinosa”, naglasio je u homiliji fra Petar Klapež i nadodao da bi svaki vjernik trebao doći na ovo slavlje, vidjeti veličanstvenu procesiju i doživjeti ljubav Poljičana prema svojoj tradiciji i Gospi. Rekao je da je ovaj događaj još jedna potvrda da je Hrvatska zemlja Marijina perivoja te da se ovdje spaja nebo i zemlja, a po Gospinu liku Bog i čovjek. Osvrćući se na brojne probleme i izazove kroz koje prolaze kršćani diljem svijeta, istaknuo je da poljička hrabrost i odanost



Bogu i hrvatskome narodu svima može biti primjer i poticaj da i u najtežim vremenima vrijedi ostati vjeran svojim korijenima i kulturi. Naime, kada su za vrijeme komunističkoga režima svi vjerski obredi i manifestacije bile zabranjene, vjernici Kostanja i Podgrađa hrabro su održavali Gospin prinos unatoč svim prijetnjama i kaznama. Tako da se danas mogu dičiti neprekidnom održavanju ove pobožnosti od samih početaka do danas. „Doživjeti ovu veličanstvenu procesiju Gospina prinosa za mene je posebnost. Vi znate kako sačuvati prave vrijednosti. Čak je i u Sinju procesija s Gospinom slikom bila zabranjena sve do 1991. godine i samostalnosti Hrvatske, ali ovdje vas nisu mogli zaustaviti. Stoga cijeli hrvatski narod treba biti ponosan na vas. Uvjeran sam da će i vaša djeca i unuci nastaviti ovu tradiciju”, rekao je propovjednik i pojasnio da je za daljni opstanak, uz ljubav prema tradiciji, potrebna i snažna vjera u Boga koji će svojoj djeci predati samo ako budu svakodnevno živjeli vjeru u svojoj obitelji i njegovali vrijednost osobne ispovijedi i euharistije.

Gospin kip u Kostanju ostaje četiri tjedna, a onda se opet u svečanoj procesiji vraća u Podgrađe. (KB)

Studijsko putovanje studenata splitskog KBF-a u Dubrovnik

Studenti 3. godine filozofsko-teološkog studija Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu zajedno sa svojim profesorom don Edvardom Pundom posjetili su 23. svibnja u sklopu kolegija Crkva Kristova, mjesnu crkvu u Dubrovniku s ciljem upoznavanja jedne partikularne crkve. Posjet je započeo susretom s dubrovačkim biskupom msgr. Matom Uzini-

ćem. Biskup je studente upoznao sa statističkim podacima i pastoralnim djelovanjem svoje biskupije. Dubrovačka biskupija ima oko 85 000 stanovnika, od čega je oko 75 000 katolika te broji 61 župu u 6 dekanata. Specifična je po svome geografskom položaju što malo otežava pastoralno djelovanje. Ima dosta župa unutar biskupije koje se smanjuju i u ko-

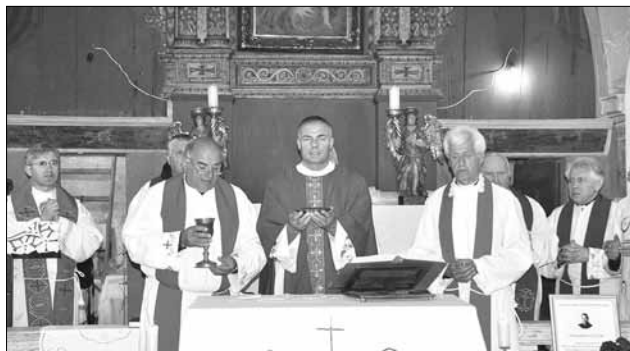
jima ostaje samo starije stanovništvo, a smanjuje se i broj svećenika. Vjernici su poprilično tradicionalni što, kaže biskup, ima i pozitivne i negativne strane. Jedna od pozitivnih je to što je tradicija uspjela očuvati vjeru na tim područjima za vrijeme komunizma, a jedna od negativnih je ta što tradicija ne može biti odgovor vjere u današnjem trenutku jer će se na taj način izgubiti u ovom pluralnom društvu koje postavlja mnogo pitanja, a sama tradicija ne daje odgovor. U tome smislu je naglasio da svrha klera nije gospodariti, već služiti. Tako je i papa Franjo u meditaciji „O Gospodinu koji nas obnavlja” rekao da puk „želi pastira, a ne nekog ugladenika koji se gubi u modernim istančanostima. U Dubrovačkoj biskupiji ima velik broj aktivnih laika, a što se tiče redovničkih zajednica to je biskupija s najviše redovnika i redovnica po broju katolika u Hrvatskoj. Dubrovačka biskupija ima razvijen i pastoral turizma te pastoral mladih. Već 4 godine održava se i škola animatora koja obuhvaća sve župe. Također ima dobro razvijene odnose s Pravoslavnom Crkvom, te sa islamskom i židovskom zajednicom.

Nakon upoznavanja ureda biskupije, biskup je studente vodio na ručak u Biskupijsko sjemenište. Potom su studenti razgledavali važne vjerske i kulturne objekte u gradu kao što su katedrala, dominikanski i franjevački samostan s pripadajućom riznicom, odnosno muzejima. Nakon posjeta još nekim



građevinama obišli su atraktivne zidine koje krase cijeli grad. Nakon obilaska zidina studijsko putovanje približilo se kraju. Radosno putovanje, koje je u autobusu cijelo vrijeme pratila pjesma i zajednička molitva, završilo je opuštajućom večerom u konobi u Dugopolju. (Ana Marija Buljan)

Sjećanje na ubijenog fra Karla Ćuluma u Zavojanima



Župa Zavojane svečanim misnim slavljem 25. svibnja obilježila je 73. godišnjicu mučeničke smrti fra Karla Ćuluma, zavojanskog župnika, koji je ubijen u župnoj kući pod okriljem noći 25. na 26.

svibnja 1943. Misno slavlje predvodio je župnik fra Marko Bitanga. Uz župnika u konceleciji su bila još osmorica svećenika: fra Vinko Prlić, župnik Staševica i dekan Biokovskog dekanata, don Ivan Turić, župnik Župe i Raščana, don Pavao Pavić, župnik Ravče, don Marin Marčić, župnik Stilja, fra Ivica Omazić, župnik Vrgorca, don Dražen Radman, župnik Dusine, fra Ivan Jukić, član makarskog samostana i don Jakov Cikojević, svećenik u miru. U župnoj crkvi Male Gospe pjevanje su predvodili vrgorački pučki kantaduri uz glazbenu pratnju č. sestre Dulceline. Župnik je na kraju sv. mise zahvalio svim svećenicima i vjernicima koji su sudjelovali u ovom spomen-slavlju. (FD)

Svetkovina Tijelova u splitskoj prvostolnici

„Svetkovina Tijela i Krvi Gospodinove slavi otajstvo Velikog četvrtka i ustanove euharistije. Taj događaj temelj je i kruna Božje ljubavi darovane nama za naš život i čitavu povijest. Povezuje nebo i nas hodočasnike na zemlji te želi unijeti svjetlo i

snagu Kristove ljubavi u naša srca i odnose te obnoviti naše svakodnevicu”, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvođeci na svetkovinu Tijelova, 26. svibnja, euharistijsko slavlje u splitskoj prvostolnici sv. Dujma. U konceleciji je bilo ne-

koliko svećenika predvođenih prepozitom Metropolitanskoga kaptola u Splitu mons. Nediljkom Antom Ančićem i katedralnim župnikom don Tomislavom Čubelićem, a slavlje je svojom pjesmom uzveličao mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma pod ravnanjem mo. Šime Marovića.

Mons. Barišić je u homiliji rekao da Evanđelje dana, u kojem je Isus s pet kruhova i dvije ribe nahranio mnoštvo, govori o milosrdnoj i darežljivoj ljubavi Božjoj koja nas želi susresti osobno. Zanimljivim smatra činjenicu da Isusovi učenici primjećuju glad i umor ljudi okupljenih oko Krista i žele ih poslati po okolnim selima da se nahrane i odmore. „Nije čudno da su u Isusovoj blizini dosegli emotivnu razinu na kojoj primjećuju potrebe drugih, no znakovito je da ne preuzimaju odgovornost za njih već problem udaljavaju od sebe i pokušavaju ga proslijediti drugima”, rekao je i primijetio da se često u sličnoj situaciji nalaze vjernici danas. Puno je umornih, bolesnih i gladnih, no nama se čini nemogućim pomoći im pa očekujemo da će se za njih pobrinuti netko drugi. Čovjek ima povjerenje u stvari, svoje mogućnosti i sposobnosti, a upravo tu je naša vjera na testu. „Ljubav se ne povlači pred naizgled nemogućim. Isus se ne oslanja na ljudsku logiku nego u oskudici i nemogućnosti



želji ići dalje. Čini ono što je moguće i tako otvara vrata nemogućemu”, istaknuo je nadbiskup i upitao se koliko je naša emotivna razina, dokle nam ljubav dopire, na što se oslanjamo i imamo li povjerenja u ljubav Božju. Naglasio je da je ovo umnažanje kruha proročka vizija događaja u kojem će se očitovati vrhunac Božje ljubavi za nas – Posljednje večere te Isusove smrti i uskrsnuća. Spomenuo je da se Ljubav ni u tim okolnostima izdaje, nepravde i poniženja ne povlači, već ostaje dosljedna do kraja i pretvara sve u najveći gest ljubavi – sebedarje u kruhu i vinu, da bi mogao hraniti tolike kroz vjekove. „Ljubav se daje potpuno i želi pretvorbu u nama, ne samo da vidimo potrebe drugih, nego i da, kada bivamo nepravедно optuženi i poniženi, ostavimo svjedoci Ljubavi. Na svetkovinu Tijelova diljem svijeta u procesijama se nosi pokaznica kojom se želi ukazati na prisutnost Ljubavi u našoj sredini, no nije to jedina pokaznica. Pokaznica je svatko od nas, stoga smo pozvani da prisutnost Kristova progovara našoj sredini preko nas”, zaključio je nadbiskup.

Na kraju bogoslužja uslijedio je svečani ophod po peripteru katedrale, a potom je nadbiskup Barišić s Presvetim Oltarskim Sakramentom blagoslovio nazočne vjernike, grad Split i cijelu Splitsko-makarsku nadbiskupiju. (KB)

prisutnost Ljubavi u našoj sredini, no nije to jedina pokaznica. Pokaznica je svatko od nas, stoga smo pozvani da prisutnost Kristova progovara našoj sredini preko nas”, zaključio je nadbiskup.

Na kraju bogoslužja uslijedio je svečani ophod po peripteru katedrale, a potom je nadbiskup Barišić s Presvetim Oltarskim Sakramentom blagoslovio nazočne vjernike, grad Split i cijelu Splitsko-makarsku nadbiskupiju. (KB)

Međunarodna znanstvena konferencija „Nepomireno društvo - nepomirena pamćenja”

Franjevački institut za kulturu mira pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović organizirao je Međunarodnu znanstvenu konferenciju „Nepomireno društvo - nepomirena pamćenja. Doprinos prevladavanju nepomirenih pamćenja hrvatskog naroda ad intra/ad extra”. Konferencija se održala od 26. do 28. svibnja u Oazi sv. Marije Krucifikse - samostanu Sestara Službenica Milosrđa, na Kamenu u Splitu.

Na otvaranju, 26. svibnja, okupljene goste pozdravio je ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira fra Mijo Džolan. Istaknuo je da ideja Konferencije počiva na pretpostavci da postoji izravna poveznica između sveukupnoga gospodarskog, po-

litičkog, demografskog i duhovnog stanja hrvatskoga društva, hrvatskoga naroda u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i dijaspori i njegove kulture pamćenja/sjećanja. „Cilj Konferencije je dovesti u pitanje sve totalitarne ideologije koje se agresivno bore za prevlast nad dušom, pamćenjem, identitetom hrvatskog naroda, za kontrolu nad društvom i državom. Želimo ne samo predložiti i znanstveno utemeljiti potrebu nedvojbenog odmaka od dviju totalitarnih ideologija fašizma i komunizma, koje su duhovno, politički i demografski opustošile hrvatski narod, već i pokazati da su svi naši hrvatski antipokreti (antifašizam u obliku komunističkog projekta i anti-komunizam/antivelikosrpski jugoslavizam u obliku

ustaškoga projekta) ostali zarobljeni u totalitarnim matricama. Izlazak iz tih realnih ili fantomskih matrica pokazuje se kao preduvjet prosperiteta hrvatskog društva i naroda”, rekao je. Fra Džolan je pročitao i pismo predsjednice Grabar-Kitarović u kojem između ostaloga piše kako vjeruje da će konferencija svojim konceptom, kroz izlaganja i diskusije pridonijeti novom pristupu komunikaciji u našem društvu opterećenom pristranim odnosom prema prošlosti. „Nepomirena sjećanja izvor su nezadovoljstva jer stvaraju stanje za idealiziranje onoga što je moglo biti, ali nije se ostvarilo. Društva s nepomirenim sjećanjima pod teretom su trajnih napetosti i nastavljanja sukoba koji su bez pobjednika. U njima se ističu razlike koje nas dijele i udaljuju te tako dokidaju mogućnost upotpunjavanja i stvaranja novih vrijednosti”, istaknula je u pismu Grabar-Kitarović i svim sudionicima zaželjela uspješan rad i kvalitetna dostignuća.

Prvi dan kao glavnu temu imao je „Pamćenje i kultura mira”, te su na rasporedu bila predavanja „Antropologija temporalnosti: neoliberalne pomirbe, utrživa mirenja i kolonijalna poimanja dobra” (prof. dr. sc. Sanja Špoljar-Vržina), „Zadatak pamćenja je zadatak izvršenja pravde. Sjećanje i pomirenje – analiza iz aspekta post-genocida u Ruandi” (dr. sc. Christine Schliesser), „Psihologija i bihevioralna genetika transgeneracijskog prijenosa” (izv. prof. dr. sc. Goran Kardum), „Prema etici pamćenja: pamćenje za budućnost” (dr. sc. Jasna Ćurković-Nimac), „Memorija i obećanje u mimetičkoj teoriji René Girarda” (prof. dr. sc. Robert Petkovšek), „Kršćanska etika i ponovno stečeni mir: između banalnosti zla i kršćanskog pomirenja. Bolne lekcije iz povijesti Domovinskog rata u Hrvatskoj i ukrajinske revolucije dostojanstva” (dr. sc. Maryana Hnyp), „(U)Mjesto pamćenja u tehnološkoj budućnosti? Nekoliko napomena o utjecaju tehnološkog razvoja na društvene i individualne funkcije pamćenja” (izv. prof. dr. sc. Krunoslav Nikodem), „Što je prešutjela hrvatska književna historiografija?” (prof. dr. sc. Ivan Bošković) i „Spomenici žrtvama ili žrtve spomenika. Između osvete osvete i milosti” (prof. dr. sc. Ive Šimat Banov).



Drugoga dana, 27. svibnja, tema je „Hrvatska povijest - povijest nepomirenih pamćenja”, a predavanja su „Fenomenologija i značenje političkog pamćenja između memorije, sjećanja i zaborava” (mr. sc. Jure Vujić), „Prevladavanje nepomirenih pamćenja prevladavanjem kulture selektivnoga sjećanja: Hrvati i Drugi svjetski rat” (prof. dr. sc. Ivica Šarac), „Vrjednovanje Domovinskoga rata - činjenice i mediji” (doc. dr. sc. Ante Nazor), „Bosansko-hercegovačke povijesne paradigme i pitanje pomirbe” (dr. sc. Srećko Matko Džaja), „Povijest koja se pamti i različitosti sjećanja: identiteti hrvatskih nacionalnih manjinskih zajednica i hrvatskih dijasporских zajednica” (dr. sc. Marina Perić Kaselj), „Hrvatsko-muslimanski odnosi u kontekstu dovršetka procesa nacionalnog konstituiranja” (prof. dr. sc. Ivo Lučić), „Katolici i sjećanje na život u višenacionalnoj sredini: slučaj crkvene povijesti Rijeke” (doc. dr. sc. Marko Medved), „Složenost nacionalne memorije u svjetlu povijesne antropologije” (prof. dr. sc. Ivo Rendić-Miočević), „Neuspjela emancipacija: Akademski historiografija i parcijalna kolektivna pamćenja” (prof. dr. sc. Mladen Ančić) i „Rastakanje povijesnoga pamćenja-posljedica ideologija jugoslavizma i komunizma” (doc. dr. sc. Zlatko Begonja).

Posljednji dan, 28. svibnja, tema je bila „(Ne) pomirena pamćenja i kršćanska kultura mira”, a predstavili su predavanja „Pamćenje (memorija) patnje i međusobni inkluzivizam u teologiji religija” (prof. dr. sc. Nikola Bižaca), „Od snage zla do snage života. Težak put pomirenja” (prof. emer. dr. sc. Janez Juhant), „Povijesna odgovornost triju monoteističkih religija za pomirenje pamćenja” (dr. sc. Tomislav Kovač), „Obraćanje kao fenomen rekonstrukcije pamćenja” (prof. dr. sc. fra Ante Vučković), „Posramljivanje kao sredstvo društvene kontrole” (prof. dr. sc. Francis Brassard), „Proročko pročišćavanje memorije kroz pogled iz budućnosti” (prof. dr. sc. fra Božo Lujčić), „Pamćenje u Pavličićevu romanu 'Zaborav'. Prilog mogućoj teologiji pamćenja” (doc. dr. sc. Krešimir Šimić), „Zastrašivanjem do mira. Promišljanje o miru u vrijeme nove nuklearne eskalacije” (doc. dr. sc. Ivica Šola) i „Vrijeme mahnita čovjeka (Između milosrđa i dužnosti)” (Davor Velnić). Konferencija je završila plenarnom raspravom. (KB)

Godišnji susret Društva Prijatelja Malog Isusa u Katunima

Tradicionalni godišnji susret Društva Prijatelja Malog Isusa splitske provincije održan je 28. svibnja u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije - Posrednice svih milosti u župi Katuni-Kreševo. Tema susreta bila je „Blago milosrdnima”. Organizacijom i izradom programa koordinirala je s. Dolores Brkić, pročelnica Društva koja je, zajedno sa suradnicama i članicom u vrhovnoj upravi Društva Marinom Rubić, izabrala da se susret održi u Katunima.

Na susretu se okupilo preko 500 članova i podupiratelja PMI-a koji su hodočastili Posrednici svih milosti u Katune, iz 20 župa Splitske metropolije te Livna i Podgorice. Posebnu čast Društvu svojom nazočnošću iskazala je vrhovna glavarica i pokroviteljica Društva č. majka s. Radoslave Radek, kao i ravnateljica Društva s. Anamarije Kesten. Prisutna je bila i provincijalka s. Annemarie Radan i sestre voditeljice svojih skupina, a susret su obogatile i sestre sarajevske Provincije iz Neuma. Okupljene je kroz program vodila s. Dolores, koja je animirala i uvodni molitveno-glazbeni dio. Aktivni član PMI-a i solist prof. Ivan Bošnjak otpjevao je Schubertovu „Ave Mariu”, a na orguljama ga je pratio Mladen Bonomi. Članovi i njihovi gosti molili su molitve Malom Isusu te pjevali himnu Prijatelja predvođeni mladim Prijateljima iz splitske II. gimnazije.

Svečanim tonom ulazne pjesme „Uđite s hvalama”, koju je pjevao župni zbor pod vodstvom s. Danke, krenula je procesija na čelu s kipom Malog Isusa kojeg je do oltara nosila Marina Rubić. Euharistijsko slavlje predvodio je župnik don Mijo Grozdanić koji je s radošću i poticajnim i snažnim riječima i molitvom obogatio vjernike na misi i kasnije na klanjanju Presvetom Oltarskom Sakramentu. Kroz propovijed svojim je posebnim stilom svih motivirao na ljubav i prijateljstvo s Isusom te je na jednostavan ali znakovit način povezao Stadlerovo geslo „Imati srce” sa prijateljstvom, milosrdem i ljubavlju. Misno slavlje animirali su sami članovi društva. Čitanje je čitao novi član Društva, gosp. Denis Vuković – časnik HV-a. Pripjevni psalam anđeoskim, ali molitvenim žarom pjevao je Ivan Bošnjak, a molitve vjernika čitali su članovi iz različitih skupina. U prinosu darova sudjelovalo je više skupina. Istaknuto je da su svi sudjelovali u prikupljanju plastičnih čepova za projekt „Srce za djecu Hrvatske”, za pomoć pri kupnji skupih lijekova za djecu oboljelu od malignih bolesti. Zatim je prinesen novčani prilog od svih skupina za jednu potrebnu obitelj. Animatorice



iz svake skupine pripremile su košare s različitim artiklima i proizvodima za potrebne u župi.

Pred kraj misnoga slavlja uslijedio je svečani trenutak za 38 novih članova - uručenje članskih iskaznica, medalja Malog Isusa te Statuta Društva. Novi članovi su iz župe Gospe od Pojišana –Split, Katuna-Kreševo, Livna, Pučišća, Ciste Velike, Krila-Jesenice, Kaštel-Kambelovca i jedna članica iz Metkovića. Župnik je blagoslovio medalje, a u slijed obreda i značenje uvela je pročelnica s. Dolores. Novi članovi izrekli su, a stari obnovili svoja obećanja. Vrhovna glavarica Družbe s. Radoslava, ravnateljica s. Anamarija i članica uprave Marina sudjelovale su kod podjele znakovlja, a č. majka Radoslava izrekla je svoju riječ ohrabrenja i poticaja te zahvalu i čestitke.

Program je nastavljen u popodnevним satima glazbeno molitvenom krunicom Božjega milosrđa, za vrijeme koje su djevojke iz župe u procesiji donijele veliku sliku milosrdnog Isusa i držale je pred oltarom. Poslije krunice župnik je izložio Presveti Oltarski Sakrament te je sve okupljene nadahnutim riječima proveo kroz trenutke meditacije. Program je pjesmom obogatio župni zbor mladih „Marijin glas”. Na koncu je s. Dolores zahvalila svima na sudjelovanju i organizaciji, posebno župniku, s. Danki, Marini Rubić i njihovoj grupi. Zahvalila je i mladoj podupirateljici Društva iz župe Katuni koja je za prisutne časne sestre izradila krunice na čijim zrnima piše ime Stadlerovo, Družbe i PMI-a. Ova župa ima kreativne i marljive članice, pa su svih na vratima dočekali za pozdrav cvjetovi iznenađenja sa uspomenom na ovaj susret. Primivši blagoslov, osnaženi milostima i zajedništvom, članovi Društva uputili su se prema Marijanskim svetištima s Vratima milosrđa, Vepric, Solin, Sinj. (Anamarija Durdov /s. Dolores Brkić)

Župa Dugi Rat osvojila pokal za fair play



Završila je još jedna sezona Katoličke malonogometne lige Crkve u Hrvata, najbrojnijeg amaterskog malonogometnog natjecanja u Hrvatskoj. Ove godine završnica se održavala u Dubrovniku od 26. do 29. svibnja. Svečano otvorenje završnice bilo je 27. svibnja. Sve je počelo svetom misom u dubrovačkoj katedrali koju je predvodio dubrovački biskup Mate Uzinić, a potom je ispred crkve sv. Vlaha uslijedilo svečano otvorenje. Utakmice doigravanja po skupinama igrale su se u sportskoj dvorani u Gospinu polju (skupine B i D), te u dvoranama osnovnih škola Mokošica (skupina C) i Župa dubrovačka (skupina A). U nedjelju, 29. svibnja, u dvorani u Gospinu polju igrale su se polufinalna, revijalna i finalna utakmica nakon kojih je slijedila podjela pehara, medalja i zahvalnica te zatvaranje manifestacije.

Ekipa Župe sv. Mihajla-Lapad iz Dubrovnika (Dubrovačka biskupija 2) rezultatom 4:2 pobijedila je u finalu u sportskoj dvorani u Gospinu polju ekipu Župe sv. Petra i Pavla iz Mostara (Mostarsko-duvanjska biskupija) i tako postala pobjednica Katolič-

ke malonogometne lige Crkve u Hrvata 2016. Treće mjesto osvojila je ekipa Župe sv. Vida iz Vrbovca (Bjelovarsko-križevačka biskupija) koja je u polufinalnoj utakmici pobijedila ekipu Župe sv. obitelji iz Mokošice (Dubrovačka biskupija 1). Pokal za fair play osvojila je ekipa župe sv. Josipa iz Dugog Rata (Splitsko-makarska nadbiskupija). Oni u završnici nisu imali niti jedan karton i niti jedno isključenje. Najboljim strijelcem završnice proglašen je Darko Miletić iz Mostara, koji je u završnici u 6 utakmica postigao ukupno 8 golova. Najbolji vratar je Hrvoje Cvitanović, također iz Mostara.

Iz pobjedničke ekipe dolazi i najbolji igrač KMNL-a Mato Šimunović.

Pokale, medalje i zahvalnice svim ekipama predali su dubrovački biskup mons. Mate Uzinić, predstojnik odjela Crkva i sport Papinskog vijeća za laike Santigao Perez de Camino, voditeljica Ureda za mlade HBK-a Ivana Čogelja, koordinator dubrovačkog KMNL-a Krešimir Marković, pročelnica Vijeća za mlade Dubrovačke biskupije Ana Marčinko. Na završnoj ceremoniji nazočnima se obratio i koordinator Međunarodnoga katoličkog nogometnog saveza Copa Catolica Gabriel del Fiaco koji je izrazio zadovoljstvo zbog velikog broja mladih o upljenih oko KMNL-a u Dubrovniku te ih pozvao na susret mladih u Krakovu ove godine. Posljednjega dana KMNL-a Dubrovnik 2016. odigrana je i revijalna utakmica u kojoj su igrali predstavnici svećenika, sudaca, medija, sponzora, organizatora, grada, županije, dekanata itd. Na završnici je odigrano ukupno 27 utakmica, a postignuto 150 golova. (Angelina Tadić)

Blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije na Spinutu

Župa Pohoda Blažene Djevice Marije na splitskom Spinutu svečano je proslavila svoj dan 31. svibnja. Središnje koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je katedralni župnik don Tomislav Čubelić. U prigodnoj homiliji govorio je o susretu Marije i Elizabete. Rekao je kako su jedna drugoj pričale o stvarnosti života, no ne o svome jadu, patnji, boli i sumnjama kojih je u njihovim životima bilo na pretek, već o Bogu i nadi koja niče iz vjere, te o velikim i divnim djelima koje im je učinio Gospodin. Pojasnio je kako je Marija evanđelistu Luki pričavala



ovaj susret kada je bila starica i kad je iza nje bila Isusova muka, smrt i uskrsnuće, kao i Josipova smrt. Upitavši što čini žena koja je rodila Boga u sijedim i zrelim godinama, kada je glavnina života iza nje, istaknuo je da „Marija predaje svoje iskustvo vjere drugima i mi živimo od tog iskustva njene vjere u Boga. Nije tražila da se zapiše što su sve ljudi činili njoj i njenom Sinu ni kroz što je sve prošla Elizabeta, već su obje zahvaljivale i veličale Boga. Ono što zadivljuje jest da ni Marija ni Elizabeta nemaju u sebi nikakve gorčine. Ona to ne spominje ne zato što je nije iskusi, nego jer ju je nadišla vjerom u Boga. Obje su nam posvjedočile da ima smisla, da za Boga ni jedna stvarnost nije izgubljena i sve je moguće.”

Don Ćubelić je naglasio kako nam svima ovaj blagdan treba mijenjati odnos prema Bogu i životu. Mi se samo žalimo što posjedujemo, što nam još nedostaje i čudimo se kako smo dobri, a Bog

nam ne ispunjava molitve i želje. „Naš život svakog dana ide kraju. O čemu mi razgovaramo kada smo na pragu smrti? Najmanje o Bogu. Nama je glavna podjela imovine, kome što i koliko ostaviti. Zbog toga za nama ostaje gorčina. Djeca se svađaju, imaju samo najnužniju ili čak nemaju komunikaciju. Vjere i Boga nigdje”, istaknuo je propovjednik i pozvao sve da se zapitamo što pamtim od svoga života i što prenosim drugima. Pozvao je da vratimo Boga sebi i u svoje obitelji te mladima prenesemo vjeru jer sve drugo što im ostavimo otići će u krivom smjeru.

Na kraju misnoga slavlja riječi zahvale svima koji su doprinijeli svečanosti župnoga blagdana uputio je župnik don Damir Vuletić. Misno slavlje pjesmom je obogatio mješoviti župni zbor kojim ravna s. Lidiya Matijević, a župljani su se za proslavu pripremali trodnevnicom koju su predvodili fra Žarko Relota, fra Ante Udovičić i don Jure Vrdoljak. (KB)

Svetkovina Presvetog Srca Isusova kod isusovaca u Splitu



U kapeli Presvetog Srca Isusova u Isusovačkoj rezidenciji s novicijatom „Stanislav Kostka” na Manušu u Splitu svečano je 3. lipnja proslavljena svetkovina Presvetog Srca Isusova. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije. U koncelecijaciji su bili superior isusovačke rezidencije p. Stipo Balatinac i župnik Župe sv. Roka na Manušu don Matko Džaja.

„Čitav stvoreni svijet ručni je rad Oca nebeskoga – otisak njegova srca. Iz ljepote svega stvorenog nazire se ljepota Stvoritelja”, rekao je mons. Vidović na početku svoje homilije, u čije je središte stavio srce – savršeni organ koji daje život svim ostalim dijelovima tijela i bez čijeg neprestanog rada života ne bi bilo. Spomenuo je fizičke bolesti srca i krvožilnog sustava koje su jedne od najčešćih uzroka smrti

čovjeka, no posebnu pažnju posvetio je onim duhovnim bolestima srca koje su ubojice današnjega društva, poput sebičnosti, oholosti i pohlepe. Naglasio je da je našim srcima i čitavom svijetu potreban Božji lijek i njegova intervencija. On može spasiti ovo društvo ako ozdravi naše srce, a lijek je u otvorenosti srca. „Potrebno je izići iz ugođe svoga srca i poći prema drugima. Srce kao organ nema svrhu samo za sebe, nego tek onda kada kuca u tijelu i čini da drugi djelovi imaju kisik i hranu. I moje duhovno srce ima funkciju tek kada se otvori i počne pulsirati za druge i donositi im hranu. Nama je potrebno uhvatiti ritam Isusova srca koje kuca za druge i koje je probodeno za druge. Zato je vapaj ‘Isuse blaga i ponizna srca učini srce moje po srcu svome’ jedna od najljepših molitava i definicija Isusova srca. Blagost i poniznost srca vrline su kojima trebamo težiti”, istaknuo je propovjednik i pojasnio da biti ponizan znači priznati istinu o sebi i prihvatiti sebe kao grješnika, a biti blag znači priznavati i prihvatiti istinu o drugome, da je grešan. Zato ne začuđuje Isusov poziv na nasljedovanje u poniznosti i blagosti. „Bog se ponizio, postao je čovjekom, prišao je bližnjemu i prihvatio ga kao slabog i grešnog jer ga je ljubio. Bog je u čovjeku prepoznao svoju sliku – otisak svoga srca. Stoga ljubiti, u pravom i istinskom smislu riječi, može i zna samo onaj tko je blag i ponizan. On prihvaća i hrabro nosi svoj životni križ priznajući da ovisi o Božjem milosrđu”. Mons. Vidović je

zaključio da se svijet ne izgrađuje samo razumom koji je temelj mnogih postignuća, već i srcem. No ako želimo da naš svijet bude barem trag kraljevstva nebeskog, moramo ga graditi otvorena, a ne kamena srca. Nadodao je da na današnju svetkovinu svećenici na jedan način slave svoj dan jer su posvećeni Srcu Isusovu, stoga je pozvao sve okupljene na molitvu za svećenike i za duhovna zvanja.

Na kraju slavlja okupljenima se obratio superior rezidencije Družbe Isusove u Splitu i magistar novaka p. Stipo Balatinac koji je mons. Vidoviću zahvalio za prisustvo i prigodnu riječ. U zahvalama je spomenuo i sve koji su na bilo koji način uzveličali slavlje. Prije svečanoga blagoslova mons. Vidović je istaknuo da je prisutnost isusovaca neprocjenjivo

bogatstvo i blagoslov za grad Split i cijelu Splitsko-makarsku nadbiskupiju te im je zahvalio za njihov rad i sebedarje. Nakon mise započeto je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom.

Trodnevnu pripravu predvodio je isusovac p. Tvrtko Barun, direktor Isusovačke službe za izbjeglice (JRS), koji je iz prve ruke govorio o izbjegličkim problemima i Godini milosrđa. Svaku večer poslije misnog slavlja održan je i prigodni duhovni program. U utorak, 31. svibnja, održana je pobožnost Božanskom milosrđu koju su predvodili novaci Družbe Isusove. U srijedu, 1. lipnja, bio je nagovor o JRS-u, izbjegličkoj krizi i milosrđu. U četvrtak, 2. lipnja, upriličeno je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. (KB)

Hodočašće i susret starijih, bolesnih i osoba s invaliditetom u Vepricu



Udruga sv. Vinka Paulskog u Hrvatskoj, uz pomoć svoje Konferencije sv. Duje iz Splita, organizirala je u Vepricu 4. lipnja već tradicionalno hodočašće i susret starijih, bolesnih i osoba s invaliditetom. Na susretu se okupilo više od dvjesto osoba koji su imali prilike sudjelovati u animiranju, prijevozu, ispovijedi, misnome slavlju, čitanjima, pjevanju, prigodnome programu i zajedničkom objedu. Dobrodošlicu im je zaželio upravitelj svetišta don Mijo Šurlin, a misno slavlje predvodio je duhovnik Konferencije don Tomislav Čubelić, župnik katedrale sv. Dujma u Splitu.

U homiliji je naglasio kako je važno posvijestiti sebi da uvijek ima netko tko zna za našu patnju – Bog, koji se očituje preko dobrih ljudi, osoba koje vode računa o drugima. „Bog čini da se Božje i ljudsko umreži u susretima po kojima je doista moguće živjeti. To je Božji put. Patnja je neprotumačiva tvorevina, a čovjek je pun pitanja. Božanski sloj patnje kao da je teže shvatiti. Blagdan je Srca Marijina i

Crkva nas poziva razmišljati o patnji Marije i Josipa, kad su izgubili Isusa. Ne optužuju se međusobno, već traže i nalaze dijete ondje gdje su ga i odveli na početku njegova života – u hramu”, naglasio je i potaknuo na razmišljanje gdje danas odvodimo djecu i koliko je moguće da nam ih padne na pamet tražiti u crkvi, tražeći rješenje pred Bogom, kod Boga.

Redovito su, pa i ovaj put, na ovome susretu pomoć iskazali oci isusovci, i to kroz ministriranje, pričešćivanje, ispovijed i podjelu sakramenta bolesničkog pomazanja.

Pridružio im se i don Ivan Čubelić, župnik susjedne župe Kraljice Mira. Pjevanje na misi animirala je s. Beatrica Bakić, milosrdnica iz Otoka. Nakon mise sudionici su se okupili u velikoj dvorani svetišta. Udruga mladih iz Konferencije sv. Duje – Split s predsjednicom Marijom Mamić pripremili su i izveli prigodan program s djecom kojima pomažu pri učenju i druže se tijekom cijele školske godine. Slavlje zajedništva nastavilo se za ručkom koji su članovi Konferencije pripremili za sve prisutne, zahvaljujući brojnim donatorima koji i sad i tijekom cijele godine prate djelovanje Konferencije. Kako je nedavno proslavljena i Godina suradnje članova vinkovske obitelji, koja je zaključena sa svetkovinom Duhova, ovaj susret je poprimio i dodatnu zahvalnu dimenziju. Prisustvovali su i članovi Marijanske vinkovske mladeži, koji su također vođeni željom da dublje zažive Kristovu istinu po duhovnosti sv. Vinka Paulskog. (s. M. Gracijana Gracin)

Susret salezijanskih župnih zborova iz Hrvatske na Kmanu

Župni zborovi salezijanskih župa iz cijele Hrvatske okupili su se u Splitu u župnoj crkvi Marije Pomoćnice na Kmanu 4. lipnja na spomendan Bezgrješnog Srca Blažene Djevice Marije na svome godišnjem susretu. Organizatori susreta su Hrvatska salezijanska provincija i splitske župe Marije Pomoćnice na Kmanu. Susret je započeo predavanjem Žana Morovića na temu „Očuvanje kulturne baštine, njegujući lokalne napjeve” uz nastup pučkih pjevača iz Tugara. Nakon poticajnoga predavanja u kojem je predavač pozvao okupljene pjevače da njeguju hrvatsku crkvenu glazbenu baštinu i da se brinu o ljepoti liturgije vodeći računa o liturgiji i liturgijskome pjevanju, uslijedilo je euharistijsko slavlje kojega je, u suslavlju s domaćim župnikom don Antom Adžamićem i pristiglim župnicima, predslavio don Milan Ivančević.

Don Milan Ivančević na početku je slavljajući okupljenima prenio pozdrave provincijala Hrvatske salezijanske provincije don Peje Orkića i izrazio

radost zbog susreta. U homiliji je propovjednik pozvao pjevače da pjevanjem radosno služe u svojim zajednicama Bogu na slavu te svojim životom i primjerom svjedoče svoju vjeru i traže Gospodina poput Blažene Djevice Marije iz evanđeoskog odlomka.

U euharistijskome slavlju pjevali su ujedinjeni okupljeni zborovi pod ravnanjem Maruše Bartolić i uz orguljsku pratnju Darije Paladin i Marijane Ćukušić. Nakon svete mise susret je nastavljen koncertom zborova koji su pristigli iz salezijanskih župa iz Belog Manastira, Nove Mokošice, Zadra, Marije Pomoćnice i Sv. Josipa iz Rijeke te zagrebačkih župa Knežije, Rudeša, Podsuseda i Jaruna te domaći zbor s Kmana. Svaki se zbor na koncertu predstavio s dvije skladbe, a susret je završen druženjem u crkvenome dvorištu uz zajednički ručak i neizostavnu pjesmu. (IKA)

Predstavljena knjiga „Korespondencija s nadbiskupom Franićem, hrvatskim nadbiskupima i biskupima (1999. - 2003.)”

U Gradskoj knjižnici Marko Marulić u Splitu 6. lipnja Bogdan Malešević, književnik i katolički publicist iz Zagreba, predstavio je svoju novu knjigu „Korespondencija s nadbiskupom Franićem, Hrvatskim nadbiskupima i biskupima (1999. - 2003.)”. Riječ je o sabranim djelima, tri knjige: „Čekajući Vassulu”, „Vjera i umjetnost” i „Korespondencija s nadbiskupom Franićem, hrvatskim nadbiskupima i biskupima”. Te tri knjige znače tri kapitalna ujedinjenja: ujedinjenje Katoličke i Pravoslavne Crkve; ujedinjenje vjere i umjetnosti i ujedinjene nadbiskupa i biskupa, pastira sveopće crkve, hijerarhije, s književnicima, umjetnicima, laicima (preko izmjene pisama B. Maleševića s desetak hrvatskih nadbiskupa i biskupa tijekom ekumenskog apostolaka jedinstvene kršćanske Europe).

„Ova ‘tri ujedinjenja’ istovremeno znače i ‘ujedinjenje Europe iznutra’, i Duha - samo preko ova tri ujedinjenja možemo doći do kraljevstva Božjeg na zemlji. Imajmo na umu također da je Ivan Pavao II. prva dva ujedinjenja proglasio i prvim zadatcima Crkve, dok se treće podrazumijeva. Svodi se na ‘poslušnost’, tako često ponavljaju,

ali ne poslušnost administrativnu i bezduhovnu, nego gotovo genijalnu, stvarateljsku, jaku Duhom. Svagdje gdje smo na vrhuncu Duha dešava se prožimanje, ono što je Ivan Pavao II, nazvao ‘izmjenom darova’”, objasnio je Malešević.

Knjigu na 240 stranica prate skenirana pisma s nadbiskupskim grbovima i žigovima, a podijeljena je u 8 cjelina ili dijelova. Prva cjelina pripada korespondenciji sa splitsko-makarskim nadbiskupom u miru tijekom jakog apostolata čiji je vrhunac u periodu od 1999. do 2003. narastao na temeljna i dubinska pitanja Crkve i Hrvatske – praćena korespondencijom sa sarajevskim kardinalom Vinkom Puljićem (2000. - 2003.) i još desetak nadbiskupa i biskupa sve do križevačkog vladike Slavomira Miklova, nadbiskupa zadarskog Marijana Oblaka (2006.) i biskupa gospićkog Mile Bogovića (2013. do danas). Tu su dotaknuta sva krucijalna pitanja moderne crkve. I to ne teoretski, ne diplomatski, nego iz svakidašnjega života. Na kraju je Malešević kazao kako se nada i vjeruje da će jednog dana nadbiskup Franić biti proglašen svetim, jer to po svome životu zaslužuje. (IL)

Okrugli stol „Medicina i milosrđe”

U organizaciji Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva Split, održan je okrugli stol na temu „Medicina i milosrđe”, 6. lipnja, u Muzeju sakralne umjetnosti na Peristilu u Splitu. Sudionici su bili prof. dr. don Tonči Matulić, prof. dr. fra Ante Vučković, doc. dr. sc. Marko Jukić i dr. sc. Anton Marović. Moderator susreta bio je fra Nikica Devčić.

„U ovoj Godini Božjega milosrđa koju je proglasio papa Franjo, te zbog potrebe unošenja milosrđa u medicinu i zdravstvo i kao sustav i u odnose zdravstvenoga osoblja prema bolesnicima, patnicima, umirućima, smatralo se korisnim progovoriti o tome te po mogućnosti razjasniti razliku između pravog i lažnog milosrđa”, kazao je na početku moderator okrugloga stola fra Nikica Devčić, u ime splitskog ogranka Hrvatskog katoličkog liječničkog društva. Napomenuo je kako se eutanazija i pobačaj mogu tumačiti kao milosrdni čini, a zapravo je to lažno milosrđe i kako treba to razjasniti i potaknuti da se u društvu započne razgovarati o Zakonu o pobačaju iz 1978. god. koji još i danas dozvoljava pobačaj djeteta do 10 tjedna u nekim tkz. indikacijama i iznad toga. „To nije milosrđe. To je nemilosrđe i prema najmanjoj djeci i prema našem narodu koji je u izumiranju”, kazao je fra Nikica.

Profesor filozofije na KBF-u u Splitu prof. dr. fra Ante Vučković govorio je o današnjem problemu shvaćanja medicine i milosrđa. „Pacijenti su prvenstveno ljudi koji imaju svoj život, strahove, uspjehe, želje, osjećaje neovisno o dijagnozi i kad taj dio njihova života ne dođe do izražaja u kontaktu s liječnikom, onda je obostran gubitak jer gubi se kontakt u važnom odnosu čovjek, pacijent – liječnik”. Nadalje, pojasnio je kako se tu događa prvi važni odnos, milosrđe kao sućutni afektivni odnos ili komunikacija koji uvažava cjelokupnoga čovjeka sa svim njegovim potrebama i strahovima. „Budući da je taj dio često puta nedostatan jer liječnici zbog razumljivih svojih problema i budući da Katolička crkva u svom obrednom pristupu pacijentima ima velikih nedostataka,



može se dogoditi drugačiji pristupi liječenju, ono što se danas najčešće naziva alternativa medicina”.

Kada je riječ o milosrđu i medicini fra Vučković zaključuje da se to svodi na „vrlo važan moment ljudskih odnosa koji ne smiju gubiti na važnosti bez obzira čim se mi bavili. Dočim se bavimo čovjekom kao osobom sa svim što je on, čovjek dolazi u prvi plan”.

Dr. sc. Anton Marović neurolog KBC-a Split govorio je o suvremenoj zapadnoj medicini koja je tehnološka i koja je izgubila mesijanski bit i smisao. „Ona je opčinjena najmodernijom tehnologijom te postaje sama sebi svrhom. Iz toga izvire teške etičke dileme, problemi i pitanja te milosrđe i ljubav prema bližnjemu postaju otrcane fraze”, kazao je. Nadalje, istaknuo je kako su profit farmaceutskih tvrtki, smanjenje novca koji je na raspolaganju za održavanje zdravlja pacijenata i borba za životnu zaradu neposrednih izvršitelja medicinskih usluga bitno promijenili shvaćanje medicine i cjelokupnog medicinskog osoblja. Funkcioniranje postaje glavno mjerilo i nameću se stavovi o kvaliteti života koja postaju mjerila medicinskoga ponašanja i iz toga proizlaze smjernice o funkcioniranju medicine. Kao primjer naveo je kako po tome reanimacija nije više borba za život po svaku cijenu, nego se na početku reanimacije ide za tim da se vidi odakle se počinje, što će se dobiti i što se uopće može dobiti.

Doc. dr. sc. Marko Jukić anesteziolog KBC-a Split razdvojio je dužnost liječnika od čina milosrđa. Kazao je kako je dužnost svakoga liječnika

pratiti pacijenta od dijagnoze do terapije, no pored dužnosti, istaknuo je, „liječnik može izraziti milosrđe naročito prema teškim bolesnicima dodatnom pažnjom”. U nastavku je naglasio dva problema današnje medicine koja su dovela do dehumanizacije. Kao prvi primjer je naveo dehumanizaciju pacijenta kojeg se tretira samo kao broj koji im služi za objave, simpozije i na njega se ne gleda kao na osobu. Drugi problem dehumanizirane medicine je profit. „Veza između medicine i milosrđa postoji no najvažnije za liječnika je da ispunjava svoju dužnost i tek tako će biti i human i milosrdan”, kazao je dr. Jukić.

Prof. moralne teologije i dekan KBF-a u Zagrebu prof. dr. don Tonči Matulić govorio je o milosrđu kao samilosti ili dužnosti i istaknuo da koliko god suvremena medicina bila supertehnologizirana, zaokupljena svačim što medicina nije: aparatima, tehnikom, preparatima, ekonomijom, cijenama, politikama, bit medicine je milosrđe. Polazeći od činjenice da je čovjek krhko, slabo, boležljivo biće koje treba pomoći, ustvrdio je da je od samog početka bit medicine, pomoći čovjeku u potrebi. „Bolnice nisu ništa drugo nego mjesta na kojima liječnici koji osjećaju liječništvo kao poziv, koji doživljavaju medicinu

iz njezine biti, a pogotovo ako se radi o katoličkom, kršćanskom liječniku koji živi milosni život, mogu po sve dane i noći biti milosrdni Samaritanci”, kazao je prof. dr. don Tonči Matulić. U nastavku je dodao kako je to jedini način da se hipertehnologizirana medicina zaokupljena mnoštvom nemedicinskih preokupacija onemogućući da se pretvori u svoju suprotnost, da bude okrutna, bešćutna i nemilosrdna, a liječnici egzekutori takve medicine. „Sve se to u medicini već vidi ako gledamo što se događa i kakve se sve sjene nadviju nad fenomenom kraja ljudskoga i početkom ljudskoga života u kliničkom kontekstu. Onda ćemo vidjeti da medicina i liječnici pristaju na okrutnosti i to se ne može zvati ni medicina niti se povezivati s plemenitom uzvišenim liječničkim pozivom. Potrebno je medicinu misliti iz njezine biti, a to je uzvišena humanistička milosrdna praksa i liječnika temeljem njegova poziva upravo da bude onaj koji i kako ga je Hipokrat zvao „liječnik, mudrac do samoga Boga”. A kršćanski liječnik to doživljava kao svoj poziv: da bude milosrdni Samaritanac u svojoj liječničkoj praksi”, zaključio je prof. dr. don Tonči Matulić. (ZA)

Peti molitveni susret za duhovna zvanja

U organizaciji Ureda za pastoral duhovnih zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije 6. lipnja u velikoj kape li Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu održan je peti molitveni susret za duhovna zvanja. Tema ovog posljednjeg susreta u ovoj akademskoj godini bila je „Srce Isusovo i duhovni poziv”. Molitveni susret predvodili su novaci Družbe Isusove sa svojim magistrom p. Stipom Balatincem. Program je započeo klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom molitvenim poticajem i razmišljanjem o odnosu Srca Isusova i duhovnih zvanja.

Potom je uslijedilo euharistijsko slavlje koje je predvodio p. Stipo Balotinec, a u koncelebraciji je bio don Jure Bjeliš, ravnatelj splitskog Nadbiskupskog sjemeništa i povjerenik za duhovna zvanja. P. Balotinec je u središte svoje propovijedi stavio ovu misao: „Ne posustati! Isus u svojoj ljubavi prema nama ne posustaje i ne umara se. Uzvratimo mu tu



ljubav ustrajnom molitvom za nova duhovna zvanja i ustrajnim životom onih koji su se već odazvali. Dajmo srce za Srce!” Uz prisutnost sestara iz različitih redova, njihovih kandidatica te lijep broj vjernika laika misu su animirali isusovački novaci ministriranjem, čitanjima i pjevanjem uz gitaru i orgulje. (p. Stipo Balotinać)

Sedmodnevno Jerihonsko bdijenje za domovinu



političkoj i ekonomskoj, ali to je manje bitno i rješivo je, a jedina stvar koja nas treba zabrinjavati je demografija našeg naroda. Zato prikažimo Bogu domovinu i ovu duhovnu krizu, jer njemu je uvijek moguće svako zlo pretvoriti u dobro, a mi samo trebamo imati otvoreno srce prema Bogu i Blaženoj Djevici Mariji”, rekao je don Mladen pozivajući na pouzdanje i nadu.

Kroz sedam dana misna slavlja predvodili su fra Mate Puđa, fra Nikica Devčić, fra

U srednjovjekovnoj crkvi sv. Trojice na Poljudu u Splitu od 1. do 7. lipnja odvijalo se danonoćno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom pod nazivom „Sedam Jerihonskih trubli za domovinu”. Molitva je organizirana na spomen Branimirove godine 7. lipnja 879. godine i bila je namijenjena za jedinstvo i slogu hrvatskoga naroda po zagovoru svetih mučenika.

Bdijenje je završeno svečanim misnim slavljem koje je 7. lipnja predvodio don Mladen Parlov, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu. Istaknuo je da se trebamo, umjesto u sebe, pouzdati u Boga. „Danas se u našoj domovini priča o krizi,

Josip Marčelić, don Marko Čubelić, p. Radojko Karaman i fra Josip Lucić. Uz članove molitvenih zajednica i potporu redovničkih zajednica, molitvi se odazvao velik broj vjernika koji vjeruju da je uz pomoć Krista i Majke Marije sve moguće te da će se uz vjeru ovakvo društveno malodušje, preokrenuti u čvrsti optimizam i prosperitet u našem narodu.

Organizatori bdijenja bili su Župni ured sv. Trojice, Molitveni savez Legije Srca Isusova i Marijina, Koordinacija štovatelja Božjega milosrđa Split, Hrvatska udruga Benedikt i molitvene zajednice Splita i okolice. (Petar Rubić)

Blagoslovljen novi kip sv. Ante u crkvi sv. Frane na Obali

Posljednjeg utorka u pobožnosti trinaest utoraka svetom Anti, 7. lipnja, u samostanskoj crkvi franjevac konventualaca - sv. Frane na Obali u Splitu, blagoslovljen je novi kip sv. Ante. Obred blagoslova vodio je fra Žarko Relota, gvardijan samostana sv. Frane i župnik Župe sv. Stjepana pod borovima. „Bože, izvore svekolike milosti i svetosti, dobrostivo pogledaj ove svoje sluge koji nabaviše kip sv. Ante. Daj nam da iskusimo snagu njegova zagovora. On je Kristov prijatelj i subaštinik. Neka nam blista kao svjedok evanđeoskog života, a kod tebe neka nam bude odličan zagovornik”, rekao je fra Relota



blagoslivljajući novi drveni kip sv. Ante, nabavljen zahvaljujući dobrovoljnim priložima župljana i štovatelja sv. Ante. Kip će za vrijeme devetnice sv. Anti, a ubuduće i za vrijeme pobožnosti trinaest utoraka sv. Anti, biti izložen u klaustoru samostana.

Blagoslovu kipa prethodila je molitva krunice i svečano euharistijsko slavlje koje je predvodio don Tomislav Čubelić, župnik u splitskoj katedrali sv. Dujma. „Došli smo zatražiti blagoslov od Boga u liku sveca kojeg rado štujemo. Ne radi se o drvenom kipu, nego o snazi sveca koji je svojom veličinom i karakterom, svjedočanstvom života i evanđelja u mnogočemu zaslužan što naš svijet nije toliko zao i da u njemu ima dobrih ljudi”, rekao je prigodnoj homiliji don Čubelić. Govoreći o blagoslovu koji površno i olako shvaćamo istaknuo je da je blagoslov dar Boga koji je vezan za život čovjeka. „Blagoslov

je u Bibliji snažno prisutan. Ondje stoji najljepša blagoslovna molitva 'Neka te blagoslovi Gospodin i neka te čuva.' Iz toga zaziva možemo iščitati puno - blagoslov se zaziva uvijek na drugoga, a ne na sebe. Kristu nitko ne dolazi sam”, rekao je i pozvao okupljene vjernike da se sjete, kada budu molili pred kipom sv. Ante, ali i inače, moliti i zazivati blagoslov za svoje bližnje.

Fra Žarko Relota zahvalio je svima koji su sudjevali u pobožnosti trinaest utoraka sv. Anti i svima koji su na bilo koji način pomogli pri kupnji novoga kipa koji je izložen na javno štovanje. Misno slavlje pjesmom je obogatila klapa Policijske uprave splitsko-dalmatinske „Sveti Mihovil”, a blagoslov kipa pjesmom je pratio mješoviti župni zbor pod vodstvom s. Nediljke Milanović Litre. (KB)

Rekolekcija svećenika Poljičkoga dekanata

Župnici Poljičkoga dekanata okupili su se 8. lipnja na svoju mjesečnu rekolekciju u župi Ostrvici. Predvoditelj je bio mons. dr. Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije, a bilo je nazočnih 15 župnika; dvojica su bila spriječena zbog župničkih obveza. Duhovni dio rekolekcije u župnoj crkvi sv. Nikole pred izloženim Presvetim Otajstvom animirao je voditelj. U prigodnoj homiliji istaknuo je Kristovu ljubav prema čovjeku, koju Crkva slavi i propovijeda, potičući vjernike i svećenike da je nasljeđuju. Klanjanje je završeno litanijama Presvetog Sakramenta i blagoslovom.

Zatim je u dvorani župne kuće otpočeo radni dio susreta. Dekan don Vlade Đuderija pozdravio je sve kolege kao i voditelja dr. Ančića te podsjetio na teme i rad Petog pastoralno-katehetskog kolokvija za svećenike u Zagrebu (24. i 25. veljače 2016.) na kojemu je kao dekan sudjelovao. Na kolokviju su nastupila četiri predavača: doc. dr. sc. Ivan Šimović (Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu) održao je izlaganje pod naslovom „Obitelj u Hrvatskoj, orisi društvenih i kulturnih promjena obitelji kao zajednice”; mons. Tomo Vukšić, vojni ordinarij u BiH, govorio je o temeljnim naglascima u radu XIV. Redovne biskupske sinode o obitelji u Rimu (2015.), sažimajući glavne misli sinodskog izvješća; mons. Renzo Bonetti, zauzeti pastoralac iz Italije, tumačio je milost sakramenta ženidbe; vlč. mr. Robert Šreter održao je predavanje pod naslovom „Obitelj - budućnost župne zajednice. O zajedničkom hodu župne zajednice i

obitelji kao kućne crkve”. Bilo je i nekoliko radionica koje su predvodili uglavnom angažirani i za to osposobljeni vjernici laici. Iznosili su svoja iskustva osobito u radu s mladim obiteljima te davali sugestije i odgovarali na postavljena pitanja. Sinteza kolokvija mogla bi se sažeti u sljedećim mislima: (1) Obitelj nije samo datost i vrjednosta, nego je kršćanska obitelj prije svega otajstvo. Ona je na neki način odraz, uprisutnjenje i aktualizacija trojstvenog zajedništva u Bogu. Obitelj je „ikona Trojstva”, djelotvorni znak nedjeljivog jedinstva između Krista i Crkve. (2) Mi kao i cijela Crkva ne trebamo proklinjati tamu svijeta, nego unositi svjetlo i naviještati evanđelje obitelji. (3) Crkva se ostvaruje i živi u obitelji, obitelj gradi Crkvu...

Nakon dekanova izlaganja riječ je preuzeo predvoditelj dr. Ančić, koji nam je opširno iznio sadržaj postsinodalne pobudnice pape Franje „Amoris Laetitia – Radost ljubavi”. Osobito se zaustavio na pastoralnim smjernicama iz drugoga dijela pobudnice koje se mogu naznačiti ključnim izrazima: pratiti, razlučivati i uključivati. Papa ne mijenja crkveni nauk o braku i obitelji, ali mijenja pastoralni pristup obiteljskim situacijama. Nakon predavanja uslijedila je kratka rasprava s voditeljem te obavijesti o nekim praktičnim događanjima u župnim zajednicama Poljičkoga dekanata. Na kraju je domaćin susreta don Bariša Plečaš, župnik Ostrvice, za sve okupljene kolege priredio ručak. (Vlade Đuderija)

36. Susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije



jednog od najvećih apostola i misionara prve crkvene zajednice, nazvao starijim ministrantom. „Bez vode i vina ne možemo slavi misu. Upravo mi na oltar nosimo te darove koji nisu naši, već su Božji dar, ali nas predstavljaju. Sv. Barnaba oltaru Gospodnjem nije samo dodao kruh i vino, već sve što je

U organizaciji Ureda za pastoral duhovnih zvanja 11. lipnja u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu održan je trideset i šesti Susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije. Na susretu se okupilo gotovo 400 ministranata osnovnoškolaca od 4. do 8. razreda te srednjoškolca, a u pratnji su bili njihovi svećenici i voditelji ministrantskih zajednica. Cilj susreta bio je potaknuti rast u zajedništvu i prijateljstvu s Kristom, raditi na osjećaju pripadnosti i ljubavi prema Crkvi, nadbiskupiji i župnoj zajednici, osvješćivanje smisla i važnosti služenja kod oltara te promocija i animacija duhovnoga poziva. Riječi dobrodošlice svim okupljenima uputio je don Jure Bjeliš, povjerenik za duhovna zvanja i ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa. Istaknuo je da je ovaj susret kruna brojnih susreta ministranata koji se događaju za vrijeme školske godine, a podsjetio je i na Ministrantsko ljeto koje će se održati u srpnju u marijanskom svetištu u Vepricu. „Danas smo se okupili na druženje, zabavu, igru i molitvu. Vi ste bogatstvo naše Crkve stoga zajedno s vama želimo moliti i pratiti vas na vašem životnom putu da izrastete u poštene i dobre ljude i vjernike”, rekao je don Bjeliš. U prvom dijelu susreta ministranti su mogli uživati u zanimljivim i poučnim video projekcijama i skečevima koje su pripremili članovi Hrvatskog nadzemlja. Također, odigran je i kviz znanja na temu „Godina milosrđa”.

Središnji je događaj bila velika procesija oko sjemenišne zgrade i svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje koje je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. Kako se susret odvijao na spomendan sv. Barnabe nadbiskup je tog sveca,

imao. Prodao je svoje imanje, novac dao apostolima i siromasima, te postao poslužitelj evanđelja”, rekao je te, usporedivši ministrante s Barnabom, istaknuo da su i oni poslužitelji koji osim kruha i vina na oltar pronose sebe, svoj talente i vrijeme. Nadbiskup je pozvao dječake da svjedoče svoje opredjeljenje za Krista ne samo za oltarom, već i u školi i na igralištu, te je zaželio da se još više uključe u život svojih župnih zajednica, a sve što u ministrantskome služenju osjete i dožive, ugrade u svoj život.

Nakon euharistijskog slavlja, uslijedilo je zajedničko druženje uz hranu i piće te sportski i rekreativni dio – natjecanja u nogometu, košarci, igri graničara, povlačenju konopca, šahu i društvenoj igri „Milosrdni Isus”. Na samom kraju don Jure Bjeliš udijelio je prigodne darove - slatkiše, knjige, medalje i pokale najboljim ekipama iz kviza znanja te iz sportskog dijela natjecanja. Najbolji u kvizu znanja bili su ministranti iz Kaštel Lukšića, a drugo mjesto osvojila je ekipa župe Brda. U nogometu prvo mjesto pripalo je župi Pujanke, drugo Župi sv. Nikole - Metković, a treće župi Mertojak. Najbolji iz košarke bili su ministranti župe Košute, potom župe Metković, pa župe Sućidar. U igri graničara pobijedila je župa Metković, a drugi najbolji bili su ministranti župe Košute. U potezanju konopca pobijedila je župa Kaštel Lukšić, druga je bila župa Kamen, a treća župa Pujanke. U društvenoj igri i u šahu dijelile su se pojedinačne nagrade. U društvenoj igri najbolji je bio predstavnik župe Brda, potom župe Radun te župe Kaštel Gomilica. U šahu prvo mjesto osvojio je predstavnik župe Pujanke, drugo župe Kamen, a treće župe Vidonje. Susret je završio zajedničkom molitvom. (KB)

Duhovna obnova za mlade

U studentskoj kapelici na Kampusu u Splitu 12. lipnja održana je duhovna obnova pod nazivom: „Bog nas je ljubio i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijeh naš“ (1 Iv 4, 10b) koju je predvodio don Ante Rako.

Duhovna obnova započela je pokorničkim bogoslužjem i sakramentom ispovijedi. Misu je predvodio don Ante Rako uz koncelebraciju don Mihaela Provića, studentskog kapelana. U propovijedi je don Ante tumačio dnevno evanđelje. Usporedio je odnos farizeja i žene prostitutke prema Isusu, te ga smjestio u današnje vrijeme. Prostitutka zna razgovarati s Isusom, ne pristupa Isusu s lažnom slikom o sebi i upravo zbog toga zna razgovarati s Bogom. Kao glavni problem neuslišane molitve don Ante vidi u



nepoznavanju pravog i iskrenog razgovora s Bogom i ljudskoj osrednjosti. Duhovnu obnovu glazbeno je animirao VIS Veritas. (AMar)

Caritasova akcija prikupljanja i podjele udžbenika za osnovne škole



Caritas Splitsko-makarske nadbiskupije i ove godine organizira prikupljanje i podjelu udžbenika za osnovne škole. Akcija počinje u ponedjeljak, 13. lipnja, i trajat će do početka nove školske godine. Roditelji, odnosno učenici mogu udžbenike donijeti u sjedište Caritasa na adresi Zrinsko-frankopan-

ska 43. Škole koje prikupe veće količine udžbenika mogu se javiti Caritasu koji će ih preuzeti na adresi škole. Upute o tome vjeroučitelji su već dobili pismenim putem.

Ovom akcijom Caritas želi potaknuti učenike i roditelje da ne bacaju udžbenike, nego da se uključe u ovu Caritasovu akciju kojom se postiže ekonomski i ekološki učinak. Ako se uzme da je prosječna vrijednost jednog udžbenika 50 kuna, onda je vrijednost ove akcije na godišnjoj razini 150.000 kuna. Udžbenici će se prvenstveno dijeliti djeci siromašnih obitelji na temelju preporuke župnog ureda ili centra za socijalnu skrb. U preporuci treba navesti broj školske djece u obitelji, te razrede koje pohađaju. (Slavko Jerončić)

Blagdan sv. Ante u Tučepima

Tradicionalno najveća proslava sv. Ante Padoanskog u Makarskom primorju održala se na svečev blagdan 13. lipnja u Tučepima, mjestu koje toga sveca cijelog svijeta slavi kao zaštitnika župe i kao Dan općine. Središnje misno slavlje u župnoj crkvi sv. Ante u Gornjim Tučepima predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U suslavlju su bili svećenici Makarskoga dekanata predvođeni župnikom fra Nediljkom Šabićem, dekanom don Pavlom Banićem i gvardijanom makarskoga samo-

stana fra Antom Čovom. Misi je prethodila svečana procesija s cvijećem okićenim svečevim kipom koji su nosili članovi Dobrovoljnoga vatrogasnog društva Tučepi, uz pratnju djevojaka i mladića u narodnim nošnjama, prvopričesnika i brojnoga vjerničkog puka.

Čestitavši blagdan sv. Ante cijeloj župnoj zajednici i brojnim hodočasnici, mons. Barišić je u uvodu rekao da nas slavlje sv. Ante poziva da smanjimo distancu koja nas udaljava od toga da i mi bu-

demo poput ovog sveca – prijatelji Božji i prijatelji ljudi. „Blagdan sv. Ante slavimo kada završava školska godina. Znakovito je to jer je sv. Ante bio nastavnik. Zanimljivo je vidjeti kako su školske klupe danas prazne, a mnoštvo različitih generacija hrli u dvorane, svetišta i crkve poslušati što im ima za reći ovaj veliki učitelj”, rekao je nadbiskup u prigodnoj homiliji. Naglašavajući kako je ovaj svetac imao zanimljiva i suvremena predavanja od kojih su neka u pisanom obliku nama dostupna danas, citirao je jednu od najpoznatijih misli sv. Ante: ‘Riječ je živa kad govori život. Neka zato prestanu riječi, a neka progovore djela. Prepuni smo riječima, prazni djelima’. Nadbiskup je nadodao da je sv. Ante učio iz



Svetog pisma, a njegov učitelj je bio sam Isus Krist te je upravo u tome izvor njegova znanja i veličine. „Sv. Ante nas poziva da slijedimo Krista djelima i srcem, a ne samo riječima i znanjem. Ako ostanemo samo na znanju, a vjeru ne primijenimo, dogodit će se ono što se već puno puta događalo kroz našu povijest. Nisu bili neuki oni koji su među Izraelcima dali načiniti zlatno tele ili oni koji su izmislili totalitarne režime. Dapače, bili su najinteligentniji ljudi. No, koji

je rezultat toga? Bili su oslonjeni na svoju mudrost, nisu imali vjeru te su urušili temelje svoga naroda i udaljili ga od Boga, ali i čovjeka. Zbog njih mi danas gradimo na ruševinama”, istaknuo je primijetivši da upravo sv. Ante u takve sredine unosi vjernost, nadu i pouzdanje u Boga.

U nastavku je mons. Barišić rekao kako su mnogi danas došli sv. Antu moliti za zagovor kod Boga za naše najmilije, da intervenira u naše živote i pomogne nam, no da rijetki razmišljaju o tome što uopće znači zagovor ili intervencija. „To znači ući u životnu situaciju i poduzeti nešto. Nemojmo danas doći kući, a da naše molitve ostanu samo na riječima. Ne pretvarajmo svoje najbliže u strance, već

ih saslušajmo s pažnjom, uvažimo ih s ljubavlju, pa će naše obitelji biti mjesta radosti i Božje prisutnosti”, zaključio je nadbiskup i želio da nam sv. Ante svima pomogne da doista postanemo prijatelji Božji i prijatelji ljudi. Po završetku misnoga slavlja, koje je pjesmom obogatio župni zbor, riječi zahvale nadbiskupu, braći svećenicima i svima koji su sudjelovali u proslavi uputio je župnik fra Nediljko Šabić. (KB)

Proslava sv. Ante u svetištu na Poljudu

„Hvala ti, Gospodine, što si dao velike ljude koji su obogatili svoje vrijeme, a obogaćuju i sve generacije i vremena. Hvala ti za tvoga i našega sv. Antu”, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uvodeći u misno slavlje i proslavu blagdana sv. Antuna Padovanskoga 13. lipnja u franjevačkom samostanu na Poljudu u Splitu. Središnja proslava u tom najvećem svetištu sv. Ante na našoj obali započela je blagoslovom novoga kipa sv. Ante, smještenom u obnovljenom dvorištu samostana. Kip sv. Ante zagledanog u Bibliju i s Malim Isusom u rukama djelo je akademskog kipara Kažimira Hraste. Apsidu oko kipa obogatile su brončane ploče s četiri plitka reljefa na kojima je prikazan život sv. Ante, a koje je izradio akademski kipar fra Joakim Jaki Gregov. Pe-

rivoj je obogaćen i podnim mozaikom, radom akademskog slikara Jeronima Tišljara, koji prikazuje sv. Antu u trenutku kada je, razočaran ljudima koji nisu marili za Boga, propovijedao ribama. Idejni nacrt cjelovitog uređenja vanjskog dijela svetišta napravio je arhitekt Florijan Škunca.

Tisuće vjernika Splita i okolice, štovatelja padovanskog sveca krenulo je potom u tradicionalnu procesiju oko svetišta, noseći cvijećem okićeni kip sv. Ante, a potom je u dvorištu služena svečana misa, koju je svojom pjesmom animirao mješoviti župni zbor pod vodstvom č.s. Lidije Čotić. „Nije slučajno da školska godina završava oko blagdana sv. Ante jer upravo je on bio nastavnik, i to vrlo zanimljiv. To znamo po njegovim tekstovima koji su zapisani



i koje danas mi čitamo. U jednom tekst kaže ovako: 'Riječ je živa kad govori život. Neka zato prestanu riječi, a neka progovore djela. Prepuni smo riječima, prazni djelima'. Školske klupe su danas prazne, a svetišta i crkve pune. Mnoštvo ljudi želi čuti tog velikog profesora i biti njegovi učenici", rekao je nadbiskup Barišić u homiliji. Pojasnio je kako je obrazovanje i znanje važno, no da smo kroz povijest svjedoci da najinteligentniji i najobrazovaniji ljudi ne čine samo dobra i uzvišena djela, već mogu svoj narod voditi putem propasti. Navodeći kao primjer pojedince u Izraelu koji su dali izraditi zlatno tele, kao i tvorce totalitarnih ideologija, upozorio je da znanje, talenti i pouzdanje u vlastitu mudrost bez Boga i ljubavi prema bližnjemu za sobom ostavljaju ruševine na kojima onda buduće generacije gube nadu i teško mogu graditi svoj prosperitet. „Sv. Ante našao je izvor svoje mudrosti i nadahnuća u Isusu Kristu i pokušao je tu Radosnu vijest svojim životom svjedočiti i donositi bližnjima. Molio je slušajući. Stvorio je u sebi tišinu da bi Boga mogao čuti i otvoriti srce za njegove darove. Nama danas upravo to nedostaje – tišina, da bi mogli čuti Gospodina i svoje bližnje. Naši odnosi zatrpani su brojnim riječima i argumentima, a malo slušamo i uvažavamo druge. Ne razumijemo se ni na materinskom jeziku. Upravo zato nas sv. Ante poziva na manje riječi, a više djela", naglasio je i nadodao da ne živimo slobodu u punini te da smo pozvani nanovo je otkriti i sa svojim bližnjima živjeti.

Nadbiskup je istaknuo da je sv. Ante mnoge duhovne i tjelesne rane izliječio molitvom i zagovorom te kako je potrebno pogledati značenje te riječi. „Za-

govarati znači sići u ljudsku stvarnost, među probleme i patnje. Znači dijeliti taj križ s bratom čovjekom, a ne ostati po strani. Takav pristup liječi i ozdravlja. Toga smo svi potrebni danas", posvijestio je i spominjući kako su svi danas došli moliti zagovor sv. Ante za svoje najmilije, no ako nam to ostane samo na riječima, a mi ništa ne učinimo da upoznamo i zajedno mijenjamo stvarnost osoba za koje molimo, ništa nismo naučili od sv. Ante. „I mi možemo, poput sv. Ante, oživljavati. Puno je danas zamrlih odnosa, prijateljskih i obiteljskih. Što radimo po tom pitanju? Oživljavamo li te odnose ljubavlju prema osobi?" Zamolio je sv. Antu da nam pomogne da i mi svojim životom, nadom i ljubavlju budemo nanovo rođeni i postanemo učenici i učitelji, prijatelji Boga i ljudi.

Riječ zahvale mons. Barišiću, svim svećenicima koji su vjernicima bili na raspolaganju za vrijeme trodnevnice, ali i pobožnosti trinaest utoraka sv. Anti na kraju mise uputio je župnik fra Frano Delić. Posebnu zahvalu iskazao je svim dobročiniteljima koji su pomogli da svetište na Poljudu uređenjem poprimi novi, ljepši izgled. Rijeka vjernika Splita i okolice i ove je godine svjedočila koliki je trag u Crkvi ostavio ovaj svetac čijem zagovoru se utječu svi vjernici, a osobito djeca. Župa svete Trojice za blagdan sv. Antuna Padovanskog pripremala se trodnevnicom od 10. do 12. lipnja. Mise su predvodili fra Mijo Džolan, p. Stipo Balatinac i fra Ivica Jurić, a pjevali su klapa HRM „Sveti Juraj", župni zbor Svete Trojice i VIS Abba. Na dan proslave mise su služene cijelo jutro, a središnjem euharistijskom slavlju pretходила je misa s blagoslovom djece i cvijeća. (KB)

Priznanja najboljim ekipama i igračima KMNL-a „Ivan Pavao II.”

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je 14. lipnja u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu, pobjednike 11. sezone Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.” Splitsko-makarske nadbiskupije. Tom je prigodom udijelio je odličja, pehare i medalje najboljim momčadima i igračima. Uz nogometaše, trenere i župnike, susretu su prisustvovali i voditelj KMNL-a Mladen Jurić te povjerenik za mlade don Mihael Prović. Prvoplasirana ekipa prve lige je momčad Župe sv. Josipa iz Dugog Rata. Drugo mjesto pripalo je momčadi splitske župe Gospe od Ružarija (Sv. Dominik), dok je treće mjesto osvojila Župa sv. Mateja sa splitskih Ravnih. Najbolji igrač je Marin Jukić (Dugi Rat), najbolji vratar Marin Terzić (Dugi Rat), a najbolji strijelac je Ante Pavić (Ravne njive). Fair-play momčad je iz Župe Gospe od Ružarija (Sv. Dominik) - Split.

Dvije drugoligaške momčadi plasirale su se u prvu ligu: prvoplasirana momčad Župe sv. Miho-vil sa Kamena iz Splita i drugoplasirana momčad Sv. Jure iz Kaštel Sućurca, dok će se trećeplasirana momčad župe Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Kaštel Lukšića za ulazak u prvu ligu morati boriti i dogodine. Najbolji strijelac druge lige je Milan Dru-žijanić (Kamen).

Prigodnu riječ izrekao je nadbiskup Barišić čestitavši mladima na odličjima zasluženim športskim rezultatom, ali još više požrtvovnošću, koju su uložili kao pojedinci i kao momčad. „Vjerujem da svako od vas osjeća čast i ponos što pripada svojoj ekipi, ali i još više, što ste dio Katoličke malonogometne lige. Vaša pripadnost ovoj ekipa u mnogočemu vas uči kako igrati druge, životne utakmice. Ne zaboravite



da najveći uspjeh koji možete ostvariti je da se formirate kao dobri ljudi i kao kršćani”, kazao je nadbiskup te, zahvalivši svima što su dostojno predstavili mjesnu Crkvu i na nacionalnoj završnici KMNL-a Crkve u Hrvata u Dubrovniku, zaželio da svi u životu zasluže trofej za fair play.

U ime Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije i cijele KMNL-a, koja se održava već devetu sezonu za redom, riječ zahvale uputio je voditelj lige Mladen Jurić. Istaknuo je kako je natjecanje bilo neizvjesno do samoga kraja te kako liga iz godine u godinu raste kvalitetom, ali i ono važnije, zapažen je znatan pomak u lijepom ponašanju na nogometnom terenu, ali i zauzetošću u župnom pastoralu. Također, izrazio je zadovoljstvo zbog velikog odaziva svih ekipa na duhovne obnove koje su bile organizirane za vrijeme kupa. Zahvalio je nadbiskupu na svesrdnoj duhovnoj i materijalnoj podršci. Nakon zajedničke fotografije kod reljefa sv. Ivana Pavla II. u njegovoj dvorani u Ordinarijatu, druženje je u dobrom raspoloženju i razgovoru o aktualnom Europskome prvenstvu nastavljeno uz prigodni domjenak u vrtu. (KB)

Proslavljen blagdan sv. Vida - zaštitnika župe Vid



Blagdan zaštitnika župe Vid - sv. Vid, proslavljen je 15. lipnja jutarnjom misom u crkvi sv. Vida i središnjom večernjom u crkvi Gospe Snježne koju je predvodio prof. dr. sc. Nediljko Ante Ančić u koncelecijaciji bivšega župnika don Mladena Margete i sadašnjega - don Ive Bezine. Misno slavlje uzveličali su pučki pjevači, župni i zbor mladih kojima ravna Anita Cuca Bebić.

Govoreći o sv. Vidu, mučeniku svete vjere koji je živio u teškom vremenu progonstva cara Dioklecijana i podnio mučeničku smrt, don Nediljko je

istaknuo kako je sv. Vid pokazao ustrajnost, čvrstoću i opredijeljenost za vjeru u Isusa Krista i vjeru u kršćanski put na koji ga je Gospodin pozvao. Nije se kolebao, nisu ga mogle slomiti sve kušnje, sve nevolje, progonstva, zamamljivost, lažna obećanja - kao mladi čovjek ostao je nesalomljiv. Stoga je pozvao napose mlade krizmanike kojima je podijelio sakrament potvrde da im sv. Vid bude uzor i poticaj i u ovome našem teškom i nemirnom vremenu. Naglasio je kako biti kršćanin znači ne nositi samo ime kao kršćanin, nego ići kroz život u zajedništvu i prijateljstvu s Isusom, slušati uvijek iznova riječ Božju, držati se njegovih uputa, njegovih zapovijedi i slijediti poticaj njegova Sv. Duha, ostati u njegovoj ljubavi i tako ostati njegovi svjedoci u ovom svijetu. „To nije uvijek lako jer smo po naravi slabi i grješni ljudi, skloni zlu - zato u sebi osjećamo borbu svladavanja, odricanja, napora da se odupiremo grijehu. Božanska ljubav ima strpljivosti, veseli se našem

obraćenju, svakomu malom duhovnom pomaku i zato je kršćanska vjera i evanđelje radosna vijest. Zato, tko ima potpun oslonac na Boga, ne može propasti, može trpjeti, može mu se sve oduzeti - on ne propada, ukorijenjen je u Bogu, već sada ima život, i na kraju u obilju u vječnosti”, pojasnio je don Nediljko Ante.

„Duh Sveti koji nas pročišćava i obnavlja sve ono što je nezdravo, a daje da se razvija sve ono što je plemenito, daje nam snagu da možemo krotiti svoju sebičnost, oholost, povezuje nas u zajedništvo vjere i osposobljava da riječju i životom budemo pravi vjernici, daje božanski život. Ako ostanete povezani s Kristom Spasiteljem i otvoreni za poticaje njegova Duha, onda će vaš život donijeti ploda, uspjeti i biti blagoslovljen. Neka vas u tim naporima potiče i zagovara naš današnji svetac zaštitnik - sv. Vid”, poručio je don Ante. (AM)

Blagdan sv. Vida u Čačvini

Misnim slavljem i pučkom feštom Čačvinjani i više stotina njihovih gostiju 15. lipnja proslavili su blagdan svetoga Vida. Svečanost je počela svečanom svetom misom i procesijom koju je uz župnika župe Vrpolje-Čačvina don Josipa Bečića, sinjskog gvardijana fra Petra Klapeža i ostale svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije predvodio cetinski dekan i triljski župnik don Stipe Ljubas.

„Ovih dana pratimo i bodrimo našu nogometnu reprezentaciju na Europskome prvenstvu, i to je dobro. Međutim, na ovom mjestu ispod čačvinske utvrde i crkve Svih svetih, mi danas slavimo jednog od najmlađih članova Božje reprezentacije, a to je sveti Vid. Proslavimo ga s ljubavlju i vjerom, jer on je u cijelome svom životu bio odan i vjeran kapetanu svoje reprezentacije, Isusu Kristu”, kazao je na početku propovijedi don Stipe Ljubas, koji je okupljene vjernike pozvao da se u svakodnevnom životu i radu puno više posvete vjeri, ljubavi, obitelji i domoljublju kao najvažnijim vrijednostima hrvatskoga naroda.

Nakon misnoga slavlja svečanost je nastavljena prigodnim kulturnim i umjetničkim programom na mjestu Megdan. Naime, na ovome zanimljivom i povijesnom mjestu, u podnožju čačvinske utvrde, u davna su se vremena stari Čačvinjani poslije mise



za Sve svete okupljali, plesali kola i čuvali običaje. Pjevale su se rera i ganga, guslilo se i diplilo, obnovili su se stari običaji. U prigodnome programu koji je vodio Ante Botić nastupili su etnobaštinici iz cijele Cetinske i susjedne imotske krajine. Do dugo u noć s Čačvine je odjekivala pjesma reraša i gangaša, čuli su se diplari i guslari, kao u neka davna vremena. Cijelu manifestaciju, zajedno s prijateljima iz drugih sela i ustanova, organizirali su Župni ured Vrpolje-Čačvina, MO Čačvina i suorganizator KD Trilj. U ime organizatora riječi zahvale uputili su župnik župe Vrpolje-Čačvina don Josip Bečić i predsjednik MO Čačvina Filip Žaper, koji su zajedno s predsjednikom KD Trilj dr. sc. don Josipom Dukićem svim sudionicima festivala uručili prigodne zahvalnice i poklone. (Ferata)

Nadbiskup Barišić na proslavi Dana Sveučilišta u Splitu



Svečanom dodjelom plaketa, zahvalnica i nagrada Sveučilište u Splitu je 15. lipnja proslavilo Dan sveučilišta – Dies academicus i 42. obljetnicu svoga utemeljenja. Na svečanosti održanoj u zgradi Medicinskoga fakulteta okupili su se brojni uzvanici, među kojima i izaslanik predsjednice Republike Hrvatske Andro Krstulović Opara, pomoćnik ministra znanosti, obrazovanja i sporta Srećko Tomas, gradonačelnik Splita Ivo Baldasar, župan splitsko-dalmatinski Zlatko Ževrnja, splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić te rektori domaćih i inozemnih sveučilišta kao i dekani fakulteta koji su u sastavu splitskog Sveučilišta, među kojima i dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Anđelko Domazet. Čestitke u ime Rektorskoga zbora uputio je prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu. Poručio je da svaki grad mora biti ponosan što se može nazvati sveučilišnim. Gradonačelnik Baldasar rekao je da je sveučilište najvažnija institucija u gradu te je izrazio zadovoljstvo zbog dobre suradnje. Dobrom suradnjom sa sveučilištem pohvalio se i župan Ževrnja koji je obećao i daljnju potporu Županije u novim i postojećim projektima. Pomoćnik ministra Tomas pročitao je čestitku ministra Šustara kojoj se i sam pridružio. Čestitku je uputio i izaslanik Predsjednice, g. Krstulović.

Pozdravivši sve okupljene, svoju čestitku uputio je i nadbiskup Barišić. Rekao je da su sveučilišta središta našega društva u kojima je pohranjena memorija zvanja te da na njima propitujemo našu povijest, sadašnjost i budućnost kroz znanost i humanost, obrazovanje i odgoj. Primijetio je da je i sveučilišta zahvatila kriza te naglasio da nije dovoljno zbog toga samo upaliti alarm, već je potrebnije upaliti svjetlo, kako bi našim mladima odagnali strah za njihovu budućnost. „To svjetlo predstavlja nadu. Nije nam dovoljna nada koja ima domet od danas do sutra, već nam je potrebna ona temeljna nada koja nadilazi sve domete i ne troši se u ovome vremenu i prostoru”, istaknuo je nadbiskup i osvrćući se na aktualnu situaciju iseljavanja mladih i obrazovanih ljudi iz Hrvatske izrazio nadu da će ti stručnjaci iskustveno prevesti na materinjski jezik univerzalnu izreku ‘East, west - at home best’.

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. Šimun Anđelinović prezentirao je svoje izvješće o radu te je zaključio da je zadovoljan postignutim u prve dvije godine mandata, ali kako je pred sveučilišnim timom još puno posla. Osvrćući se na izvješće multinacionalne kompanije „Thomson Reuters” koje je Sveučilište u Splitu u više kategorija i prema različitim kriterijima analize smjestilo na prvo mjesto u Hrvatskoj među svim sveučilištima i institutima te je jedino ocjenjeno iznad svjetskog prosjeka, rektor je rekao da se Sveučilište ima čime ponositi. „To nam daje ponos i poticaj da nastavimo tako raditi i poticati naše znanstvenike da u jednoj sinergiji i sa skromnim resursima postizemo više. Naravno, tražit ćemo od ministarstva sukladno tome i bolji tretman za naše sveučilište, a s druge strane okrećemo se i internacionalizaciji.” Na proslavi Dana sveučilišta uručene su i prigodne plakete, nagrade i zahvalnice profesorima i studentima. (KB)

Susret Hrvatskog nadzemlja: „Potraga za srećom”

Posljednji susret mladih grada Splita i okolice ove akademske godine 2015./2016. održan je 15. lipnja. U velikom dvoranu splitskog sjemeništa mladi su ovoga puta došli potražiti sreću, a temu naziva „Potraga za srećom” imao je za zadatak pojasniti doktor filozofije fra Ante Akrap, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu. Fra Ante je mlade oduševio svojim predavanjem koje je obogatio

mnogim pričicama i citatima među kojima je važan onaj Pascalov: „Svi ljudi teže za srećom. Svi pojedinci imaju isti cilj, ali svakoga ne usrećuju iste stvari.” Bit sreće je da vrlo malo zahtijevamo od drugih, a vrlo puno od sebe. Naglašava, također, da sebi moramo osvijestiti da smo svi mi u jednome trenutku nekome bili sreća i tako toj osobi unosili smisao u životu. Međutim, danas su ljudi poistovjetili sreću s

uspjehom iako bi sreća trebala biti jednaka emocijama, jednaka stavu pouzdanja koje prati umirujući osjećaj koji stvara sposobnost da se živi u sadašnjosti, a ne u prošlosti i tako koči vlastita budućnost. I zbog toga navodi kako bi upravo prošlost trebala biti riznica lijepih sjećanja.

Ističe, nadalje, kako sreća nije urođena vrлина već se nju treba osvojiti, a ona se nalazi u malim stvarima koje mogu usrećiti čak i velike ljude. Ono što kod sebe moramo razriješiti kako bismo bili sretni, tri su stvari. Prvo, da nam nitko ne može usaditi osjećaj manje vrijednosti ako na to sami nismo pristali. Drugo, nitko nije zaslužio naše suze. Onaj koji ih je zaslužio, taj nas nikad neće rasplakati. I treće, sreća je uvijek tamo gdje postoji netko tko umije ljubiti. Na pitanje „Kako biti sretan?“, fra Ante daje odgovor da svoj život trebamo živjeti između dvije smjernice, a to su opraštanje i zahvalnost, a najveći vrhunac sreće doživjet ćemo kada budemo svoji, a ne puni želje da budemo netko drugi. Ovaj motivacijski govor, pun ljubavi i snage, fra Ante Akrap završava: Svaki čovjek od nas jest

obogaćenje svijeta jer postoji u njemu ono što ni u kome drugome ne postoji. Svi smo mi Božja poruka poslana ovome svijetu. Sreću treba osvojiti, a pred nama je cijeli život.

Nakon dugačkog pljeska uslijedila je nagradna igra kojom su domaćini – Hrvatsko nadzemlje

– usrećili tri dobitnice iz publike od kojih je najbolja nagrada tjedni duhovni kamp mladih na otoku Mljetu. Nadzemljaši su ovoga puta izveli uvodni skeč kojim su ironizirali probleme današnjega društva ispunjenog žalošću, tugom i mržnjom prema okolini sve kako bi pokazali kako je čovjeku ovoga vremena teško, gotovo sramotno, reći

kako može biti, i jest, sretan čovjek. Mladi iz Kaštel Novog, VIS „Snaga vjere“, upotpunili su susret svojim pjevanjem, dok je zahvalna riječ povjerenika za mlade don Mihaela Provića ovoga puta stigla iz Londona te je pročitana na susretu. Sljedeća tribina određena je za listopad, a dotada sve susrete, filmove i skečeve možete pratiti na youtube kanalu Hrvatskoga nadzemlja. (MV)



Nadbiskup Barišić s kolegama proslavio 50 godina mature

U marijanskom svetištu Vepric 18. lipnja 2016. okupila se prva generacija maturanata nakon ponovnog otvaranja Nadbiskupijske gimnazije u Splitu, što su je pedesetih godina prošloga stoljeća ondašnje komunističke vlasti bile neko vrijeme zatvorile. Od 21 maturanta iz godišta 1966. šesnaest njih su postali svećenici, a petorica su izabrala svjetovno zanimanje. To je godište maturanata zacijelo dalo najveći broj duhovnih zvanja od svih generacija u splitskom sjemeništu novijeg doba. Slavljenici su svoj susret započeli zahvalnim misnim slavljem u kapeli svetišta što ga je u koncelebraciji s kolegama predvodio nadbiskup Marin Barišić. Nadbiskup se u homiliji prisjetio zajedničkih dana tijekom gimnazijskoga školovanja prije pola stoljeća i različitih životnih putova kojima su nakon toga svaki od njih pošli. Osvrćući se na evanđeoski tekst toga dana (Mt 6,24-34), istaknuo je Kristovu riječ: Ne brinite

se tjeskobno za svoje životne potrebe. Božja providnost je svakoga od nas vodila i vodi kroz sve životne situacije i s nama je u svim životnim iskušenjima. U misnom kanonu preporučio je Gospodinu sve pokojne odgojitelje, nastavnike i sve preminule kolege. Slijedilo je osvježanje u blagovaonici svetišta, a potom zajedničko slikanje pred Gospinom špijlom.

Zatim je druženje nastavljeno na zajedničkom ručku u Hotelu Osejava u Makarskoj. Prigodni pozdrav okupljenim kolegama uputio je dr. Nediljko Ante Ančić. Zahvalivši na odzivu, podsjetio je da su 25. obljetnicu mature proslavili 1991. u teškom vremenu stvaranja hrvatske neovisnosti i početka Domovinskog rata. Godine 2006. našli su se opet zajedno u povodu 40 godina mature u splitskom sjemeništu. Na proslavu 50 godina mature došlo je petnaest kolega: mons. Nediljko A. Ančić, g. Vjekoslav Bajić, nadbiskup mons. Marin Barišić, g. Ivan Bra-



darić, don Juraj Carić (Hvarska biskupija), g. Ante Čotić, don Ante Čulić, don Marko Čubelić, don Božo Delić, don Anđelko Dukić, don Vlade Đuderija, don Nikola Galov, don Marko Kutleša (Mostarska biskupija), don Stanko Pejar i don Petar Perleta. Zbog bolesti se ispričao g. Ivan Kutleša, prof. U međuvremenu su preminula petorica kolega: don Ivan Banić (+1987.), don Ljubomir Galić (Kotorska biskupija +2002.), don Josip Mihovilović (Hvarska biskupija +2006.), g. Nedjeljko Šarić (+2007.) i don Pavao Perleta (+2011.).

Don Božo Delić je nazočnima podijelio rijetku uspomenu – zajedničku sliku s mature od prije pet

desetljeća. Ta nas je fotografija zorno podsjetila na naše mladenačke dane i na prohujala desetljeća poslije toga. Prebirući po uspomenama iz proteklog razdoblja i dijeleći ih s drugima, svaki je od sudionika u obraćanju iznio zanimljive crtice iz svojega školovanja i rada, prisjetio se radosnih događaja, ali i katkada tužnih sudbina koje su ga pratile na životnome putu. Budući da smo generacija u već poodmakloj dobi, u šali smo zaključili da bi se valjalo i češće susresti ne čekajući okrugle obljetnice. Na kraju je zahvalnu riječ izrekao nadbiskup Marin Barišić, zaključio susret kratkom molitvom te smo se pozdravili i razišli obogaćeni zajedništvom. (NAA)

Mons. Miroslav Vidović blagoslovio spomenik Antunu pl. Mihanoviću

Pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Hrvatskoga sabora akademika Željka Reintera u subotu, 18. lipnja, u Omišu na Priku, u blizini starohrvatske crkve sv. Petra svečano je otkriven spomenik Antunu pl. Mihanoviću - hrvatskom domoljubu, pjesniku hrvatske himne „Lijepa naša” i začetniku hrvatskog preporoda. Kip je djelo akademskog kipara Kuzme Kovačića.

Sama svečanost „oblikovana” je u preporodnom duhu, a hrvatska himna simbolično je izvedena tri puta. Spomenik su svečano otkrili autor Kuzma Kovačić i potpredsjednik Sabora Republike Hrvatske Ante Sanader. Nakon otkrivanja spomenika, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović je uz molitvu zahvalio Gospodinu što nam je omogućeno da u svojoj slobodi, nezavisnosti i zajedništvu možemo po riječima Antuna Mihanovića, biti „vazda sretni”. Blagoslovio je sve nazočne i vrijedni kulturni znamen hrvatskoga na-

cionalnog bića, koji u današnjim vremenima predstavlja znak našeg zajedništva.

Spomenik je postavljen prvi put u Gatima ponad Omiša 2004. godine, no on je ukraden i nikad nije pronađen. Odliven je novi brončani kip koji će sada stajati u Omišu na Priku. Spomenik je oblikovan kao stojeća figura u odjeći hrvatskoga preporodnog doba 19. stoljeća, sa svitkom u ruci kao atributom pjesnika i simbolom hrvatske himne. Modeliran je sugestivnim širokim plohami, suvremenim kiparskim osjećanjem jedinstva tvoriva i forme - portretirajući pjesnikov lik i osobnost. Brončani kip visok je 220 cm, postavljen na 170 cm visoko postolje izrađeno od kamena „zeleni jadrans”. Smješten je na travnjaku u malom gaju, „trokutu zelenila” na ulazu u Omiš s poljičke strane, u hladovini velikoga brijesta, među cvijećem. U pozadini sure su omiške stijene, a pred njim Jadransko more - simbolično, čitava lijepa Hrvatska. (IL)

Okrugli stol Franjevačkoga svjetovnog reda grada Splita

Mjesno bratstvo Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) „Blagovijest”, Split – Trstenik priredilo je u ponedjeljak, 20. lipnja 2016. okrugli stol na temu: „Mjesto i uloga Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) u Splitskoj crkvi i društvu”. Na okruglom stolu nastupili su ovogodišnji kandidati za svećeničko ređenje Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja (Split): fra Ante Bešlić, fra Petar Komljenović, fra Dujo Jukić; članovi mjesnoga bratstva OFS-a „Blagovijest”, Split – Trstenik: sestra Mira Maslov, ministra; brat Mladen Knezović, sestra Smilja Vuko i fra Stipe Nimac, duhovni asistent; sestra Anka Kovačić, ministra mjesnoga bratstva Sv. obitelji, Sukoišan – Split; sestra Kata Marinović, ministra mjesnoga bratstva OFS-a Sv. Frano Obala–Split, sestra Ana Miše Periš, u ime mjesnoga bratstva „Gospa od Pojišana”, Pojišan–Split, fra Ivica Martinović, župnik, gvardijan i duhovni asistent Sv. Obitelji, Split–Sukoišan te ostali članovi OFS-a grada Splita. Okrugli stol animirala je sestra Mira Maslov, ministra mjesnoga bratstva OFS-a „Blagovijest”, Split – Trstenik.



Nakon kratkog izlaganja fra Stipe Nimca, duhovnog asistenta, o Franjevačkoj duhovnosti i statističkim podacima OFS-a na razini Hrvatske uslijedio je razgovor o „Mjestu i ulozi OFS-a u Splitskoj crkvi i splitskom društvu”. Iznesena su ova razmišljanja i prijedlozi za zajednički rad OFS-a grada Splita te usuglašeni neki zajednički prijedlozi. Na temeljima Franjine i franjevačke mistike „poniznosti koja se objavila u činu Utjelovljenja” i „ljubavi koja se očitovala u muci na križu” članovi OFS-a grada Splita predlažu: 1) U svojim samostanskim i župnim te mjesnim sjedištima (gradskim sredinama) svjedočiti Franjinu karizmu s označnicama franjevačke duhovnosti „fraternitas”, „minoritas”, „evangelicitas” i „apostolicitas”; 2) Zajednički imati povremene su-

srete o aktualnim temama Crkve i društva u Splitu; 3) Zajednički susreti Vijeća svih pet Mjesnih bratstava OFS-a na razini grada Splita; 4) Učitelji/-ce za formaciju kandidata povremeno zajednički održavati susrete početne i trajne formacije; 5) Nastojati se uključiti u djelovanje Franjevačkog instituta za kulturu mira; 6) Kao Franjevačka obitelj unutar Crkve (uostalom kao i cijela Crkva) prihvaćati odgovornost i suodgovornost „ad intra” (prema unutra) i „ad extra” (prema vani) za posredovanje „vjernosti Bogu i vjernosti čovjeku” živeći vrjednote kraljevstva Božjega te držeći se stavova i načela Isusa iz Nazareta; 7) Staviti naglasak na franjevačka mjesta u gradu Splitu, kao npr. na samostane, s njihovom bogatom tradicijom i specifičnom franjevačkom duhovnošću, i sl.; na duhovne događaje: duhovna zbivanja, osim

uobičajenih, uključuju također tečajeve molitve, odnosno meditacije i kontemplacije koji bi se organizirali pri pojedinim župama, crkvama, samostanima, odnosno na razini grada. Dakle, ono što bi pokazalo i mnogo dublje dimenzije

kršćanstva onim ljudima koji u multikulturalnim i multireligioznim gradovima intenzivnije traže duhovnost; na duhovne osobe: duhovnost se pokazuje i mjeri na ljubavi prema „bližnjemu”. Pastoralni djelatnici bi razna duhovna zbivanja trebali voditi ne samo po službi, već i svojom vlastitom osobnošću koja je prožeta duhom. Evangelizacija grada Splita uvelike će ovisiti upravo o oduševljenosti i produhovljenosti samih kršćana; 8) Uključiti članove OFS-a grada Splita u Franjevački institut za kulturu mira i u „Udrugu” istoga; 9) Potaknuti članove OFS-a grada Splita da upišu, kao gosti studenti, neke kolegije iz teologije i franjevačke duhovnosti u smislu „cjeloživotnoga učenja” na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. (Stipe Nimac)

Predstavljena knjiga „Putokazi sreće. Blaženstva i svjedočanstva vjernika”

Knjiga „Putokazi sreće. Blaženstva i svjedočanstva vjernika” objavljena u suizdanju nakladničkih kuća „Glasa Koncila” i „Kršćanske sadašnjosti” predstavljena je u četvrtak, 23. lipnja, u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu. Riječ je o iznimno nadahnutoj i jedinstvenoj knjizi koja je nastala kao plod suradnje 26 autora i 77 suradnika, teologa i laika, koji odgovaraju na temeljnu čovjekovu čežnju za srećom. Knjiga na 277 stranica podijeljena je u četiri velike cjeline: Blaženstva, Svjedočanstva vjernika, Meditacija Blaženstva i Plodovi Duha Svetoga i Pogovor. U Dodatku knjige nalazi se pojmovnik, popis autora i suradnika te detaljan sadržaj. Knjiga je obogaćena umjetničkim slikama autora Zvonimira Šepata koje prate tematiku knjige koja je iznikla iz života, iz iskustva vjere i njezina poznavanja kao nauka i kao prakse. Napisana je tako da se njome može lako služiti. U njoj su dane upute i savjeti kako je treba čitati i kako meditirati.

Na početku predstavljanja u ime „Kršćanske sadašnjosti” nazočne u dvorani je pozdravio kantautor i urednik don Anton Šuljić. Govorio je o nastanku knjige, a posebno se osvrnuo na život katoličkoga pokreta Kursiljo ili Mali tečaj, koji je 1949. godine

u Španjolskoj pokrenula grupa angažiranih katolika (laika i svećenika), a u Hrvatsku je došao prije 40 godina. „Cilj Maloga tečaja jest duhovno obnoviti društvo obnovom njegovih pojedinaca”, kazao je Šuljić te objasnio kako se ta grupacija katolika bazira na iskustvima vjere. Riječ je o knjizi koja se bazira na Isusovim blaženstvima s teološkog motrišta, a o teologiji pišu eminentni teolozi i neki laici.

Djelo su predstavili prof. dr. fra Ante Vučković s KBF-a u Splitu, prof. dr. fra Anđelko Domazet, dekan KBF-a u Splitu i vlč. Andrija Vrane, voditelj Kursilja u Hrvatskoj. Na kraju predstavljanja riječ zahvale uputio je pokretač, nositelj projekta i glavni urednik knjige prof. dr. Ivan Vajić iz Zagreba. Kazao je kako je knjiga namijenjena svim ljudima jer je težnja za srećom duboko utisnuta u ljudsko srce koje je nemirno i nesretno dok je ne pronade. Srce je za nju stvoreno. „Svi autori knjige odrekli su se svojih autorskih honorara u korist dviju dobrotvornih ustanova: Mali tečaj kršćanstva Kursiljo koju vodi vel. Andrija Vrane i Zaklade biskupa Josipa Langa”, kazao je urednik Vajić. Program predstavljanja obogatio je don Anton Šuljić otpjevavši uz gitaru par duhovnih pjesama. (IL)

Susret nadbiskupa Barišića i veleposlanika Kanade u RH Daniela Maksymiuka



U sklopu svoga službenog posjeta gradu Splitu veleposlanik Kanade u Republici Hrvatskoj g. Daniel Maksymiuk susreo se 23. lipnja sa splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem u Nadbiskupskom ordinarijatu. Glavna tema razgovora bili su Hrvati u Kanadi, kojih danas kroz čak pet

generacija ima gotovo 300 000, a njihov broj se neprestano povećava. Gotovo se svi aktivno okupljaju oko devetnaest hrvatskih župa diljem Kanade. G. Maksymiuk je primijetio da su im upravo te župne zajednice najčvršća veza s domovinom, te da on kao veleposlanik želi tu vezu poduprijeti i poboljšati, ističući da je to i glavni razlog posjeta mons. Barišiću i drugim hrvatskim (nad)biskupima.

Nadbiskup Barišić podijelio je svoje iskustvo posjeta Hrvatskoj katoličkoj misiji u Kanadi koju smatra lijepom i perspektivnom zemljom. Naglasio je kako je točno da su hrvatske župe žive i aktivne te da je nacionalni identitet ondašnjih Hrvata dosta izražen. Istaknuo je da ga raduje što odlaskom izvan domovine Hrvati nisu izgubili svijest kome pripadaju i kome vjeruju. Obojica su izrazili radost što je migracija obostrana jer ipak postoje čitave obitelji koje se vraćaju u Hrvatsku. Za sada je to mali broj ljudi

koji daju nadu da će se, sveobuhvatnim naporom i jačanjem hrvatskoga gospodarstva, broj povratnika povećavati. G. Maksymiuk, koji je veleposlanik u Hrvatskoj od 2015. godine, našu zemlju je nazvao „biserom” koji ima velika prirodna bogatstva, neo-

doljivu ljepotu i divne ljude. Posvjedočio je koliko je sretan što će njegove kćeri rasti upravo tu. Hrvatsku smatra prijateljem i partnerom i želja mu je doprinijeti njenom uspjehu i prosperitetu. (KB)

Proslava sv. Ivana Krstitelja i 25. obljetnica osnutka župe na Trsteniku

Župa Sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku u Splitu u petak 24. lipnja svečano je proslavila svetkovinu svoga nebeskog zaštitnika – Rođenje sv. Ivana Krstitelja te 25. obljetnicu osnutka. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović. U koncelebraciji su bili župnik don Ivan Simunić i don Stjepan Vrdoljak.

„Došli smo zahvaliti Bogu na velikim dobrima kojima nas svakodnevno obasipa. Danas smo posebno zahvalni za 25 godina života ove župe. Tih 25 godina povezano je s drugih 25 godina života naše Hrvatske. Da nam Gospodin nije podario državu i slobodu, ne bismo danas imali ni ovu župu ni ovu crkvu”, rekao je na početku homilije mons. Vidović. Govoreći o sv. Ivanu Krstitelju, podsjetio je da ga je Isus nazvao ‘najvećim rođenim od žene’, a ipak je pred Bogom bio skroman i malen. Rekao je da sa sv. Ivanom Krstiteljem Stari zavjet doživljava svoj vrhunac te završava, a otvara se Novi zavjet - novi savez za koji je prorok Ivan poslan da pripravi put, da bude glas koji viče u pustinji. „Ime Ivan znači ‘Bog je milostiv’. To njegovo ime postalo je program, ali ne Ivanov ni ljudski, već Božji. Upravo to je Novi zavjet – Bog je milostiv. Ivan svojim životom i propovijedanjem svjedoči taj program i pripravlja put onome koji je Program. On koji svjedoči da je Bog milostiv pripravlja put onome koji je Milosrđe”, istaknuo je. Spomenuvši kako ovu svetkovinu slavimo u posebnome vremenu – Jubileju Božjeg milosrđa, mons. Vidović je pozvao da se zapitamo kako možemo odgovoriti na Božji program milosrđa. Naglasio je da svi trebamo biti proroci u okviru našega vremena i prostora i ne dozvoliti da budemo proroci, katolici i vjernici samo ponekad, kada nam to odgovara. „Može li se u mom imenu i životu, na



ulici i na radnom mjestu barem malo vidjeti ono ‘Bog je milostiv’? Ili ljudi u meni prepoznaju nekoga sebičnog, oholog, bahatog i iskvarenog čovjeka? Ako životom ne svjedočim Božje milosrđe, onda moram vapiti za dubokim i istinskim obraćenjem srca”, istaknuo je. Zaželio je da u svojoj svakodnevnicima svi živimo kršćansku radost i program da je Bog milostiv te da se ne bojmo biti proroci i katolici.

Pred kraj slavlja okupljenim župljanima i hodočasnici obratio se župnik don Ivan Simunić koji je svima čestitao svetkovinu sv. Ivana Krstitelja i 25. obljetnicu osnutka župe. Zahvalio je mons. Vidoviću na prisutnosti i poticajnim riječima te svima koji su sudjelovali u ovoj velikoj proslavi.

Mnoštvo vjernika potom se u procesiji uputilo oko crkve noseći kip sv. Ivana Krstitelja, a nakon pozdrava domovini himnom „Lijepa naša”, mons. Vidović je pred crkvom udijelio svečani blagoslov. Procesiju i misno slavlje pjesmom su obogatili mješoviti župni zbor i zbor mladih „Krstitelji”.

Toga dana slavljene su još i jutarnje mise za štovatelje i dobročinitelje te za bolesne i nemoćne s blagoslovom bolesnika koje je predvodio župnik don Ivan Simunić. Poslijepodnevnu misu s blagoslovom djece i obitelji predvodio je prof. dr. don Ivica Žižić. Župa

se za svoj dan i obilježavanje obljetnice pripremala kroz pet simboličnih dana. Naime, kroz 25 godina postojanja izmijenilo se pet župnika koji su predvodili misna slavlja za vrijeme priprave. U nedjelju, 19. lipnja, misu je predvodio sadašnji župnik don Ivan Simunić, a nakon mise bio je koncert mladih iz župe koji su izveli pjesme koje inače pjevaju na misnim slavljinama te nekoliko pjesama koje su sami napisali i uglazbili. Misa i koncert bili su snimani za potre-

be izrade DVD-a i CD-a s njihovim pjesmama koje uglavnom izvode četveroglasno i a capella. U ponedjeljak, 20. lipnja, misu je predvodio nekadašnji sužupnik don Carlos Tabora, a na misi se molilo za tadašnjega župnika pok. don Zdravka Šarića. U utorak, 21. lipnja, misu je predvodio don Ivan Čotić, u srijedu, 22. lipnja, prof. mr. don Jenko Bulić, a u četvrtak, 23. lipnja, don Stjepan Lončar. (KB)

Svećeničko ređenje u Splitu

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić predvodio je u subotu, 25. lipnja, u splitskoj konkatedralnoj crkvi sv. Petra svečano euharistijsko slavlje za vrijeme kojega je za prezbitere zareadio petoricu đakona. Na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije zaređeni su don Ante Gabrilo (iz Župe sv. Jakova – Dicmo) i don Ante Kelava (iz Župe Gospe od Anđela – Trogir), a na naslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Ante Bešlić (iz Župe Gospe Sinjske - Sinj), fra Dujo Jukić (iz Župe sv. Luke – Otok) i fra Petar Komljenović (iz Župe Presvetog Trojstva – Hrvatska katolička zajednica, Sindelfingen, Njemačka).

„Okupili smo se zahvaliti Gospodinu za današnje dvostruko slavlje. Splitsko-makarska nadbiskupija, Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja i cijela Crkva slavi danas ređenje naših novih svećenika. No danas slavimo i Dan državnosti. Stoga zahvalimo Gospodinu na tim darovima i molimo ga za naše ređenike da budu blagoslov svojoj Crkvi i domovini”, rekao je nadbiskup Barišić u uvodu te pozdravio sve okupljene, posebno provincijala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joška Kodžomana, generalnog vikara Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslava Vidovića, pastoralnog vikara mons. Nediljka Antu Ančića, odgojitelje ređenika mr. don Borisa Vidovića i dr. fra Stipu Nimca, profesore, brojne svećenike, redovnike i redovnice, kan-

didatice, bogoslove, sjemeništare te obitelj, rodbinu i prijatelje ređenika.

U prigodnoj homiliji nadbiskup se osvrnuo na Isusove riječi ‘Vi ste sol zemlje i svjetlo svijeta’ i rekao da Krist svakom čovjeku želi otkriti temeljni identitet - da smo sinovi svjetla, Božja djeca, braća i sestre. On je izvor toga svjetla i želi da na tom izvoru svi zapalimo svoje životne svjetiljke. „Vi ste, dragi mladomisnici, svjetiljke svoga života zapalili na tom izvoru, njegovali ste tu vatru i svojom dobrotom, iskrenošću i otvorenosti nadolijevali ste ulje

u uljanice. Gospodin sada želi preko vas biti prisutan u današnjem svijetu i osvjetljavati ga, preko vašeg svjedočenja unositi u živote ljudi smisao i nadu, povjeriti vam sakramente da vi i drugi rastete u tome identitetu soli zemlje i svjetla svijeta”, istaknuo je. Okupljene vjernike



pozvao je na molitvu za ovogodišnje ređenike i sve svećenike, kako bi im Bog dao snage biti proroci-ma svoga milosrđa. Nadbiskup je pojasnio da su oni svećenici po redu Melkisedekovu, svećenici po milosti Božjoj, koji taj dar svećenstva nisu zaslužili ni podrijetlom ni sposobnošću. Pozvao ih je da milosrđe Božje koje su doživjeli u svom životu ne zadrže za sebe, već ga prosljeđuju bližnjima i u punini žive riječi koje će čuti pri ređenju: ‘Primi darove što ih sveti narod prinosi Bogu. Budi svjestan onoga što radiš. U djelo provedi ono što obavljaš i život svoj

suobličuj otajstvu križa Gospodnjega. Ustvrdio je da je u tim riječima dodirnut identitet svećenika. „Bog vas želi obilježiti snagom Duha Svetoga i uključiti u stvarnost svoga milosrđa. Znakovito je da ste ređenici upravo u izvanrednom Jubileju Božjeg milosrđa. Radosno i otvorena srca približite se Kristu, Velikom svećeniku. On neka vas snagom svoga Duha učini sakramentom svoga svećenstva na radost vaše obitelji, cijele Crkve i naše domovine Hrvatske. Budite svima blagoslov, svjetlo i sol koja nam je potrebna”, zaključio je mons. Barišić.

Nakon homilije uslijedio je središnji čin ređenja, polaganje ruku i posvetna molitva, koje je tumačio mr. don Mario Buljević, vicerektor Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. U nastavku euharistijskoga slavlja mladoisnenci su se pridružili nadbiskupu za stolom Gospodnjim. Nakon popričesne molitve i himna „Tebe, Boga hvalimo” okupljenima se, u ime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja obratio provincijal fra Joško Kodžoman koji je istaknuo kako na današnji dan slavimo dar Božjega poziva i ljudskog odaziva. Obraćajući se novoza-ređenim svećenicima rekao je da vjeruje da će biti iskreni i predani služitelji i slavitelji sakramenata i svih otajstava vjere, uvijek odani Crkvi. „Neka vas sam Krist pouči i nadahne kako biti vjeran i vjerodostojan u naviještanju Radosne vijesti. Neka vam pomogne u nastojanju da svojim ljudskim i profesionalnim karizmama obogatite vjernike s kojima budete radili”. Provincijal je naglasio kako se preko njih Bog želi proslaviti u današnjem svijetu, proglasiti istinu i ostaviti duboki trag ljubavi u svim lju-

dima. „Neka vas Gospodin blagoslovi mirom, prati savjetom i mudrošću koju ćete crpsti kroz molitvu i neka vam podari sve potrebne milosti kako bi uvijek ostali njegovi i bili radosni u svojoj svećeničkoj službi”, zaključio je provincijal.

Misno slavlje pjesmom je uvećao župni mješoviti zbor. Obiteljsko i prijateljsko druženje nastavilo se zajedničkim blagovanjem.

Don Ante Gabrilo, sin Lovre i Ane r. Grčić, rođen je 14. srpnja 1989. u Splitu. Rodna župa mu je Sv. Jakov u Dicmu. Pastoralni praktikum obavljao je u župi sv. Pavla apostola na Pujankama u Splitu.

Don Ante Kelava, sin Ivana i Jele r. Šimić, rođen je 27. rujna 1976. u Tomislavgradu. Rodna župa mu je Roško polje, a nastanjen je u Župi Gospe od Anđela u Trogiru. Pastoralni praktikum obavljao je u katedrali sv. Dujma u Splitu.

Fra Ante Bešlić, sin Filipa i Jasne rođ. Jerončić, rođen je 11. kolovoza 1987. u Splitu. Rodna župa mu je Gospe Sinjske u Sinju. Pastoralni praktikum obavljao u Župi sv. Ante Padovanskoga na Šubićevcu u Šibeniku.

Fra Dujo Jukić, sin Frane i Slavke rođ. Govorušić, rođen je 4. travnja 1986. u Sinju. Rodna župa mu je Sv. Luke u Otoku kod Sinja. Pastoralni praktikum obavljao je u Župi Gospe Sinjske u Sinju.

Fra Petar Komljenović, sin pok. Ivana i Marije rođ. Kaurinović, rođen 26. siječnja 1980. u Sindelfingenu (Njemačka). Rodna župa mu je Presvetog Trojstva u Hrvatskoj katoličkoj zajednici u Sindelfingenu u Njemačkoj. Pastoralni praktikum obavljao u Župi Gospe od Zdravlja na Dobrome u Splitu. (KB)

400 godina crkve sv. Ivana Krstitelja u Vidonjama

Neretvanska župa Srca Isusova i Marijina u Vidonjama svečano je obilježila 400 godina stare župne crkve sv. Ivana Krstitelja. Crkva je sagrađena za turske vladavine 1616. godine, o čemu govori natpis kod njenih bočnih vrata. Svečano euharistijsko slavlje u novoj župnoj crkvi Srca Isusova i Srca Marijina na Mliništu 26. lipnja predvodio je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, kojemu su Vidonje rodna župa. U koncelecijaciji su bili i nadbiskup mons. Martin Vidović koji je također rođen u Vidonjama, brojni svećenici koji su rodom iz te župe, kao i oni koji su u njoj služili, te sadašnji župnik don Mladen Margeta.

„Gradili te naši stari preci da ugrade vjeru našoj dragoj djeci. Željavih ruku, kamen po kamen, već

stoljeća čet'ri ovdje je znamen”, pjevali su župljani i njihovi gosti te brojni hodočasnici okupljeni na proslavi ovoga velikog i značajnog jubileja, predvođeni župnim pučkim pivačima. Prisutni su bili i nositelji državnih i lokalnih vlasti, potpredsjednik Vlade Božo Petrov, ministar pravosuđa Ante Šprlje, gradonačelnica Metkovića Katarina Ujdur, načelnik Općine Zažablje Ivan Obradović te metkovski paroh Boris Čolović. Kako su Vidonjci tog dana slavili i svetkovinu sv. Ivana Krstitelja, proslava je započela svečanim ophodom sa svečevim kupom oko župne crkve.

„Okupili smo se danas kako bismo zahvalili Gospodinu za sva dobročinstva kojima nas je obasipao kroz ovih 400 godina i da bismo ga molili za plodo-

nosnu budućnost naše župe, doline Neretve, domovine i cijeloga svijeta”, rekao je u uvodu mons. Marin Barišić izrazivši uvjerenje da su na ovoj proslavi u duhu prisutni svi oni koji nisu mogli iz različitih dijelova svijeta doći na slavlje, kao i oni koji nas prate iz nebeske perspektive. U nadahnutoj homiliji nadbiskup je naglasio kako u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji nema puno župa koje se mogu pohvaliti tako dubokim korijenima, stoga ova obljetnica ima svoju težinu i ponos te zaslužuje da ju se obilježi liturgijski, duhovno i kulturno. Napominjući da se glavna proslava nije organizirala u staroj crkvi iz tehničkih razloga, rekao je da je ponosan što Vidonjci nisu zaboravili svoj izvor – crkvu sv. Ivana Krstitelja koja se sagrađena gotovo u središtu ovog dugog i širokog sela s dvadesetak zaseoka. „Nije slučajno da su naši preci izabrali baš sv. Ivana Krstitelja za svoga zaštitnika. Oni su znali za Isusove riječi da se veći nije rodio od žene, ali da je njegova veličina bila u tome što je pokazao na Spasitelja i čitav svoj život proveo u pripremi za dolazak Boga koji čovjekom posta”, rekao je. Osvrćući se na natpis na crkvi ‘Dom moj – dom molitve, 1616.’, mons. Barišić istaknuo je da je svaka kuća bila jedna kapelica jer se u obitelji redovito i često molilo, no da je za njih tadašnja župna crkva zaista bila dom, majka i otac, izvor svega. Uz nju su se odgajali i rasli u pismenosti, kulturi i duhovnosti. „Pojila nas je majka Crkva sa svog izvora Božje riječi s kojeg su pili naši djedovi i bake, očevi i majke. Riječ je napajala njihov život, davala im snage i svjetla i učinila ih ljudima i vjernicima. Zbog Božje riječi postali su bogati iako su materijalno bili

siromašni i iscrpljeni glađu, bolestima, sušama, poplavama i ratovima. Kršćanski su to podnosili jer su prepoznali svoj život u tome križu, kao i pobjedu i nadu koja iz njega izvire. Nekada se čitanje Božje riječi nazivalo ‘štenje’, a iz toga se rodilo poštenje koje je odredilo i učinilo prepoznatljivim naše stare. Vidonjci su u domovini i diljem svijeta prepoznatljivi upravo po tome kršćanskom identitetu”, istaknuo je i nadodao da ovih 400 godina nije samo anonimna brojka već iza nje stoji naša povijest satkana od niza osoba, svjedočanstava i križeva.

Župa Vidonje uvijek se kroz povijest nalazila na periferiji političkog, društvenog i crkvenog života. Prvotno je pripadala Stonskoj biskupiji gdje je bila na periferiji kao i u Trebinjskoj biskupiji. Isti položaj zadržala je u Makarskoj biskupiji, a i danas u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji posljednja je njena župa. No, po broju svećenika i časnih sestara koje su izrasle iz ove župe, može se reći da se nalaze u središtu – rasadniku duhovnih zvanja. Naime, ova župa Crkvi je dala dva nadbiskupa, dvadeset svećenika i preko šezdeset časnih sestara. „Po puno dimenzija smo prepoznatljivi u domovini i Crkvi, no na ovu smo posebno ponosni. Sjetimo se samo što znači svećenik i časna sestra za svako mjesto. Koliko li smo samo obogatili druge?“, rekao je nadbiskup. U nastavku je spomenuo kako se proslava ovih 400 godina ne može odvojiti od proslave 25 godina hrvatske državnosti i naglasio da su Vidonjci posebni i po tome što kroz povijest na ovim prostorima nije bilo pristaša ekstremnih ideologija, već su gajili zdravu ljubav prema svome narodu i domovini, ali su po-



štivali i uvažavali druge. „Ovih 400 godina nas podsjeća na ropstvo iz kojeg smo izašli i sada konačno imamo svoju domovinu. Istina, oslobođeni smo od vanjskih uvjetovanosti, ali nedostaje nam sloboda koju smo pozvani zajedno graditi. Potrebno je da se oslobodimo od virusa kojih smo iz tih dugih godina ropstva ponijeli u stvarnost oslobođene Hrvatske. Želimo da naša zemlja raste u slobodi i snagu crpi iz 'štenja', da bi živjela pošteno i odgovorno”, istaknuo je nadbiskup. Pred sam kraj zahvalio je svim župnicima koji su u Vidonjama živjeli svoje svećenstvo sve te godine i zaželio da se „iz obilježavanja ovog jubileja rodi nova svježina koja će nas utvrditi na putu kojim koračamo već 400 godina”.

Pred kraj misnoga slavlja prigodnu riječ uputio je župnik don Mladen Margeta. Pozdravivši sve okupljene istaknuo je da je počašćen što se ova velika obljetnica slavi upravo za vrijeme njegova župnikovanja te da, iako je na župi tek deset mjeseci, već osjeća blagoslov što je poslan među ove pobožne i marljive ljude. Zahvalio je svima koji su pomogli u pripremama i realizaciji proslave te je pročitao nekoliko čestitki svećenika i redovnica koji potječu iz Vidonja, a koji nisu mogli prisustvovati slavlju. Po završetku mise proslava je nastavljena ispred crkve uz okrjepu i prigodan program.

Obilježavanje 400 godina stare župne crkve započelo je u srijedu, 22. lipnja, svečanom akademijom koju je obogatila i izložba starih fotografija iz života ovog pitomog neretvanskoj mjesta. Izlaganje o povijesti župe Vidonje održao je mons. Mile Vidović, a o djetinjstvu jednoga svećenika u Vidonjama govorio je don Stanko Vrnoga. Dominikanka s. Dolores Matić okupljene je upoznala s redovnicama iz tog kraja, a Ivo Barišić govorio je o iseljenim stanovnicima Vidonja. Župljani su se za središnju proslavu pripremali i trodnevnicom u crkvi sv. Ivana Krstite-

lja. Misna slavlja predvodili su mons. Mile Vidović, don Stanko Vrnoga i dr. don Marinko Vidović, pjevali su pučki pivači iz župa Bagalović, Vid, Komin, sv. Nikola Metković, Slivno Ravno-Vlaka i Desne.

Crkva sv. Ivana Krstitelja, izgrađena 1616. godine u starom selu Vidonje, slovila je kao župna crkva sve do izgradnje nove 1975. godine na Mliništu, posvećene Srcu Isusovu i Srcu Marijinu. Te godine župa je promijenila i naslovnika, ali je zadržala naziv Vidonje, iako danas u tome starom brdskom selu nitko ne živi. No taj stari naziv ujedinjuje sva stara i nova vidonjska sela. Crkva sv. Ivana Krstitelja je jednobrodna romanička građevina, presvođena. Na pročelju je kamena osmerokraka rozeta, a na vrhu pročelja bio je kameni zvonik na preslicu za tri zvona. Godine 1959. crkva je izmijenila nutarnji i vanjski izgled. Za župnika don Tomislava Karamana uklonjen je narteks i za njegovu dužinu crkva je produžena, pročelje je dobilo današnji izgled, a zvonik na preslicu zamijenjen je betonskom preslicom za tri zvona. Pobočni oltar je izmijenio stari izgled, a veliki mramorni oltar podignut je za jednu stepenicu. Na njemu su kipovi Srca Isusova iz 1905. i sv. Ivana Krstitelja iz 1904. godine. Mramorno svetohranište ostalo je neizmijenjeno. Prije je na oltaru bila slika Isusova krštenja, koju je župnik 1952. nestručno obnovio i posve uništio. Slika s pobočnog oltara, rad Filipa Naldija 1770. godine, koja prikazuje Gospu kako pruža krunicu, stručno je obnovljena i nalazi se u župnome uredu. Prije Drugoga svjetskog rata u župi je bilo više od tisuću duša, no nakon rata brdska su sela posve opustjela, a narod se preselio uz cestu, pored vode. Mnogi su napravili nove kuće na svojim zemljama u drugim neretvanskim naseljima i ostalim mjestima, a dio je iz raznih razloga napustio župu pa se ona po broju stanovnika brzo prepolovila. Danas u njoj živi 352 stanovnika. (KB)

Misa zahvalnica za kraj školske godine u Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji

U kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu u ponedjeljak, 27. lipnja, slavljen je misa zahvalnica za učenike i djelatnike Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić” povodom završetka školske godine 2015./2016. Euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u suslavlju s ravnateljem gimnazije don Josipom Dukićem, ravnateljem sjemeništa don Jurom Bjelišem, odgojiteljima i profesorima.

Na početku slavlja nadbiskup je zahvalio ravnatelju, svim profesorima, odgojiteljima i roditeljima za sve što su učinili kako bi učenici uspješno priveli ovu školsku godinu kraju. Rekao je da su se okupili ne samo da bi dobili svoje svjedodžbe, već i da zahvale Gospodinu za sve što su proživjeli, osobno i zajedno, u školskoj godini koja je iza njih. „Školska godina ima svoj početak i kraj, no cijeli naš život jedna je škola. Škola uključuje obrazovanje, ali i



odgojnu dimenziju. Ocjene koje su upisane u svjedodžbe ne uključuju sve ono što ste stekli kroz svoje obrazovanje - prijateljstvo, zahvalnost, poštenje, solidarnost, iskrenost, odanost, snalažljivost i još puno toga što vam pomaže rasti i biti čovjek”, istaknuo je nadbiskup u prigodnoj homiliji. Rekao je da vjeruje da su oni, pohađajući svoju gimnaziju, uspješno savladali obje dimenzije škole te da iz godine u godinu rastu u cjelovitosti, kako bi za svoju Crkvu i narod bili blagoslov, a ne opasnost. „Budite zahvalni Bogu, svojim profesorima i roditeljima za školsku, ali i životnu svjedodžbu koju zajedno ispunjate. Neka Gospodin blagoslovi vaš trud i znoj, neka vas ohrabri i učini živima, da bi se uspjeli ostvariti u svojoj originalnosti”, zaželio je mons. Barišić

Po završetku misnog slavlja koje je završilo himnom „Tebe Boga hvalimo”, program je nastavljen u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa gdje su maturantima podijeljene diplome, a najboljim učenicima prigodne nagrade. „Bog vas je, draga mladosti, preko vaših roditelja, profesora i odgojitelja darivao svojim milostima, baš kao što je i nas učinio bogatijima preko vas. Ponosni smo na sve vas i vaša nastojanja. Maturantima u ime svih djelatnika česti-

tam te želim puno uspjeha i obilje Božjeg blagoslova u daljnjem obrazovanju”, rekao je ravnatelj don Josip Dukić.

Prigodnu riječ, u ime maturanata, izrekla je Marija Barić koja je mons. Barišiću zahvalila poticajnim riječima, a roditeljima, profesorima i odgojiteljima na svom prenesenom znanju, strpljenju i ljubavi. „Ova gimnazija dala nam je izvrsne temelje za daljnu borbu i ustrajnost. Pokažimo i drugdje ono što jesmo - mladi i veseli, jer veseo čovjek je evanđelje u malom, te vrijedni i nepokolebljivi ljudi sa stavom”, istaknula je. Nadbiskup Barišić prisjetio se svojih školskih dana u ovoj gimnaziji te je napomenuo da je nedavno sa svojim kolegama proslavio 50 godina mature, koja je tada 1966. godine bila prva matura poslije ponovnog otvaranja gimnazije. Stoga je istaknuo da je ova generacija maturanata jubilara, 50. generacija nakon ponovnog otvaranja. „Ostanite zauvijek s Kristom jer nema boljeg odgojitelja od njega. Krist je mjera čovjeka i u njemu svatko ima svoju zrelost, puninu i ostvarenje”, rekao je. Misu i svečanost u dvorani pjesmom je uzveličao gimnazijski zbor pod ravnanjem č.s. Lidije Matijević. (KB)

Poljski hodočasnici kod nadbiskupa Barišića

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u utorak 28. lipnja, u zgradi Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu skupinu hodočasnika iz Poljske. Šezdesetak vjernika iz župe Banino u Gdanjskoj nadbiskupiji, predvođeni svojim župnikom don Leszecom Osowskim, na proputovanju su kroz Hr-

vatsku. Osim Splita posjetili su i Zagreb, Dubrovnik, Vepric, Sinj, ali i Međugorje i Boku Kotorsku.

Mons. Barišić hodočasnici je govorio o bogatoj povijesti Splitsko-makarske nadbiskupije, nekad Salonitanske biskupije - prve biskupije na našim područjima. Upoznao ih je s mučeništvom sv. Dujma te s povijesnim, kulturnim i teološkim značenjem

najstarije izgrađene katedrale na svijetu – splitske prvostolnice za grad Split, ali i nacionalnu povijest. Rekao je da je katedrala svojevrsni ključ za čitanje povijesti koji govori da je Krist uvijek pobjednik. Nadbiskup se prisjetio boravka njihova sunarodnjaka sv. Ivana Pavla II. u zgradi Ordinarijata za vrijeme njegova posjeta Splitu

1998. godine. Kako je Papa bio upoznat sa poviješću ovih prostora i splitske katedrale, mons. Barišić je istaknuo njegove riječi: „Ovdje povijest nije šutjela”.



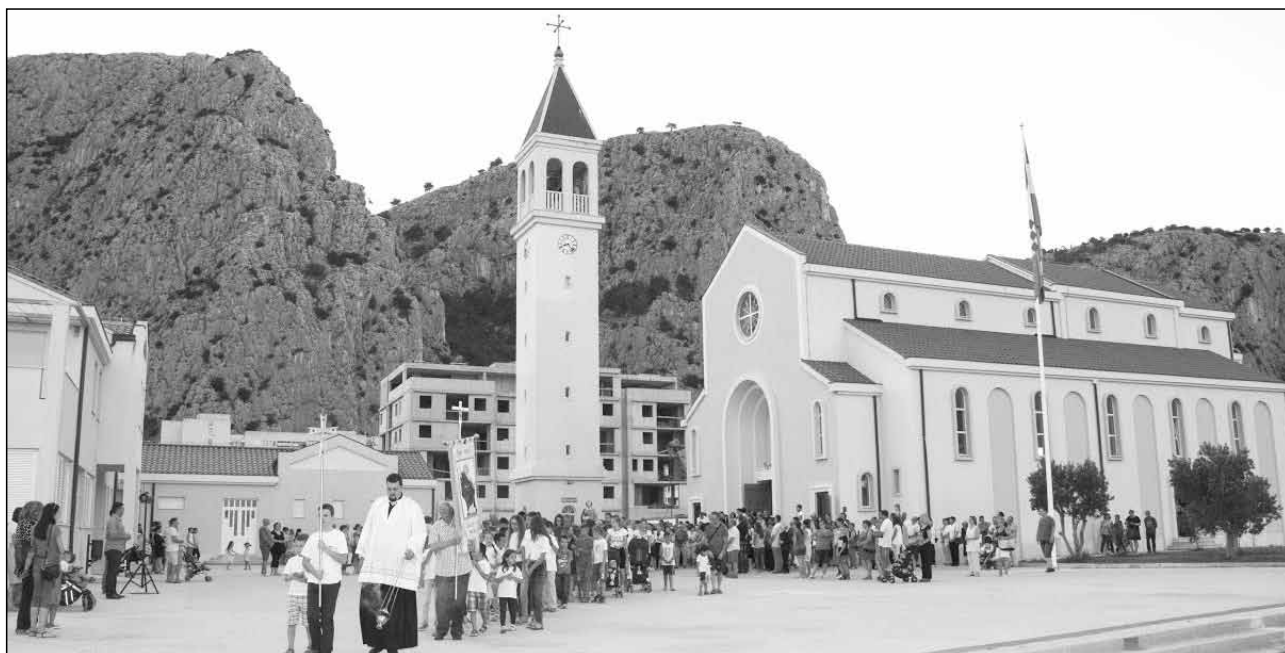
Don Leszek Osowski zahvalio je nadbiskupu što je izdvojio vrijeme i primio hodočasnike kojima će ovaj susret s njim zasigurno ostati u dubokom sjećanju. „Zbog otvorenosti vašeg srca smatramo vas i našim nadbiskupom. Uvijek ćete biti u našim molitvama”, rekao je don Osowski i pozvao nadbiskupa Barišića na Svjetski susret mladih s papom Franjom u Krakow u srpnju. Susret je završio zajedničkom molitvom, druženjem i okrjepom u vrtu Ordinarijata. (KB)

Proslava svetkovine sv. Petra na Priku u Omišu

Svetkovina sv. Petra i sv. Pavla svečano je proslavljena u omiškoj župi Priko na ušću Cetine, koja sv. Petra slavi kao svoga patrona. Iako je župa mlada, u njoj se slavi sveta misa na ovu svetkovinu još od devetoga stoljeća otkad datira stara crkva sv. Petra. U toj crkvi, zaštićenom spomeniku kulture, na dan svetkovine, 29. lipnja, ranu jutarnju misu slavio je don Franjo-Frankopan Velić, a suslavio je župnik don Emanuel Petrov.

Središnje svečano misno slavlje s procesijom predslavio je fra Filip Budić, gvardijan omiškog sa-

mostana Gospe od Karmela na Skalicama, kojemu je ovo bila i oproštajna misa od župljana Prika s kojima je dijelio omiške dane punih deset godina, prisjetivši se tako kako je prije devet godina također predvodio misno slavlje na ovaj blagdan, ali tada još u dvorani starog ilirskog sjemeništa dok još nije bilo nove crkve. U prigodnoj homiliji fra Filip Budić govorio je o važnosti sv. Petra, toga hrabrog, ali i slabog čovjeka, za Crkvu i život vjernika danas. „Isus Krist je Petra pozvao da ga slijedi. No Krist je pozvao i svakoga od nas. I kao što je pitao sv. Petra što ljudi kažu



tko je on, tako pita i nas danas. Tko sam ja za tebe? Imamo li dovoljno povjerenja u njega, ljubimo li ga i poštujemo? Koliko smo ga puta, kao sv. Petar, zatajili u svakodnevnom životu? To su osobna pitanja na koja svatko od nas treba pronaći odgovor”, istaknuo je propovjednik. Navodeći nekoliko primjera iz života ljudi koji su doživjeli pad na različitim poljima svoga djelovanja, rekao je da lijek za sve probleme možemo pronaći u svakodnevnome čitanju Biblije i ustrajnoj molitvi. Čestitao je svima svetkovinu sv. Petra i sv. Pavla i potaknuo okupljenje vjernike da slijede njihov primjer predanja Gospodinu.

U koncelebraciji su uz župnika don Emanuela Petrova bili i župnici okolnih poljičkih župa don vlade Đuderija, župnik Gata i poljički dekan, don Ljubo Pavić iz Duća, don Marinko Jurišin iz Tugara, don Ante Delić iz Srinjina, župnik Omiša don Mate Čulić i dr. don Mladen Parlov, „drugi domaćin” župe Priko Omiš. Uz mnoštvo vjernika na misnome slavlju bili su nazočni čelnici grada Omiša – gradonačelnik Ivan Kovačić sa dogradonačelnicima Ivom Tomasovićem i Stipom Mekinićem te predsjednik Gradskog vijeća Zvonko Močić.

Pred kraj misnoga slavlja prigodnu riječ uputio je župnik don Emanuel Petrov. „U povijesti franjevačkog samostana Gospe od Karmela u Omišu bit će za povijest zasigurno zapisana dva imena - fra Stjepana Vrljića koji je na konju došao u Omiš i osnovao samostan, te fra Filipa Budića koji je bio gvardijan tog samostana o njegovoj 300. obljetnici. Obojica su ostavili svoje molitve, rad i dio sebe na ovim obalama. Iako će uvijek biti s nama želimo mu reći hvala za sve što je učinio za naš grad i sve vjernike u njemu”, rekao je don Petrov. Okupljenima se obratio i fra Budić koji je zahvalio svim vjernicima na svakom trenutku kojeg su dijelili sa njim. Prisjetio se kako je točno prije dvadeset godina na današnji dan zaređen za svećenika, što ovu proslavu čini još posebnijom.

Usljedila je svečana procesija s kipom sv. Petra koji su nosili mladi članovi župne zajednice Božjega milosrđa. Slavlje je završilo na trgu pred crkvom gdje je fra Filip Budić blagoslovio djecu i svima udijelio svečani blagoslov. Misno slavlje i procesiju pjesmom animirao je župni zbor sv. Petra pod ravnanjem voditeljice Irene Perišić. (Borko Gunjača/KB)

Župa sv. Petra ap. u Kaštel Novom proslavila svetkovinu svoga zaštitnika

Župa sv. Petra ap. u Kaštel Novom 29. lipnja proslavila je svetkovinu svoga nebeskog zaštitnika sv. Petra apostola. Proslavi blagdana prethodila je trodnevna duhovna priprema koju je predvodio don Jakoslav Banić, župnik župe Dubrava.

Na sam blagdan jutarnju blagdanską misu predvodio je don Luka Vucó, a središnje euharistijsko slavlje vlč. Kristijan Zeba, svećenik Riječke nadbiskupije i njen povjerenik za Papinska misijska djela. Svetoj misi prethodila je procesija po mjestu s kipom sv. Petra. Na završetku procesije župnik don Darijo Čorić pozvao je sve vjernike na prolaz kroz Vrata milosrđa, središnja vrata župne crkve. Svi oni koji su se ispovjedili, pričestili i izmolili molitve na nakanu Svetoga Oca dobivaju tom prilikom od Crkve potpuni oprost. Don Darijo je istaknuo da ulazak vjernika kroz vrata milosrđa u slavlja Jubleja milosrđa prigoda za



naš dublji susret s Bogom i njegovim neizmjernim milosrđem.

U propovijedi vlč. Kristijan Zeba istaknuo je da smo veoma slični svetom Petru po njegovim slabostima ali i njegovom oduševljenju za Isusa Krista.

Pozvao je kršćane da u radosti žive svoju vjeru i da tu radost prenose jedni na druge.

Nakon euharistijskoga slavlja uslijedio je već tradicionalni koncert duhovne glazbe koji su otvorili pučki pivači Donjih Kaštela. Nakon njih brojnoj kaštelanskoj publici i gostima na Brcu u Kaštel Novom

predstavila su se djeca iz dječjeg zbora sv. Leopolda Mandića iz Rudina, a potom i djeca iz župne crkve sv. Petra apostola. Koncert je nastavljen uz župni mješoviti zbor. Ova večer, s više od stotinu izvođača, završena je vokalno instrumentalnim sastavima mladih „Anđeli” i „Snaga vjere”. (Mario Žuvela)

Svetkovina sv. Petra i Pavla u Kleku

Svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja, župa Slivno Ravno - Vlaka proslavila je svečano večernjom misom u crkvi sv. Petra i Pavla u Kleku. Misno slavlje kojem je prethodila procesija kroz mjesto predvodio je don Miroslav Rubić, župni vikar Župe sv. Nikole biskupa iz Metkovića u koncelebraciji župnika don Marija Mihanovića. Slavlje je pjesmom uzvećao župni zbor.

Govoreći u homiliji o mučenicima sv. Petru i Pavlu koji su na ljudskome planu bili toliko različiti i različitih poslanja, don Miroslav je pojasnio da ono što ih je učinilo istim je vjera u Isusa Krista - ona ih je učinila braćom. „U njihovu životu milosrđe je učinilo velike stvari. Sv. Petar tri puta je zatajio Isusa kada mu je možda bio najpotrebniji, sv. Pavao je bio jedan od najvećih progonitelja Crkve, ali obojica su prihvatili da ih preobrazi Božje milosrđe i tako postali prijatelji i apostoli Božji”, istaknuo je don Rubić i pojasnio da za Boga nitko nikada nije izgubljen ni odbačen jer Bog nam uvijek daje novu priliku i upravo zbog toga ova dva čovjeka i danas propovijedaju

svojoj Crkvi, pokazujući nam svojim životom put spasenja. „Ako slučajno upadnemo u najteže grijeha i u najtežu tamu života, Bog nas može preobratiti kao što je preobrazio i Petra i Pavla. Bog nam uvijek pruža ruku, mijenja i oprašta ako mu mi to dozvolimo”, naglasio je don Miroslav. Pri tome je kazao da Isus ne navješćuje Boga koji nam obećava život bez patnje i koji na sva bolna pitanja pruža odmah zadovoljavajuće odgovore, već nas samo uvjerava da je i u najtamnijim noćima uz nas i da nam to daje snagu, ne samo izdržati svaku tamu i teret u životu, nego nam može pomoći nositi terete drugih kao što su to činili i apostoli.

„Bog nam se nikada ne umara opraštati, nego se puno puta mi umorimo pitati oprostjenje, ali neka nam današnje slavlje mučeništva sv. Petra i Pavla bude primjer da Božje milosrđe može uistinu učiniti velike stvari u našem životu - samo ako mi to dopustimo”, poručio je vjernicima don Miroslav Rubić čestitajući im njihove zaštitnike. (AM)

Susret nadbiskupa Barišića i Marijane Petir, zastupnice u Europskome parlamentu

Hrvatska zastupnica u Europskome parlamentu Marijana Petir susrela se u četvrtak, 30. lipnja, sa splitsko-makarskim nadbiskupom mons. Marinom Barišićem. Susretu u zgradi Nadbiskupskoga ordinarijata u Splitu nazočili su i generalni vikar mons. Miroslav Vidović te pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić.

Tijekom razgovora dotaknute su aktualne političke teme u Hrvatskoj i u Europi, a



govorilo se i o važnosti očuvanja tradicionalnih kršćanskih vrijednosti u cijeloj Europi i u Europskom parlamentu, o genocidu nad kršćanima diljem svijeta te o nedavnoj izložbi o bl. Alojziju Stepincu u Europskom parlamentu.

Mons. Barišić je zastupnici Petir čestitao na svim uspješnim aktivnostima do sada i zahvalio joj na trudu i zalaganju koje ulaže u promicanju domovine Hrvatske i katoličke vjere. Zaželio joj je blagoslovljen i plodonosan daljnji rad. (KB)

„Te deum” bogoslova i odgojitelja CBS-a u Splitu

Bogoslovi i odgojitelji Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu u četvrtak, 30. lipnja, slavili su „Te deum” - misu zahvalnicu za proteklu akademsku i odgojnu godinu. Misu je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u zajedništvu s generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem, rektorom CBS-a don Borisom Vidovićem, vicerektorom don Marijom Buljevićem i duhovnikom don Edvardom Pundom.

„Ova misa zahvalnica želi biti izraz svega onoga što smo doživjeli kroz proteklu odgojnu godinu, osobno i zajedno. Kada bismo nabrajali razloge naše zahvale, vjerujem da bi nam govor bio siromašan i ne bismo uspjeli izraziti sve poznato i nepoznato na čemu smo zahvalni”, rekao je nadbiskup Barišić na početku slavlja te je spomenuo nekoliko važnih trenutaka za zajednicu CBS-a, kojih se u ovom slavlju s posebnom zahvalom prisjeća, poput đakonskog i svećeničkog ređenja te podjele službi lektorata i akolitata.

U svjetlu biblijskoga teksta koji govori o Amasiji, svećeniku u kraljevskome svetištu i Amosu koji je pozvan i poslan od Gospodina, a nije po zanimanju svećenik, mons. Barišić rekao je da svećenici i bogoslovi danas mogu živjeti ulogu Amasije ili Amosa. „Amasija svoje svećentvo živi profesionalno, radi interesa, karijere i običaja, a Amos se hrani na Božjoj riječi i živi od svoga poziva. Vjerujem da svatko od nas želi živjeti ulogu Amosa i zahvaliti danas Bogu što nas je oslobađao od Amasije i činio zrelijima da

bismo mogli koračati u ulozi Amosa”, naglasio je i pojasnio da njegovo poslanje nije lagano, ima puno suprotstavljanja i poteškoća, no snagu crpi u Bogu. Pozvao je braću svećenike i bogoslove da i oni snagu za svakodnevne prepreke i padove na svom putu crpe iz Božje riječi, njegove ljubavi i milosrđa. Razlog za zahvalu Bogu nadbiskup je iščitao i iz Evanđelja dana koje pred vjernike stavlja uzetoga čovjeka. „Zahvalni smo Gospodinu što nismo tjelesno uzeti, no moramo paziti na paralizu srca i duše koja je opasnija od tjelesne i lako se može svima dogoditi. No, i od te paralize Krist nas može osloboditi i vratiti u život. Vjerujem da ste se kroz ovu godinu molitvom hrvali i protiv te paralize, pasivnosti, bezvoljnosti, ograničenosti, sebičnosti, inata i interesa.”

Govoreći o milosrdnoj ljubavi Božjoj koju su otkrivali i o kojoj su razmišljali u ovoj godini, mons. Barišić istaknuo je da



ona omogućava da se ne udaljimo od sebe, Boga i bližnjega te da možemo u svijetu zauzeti ono mjesto na kojemu nas Bog treba. Nadbiskup je homiliju završio zahvalnim riječima: „Gospodine, hvala ti što sam kroz tvoju riječ još osobnije i dublje prepoznao tvoj poziv, hvala ti za milosrdnu ljubav koja mi je postala svakodnevni kruh u oslobađanju od vlastite paralize i hvala ti za svakodnevni rast u zajedništvu i u novosti života.”

Euharistijsko slavlje završilo je himnom „Tebe Boga hvalimo”. (KB)

IMENOVANJA I PREMJEŠTAJI na području Splitsko-makarske nadbiskupije

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić objavio je dekrete o razrješenjima i imenovanjima svećenika koji pastoralno djeluju na području Splitsko-makarske nadbiskupije. Dekreti za dijecezanske svećenike stupaju na snagu 22. kolovoza 2016. godine.

Mons. Filip Pavić, župnik u župama sv. Ivana Krstitelja - Mravince i Bezgrešnog začeca BDM - Kučine stavljen je u stanje mira zbog navršene kanonske dobi. U ovim dvjema župama župnikom je imenovan don Mirko Bitunjac, koji je do sada bio župnik župe sv. Mihovila ark. - Dugopolje. U Dugopolje dolazi don Ivan Ćubelić, dosadašnji župnik župe Kraljice Mira u Makarskoj, dok službu župnika u toj makarskoj župi preuzima don Mislav Šaškor, koji je do sada služio kao župni vikar u župi Gospe od Otoka u Solinu.

Sužupnik na splitskim Mejašima, don Luka Jozić, razriješen je te službe i imenovan župnikom u župi Bezgrešnog začeca BDM - Kaštel Štafilic umjesto don Damira Bistrića koji dolazi za župnika u Grabovac. Don Ivan Periš, dosadašnji župnik župe Porođenja BDM - Grabovac, imenovan je župnikom župa sv. Ivana Krstitelja - Župa Biokovska i sv. Mihovila ark. - Rašćane, budući da je, zbog kanonske dobi, don Ivan Turić razriješen službe župnika ovih dviju župa Biokovskog dekanata.

Don Dražen Dukić, župnik župe sv. Nikole b. - Otrić-Struge, razriješen je te službe i imenovan župnikom župe Uznesenja Marijina - Podgora umjesto don Milivoja Čale koji dolazi za župnika u župu Snježne Gospe - Vid. Don Ivo Bezinu, dosadašnjega župnika u toj neretvanskoj župi, nadbiskup šalje na postdiplomski studij dogmatske teologije u Rim. Za župnika u Otrić-Strugama imenovan je don Domagoj Jelača, koji je do sada pastoralno služio kao župnik u župama Uznesenja BDM - Srijane-Dolac Gornji i sv. Luke ev. - Trnbusi. Te dvije poljičke župe preuzima don Tihomir Jurčić, dosadašnji župnik župe Presvetog Trojstva - Rogotin i sv. Jurja m. - Desne. Na njegovo mjesto dolazi don Josip Bečić, župnik župa Presvetog Srca Isusova - Vrpolje-Čačvina i sv. Roka - Strizirep. U tim je dvjema župama župnikom imenovan don Ivan Ujević.

Don Ante Bitunjac, župni vikar u konkatedralnoj župi sv. Petra ap. u Splitu, imenovan je župnim vikarom u župi Svetoga Spasa - Split-Mejaši. Na njegovo mjesto u konkatedralnu župu dolazi mladomisnik

don Ante Gabrilo. Mladomisnik don Ante Kelava imenovan je župnim vikarom u župi sv. Marka ev. u Makarskoj, umjesto don Ante Žderića koji je stavljen na raspolaganje Hrvatskoj inozemnoj pastvi. Nadbiskupov osobni tajnik i bilježnik Nadbiskupskog ordinarijata, don Nikola Mikačić, imenovan je župnim vikarom u župi Gospe od Otoka u Solinu, a njegovu službu preuzima gosp. Gabrijel Kamber, kandidat za đakonat i prezbiterat Splitsko-makarske nadbiskupije.

I u župama koje pastoralno poslužuju redovnici Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja također je došlo do personalnih promjena. Fra Ante Bilokapić, koji je do sada bio župnik župe Gospe Sinjske u Sinju, imenovan je župnikom župe sv. Ilije u Metkoviću. Župnikom župe Gospe Sinjske imenovan je fra Perica Maslač. Dosadašnji župnik župe sv. Ilije u Metkoviću, fra Petar Gulić, imenovan je župnikom župe sv. Ante Pad. - Turjaci, umjesto fra Mladena Marića koji dolazi u župu sv. Luke ev. - Otok kao župni vikar. Dosadašnji župnik župe sv. Križa - Živogošće, fra Nedjeljko Knezović, razriješen je te službe, a za župnika je imenovan fra Miroslav Bustruc. Fra Zoran Jonjić, privremeni župni upravitelj župe sv. Ilije pror. - Studenci imenovan je župnikom te župe. Fra Danijel Stipanović razriješen je službe župnog vikara u Otoku. Župni vikari u župi sv. Ilije u Metkoviću, fra Kristijan Perković i fra Lukica Vojković, razriješeni su te službe, a na njihova mjesta dolaze fra Kristijan Šilić, dosadašnji župni vikar u Sinju i mladomisnik fra Dujo Jukić. Za službu župnih vikara u Sinju imenovani su fra Lukica Vojković, dosadašnji župni vikar u Metkoviću, i fra Filip Budić, gvardijan Franjevačkoga samostana u Omišu. Fra Pavao Vučković i fra Luka Norac-Kevo razriješeni su službe župnih vikara u Sinju. Mladomisnik fra Ante Bešlić imenovan je župnim vikarom župe Gospe od Zdravlja u Splitu, umjesto fra Luke Banića.

U župama Splitsko-makarske nadbiskupije koje poslužuju manja braća Franjevačke provincije sv. Jeronima - Zadar napravljene su slijedeće promjene. Fra Frano Delić razriješen je službe župnika župe Svete Trojice - Split-Poljud i imenovan župnim vikarom u toj župi, dok je za župnika imenovan fra Tomislav Hrستیć. Fra Nikica Devčić razriješen je službe župnoga vikara u toj župi. Fra Nediljko Jerkan, župnik župe sv. Jakova ap. u Trogiru razriješen je te službe, a na njegovo mjesto dolazi fra Matija Matošević.

KRONIKA OCA NADBISKUPA

(1. travnja – 30. lipnja 2016.)

TRAVANJ

1. 4.

* Ordinarijat – primio predstavnike
Međunarodne katoličke karizmatske službe
(ICCRS)

3. 4., **Nedjelja Božanskoga milosrđa**

* Split, Sjemenište – sudjelovao na svečanoj
akademiji uoči svetkovine Navještenja
Gospodinova

4. 4. – 7. 4.

* Zagreb, HBK – sudjelovao na 52. redovitom
plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske
konferencije

8. 4.

* Komin – pastirski pohod

9. 4.

* Bagalović – pastirski pohod

10. 4., **treća vazmena nedjelja**

* Ploče – pastirski pohod

11. 4.

* Ravča – pastirski pohod

12. 4.

* Kozica/Zavojane – pastirski pohod

13. 4.

* Seget – susret s krizmanicima, njihovim
roditeljima i kumovima

14. 4.

* Orah – pastirski pohod

15. 4.

* Dolina Neretve – predvodio izlet djelatnika i
suradnika Ordinarijata

16. 4.

* Krstatice – pastirski pohod

17. 4., **četvrta vazmena - Nedjelja Dobroga Pastira**

* Seget – sveta krizma

18. 4.

* Staševica – pastirski pohod

19. 4.

* Veliki Prolog – pastirski pohod

20. 4.

* Rašćane/Župa Biokovska – pastirski pohod

21. 4.

* Vidonje – pastirski pohod

22. 4.

* Metković (sv. Ilija) – predvodio sv. misu i obred
krštenja

* Metković (sv. Ilija) – susret s krizmanicima,
njihovim roditeljima i kumovima

23. 4.

* Metković (sv. Ilija) – sveta krizma

* Opuzen - susret s krizmanicima, njihovim
roditeljima i kumovima

* Slivno Ravno - susret s krizmanicima, njihovim
roditeljima i kumovima

24. 4., **Peta vazmena nedjelja**

* Slivno Ravno – sveta krizma

* Opuzen – sveta krizma

* Split, Ordinarijat – primio predstavnike
inicijative „40 dana za život”

26. 4.

* Vrgorac – pastirski pohod

27. 4., **Blažena Ozana Kotorska**

* Split, Škrape – susret sa krizmanicima,
njihovim roditeljima i kumovima

29. 4., **sveta Katarina Sijenska**

* Podbablje - susret s krizmanicima, njihovim
roditeljima i kumovima

* Vinjani - susret s krizmanicima, njihovim
roditeljima i kumovima

30. 4.

* Split, Škrape – sveta krizma

SVIBANJ

1. 5., šesta vazmena nedjelja

- * Podbablje – sveta krizma
- * Vinjani – sveta krizma

3. 5., sveti Filip i Jakov

- * Split, mesdžid Medžlisa Islamske zajednice u Splitu – posjetio molitveni prostor Islamske zajednice gdje ga je primio glavni imam Vahid efendija Hadžić sa svojom suprugom i muallimom (vjeroučiteljicom) Suadom, te s mujezinom molitvenoga prostora
- * Solin, Gospa od Otoka – susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

5. 5., Uzašašće Gospodinovo

- * Ordinarijat – svečano otkrio reljef Ivana Pavla II., djelo akademskoga kipara gospodina Kuzme Kovačića, u dvorani Ivana Pavla II.

6. 5.

- * Ordinarijat – primio hrvatskoga generala Mirka Šundova, načelnika Glavnoga stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, zatim zapovjednika Hrvatskoga vojnog učilišta generala pukovnika Slavka Barića, zapovjednika Hrvatske ratne mornarice komodora Predraga Stipanovića i pukovnika Darka Podruga
- * Split, Hrvatsko narodno kazalište – prisustvovao svečanoj sjednici Gradskoga vijeća uoči slavlja svetoga Dujma i Dana grada
- * Ordinarijat – primio predsjednika Vlade Republike Hrvatske gospodina Tihomira Oreškovića zajedno s ministrom unutarnjih poslova Vlahom Orepićem, ministrom poduzetništva i obrta Darkom Horvatinom, županom splitsko-dalmatinskim Zlatkom Ževrnjom te brojnim suradnicima
- * Split, katedrala – predvodio svečanu molitvu Večernje tijekom koje su prepozit Prvostolnoga kaptola mons. Nediljko Ante Ančić i gradonačelnik Splita Ivo Baldasar otvorili moćnik sv. Dujma
- * Split, palača Skočibučić-Lukaris – otvorio izložbu fotografija „Papa Franjo u Izraelu”

7. 5. sv. Dujam, biskup i mučenik, zaštitnik Splita i nadbiskupije

- * katedrala – Riva – sudjelovao na procesiji i koncelebrirao na svečanom euharistijskome slavlju koje je ove godine predvodio mons. Jure Bogdan, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

8. 5., sedma vazmena nedjelja

- * Solin, Gospa od Otoka – sveta krizma

10. 5.

- * Split, katedrala – susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

11. 5.

- * Split, Spinut – susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

12. 5., sv. Leopold Bogdan Mandić

- * Split, Sjemenište – povodom Dana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu predvodio svečano euharistijsko slavlje te prisustvovao prigodnoj akademiji
- * Zakućac, svetište sv. Leopolda Bogdana Mandića – predvodio svečanu procesiju i euharistijsko slavlje

14. 5., sv. Matija, apostol

- * Split, Varoš – podijelio sakrament prve pričesti i svete krizme osobama oboljelima od autizma

15. 5., Pedesetnica – Duhovi

- * Split, Spinut – sveta krizma
- * Split, Katedrala – sveta krizma
- * Živogošće – susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

16. 5., sv. Ivan Nepomuk, zaštitnik grada Omiša

- * Omiš, Sv. Mihovil – predvodio procesiju i svečano euharistijsko slavlje
- * Split, konkatedrala – predvodio euharistijsko slavlje u okviru susreta molitvenih zajednica s područja nadbiskupije

17. 5.

- * Živogošće – sveta krizma

18. 5.

- * Vepric – sudjelovao na Svećeničkome danu Splitsko-makarske nadbiskupije

* Podgora - susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

19. 5.

* Split, katedrala – susreo se s ministrom kulture RH gosp. Zlatkom Hasanbegovićem

* Split, Pojišan – susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

20. 5.

* Split, Ordinarijat – primio osnovnoškolske i srednjoškolske ekipe koje su na nadbiskupijskoj vjeronaučnoj olimpijadi ostvarile najbolje rezultate, te njihove mentore i ravnatelje

21. 5.

* Split, Pojišan – sveta krizma

* Makarska, Kraljica Mira – susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

* Makarska, Kraljica Mira – predslavio svetu misu u kojoj je blagoslovio novi kip i mozaik

22. 5., Presveto Trojstvo

* Podgora – sveta krizma

* Makarska, Kraljica Mira – sveta krizma

25. 5.

* Gospić – koncelebrirao na svečanom euharistijskome slavlju tijekom kojega je zaređen novi gospićko-senjski biskup mons. Zdenko Križić

26. 5., Tijelovo – Svetkovina Presvetoga Tijela i Predragocjene Krvi Gospodinove

* Split, katedrala – predvodio euharistijsko slavlje, klanjanje i procesiju s blagoslovom Presvetim Oltarskim Sakramentom u peripteru katedrale

28. 5.

* Zagvozd - susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

* Vrgorac - susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

29. 5., deveta nedjelja kroz godinu

* Vrgorac – sveta krizma

* Zagvozd – sveta krizma

LIPANJ

3. – 6. 6.

* Njemačka, Hrvatska katolička misija u Mainzu – posjetio Misiju i podijelio svetu krizmu kandidatima

7. 6.

* Zagreb, HBK – sudjelovao na Izvanrednom plenarnom zasjedanju HBK-a

10. 6.

* Katuni – susret s krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima

11. 6.

* Split, Sjemenište – predvodio euharistijsko slavlje prigodom susreta ministranata

12. 6., jedanaesta nedjelja kroz godinu

* Katuni-Kreševo – sveta krizma

13. 6., sv. Antun Padovanski

* Tučepi – predvodio euharistijsko slavlje i procesiju s kipom sv. Ante

* Split, Poljud – blagoslovio novi kip sv. Ante te predvodio procesiju i euharistijsko slavlje

14. 6.

* Split, Ordinarijat – podijelio priznanja i nagrade najboljim ekipama Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.”

15. 6.

* Split, Medicinski fakultet – sudjelovao svečanosti prigodom Dana Sveučilišta u Splitu

18. 6.

* Vepric – proslavio 50. godišnjicu mature sa svojim kolegama

21. 6.

* Split, Ordinarijat – primio kandidate za sveti red prezbiterata

23. 6.

* Split, Ordinarijat – primio kanadskoga veleposlanika u RH gospodina Daniela Maksymiuka

25. 6., Dan državnosti

* Split, konkatedrala – zaređio petoricu prezbitera, dvojicu na naslov Splitsko-makarske

nadbiskupije i trojicu na naslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

26. 6., trinaesta nedjelja kroz godinu

- * Vidonje – predvodio svečano euharistijsko slavlje povodom 400. obljetnice stare župne crkve sv. Ivana Krstitelja

27. 6.

- * Sjemenište – predvodio svetu misu zahvalnicu i Te Deum prigodom završetka školske godine, te sudjelovao na prigodnom programu dodjele učeničkih svjedodžbi

28. 6.

- * Split, Ordinarijat – primio i udijelio blagoslov grupi hodočasnika iz Poljske

30. 6.

- * Split, Ordinarijat – susreo se s Marijanom Petir, zastupnikom u Europskome parlamentu
- * Split, CBS – predvodio svečano euharistijsko slavlje i Te Deum povodom završetka odgojne godine

STATISTIKA SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE (2004. – 2015.)

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
1. Broj svih stanovnika u nadbiskupiji	461.388	462.680	464.064	465.378	467.583	468.801	470.524	471.513	471.663	472.029	473.423	476.200
2. Broj katolika	430.576	431.868	433.252	434.566	435.770	436.988	438.711	439.700	440.304	441.036	443.053	447.582
3. Broj župa	186	186	186	186	186	186	186	186	187	187	187	187
koje vode dijecezanski svećenici	138	138	138	138	138	138	138	138	139	139	139	139
koje vode redovnički svećenici	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
4. SVEĆENIČKI KANDIDATI NADBISKUPIJE												
SIJEMENIŠTARCI												
ukupan broj početkom tekuće školske godine	45	45	27	24	16	28	16	19	18	20	16	11
primljeni u sjemenište početkom ove šk. god.	19	18	4	8	4	6	11	11	3	3	5	5
maturirali prošle školske godine	0	4	9	7	6	8	0	2	0	4	4	3
napustili sjemenište tijekom prošle šk. god.	7	13	12	3	4	2	10	5	5	4	1	1
BOGOSLOVI												
ukupan broj početkom tekuće akad. god.	24	23	27	28	26	28	25	28	31	35	42	29
napustili bogosloviju tijekom prošle akad. god.	1	1	0	0	3	4	4	2	1	3	1	7
5. SVEĆENICI												
NOVOZAREĐENI												
dijecezanski	6	4	2	2	3	2	4	1	3	4	4	4
redovnički ređeni u nadbiskupiji	2	1	3	3	3	1	4	2	1	3	2	5
SVI DIJECEZANSKI (inkardinirani u nadb.)	230	233	235	230	230	226	223	216	224	220	218	218
borave u nadbiskupiji	198	201	203	203	203	201	197	194	195	189	199	203
borave u drugim biskupijama	4	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	4
na studiju	6	6	6	6	6	3	4	4	5	5	4	3
u hrvatskoj katoličkoj pastvi	5	5	5	5	5	5	5	5	3	6	--	4
u misijama	3	3	3	3	3	3	3	5	3	3	3	3
u drugim službama	14	14	14	14	14	11	11	5	15	13	15	1
EKSKARDINIRANI	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
NAPUSTILI SLUŽBU	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
UMRLI DIJECEZANSKI SVEĆENICI	2	1	0	6	3	6	4	5	1	3	5	3

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
6. REDOVNICI nazočni u nadbiskupiji	153	182	182	184	184	185	141	155	165	163	159	169
redovnički svećenici	147	176	176	178	178	179	137	150	161	155	152	160
braća pomoćnici (zavjetovani)	6	6	6	6	6	6	4	5	4	8	7	9
7. REDOVNICE nazočne u nadbiskupiji	491	463	461	464	462	460	479	482	481	481	477	517
8. BROJ KRŠTENIH	4.619	4.620	4.677	4.685	4.719	4.837	4.734	4.521	4.214	4.217	4.220	4.212
u prvoj godini života	4.429	4.382	4.432	4.489	4.466	4.633	4.560	4.290	4.130	4.111	4.053	3.994
nakon prve godine života	190	211	245	196	253	204	174	131	84	106	121	218
9. PRVOPRIČESNICI	5.534	5.297	5.440	5.439	5.187	4.984	4.838	--	--	4.350	4.560	4.419
10. KRIZMANI	5.609	5.023	5.378	5.041	5.282	5.204	5.196	5.133	5.295	5.127	5.047	5.048
11. SKLOPLJENI BRAKOVİ	2.174	2.006	2.107	2.236	2.222	2.195	2.075	1.944	2.055	1.719	1.797	1.781
između dvoje katolika	2.020	1.880	1.957	2.114	2.077	2.082	1.939	1.845	1.965	1.625	1.689	1.709
između katolika i krštenog nekatolika	47	29	46	34	32	33	31	28	26	22	31	26
između katolika i nekrštenog	107	97	104	88	113	80	105	71	64	72	63	46
12. CRKVENO POKOPANI KATOLICI	3.523	3.328	3.293	3.371	3.515	3.619	3.011	3.532	3.610	3.485	3.524	3.891
od tih umrli neproviđeni	1.288	1.241	1.236	1.250	1.341	1.464	1.274	1.415	1.313	1.372	1.377	1.370
13. KATOLIČKE ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE												
katolički vrtići	8				broj korisnika		635	508	580	569	577	703
katoličke srednje škole	2				broj učenika		420	440	453	450	450	449
katolički bogoslovni fakultet	1				broj studenata		136	197	206	212	203	210
14. KATOLIČKE SOCIJALNE USTANOVE												
domovi za stare i nemoćne	3				broj korisnika		58	55	56	--	56	--
domovi za osobe s posebnim potreb.	2				broj korisnika		64	64	64	--	--	--
pučke kuhinje	2				broj korisnika		195	193	240	235	220	150
15. VJEROUČITELJI S MANDATOM							364	345	406	327	313	316
u osnovnim školama							301	283	280	270	254	258
u srednjim školama							60	59	57	54	56	55
u drugim ustanovama							3	3	3	3	3	3

MILOSTINJA VELIKOGA PETKA

u 2015. godini

ŽUPA	IZNOS
Aržano	670,00
Bačina	<i>Vidi Plina!</i>
Bagalović	1250,00
Bajagić	750,00
Bast – Baška Voda	1.600,00
Biorine	406,00
Bisko	1.050,00
Bitelić	700,00
Blato n/C	1.000,00
Borovci	<i>Vidi Metković-Sv. Nikola</i>
Brela Donja	4.600,00
Brela Gornja	<i>Vidi Zadvarje!</i>
Brist	870,00
Budimiri	85,00
Cista Provo	1.300,00
Cista Velika	900,00
Čaporice	-
Desne	500,00
Dicmo Donje	1.500,00
Dicmo Gornje	500,00
Dobranje – Bijeli Vir	950,00
Dobranje Imotsko	550,00
Donje Selo	280,00
Donji Dolac	450,00
Drašnice	327,00
Drvenik Makarski	374,00
Drvenik Trogirski	450,00
Dubrava	1.560,00
Duće	3.012,00
Dugi Rat	2.600,00
Dugopolje	2.000,00
Dusina	2.000,00
Gala – Gljev	1.190,00
Gata	1.335,00
Gornje Selo	455,00

ŽUPA	IZNOS
Gornje Sitno	1.100,00
Grab	763,00
Grabovac	500,00
Gradac	600,00
Grohote	700,00
Hrvace	3.675,00
Igrane	708,00
Imotski	1.700,00
Jesenice	3.000,00
Kamen	2.810,00
Kaštel Gomilica	3.750,00
Kaštel Kambelovac	6.150,00
Kaštel Lukšić	3.000,00
Kaštel Novi	2.800,00
Kaštel Stari	6.890,00
Kaštel Sućurac	2.950,00
Kaštel Štafilić	2.650,00
Katuni-Kreševo	3.100,00
Klis	2.600,00
Komin	4.100,00
Konjsko	600,00
Koprivno	400,00
Kostanje	3.310,00
Košute	1.978,00
Kotlenice	<i>v. Bisko</i>
Kozica	535,00
Krstatice	-
Kučiće	1.350,00
Kučine	610,00
Lokvičići	1.000,00
Lovreć	800,00
Makar-Kotišina	<i>Vidi Makarska-Sv. Marko</i>
Makarska – sv. Marko	8.300,00
Makarska – K. Mira	2.750,00
Maslinica	45,00

ŽUPA	IZNOS
Medov Dolac	200,00
Metković – Sv. Ilija	2.220,00
Metković – Sv. Nikola	3.000,00
Mravince	2.150,00
Muč Donji	400,00
Muč Gornji	721,00
Neorić	300,00
Nova Sela n/C	-
Nova Sela n/N	<i>v. Metković - sv. Nikola</i>
Okruk	1.070,00
Omiš	4.100,00
Opuzen	6.700,00
Orah	<i>Vidi Stilje!</i>
Ostrvica	-
Otok	1.200,00
Otrić-Struge	2.200,00
Plina	1.020,00
Ploče	-
Podaca	<i>Vidi Brist!</i>
Podbablje	1.400,00
Podgora	800,00
Podgrađe	870,00
Podstrana	2.600,00
Poljica Imotska	1.200,00
Poljica Vrgorska	-
Potrvlje	750,00
Priko-Omiš	2.610,00
Proložac	2.650,00
Prugovo	-
Radun	1.820,00
Rašćane	-
Ravča	320,00
Ričice	950,00
Rogotin	2.000,00
Rogoznica	1.700,00
Ruda	2.110,00
Runović	1.800,00
Seget	800,00
Sinj	3.470,00
Sitno Donje	700,00

ŽUPA	IZNOS
Slatine	1.300,00
Slime	500,00
Slivno Imotsko	-
Slivno Ravno	-
Solin – Gospa od Otoka	7.245,00
Solin – Sv. Kajo	-
Solin – Sol. mučenici	2.000,00
Split – Konkatedrala	4.500,00
Split – Brda	2.000,00
Split – Dobri	1.825,00
Split – Katedrala	3.410,00
Split – Kman	2.150,00
Split – Kocunar	1.150,00
Split – Lovrinac	1.850,00
Split – Lučac	3.000,00
Split – Manuš	1.150,00
Split – Mejaši	4.100,00
Split – Meje	2.500,00
Split – Mertojak	3.000,00
Split – Neslanovac	1.250,00
Split – Pojišan	1.300,00
Split – Poljud	1.760,00
Split – Pujanke	3.200,00
Split – Ravne Njive	1.500,00
Split – Sirobuja	500,00
Split – Spinut	335,00
Split – Sućidar	3.400,00
Split – Sukoišan	3.360,00
Split – Škrabe	5.300,00
Split – Trstenik	2.300,00
Split – Veli Varoš	750,00
Split – Visoka	4.100,00
Srednje Selo	<i>Nije bilo obreda!</i>
Srijane-Dolac Gornji	500,00
Srinjine	3.600,00
Staševica	400,00
Stilje	1.100,00
Stobreč	2.700,00
Strizirep	200,00
Strožanac	2.200,00

ŽUPA	IZNOS
Studenci	1.710,00
Svib	500,00
Svinišće	500,00
Tijarica	1.200,00
Trilj	-
Trnbusi	300,00
Trogir – G. od Anđela	1.850,00
Trogir – Sveti Jakov	400,00
Trogir – Sveti Lovre	2.600,00
Tučepi	710,00
Tugare	1.500,00
Turjaci	923,00
Ugljane	1.350,00
Veliko Brdo	910,00
Vid	2.810,00
Vidonje	400,00
Vinišće	918,00
Vinjani	1.765,00
Vojnić-Gardun	1.250,00

ŽUPA	IZNOS
Voštane – Rože	500,00
Vranjic	2.101,00
Vrgorac	670,00
Vrlika	4.031,00
Vrpolje-Čačvina	400,00
Zadvarje	800,00
Zagvozd	1.500,00
Zaostrog	400,00
Zasiok	<i>Vidi Bitelić!</i>
Zavojane	135,00
Zelovo	100,00
Zmijavci	2.200,00
Zvečanje	420,00
Žedno-Arbanija	-
Žeževica	1.400,00
Živogošće	-
Žrnovnica	2.000,00
Župa Biokovska	1.000,00

UKUPNO: 284.957,00 kn.

**Zahvaljujemo svim vjernicima koji su dali svoje priloge
i župnicima koji su dostavili prikupljeni novac.**

Tablicu uredila: Tina Krajina

Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata

➤ Održan tečaj o cjelovitom spolnom odgoju - Teen Star u Splitu

U organizaciji Ureda za pastoral obitelji i Pastoralnoga vikarijata Splitsko-makarske nadbiskupije voditelji Teen Star g. Kristina Pavlović i g. Ladislav Ilčić iz Zagreba održali su tijekom četiri vikenda (veljača – travanj 2016.) edukaciju o cjelovitome spolnom odgoju. Stručni program pohađalo je oko sedamdesetak zainteresiranih sudionika iz raznih župa Splitsko-makarske nadbiskupije. Polaznici su na kraju dobili diplome te će moći sa svojim župnicima stručno surađivati u radu s mladima i pripremi krizmanika.

➤ Svećenički dan u Vepricu

Na ovogodišnjem Svećeničkom danu u Vepricu (18. svibnja 2016.) okupilo se stotinjak svećenika. Nakon zajedničkoga misnog slavlja što ga je predvodio nadbiskup, u radnome dijelu su podnesena kratka izvješća o novosti u postupcima za proglašenje ništavosti braka i održanoj edukaciji o cjelovitome spolnom odgoju, zatim je podneseno financijsko izvješće ekonomata nadbiskupije, prezentirane su nove i poboljšane mrežne stranice te su dane različite obavijesti o pastoralnim događajima, pothvatima i planovima u našoj mjesnoj Crkvi.

➤ Prikupljena pomoć za Ukrajinu

Prema odredbi pape Franje, na petu uskrсну nedjelju, 24. travnja 2016., skupljani su prilozi za pomoć Ukrajini. U toj su akciji župe Splitsko-makarske nadbiskupije prikupile i dostavile 136.091,00 kn (do sredine srpnja 2016.).

➤ Praizvedba oratorija mo. Šime Marovića „Molitva suprotiva Turkom”

Oratorij mo. Šime Marovića „Molitva suprotiva Turkom” na stihove Marka Marulića što ga je autor skladao za proslavu 300 godina Gospe Sinjske izveden je 13. svibnja 2016. u crkvi župe i Gospina svetišta u Sinju. Izvođači su bili zbor i orkestar Hrvatskoga narodnog kazališta iz Splita pod ravnanjem Harija Zlodre. Nastupili su solisti iz Zagreba: Dubravka Šeparović, mezzosopran i Ljubomir Puškarić, bariton.

➤ Duhovne vježbe za svećenike u Vepricu

Ovogodišnje duhovne vježbe za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije održat će se u Duhovnom centru i Marijanskom svetištu Vepric od 29. do 31. kolovoza 2016. Voditelj je fra Andrija Bilokapić. Prijave kod voditelja svetišta don Mije Šurlina: Tel: 616-336; 612-622; Mob. 098 945-1971.

➤ Duhovne vježbe za mlade svećenike

Za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije zaređene zadnjih deset godina održat će se duhovne vježbe od 29. VIII. do 1. IX. 2016. u Duhovnom centru Kući Djeteta Isusa, Donji Žabljak bb, BiH 80100 Livno. Voditelj je o. Ivan Mandurić, DI (Zagreb). Poblje informacije kod pastoralnog vikara don Nediljka Ante Ančića: mob. 098 225-028.

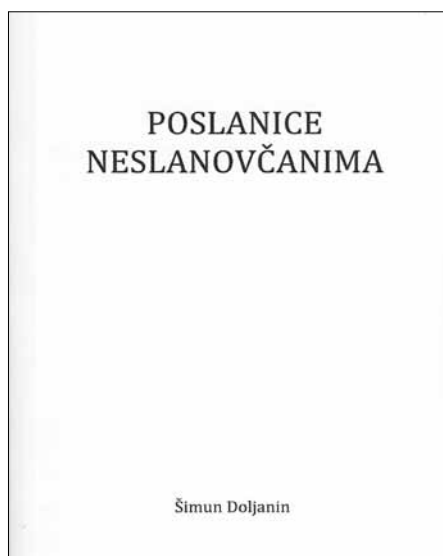
*mons. Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar
tel. (021) 407-506, fax. 407-532; e-mail: past.ured@smn.hr*

KAZALO

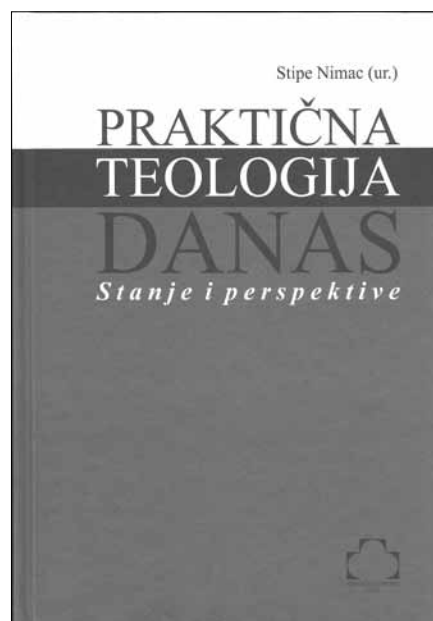
Poruka mons. Barišića za Nedjelju Dobroga Pastira	113
DOKUMENTI	114
Poruka pape Franje za Svjetski misijski dan 2016. „Misionarska Crkva, svjedokinja milosrđa”	114
Apostolsko pismo u obliku <i>motu proprio</i> pape Franje „Poput brižne majke”	115
Priopćenje s 52. plenarnoga zasjedanja HBK	116
PRIGODNE PROPOVIJEDI I GOVORI	119
DOPISI IZ UREDÂ NADBISKUPSKOG ORDINARIJATA	125
IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE	134
Predstavnici Međunarodne katoličke karizmatske službe kod nadbiskupa Barišića.	134
Završen tečaj za voditelje Teen Star programa, cjelovitoga spolnog odgoja	134
Stručni skup za odgojiteljice u vjeri u predškolskim ustanovama	135
Blagoslov kipa 'Majka obitelji i zvijezda mora' u župi Igrane.	136
Misa i komemoracija za žrtve pokolja u Docu Donjem.	137
Stručni skup za vjeroučitelje.	138
Zavjetovanje u Samostanu svete Klare	138
Splitsko sjemenište i Nadbiskupijska klasična gimnazija proslavili Gospu od Blagovijesti	139
Blagovijest kod sestara milosrdnica u Splitu	140
Predstavnici Splitsko-makarske nadbiskupije pobjednici državnoga natjecanja iz vjeronauka.	140
Međubiskupijski susret maturanata na Humcu	141
Pastirski pohod nadbiskupa Barišića Pločama.	143
Tjedan molitve za duhovna zvanja	144
U Metkoviću održana treća tribina u Godini milosrđa	145
Predavanje „Socijalni nauk Crkve: od socijalnih tjedana do socijalnih kršćana”	145
Okrugli stol i humanitarna akcija „Gladna nahraniti”	146
Mons. dr. Mihovil Vidović i s. Darija Bota dobitnici županijskih nagrada	147
Čakula s duhovnikom: „Duhovni poziv vs. duhovni (ne)odaziv”	147
Izlet djelatnika i suradnika Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu	148
Prikazan film „Madrecitas – Službenice Milosrđa, misionarke u Ekvadoru”	149
Dani otvorenih vrata Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu	150
Duhovna obnova za mlade	150
Sjednica Vijeća HBK-a za ekumenizam	150
Sakralna umjetnost kao odraz teološke znanosti u židovstvu, kršćanstvu i islamu	151
Susret svećenika Cetinskoga dekanata	152
Susret Hrvatskog nadzemlja: „Žena - više od rebra?”	153
Misa za sve pisce, umjetnike i kulturne djelatnike Splita	153
Blagdan sv. Kaja u Solinu.	154
Blagdan sv. Jurja u Kaštel Sućurcu	155
Papa Franjo blagoslovio Vrgorčane i kip sv. Katarine	155
Proslavljen sv. Jure, zaštitnik Poljica	156
Blagoslov ikone blažene Ozane Kotorske u Kaštel Lukšiću.	156
Susret mons. Barišića s nacionalnim predstavnicima inicijative „40 dana za život”	157
Proslava sv. Marka na splitskome Neslanovcu	158
Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić čestitao Uskrs pravoslavnim vjernicima.	159
Kongres bogoslova hrvatskoga govornog područja	159
Proslava 800. jubileja Reda propovjednika i spomendan sv. Katarine Sijenske na Škrapama.	161
Festival duhovne glazbe „Sudamja fest 2016.”	162
Prikazan novi film Marijinih obroka „Generacija nade”	162
Nadbiskup Barišić posjetio imama Hadžića i muslimanski molitveni prostor u Splitu	163
U Nadbiskupskom ordinarijatu otkriven Reljef sv. Ivana Pavla II.. . . .	164
Predstavnici hrvatskih Oružanih snaga kod nadbiskupa Barišića	165
Susret nadbiskupa Barišića i premijera Tihomira Oreškovića	165
Devetnica sv. Dujmu	166
Nadbiskup Barišić na svečanoj sjednici Gradskoga vijeća Splita	167
Otvaranje moćnika sv. Dujma i svečana Večernja na uočnicu svetkovine	167
Otvorena izložba „Papa Franjo u Izraelu”	169
Split svečano proslavio svoga zaštitnika sv. Dujma	169
Četvrti molitveni susret za duhovna zvanja	171
Sudamja kup 2016.	171
Dan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu	171
Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića u svetištu u Zakućcu.	173
Dokumentarni film o sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću	174

U Sinju izveden oratorij mo. Šime Marovića „Molitva suprotiva Turkom”	175
Nadbiskup Barišić krizmao i pričestio djecu s posebnim potrebama	175
Duhovna obnova za mlade.	176
Omiš proslavio sv. Ivana Nepomuka, zaštitnika grada	177
Molitveni susret crkvenih pokreta i zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije	178
Obilježen Međunarodni dan obitelji: „Obitelj – srce svijeta”	179
Svećenički dan u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji	180
Susret Hrvatskog nadzemlja: „Svi nešto sanjamo”	181
Susret nadbiskupa Barišića i ministra kulture Zlatka Hasanbegovića	181
Održana tribina „Svijet ikona”	182
Predstavljena knjiga o mons. Ćirililu Baniću, šibenskome biskupu	183
Nadbiskup Barišić primio najbolje ekipe vjeronaučne olimpijade	184
Splitski bogoslovi na seminaru o muškoj duhovnosti	185
Susret dječjih zborova „Zlatna harfa 2016.”	185
Humanitarna utrka za Marijine obroke „Trčimo za obrok više”	186
Vikend-susret ministranata	187
Blagoslov Gospina kipa i mozaika u Župi Kraljice Mira u Makarskoj	187
Svetkovina Presvetog Trojstva u Rogotinu	188
Kostanje-Podgrađe: Stoljetna tradicija Gospina prinosa	189
Studijsko putovanje studenata splitskog KBF-a u Dubrovnik	189
Sjećanje na ubijenog fra Karla Ćuluma u Zavojanima	190
Svetkovina Tijelova u splitskoj prvostolnici	190
Međunarodna znanstvena konferencija „Nepomireno društvo - nepomirena pamćenja”	191
Godišnji susret Društva Prijatelja Malog Isusa u Katunima	193
Župa Dugi Rat osvojila pokal za fair play	194
Blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije na Spinutu	194
Svetkovina Presvetog Srca Isusova kod isusovaca u Splitu	195
Hodočašće i susret starijih, bolesnih i osoba s invaliditetom u Vepricu	196
Susret salezijanskih župnih zborova iz cijele Hrvatske na Kmanu	197
Predstavljena knjiga „Korespondencija s nadbiskupom Franićem, hrvatskim nadbiskupima i biskupima (1999. - 2003.)”	197
Okrugli stol „Medicina i milosrđe”	198
Peti molitveni susret za duhovna zvanja	199
Sedmodnevno Jerihonsko bdijenje za domovinu	200
Blagoslovljen novi kip sv. Ante u crkvi sv. Frane na Obali	200
Rekolekcija svećenika Poljičkoga dekanata	201
36. Susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije	202
Duhovna obnova za mlade.	203
Caritasova akcija prikupljanja i podjele udžbenika za osnovne škole	203
Blagdan sv. Ante u Tučepima	203
Proslava sv. Ante u svetištu na Poljudu	204
Priznanja najboljim ekipama i igračima KMNL-a „Ivan Pavao II.”	206
Proslavljen blagdan sv. Vida - zaštitnika župe Vid	206
Blagdan sv. Vida u Čačvini	207
Nadbiskup Barišić na proslavi Dana Sveučilišta u Splitu	208
Susret Hrvatskog nadzemlja: „Potraga za srećom”	208
Nadbiskup Barišić s kolegama proslavio 50 godina mature	209
Mons. Miroslav Vidović blagoslovio spomenik Antunu pl. Mihanoviću	210
Okrugli stol Franjevačkoga svjetovnog reda grada Splita	211
Predstavljena knjiga „Putokazi sreće. Blaženstva i svjedočanstva vjernika”	212
Susret nadbiskupa Barišića i veleposlanika Kanade u RH Daniela Maksymiuka	212
Župa sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku proslavila svog nebeskog zaštitnika i 25. obljetnicu osnutka	213
Svećeničko ređenje u Splitu	214
400 godina crkve sv. Ivana Krstitelja u Vidonjama	215
Misa zahvalnica za kraj školske godine u Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji	217
Poljski hodočasnici kod nadbiskupa Barišića	218
Omiš svečano proslavio svetkovinu sv. Petra	219
Župa sv. Petra ap. u Kaštel Novom proslavila svetkovinu svoga zaštitnika	220
Proslavljena svetkovina sv. Petra i Pavla u Kleku	221
Susret nadbiskupa Barišića i Marijane Petir, zastupnice u Europskome parlamentu	221
„Te deum” bogoslova i odgojitelja CBS-a u Splitu	222
Imenovanja i premještanja	223
Kronika Oca nadbiskupa	224
Statistika splitsko-makarske nadbiskupije (2004. – 2015.)	228
Milostinja Velikoga petka u 2015. godini	230
Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata	233

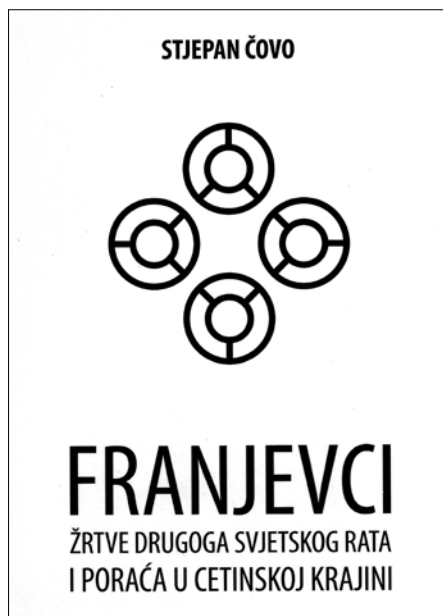
NOVE KNJIGE



*Redak, Split, 2016.
str. 1-161.*

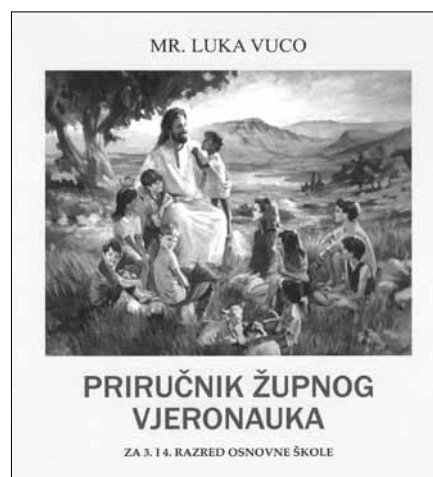


*Ravnokotarski cvit
Lepuri, 2016.
str. 1-260.*



*Vlastita naklada
Kaštel Novi, 2016.
str. 1-153.*

*Franj. samostan
Sinj, 2015.
str. 1-260.*



VJESNIK SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat Splitsko-makarske nadbiskupije, Poljana kneza Trpimira 7, Split

Vjesnik je dostupan i na mrežnim stranicama: www.smn.hr

Odgovorni urednik: nadbiskup Marin Barišić

Glavni urednik: Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar, tel.: 407-506, past.ured@smn.hr

Uredničko vijeće: Nediljko Ante Ančić, Kristina Bitanga, Nikola Mikačić, Miroslav Vidović

Lektura: Vedran Torić

Priprema: Ratomir Vukorepa

Tisak: Salona-liber, Solin

Ovaj je broj zaključen 30. lipnja 2016.



*Susret nadbiskupa Barišića i premijera
Tihomira Oreškovića - 6. svibnja 2016.*



*Nadbiskup Barišić krizmao i pričestio
djecu s posebnim potrebama - 14. svibnja 2016.*



*36. susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije
11. lipnja 2016.*



*Dodjela priznanja najboljim ekipama i igračima
KMNL-a "Ivan Pavao II." - 14. lipnja 2016.*



Split svečano proslavio svoga zaštitnika sv. Dujma - 7. svibnja 2016.



Svećeničko ređenje u Konkatedrali sv. Petra u Splitu 25. lipnja 2016.

Redenici (prvi red s lijeva na desno): fra Petar Konljenović, fra Dujo Jukić, fra Ante Bešlić, don Ante Gabrilo i don Ante Kelava.